CHIP
CHIP
SZÁMÍTÓGÉP MAGAZIN

XI. évfolyam • 7. szám
1999. július • 980 Ft
Előfizetéssel 784 Ft

10 éves

TEST CENTER CHIP INTERNATIONAL

2 CD-ROM: magyar IE5 ● Calmira
Terminus VRML site ● Gathering '99
QuickTime 4 ● angol NT 4.0 SP5

Szemtől szembe

Teszt: 13 Web-kamera, 38 profi monitor

CorelDraw 9
Gyorsabb, kényelmesebb

E3, Los Angeles
Ez nem játék!

Bell Labs
A vegykonyha titkai

Hálózatépítés...
...középméretű cégeknél

Programozzunk!
Könnyen, gyorsan – Python, Perl

Száguldás és lövöldözés
Sports Car GT, Expendable

A CHIP Magazin minden példányához két CD-ROM tartozik. Amennyiben hiányoznának belőle, kérje őket az elárusítótól!

CHIP-PIAC melléklet 16 oldalon

99007
9 770864 942006

Áttörés a sörivásban – forradalmi újítás

*Az átlagos magyar férfi szájfesztávolságát alapul véve

A Borsodi Sör - a sörivók megbízásából - 1999 elején felmérést végzett a felnőtt férfi lakosság körében. A mélyinterjúk során a vizsgálatba bevont alanyoknak mélyen a söröspohár aljára kellett nézniük. Minden egyes kísérletben az adott szájfesztávolságot centiméterben állapítottuk meg. A vizsgálatba bevont férfiak korcsoport, iskolai végzettség, lakóhely és a folyékony kenyér iránti rajongás szerint arányosan képviselték a magyarországi sörivó népességet. A minta úgynevezett standard hibája kisebb, mint ±2,8%. Ez azt jelenti, hogy az általunk közölt adatok ennél kisebb mértékben térhetnek csak el attól az értéktől, amit abban az esetben kaptunk volna, ha minden egyes sörivó magyar állampolgárt megkérdeztünk volna. Az eredményt figyelembe véve alakítottuk ki az új dobozos Borsodi ivónyílásának méretét. Ezt követően a sörfogyasztó társadalom elégedettségi mutatója minden várakozást felülmúlt: nagy lyuk, nagy élvezet.

rajzoló:

lépték: 1:1

msz:

kelt: 1999. V.

Borsodi

Olvasóink kérdéseire Giczy Gergő válaszol. A leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

[...] Az újság tetszik, hosszas keresgélés után végre rátaláltam a nekem tetsző lapra. [...] AT házamat most cseréltem ATX-esre, és zavar, hogy nem kapcsolja ki a monitort. Nem egy új típus, de működnek vele a Win98 energiatakarékos funkciói, legalábbis úgy tűnik, de nem tudom, hogy vajon kikapcsolja-e a Win98, amikor leállítja a gépet, vagy a gombjával kell kikapcsolnom.

• -peat-

Az új típusú monitorok kikapcsolnak (stand by állapotba kerülnek), amikor a monitorvezérlő kártyából nem kapnak videojelet. Látszólag a régebbi típusok is kikapcsolnak, hiszen képernyőjük teljesen sötétre vált. Azonban ha monitorunk 5 évnél idősebb, gyanakodnunk kell, vajon tényleg ismeri-e az előbb említett stand by üzemmódot. Szerencsére ezt egyszerűen megállapíthatjuk. A vélt kikapcsolódás után fél-egy órával kézrátétellel ellenőrizzük, meleg-e a monitor tetején levő hűtőrács? Ha meleg, akkor marad a kikapcsológomb. Ha már lehűlt, akkor monitorunk ismeri az energiatakarékos funkciókat.

✍

[...] Eddig külső modemet használtam, most akarok beruházni egy másikba, de mindenkitől olyan tanácsot kapok, hogy maradjak a külsőnél, mivel jobb mint a belső. Ugyanakkor szeretném, ha nem foglalná a helyet az asztalon. Igaz az, hogy a belső modemek nem mindig bontják a kapcsolatot, illetve az átviteli sebességük is kisebb, mint a külsőknek? [...] Érdemes-e lecserélni hibátlanul működő Celeron 300A típusú processzoromat egy P2-es 233-as esetleg 266-os CPU-ra? Lassabb lesz a gépem, vagy éppen ellenkezőleg? Nem csak játszani szoktam, hanem most próbálkozom grafikai alkalmazásokkal, és más, a processzort jobban igénybe vevő alkalmazások használatával.

Horváth Tamás

A modemre vonatkozó kérdésre egyszerű választ tudok adni: olyat kell venni, amelyik szimpatikusabb. Szokás kérdése, hogy valaki a külsőt vagy a belsőt részesíti előnyben. Átviteli sebesség és kapcsolati minőség szempontjából a márka, a chipkészlet és a névleges sebesség az irányadó, e paraméterek függetlenek a külső vagy belső elhelyezéstől.

Néhány dolgot azonban érdemes megfontolni. A külső modem helyet foglal, de csak akkor létesít kapcsolatot, ha azt a felhasználó is akarja (bekapcsolja), ezenkívül jól látszik a LED-jein, hogy mivel van éppen elfoglalva. A belső modem nem foglal helyet az asztalon, de fölöslegesen foglal el egy kártyahelyet a gépben, nehezebb telepíteni (alaplap COM portjának kikapcsolása, saját IRQ és COM port beállítása), nincsenek rajta állapotjelző LED-ek stb. Ezeket figyelembe véve mindenki eldöntheti, melyik a rokonszenvesebb.

A processzorral kapcsolatos kérdésre múlt havi processzortesztünk alapján a válasz egyértelműen *nem*: az alkalmazásszintű mérések eredményei alapján a 233 és a 266 MHz-es Pentium II is alulmarad a Celeron 300A-val szemben.

Giczy Gergő

Sorsolás

Örömmel értesítjük azokat az Olvasóinkat, akik az Info '99 kiállításon kérdőívet leadók közül a sorsolásunkon 1 éves CHIP-előfizetést nyertek: Nagy Lajos (Abony), Kajos Gábor (Jánoshida), Tóth Zoltán (Százhalombatta), Palóczy Csaba (Kisbér), valamint Varga László (Székesfehérvár).

Helyreigazítás

Előző számunk 59. oldalán olvasható cikkünk végén hibásan adtuk meg a Publicom Kft. telefonszámát. Az érintettektől ezúton kérünk elnézést.

- Öreg BIOS nem vén BIOS – CHIP, 99/6/59
- Publicom Kft. ☎ 200-6700

Kiegészítés

Az előző számunk 80. oldalán megjelent processzortesztünk grafikonjaihoz szeretnénk némi magyarázattal szolgálni. A grafikonokat a mérési táblázatban szereplő adatok alapján készítettük az összefüggések érzékeltetésére. A rendszerszintű mérések grafikonja a CHIP Benchmark 32 mérései alapján a processzorok rendszerszintű teljesítményét mutatja a következő összetevőkkel: egész számokkal végzett műveletek (Dhrystone), lebegőpontos számokkal végzett műveletek (Whetstone), memóriaátviteli sebesség (Memory), merevlemez-adatátvitel (Disk I/O), valamint 2D-s video-adatátvitel (VGA).

Az alkalmazásszintű mérések grafikonja az összetett mérések adatait mutatja. Az Alkalmazás a CHIPMark 1.0, a 3D-s grafika a 3DMark 99 Max, a Multimédia pedig a MultimediaMark 99 tesztprogram mérési adatainak felhasználásával mutatja az adott processzor eredményét.

Az adatok mindkét grafikonon viszonyszámok, a 100 pont a tesztelés alapjául szolgáló Intel Celeron 300A processzor teljesítményét jelöli. Reméljük, ezzel a kiegészítéssel érthetőbbé váltak a processzorok mérési eredményei.

- Központi hatalom – CHIP, 99/6/80

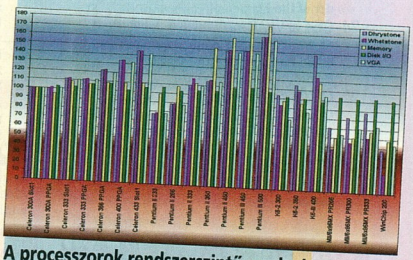

A processzorok rendszerszintű eredményei

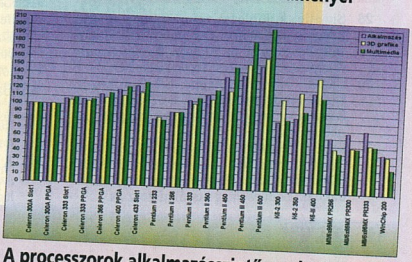

A processzorok alkalmazásszintű eredményei

Lapzárta után

6 Műszertechnika, Siemens: PC-k Magyarországról ● Systems & Technologies: magyar képviselet ● rEVOLUTION Software: a hatodik ● Fore Systems, Tektronix: HDTV ATM-en

7 KHVM, DCS 1800: a második forduló ● Freecom Technologies: magyar disztributor ● BME, Computer 2000: közös oktatóközpont ● Multi-Tech: megmérettetés Magyarországon

Kincstár

8 Nyaralunk
Igazi nyári CD-t sikerült összeállítani: színes, érdekes – és a kikapcsolódáshoz, nyaraláshoz is ad ötleteket.

10 Ötvenes SAC
Erno Rubik's Cube v1.0 ● Now You're Cooking! v5.05 ● Seterra Geographic Tutor v2.61 ● La Fonta v1.01 ● MPEG Player v3.34 ● Multimedia Factory Multimedia Processor v2.1 ● High Noon v2.7 ● Abe's MP3 Finder v3.1 ● Acid WAV v1.2 ● Geiss v3.61 ● Top Sites v2.0 ● TechFacts 98 v2.33 ● Scanner v1.4 ● Free DOS Navigator v1.51 ● Directory Printer v2.4 ● QuickMenu MailBox v1.2 ● WinNavigator v1.6b ● 98Lite release 1.3 ● Desktop Manager ● Smart Address v3.5 ● HomeSite v4.01 eval

18 SAC, kánikulában
StarStrider v1.0 ● Sonique v1.0 ● WinBoost v1.3 ● DriveMeter v2.0 ● CoolClock v1.1 ● Sokoban for Win95 v2.08

20 Web, grafika
Profi eszközök, nem csak
Web-grafikusoknak: Ulead Cool 3D v2.5, Ulead Cool 360, ACDSee 32 2.41, PicaView, ImageFox, Namo WebEditor 3.0

22 Játékdemók
Need For Speed High Stakes ● Drakan Order of the Flame

24 C64 a VICE-on
Az emulátorok a Commodore 64-et mind a mai napig népszerűvé teszik.
Bemutatjuk a VICE v1.0-t.

25 OS/2 shareware
LyX ● PopCD! ● Sslurp! ● ThermoProtect ● StHWMon ● ConfigMaint/2 ● PM VNC Viewer

26 KDE-sítés
Kiegészítők és segédanyagok mindenféle Linuxhoz.

Aktuális

28 Shuttle: különleges terméktámogatás; az integrált jövő ● Acer Computer: friss útitársak; Pentium III-as Altosok ● Acer Group, Computer Associates: vegyes vállalat

30 Canon: 1,3 millió képpont ● Graphisoft: brazil leány ● Interpay: SET-es I-Pay ● Sony: a jó öreg CRT; VR-projektor; profi panelmonitor

32 Lucent Technologies: morzsányi telefon ● Novell: PartnerNet; viszonteladói akadémia; NDS Linux alá; felügyeleti csomag fiókirodáknak; béta csomag kisvállalatoknak

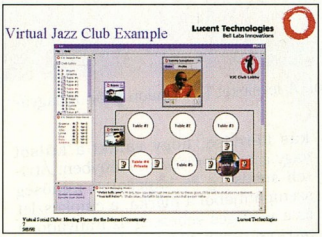

Jelenlét a jövőben
A vegykonyha titkai: exkluzív interjú a Bell Labs két munkatársával.
58

33 ISEF 99, Philadelphia: födíjas Scanguru

34 Apple Computer: új „kötet"; frissítő a MacOS 8.6-hoz; Megjelent a QuickTime 4 ● FullView: széles látókör ● Toshiba: 4 millió noteszgép

36 IQSoft, Oracle Hungary: szakmai nap ● Tracer Technologies: hangkártya vájtfülűeknek ● American Power Conversion: UPS Apache-oknak; UPS-felügyelet Windows 2000-hez; UPS-felügyelet Weben keresztül

37 Danka: 50 duplex oldal percenként

38 Scala Business Solutions: lépcső a sztrádára ● Computer Associates: az „átdolgozott kiadás" ● Tektronix: színes kapcsolat ● CA, CHS: összecsomagolnak ● 3Com Magyarország: új disztribúciós menedzser

40 Metrowerks, Red Hat: Fejlesztőeszközök Linuxra ● Tulip Computers: terítéken a legkisebb ● Sybase: EAS 3.0 új technológiával ● Common Electronic Purse Specifications: pénztárca-konzorcium

41 Metrowerks: CodeWarrior Carbonhoz és MacOS X-hez

42 Sprint: Office 97 kisvállalatoknak ● Microsoft, Xerox: iroda-digitalizálás ● D-Link: USB-világ ● SAS Institute: Open OLAP Server megoldás

44 Innosoft International: dinamikus címtárkezelés ● Online Rt.: I. Electronic Banking konferencia ● Kyocera: személyi lézer ● NatWest, InterTrust: lenne végre e-copyright? ● Plextor: a második újraíró

45 MGE UPS Systems: kettős védelem ● Compaq: a leggyorsabb egyprocesszoros ● Sved: McAfee OEM disztribúció ● telnet: 100 Mbps

Tartalom és forma

46 CD-kirakat
Jedik előnyben: Wars – Phantom Menace ● Kommandósok, figyelem!: Commandos: Beyond the Call of Duty ● Könnyed városi autókázás: Midtown Madness

48 Barangolás a történelemben
A Marczali Henrik által szerkesztett Nagy Képes Világtörténet modern formában, CD-n.

48 A magyar humanizmus kora
Az Encyclopaedia Humana Hungarica legújabb fejezete: Pannon Reneszánsz.

50 Nem négy keréken
Star Wars-őrület a játékpiacon: Star Wars Episode I: Pod Racer.

50 Játszd újra...
Megújult a nagy klasszikus – Civilization: Call To Power.

52 Mozivarázs – otthon
A CHIPtár sorozat 15. kötete a PC filmlejátszási lehetőségeit mutatja be.

Magazin

56 Ez nem játék!
Élménybeszámoló a számítógépes játékipar legnagyobb kiállításáról, a Los Angeles-i E3 1999-ről.

58 Jelenlét a jövőben
A vegykonyha titkai: exkluzív interjú a Bell Labs két munkatársával.

62 Beavató
A Nokia magyarországi terveiről kérdeztük Jorma Ollilát, a cég elnök-vezérigazgatóját.

64 Internet, szolgálatára!
Pesti Istvánt, a HP Magyarország vezérigazgatóját többek között az E-Services üzleti modelljéről kérdeztük.

Hardver

66 Hardverböngésző
Primőrök a hardverek világából – Philips, Sony: az első Super Audio CD-játszó ● Maxtor: az első leejthető merevlemez? ● IBM: 8 Mbyte-os puffer ● Sony: másolásvédelem a Firewire-ben ● Hitachi: villámgyors memóriák ● NTT: nagy kapacitású, nem felejtő memória ● Comtel: egerészó telefon ● AMD: névbejegyzés; mobilban a leggyorsabb? ● Sis: a 810-es nyomában ● Intel: segítsük meg a Mercedet!; közel a Pentium II vége; megjelent az 550 MHz-es PIII, mobil Celeron; új chipkészletek mobil gépekbe ● Hyundai, LG Semiconductor: végre megegyeztek ● Samsung: a világ legnagyobb TFT-je ● LG, Philips: TFT-gyár vásárlás ● Sony: a világ első robotkutyája ● JEIDA: Japán visszatért ● Nintendo, Sega, Sony: az új évtized spektruma ● Forrester Research: közeledik a hét szűk esztendő? ● Creative Labs: nem, ez nem wrapper ● nVidia: nem lesz több TNT!

70 Hardverkirakat
Fényképezőgép vagy kamera?: Canon MV1 ● Számítógépes tévé (és rádió): AVerMedia TVPhone98 ● Kétmegások klubja: Olympus Camedia C-2000Z ● Irodai stílus: Epson Stylus Color 900 ● Infraportok asztali PC-hez: RedSnake Infrared Link és Log-IR 101 ● Nagy felbontású A3-as: Heidelberg Quickstep ● Könnyű és menedzselhető: HP Omnibook 900 ● Nem forrófejű: Asus 7400 ● Hordozható asztali: Crito 65 ● A gép ujjra indul: Compaq ujjlenyomat-azonosító ● Miért Super a Socket 7: Epox MVP4A

76 Szóljon a Jazz!
A Jazz Hipster J-7907 és J-9902 hangrendszer is jelzi: a PC szórakoztatóelektronikai berendezéssé vált.

78 Figyelnek minket
Sci-fibe illő termékek kerültek a nyúzópadra: 13 Web-kamera tesztje.

81 **Szemforgató**
A vásárlástól a kapcsolatteremtésig: hogyan helyezzük üzembe a Web-kamerát?

85 **Szemünk fénye II**
CHIP Ez már a profiknak is érdekes: 17-21 colos monitorok és 15 colos LCD kijelzők tesztje.

91 **Zöld szabály**
A modern monitorok minőségét szigorú nemzetközi szabványok határozzák meg: TCO 99.

Szemünk fénye II
Ez már a profiknak is érdekes: 17-21 colos monitorok és 15 colos LCD kijelzők tesztje.
85

Szoftver

93 **Szoftverböngésző**
Primőrök a szoftverek világából – Microsoft: szabad forrású lehet a Windows?; vezet az Internet Explorer; hibajavítás NT-hez; táblázatból HTML; megfigyelik a Linuxot ● ActiveState, Microsoft: Perl Windowson; új Windows-telepítő rutin ● Red Hat: megjelent a 6.0 disztribúció ● Sun: solarisos apróságok ● Network Associates: új trójai program ● Macromedia: szabad forrású Flash

97 **Rendszergazdák álma**
Hogyan telepítsünk egyszerűen több tíz vagy száz munkaállomást? PowerQuest Drive Image 2.0.

97 **Megtisztulás**
Ha sokszor telepítünk és törlünk programokat, a maradványok eltávolításában segít a Norton CleanSweep 4.5.

98 **Fogyókúrás erősítő**
CHIP Bármilyen hihetetlen, gyorsabb és hatékonyabb: ez a CorelDraw 9.

105 **Folyamatábrák és diagramok**
Röviden összefoglaljuk a szoftverek legfontosabb lokális szemléltető sémáit.

108 **Kinek a bab, kinek a kávé**
Nagyvállalatok elosztott alkalmazásaihoz is használható: IBM VisualAge for Java 2.0.

112 **Barátságos óriáskígyó**
CHIP Dinamikus, könnyen használható, erős és rugalmas. Kell több? Bemutatjuk a Python programozási nyelvet.

117 **Rajzoljunk térképet!**
Segédeszköz térképészeknek: Ocad 7 térképszerkesztő és -rajzoló szoftver.

Amiga

120 **Hírek az Amiga világából**
Amiga International: új szelek fújnak ● AmiNet CD 31: mindenkinek Opus 5! ● Monolith: Shogo Amigára! ● VaporWare: új programok ● AMIGAonly: apróhirdetések

121 **Behálózva**
Amigával is csatlakozhatunk mindenféle hálózatokhoz, például az Internethez. De hogyan?

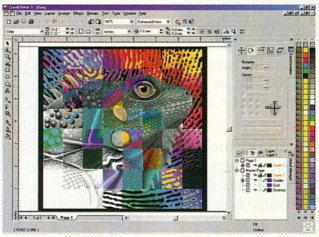

Fogyókúrás erősítő
Bármilyen hihetetlen, gyorsabb és hatékonyabb: ez a CorelDraw 9.
98

Kommunikáció

124 **Internet-böngésző**
Újdonságok az Internet világából – Amazon.com: még inkább elöl az Amazon ● Deja.com: nincs déjà vu érzésünk ● Checkout.com: vásárolj szórakozva!; adó az elektronikus levelekre? ● British Telecom: internetes terminálok ● ChooseYourMail.com: szemetet a kukába ● Ausztrália: kormányzati kulcsok ● EasyJet: Internet-hangárok ● Pointcast: nem szeretik a lökdösődést ● Érdekes site-ok és szolgáltatások: Stoned – kerékpárőrület; IMDB, MovieUniversity: mozivarázs az Interneten; .nu – új ország; NetPincér – csapjunk a...; MTI – minden hírek forrása; SuliNet – a jövő kezdete; Knight Rider – hívd Devont!; Internet – hogy is volt?; AproNet – apróhirdetés ingyen; IQ Test – játék a számokkal?

128 **Hálózatok ötven főnek**
CHIP A közepes méretű vállalkozások számára is megtérülő beruházás a hálózatépítés. Milyen eszközök kellenek ehhez?

Mobil világ

130 **Mobil-böngésző**
Ericsson, Nokia: vezeték nélküli alkalmazások ● Palm Computing: megjelent a Palm VII; olcsóbb a Palm III ● Intel: StrongARM, akár 600 MHz-en ● Xircom: belépő a kézi PC-k piacára ● Symbian, Matsushita: növekvő tábor

132 **Mobil-kirakat**
Világutazó: 3Com 3CXM656 ● Törpe óriás: LG Phenom Ultra ● Digitális napló: Rex 3

Gyakorlat

135 **Buborékok és más állatfajták**
Idegen tollakkal ékeskedni nem mindig bűn – például ha egy hasznos grafikai ötletet lesünk el valakitől.

138 **Perl, a CGI bajnoka**
CHIP CGI írásához keresve sem találhatunk jobb segítőtársat a Perlnél.

Kikapcsolódás

142 **Humanoidok háborúja**
CHIP A lövöldözős játékok jól bevált receptje szerint főzték, izvilága mégis egyéni: Expendable.

142 **Végtelen száguldás**
CHIP Az Electronic Arts a technikai sportágakban is nyomul. Így született a Sports Car GT.

CHIP-PIAC

III–XIV Tippek, támpontok, tanácsok
III A gép motorja: alaplapok, processzorok
V Kép: monitorok és VGA kártyák
VII Hang: kártyák és dobozok
VIII Háttértár: merevlemezek
IX Háttértár: cserélhető lemezes meghajtók
X Kimenet: nyomtatók, plotterek, többfunkciós nyomtatók
XI Bemenet: scannerek
XII Kommunikáció: modemek
XIII Kéziszerszámok: billentyűzetek, egerek, játékvezérlők
XIV Tápellátás: túlfeszültségvédők és szünetmentes tápegységek

Szerkesztőségi rovatok

3 Fórum
144 Impresszum
144 Hirdetőink
145 Index
146 Előzetes

Útjelzéseink

- Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.
- Telefonszám.
- CHIP Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

Műszertechnika, Siemens
PC-k Magyarországról

A Siemens és a Műszertechnika Computer Kereskedelmi, Ipari és Szolgáltató Rt. (MTC) együttműködési szerződést kötött a Siemens Xpert és Scenic számítógépeinek magyarországi összeszerelésére és értékesítésére. A szerződés értelmében az MTC évente több mint tízezer PC-t szerel össze hazai, valamint a Siemens németországi központján keresztül történő értékesítésre.

A magyarországi összeszereléshez a Siemens szállítja az alapvető részegységeket és alkatrészeket (házat, tápegységet, alaplapot, billentyűzetet), melyeket az MTC meghatározott gyártóktól származó opcionális egységekkel egészíthet ki. A számítógépek minőségét a Siemens szigorú előírásai (ISO 9002 és az EU követelményeinek megfelelő CE minősítés) biztosítják, melyek betartását rendszeresen ellenőrzi. A Siemens által előírt garanciális feltételeket az MTC nyújtja.

A szerződésnek köszönhetően az MTC 50 új munkahelyet létesíthetett, a Siemens pedig magyarországi eladásainak megkétszereződését várja a hazánkban most megjelenő Xpert PC-inek forgalmától.

- www.siemens.hu

Xpert: bemutatkozik a szakértő

Systems & Technologies
Képviselet

Az ausztriai központú S&T Csoport terjeszkedésének új állomásához érkezett: budapesti sajtótájékoztató keretében bemutatkozott legújabb saját tulajdonú képviselete, az S & T Magyarország Kft.

Az S & T szokatlan szereplő az informatikai piacon, hiszen közép-európai multinacionális cég. Osztrák alapítói az elmúlt évtizedben következetes fejlesztési politikát gyakorolva építették ki cégbirodalmukat. Így a bécsi székhelyű S & T ma már Bulgáriában, Jugoszláviában, Moldáviában, Romániában, Szlovákiában és Ukrajnában is rendelkezik leányvállalattal. Az S & T rendszerintegrációs és technológiaátadási rt. tavaly ejtette meg a nyilvános részvénykibocsátást, és ekkor jelent meg az Európai Értéktőzsdén (EASDAQ) Brüsszelben.

Az S & T Magyarország Kft. fő tevékenysége az adattárolási és adatkezelő rendszerek eladása, telepítése és szervizének ellátása lesz nagyvállalatok és intézmények nagy biztonságú, folyamatos rendelkezésreállású (mission critical) informatikai rendszereihez.

- S & T Magyarország Rendszerintegrációs és Technológiaátadási Kft.
  ☎ 267-9111
- www.snt.at

Fore Systems, Tektronix
HDTV ATM-en

Az Application Aware hálózattechnikai megoldások jelentős világpiaci szállítója, a Fore Systems, valamint a széles sávú videoösszeköttetésekben piacvezető Tektronix bemutatta, hogy tömörítetlen, nagy képfelbontású televíziós (HDTV) jeleket valós időben lehet hibátlanul továbbítani aszinkron átviteli üzemmódú (ATM) hálózaton.

A hálózatos HDTV bemutatóján együtt szerepeltették a Tektronix korszerű digitális videofeldolgozó technológiáját és a Fore nagy teljesítményű ATM kapcsolómegoldásait, amelyek a Fore ForeRunner ASX-4000 OC-48c (2,488 Gbit/s) portjait is tartalmazzák. Ez az egyetlen olyan egyszeres ATM port, amely nagy sávszélességénél fogva valós időben képes tömörítetlen HDTV-t ipari szabványú 1,5 Gbit/s sebességű jelfolyamban szállítani. A portot a Tektronix HD48 nevű teljes 10 bites digitális videoátviteli peremberendezésével párosították. Ez tette lehetővé a sikeres 1,5 Gbit/s sebességű HDTV-átvitelt. A hálózatos HDTV megoldásban a tömörítetlen SMPTE292M HDTV-jelek 1,5 Gbit/s sebességű szállítása céljából két Tektronix HD48 videotovábbító eszközt csatlakoztatnak ASX-4000-hez OC-48c segítségével. Ebben a konfigurációban úgy történik a HDTV-jelek szállítása, hogy az egyik HD videotovábbító eszköz ATM-cellákká alakítja a bejövő szekvenciális digitális videojel-folyamot, amely aztán egymódusú optikai szálon továbbítódik az ASX-4000-hez. Az ASX-4000 fogadja a cellákat, és átkapcsolja őket a másik HD videotovábbító eszközhöz, ahol az ATM-cellák összeállnak, és létrehozzák a kimenő 1,5 Gbit/s sebességű HDTV szekvenciális digitális videojel-folyamot.

- www.fore.com
- www.tek.com
- www.videotele.com

rEVOLUTION Software
A hatodik

Kategóriájában kiemelkedő ügyviteli rendszer, az Iroda++ 6.0 piaci változatával jelentkezett a rEVOLUTION Software. A program a rEVOLUTION 2000 projektjének részeként került a piacra, így ez a program is 2000-kompatibilis. A Windows alá fejlesztett rendszer testre szabott használatot tesz lehetővé, ami a vállalkozás minden terén támogatja felhasználóját. Ezt tükrözi a programmal készíthető több száz, Excelbe is exportálható kimutatás lehetősége is.

A rendszer moduljai a nagy ügyviteli rendszereknél megszokott szisztémát követik: pénzügyi, főkönyvi, mérleg- és jelentéskészítő, tárgyieszköz-nyilvántartás, bérszámfejtés, házi pénztár és kereskedelmi modul. Az Iroda++ esetében banki kommunikációs és kontrolling modul, sőt a kereskedelmi modulok rendszerén belül termelésirányítási funkció is van. A komplett integrált rendszer összes modulján végigvonuló 5D (ötdimenziós) adatrögzítési és adatelemzési lehetőséget biztosít. Ezek a dimenziók a főkönyvi számlakeret, a költséghelyek, költségviselők rendszere, a munkaszámok és a különleges igényeket kielégítő egyedi azonosítók.

A felhasználók száma és a tárolható információ mennyisége nincs behatárolva. Keretrendszer gondoskodik arról, hogy a programcsomag megismerje, ki kíván éppen a rendszerrel dolgozni.

- rEVOLUTION Software
  ☎ 462-0020

KHVM, DCS 1800

A második forduló

Lapzártánkig nem hirdettek eredményt a DCS 1800 rendszerű közcélú mobil rádiótelefon szolgáltatás nyújtása tárgyában kiírt pályázaton. Lezárult viszont az első forduló, melyet követően Katona Kálmán közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter elfogadta az Értékelő Bizottság javaslatát.

Eszerint a CG SAT/Mannesmann Eurokom GmbH, az Orange Hungária B.V. és a Primatel konzorciumot hívták meg a GSM piacra belépő új szolgáltató számára kiírt tender koncessziós díjára vonatkozó viszontajánlat megtételére a pályázat második fordulójában. A három konzorcium kizárólag az egyszeri koncessziós díjra tehet újabb ajánlatot, pályázatuk többi elemét nem módosíthatják. A második fordulóba bejutott pályázók legmagasabb ajánlata az A koncesszió esetében fizetendő egyszeri díjra 29 milliárd forint volt az első fordulóban. A tervek szerint az A, B és C koncesszióért fizetendő díj 70%-a a Hírközlési Alapba, 30%-a a központi költségvetésbe kerül.

- www.meh.hu/khvm

Freecom Technologies

Új disztributor

A berlini Freecom Europe, a Freecom Technologies csoport tagjának külső és belső meghajtóit júniustól a dealerek, kiskereskedők és viszonteladók Magyarországon új disztributortól, a budapesti Napfény Kereskedelmi Kft.-től szerezhetik be.

A Freecom 1995 óta fejleszt, gyárt és forgalmaz külső tárolóeszközöket, CD- és DVD-olvasókat, CD-írókat és DAT-meghajtókat. Három fő kategóriába – Utazó Sorozat (Traveller-Series), IQ Sorozat és Klasszikus Sorozat – sorolja külső (hordozható) meghajtóit.

Az IQ és az Utazó Sorozathoz tartozó CD-R(W)-írók, CD- és DVD-olvasók a három interface – párhuzamos port, USB és PCMCIA – közül bármelyikhez csatlakoztathatók. Az Utazó Sorozat meghajtói vékonyított kivitelűek, saját akkumulátoruk van, alig nagyobbak egy CD-nél, és akár egy kabátszsebben is elférnek. A Freecom Klasszikus Sorozata CD-R(W)-írókat és DAT-meghajtókat kínál, melyek belső változatban is kaphatók IDE/ATAPI vagy SCSI csatlakozási felülettel.

- Napfény Kereskedelmi Kft. ☎ 204-7333

BME, Computer 2000

Oktatóközpont

A Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Mérnöktovábbképző Intézetében megkezdte működését a Computer 2000 magyarországi oktatóközpontja.

A megállapodás értelmében a Computer 2000 regisztrált partnerei a disztributoron keresztül kapnak kedvezményes részvételi lehetőséget az Intézet rendes tanfolyamain, illetve a kifejezetten számukra szervezett kurzusokon, melyeken az Autodesk, a Cisco, a Microsoft valamint a Novell minősítéseit nevezhetik meg. A Computer 2000 Oktatóközpont a jövőben olyan tanfolyamok indítását is tervezi, amelyek a szorosan vett szakmai, műszaki tartalom mellett a kereskedők mindennapi üzletmenetének irányításához nyújtanak segítséget.

- Computer 2000 Magyarország Kft. ☎ 236-1199
- www.c2000.hu

Multi-Tech

Megmérettetés Magyarországon

A GamaxNet Kft. az áprilisban megkötött disztributori szerződés óta folyamatosan teszteli a különböző Multi-Tech termékeket. Mint megtudtuk, az eddigi tapasztalatok alapján mindegyik tesztelt berendezés kiváló minőségűnek bizonyult. Ezek közé tartozik a teljes hangfunkciókkal rendelkező, V.90-es MT5600ZDXV modem – amely a Lotus Notes által ajánlott típus –, az 56 kbit/s-os USB-s modem, az 56 kbit/s szolgáltatást két ISDN2 alapcsatlakozáson lehetővé tévő hibrid kártya és még sok más termék. Külön figyelmet érdemel a SoftGSM, amely soros portra csatlakoztatva lehetővé teszi a 9600 kbit/s-os adatátvitelen kívül a számítógépről történő SMS-küldést és telefonkönyv-szerkesztést, ami sokkal kényelmesebb, mint ugyanez magán a telefonkészüléken (és a telefonkönyv sem vész el a készülék sérülésekor vagy elvesztésekor).

MT5600ZDXV: 56 kbit/s-os USB-s modem

A CommPlete fantázianevű Multi-Tech berendezés nevéhez illően 1–4 ISDN PRI csatlakozással akár 120 egyidejű digitális (ISDN) vagy analóg 56 kbit/s-os hívást tud kezelni, automatikusan felismerve a hívás típusát. A négy szegmenst 10/100 Mbit/s-os belső switch köti össze, a hálózatra 10/100 Mbit/s-os csatlakozással kapcsolódik. A biztonságot szolgálja a redundáns tápegység és a szegmensek egymástól független kikapcsolásának lehetősége. A CommPlete-et a Multi-Tech a RASExpress szoftverével szállítja, amely saját adatbázisán kívül együttműködik a Radius, a TACACS+ és a SecurID biztonsági szerverekkel is. Az egyes szegmensekben más-más kezelőszoftvert is lehet használni (például Linux, Windows NT RAS), így akár mind a négy szegmensben más-más operációs rendszer működhet. A MultiVOIP voice gateway újabb típusa lehetővé teszi a telefonközpontok között az FXO-FXO összeköttetést, naplózása bőséges, továbbá a be- és kihívások kóddal védhetők.

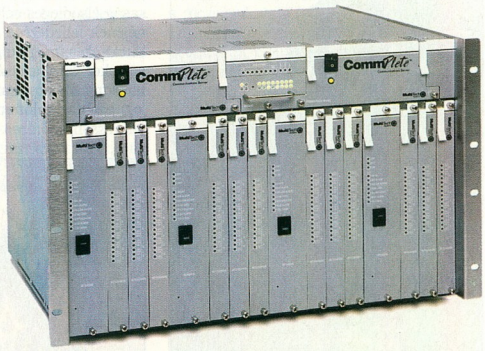

CommPlete: akár 120 egyidejű hívást is kezel

- Gamaxnet Informatika ☎ 372-7180
- info@gamaxnet.hu
- www.gamaxnet.hu

Nyaralunk

Magazinunk e számát valószínűleg több Olvasónk is a Balaton partján olvasgatja majd, vagy kellemes kirándulások után, esténként lapozgat benne.

Mindezek ellenére ismét két CD-t pakoltunk meg alaposan, lehetőleg olyan dolgokkal, amiket a nyár elteltével is érdemes lesz megnézni, ha korábban nem jutna rá idő.

Magyar várak

Ez ideig két alkalommal csodálhatták meg Olvasóink Kerekes György természetfotós fantasztikus felvételeit. Nagylelkűségének köszönhetően e havi CD-nken is található egy kisebb összeállítás, amely ezúttal Magyarország legszebb várait mutatja be. Fontos téma ez manapság, hiszen a nyáron utazni vágyók többsége szűkös anyagi helyzete ellenére is főként külföldi turistaparadicsomokat vesz célba. Pedig hazánkban is rengeteg a fölfedeznivaló, csodálatos hely. A sokak számára ismeretlen várakat és várromokat nem csak gyönyörű környezetükért és könnyű megközelíthetőségük miatt érdemes meglátogatni, hanem mert jövőbeli sorsuk éppen látogatottságuktól függ: csak a kíváncsi és a szépségre fogékony turisták által maradhatnak fönn. Ezért az összeállítás szeretne egyúttal úticél-ajánló is lenni.

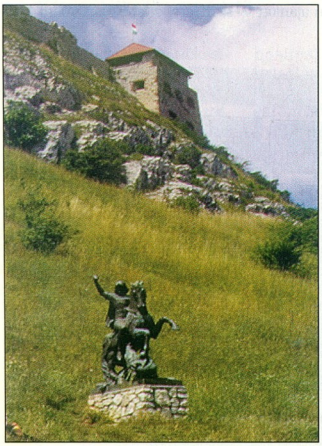

Kerekes György fotói a kiránduláshoz is kedvet csinálnak

Thaiföld

CD-nken e hónapban még egy fotóösszeállítás található. Szabadi Katalin fényképezőgépével a világot bejárva eljutott már többek közt az Egyesült Államokba, Ausztráliába és szinte az összes európai országba. Bevallása szerint életének mozgatórugója az utazás, a felfedezés. Az Utazók Baráti Társaságával több ázsiai országot is végigjárt, köztük Indiát, Nepált, Tibetet. A társaság elsődleges célja a távoli országok zenéjének felfedezése, útjaik során pedig felkutatják a meglátogatásra érdemes helyszíneket, kitapasztalják a turisták számára hasznos kiskapukat. A MALÉV jóvoltából legutóbbi alkalommal Thaiföldre jutottak el, utazásuk tapasztalataiból állították össze *Kiskapuk Ázsiában* című útikönyvük második részét. Jelen tárlatunk a készülő könyv képanyagából válogat.

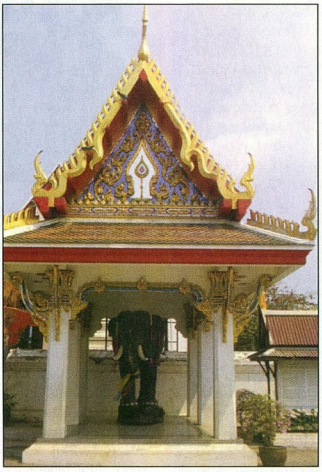

Thaiföld: egy letűnt világ

Thaiföld, e csodálatos ország képét alapvetően meghatározza az északi hegység, a déli szigetvilág, az egész évben meleg időjárás. A helyiek életében nagy szerepet kap a hivatalos vallás, a buddhizmus, melynek nyomai – számtalan építészeti remekmű: templomok, óriási Buddha-szobrok – az egész országban megtalálhatók. Lakosai főképpen a turizmusból élnek, távolsága miatt azonban Kelet-Európából kevesen választják úticélként. Pedig érdemes, hiszen Thaiföldön rengeteg a látnivaló, olcsó a mindennapi élet, rengeteg élménnyel és ajándékkal térhetnek haza az odautazók. A szerző ajánlása szerint „érdemes levetközni és itthon hagyni a civilizációs korlátainkat, eggyé válni a természettel, a helyiek puritán életmódjával, csak napozni, fürdeni a tengerben, élvezni a masszázs-kultusz áldásait." A többiről beszéljenek az úton készült pazar felvételek.

Quark a CHIP-CD-n

A Quark Fantasztikus Füzetek 1996-ban alapított alkotói és kiadói vállalkozás, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy a klasszikus – tehát tudományos és filozófiai alapokon álló – science-fiction irodalom hagyományait folytatva, a Bradbury, Asimov, Clarke, Lem nevével fémjelzett úton haladjon tovább a maga szerény lehetőségeivel. Egy teljes generáció nőtt fel olyan fantasztikus irodalmon, amelyben a gondolat még fontosabb volt, mint az indulat, és ahol az ötlet minősége többet számított, mint az agresszió mennyisége. Noha ez az irányzat mára már ösvénnyé szűkült a szerepjáték- és az ufó-irodalom erdeiben, ám értékhordozó ereje vélhetőleg nem csappant érvényesülésének arányában. Júliusi számunktól kezdve hosszabb-rövidebb scifi anyagokat olvashatnak az érdeklődők a Quark alkotógárdájának jóvoltából CD-inken, HTML-ben.

Magyar nyelvű C64-es játékok

Néhány évvel ezelőtt a nyolcbites színtéren elszigetelt, titokzatos kategóriát képviseltek a szöveges kalandjátékok. E játéktípus fejlesztéséből Magyarország sem maradt ki, néhány hazai alkotás még nyugati mércével is nagyon magas színvonalú volt.

A műfaj első gyöngyszemeit a májusi számunkban, a PC-re írt Babó című játéka

Röviden

A CHIP-CD-kre természetesen több minden más is került. Néhány érdekesség:

● *Calmira:* a Windows 3.1x-hez ad Windows 95-szerű kezelőfelületet. CD-nkre a program mellett a teljes Calmira site anyaga (www.calmira.org) is felkerült, köszönet érte a szerzőknek!

● *Internet Explorer 5, magyarul:* több hónap várakozás után elkészült az IE 5 magyar változata.

● *Windows NT 4.0 Service Pack 5:* elkészült a 4-es NT ötödik szervizcsomagja is. CD-nkre az angol nyelvű, Intel-alapú NT-hez való változat került fel. A magyar változatra sajnos még várni kell.

● *Windows 9x javítócsomagok:* a Windows 9x-hez is készültek javítások, az újabbak most már CD-nken is megtalálhatók.

● *Fejlesztőknek:* lapunkban olvashatnak a Python programozási nyelvről és a Java fejlesztői eszközökről. E két cikkhez sok-sok kiegészítőt tettünk a korongra.

● *Quick Time 4:* előző számunk Szoftverböngészőjében ismertettük az Apple legújabb multimédia rendszerét, e számunk CD-jén pedig a program található meg.

● *VRML:* hamarosan VRML-sorozatot indítunk lapunkban. Addig is a Terminus VRML Site anyagait böngészhetik az érdeklődők.

kapcsán már bemutatott Olessák Róbert neve fémjelzi. Az 1990-ben kiadott *Az Alvilág ura*, majd a – több mint kétéves fejlesztés után – 1993-ban elkészült *A Gálya* különösen a mondatértelmezés terén tartalmazott egyedi újításokat. Intelligens szövegfeldolgozóra épült, mélységeiben is valószerűbben ábrázolta a mesterséges környezetet, képei és logikai megoldásai pedig hangulatukkal bűvölték el a játékosokat. Az egyik legtágabb világot bemutató A Gálya méreteit jellemzi, hogy az egyik korabeli évkönyvben megjelent lehetséges megoldás leírása 30 oldalnyi volt. Az Alvilág ura, A Gálya, A Pokol Angyala és még néhány C64-es játék a szerző jóvoltából kerülhetett CD-mellékletünkre.

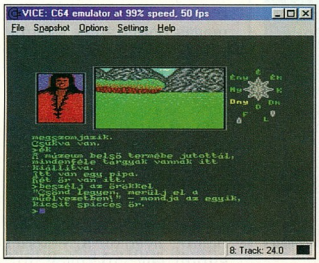

A Gálya: itt nem a grafika a fontos

Winamp a fotelből

Az egyik leggyakoribb panasz a számítógépes zene- és filmlejátszókkal kapcsolatban, hogy nem lehet őket a fotelből vezérelve használni. Ez a probléma még inkább előtérbe kerül a számítógépes DVD-lejátszók elterjedésével.

A CHIP-CD-n található PC Remote Control nevű program segítségével már meglévő tévé- vagy egyéb infravörös távirányítónkkal vezérelhetjük szinte bármelyik alkalmazásunkat, a PowerPointtól kezdve a Netscape-en át kedvenc DVD-lejátszónkig. Ehhez a számítógépre IrDA portot vagy a soros portra illeszthető, néhány száz forintból megépíthető infravevők egyikét kell kötni. Ezek építési leírása is megtalálható a CD-n.

Ha a hardver már menetre kész, nincs más dolgunk, mint „bemutatni" a programnak a használni kívánt távirányítót, és megadni, hogy a távirányító egyes gombjaihoz milyen műveletet szeretnénk hozzárendelni. Ez lehet egy program elindítása, billentyű- vagy egérgomb lenyomása stb. Az ügyesebbek Windows-eseményeket is kiválthatnak.

A shareware verzió egyetlen korlátozása, hogy egyszerre legfeljebb 4 funkció vezérelhető vele. A programhoz egy magyar nyelvi modult is mellékeltünk.

Microsoft Vizact 2000: a jövő HTML-je?

A Microsoft Vizact 2000-rel izgő-mozgó multimédiás HTML oldalakat készíthetünk. A Vizact fejlesztése során az egyszerű kezelhetőséget tartották szem előtt, így aki el tud készíteni egy Word-dokumentumot, a Vizacttel tud készíteni Web-dokumentumokat. Szemben az eddigi, alapvetően állókép alapú Web-oldalszerkesztőkkel, a Vizactben az objektumok tetszőleges úton mozoghatnak a képernyőn, a beépített effektusoknak köszönhetően pedig pontosan időzítve jelenhetnek meg és tűnhetnek el a színről. E változtatásoknak

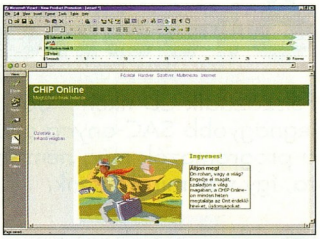

Vizact 2000: idő- és objektumalapú Háló-oldalak készítéséhez

köszönhetően a Vizact már idő- és objektumalapú Web-oldalak készítését teszi lehetővé.

A szoftveróriás már régóta meghatározó szerepet játszik az internetes dokumentumok HTML szabványának fejlesztésében, kiterjesztésében. Eközben természetesen saját Web-böngészője, az Internet Explorer sikerét tartja szem előtt. Ennek a szellemében készült a Vizact 2000 is: az ebben elkészült oldalak csak az IE 5.0 alatt mutatnak jól (melynek telepítése elengedhetetlen a program használatához), a Netscape alatt a mozgások és a hatásos effektusok jó része eltűnik. E „szokásos" kompatibilitási problémák ellenére érdemes kipróbálni a programot.

Konfigurációkészítő az Árfigyelőben

A legtöbb esetben egyszerre több hardverkomponens beszerzését tervezzük. Mostantól az egyes kiválasztott termékekből konfigurációt állíthatunk össze az Árfigyelő program segítségével. A program kiszámít-

Egy processzor, egy alaplap... és elkészül a gép

ja az együttes árat, és lehetőséget ad a kész konfiguráció szerkesztésére és végső áttekintésére.

CHIP

Ötvenes SAC

Félszázadik CD-nken – bár nem ez alkalomból – az egyik legnagyobb SAC-anyag gyűlt össze júniusban. Úgy tűnik, a programozók még nem indultak el nyári szabadságukra, így van miről írnunk.

Szokásos visszatekintésünk az előző hónapi SAC-bővülésről szól, tehát nem a mostani korongokon lévő programokról. A legfrissebb – júliusi – CD SAC-anyagaira néhány oldallal később térünk ki.

● *Erno Rubik's Cube v1.0:* L. CD, \SAC\EDUCULT\ERCUBE.ZIP. A jó öreg Rubik-kocka nem maradhat ki a számítástechnikából sem. A SAC-ban találtunk egy ilyen játékot a múlt hónapban. Az Erno Rubik's Cube nagyon látványos játék. A gép megkeveri a kockát, nekünk pedig ki kell raknunk, minél gyorsabban. A kocka háromdimenziós, kedvünk szerint forgathatjuk a tengelyeken. A hagyományos színek mellett választhatjuk még a metál és az óceán színt is. Az állás bármikor elmenthető, később visszatölthető. A kockát az egér jobb gombjával nagyíthatjuk és kicsinyíthetjük. Az eszköztáron található gombok segítségével lehet tekerni a kockát. A program ingyenes.

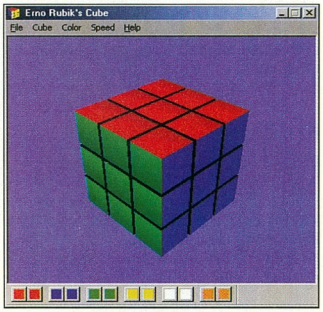

De szép ez a Rubik-kocka!

● *Now You're Cooking! v5.05:* L. CD, \SAC\EDUCULT\NYC505.ZIP. A számítástechnika ma már nem a férfiak felségterülete. A szebbik nem egyre több képviselőjét láthatjuk számítógép előtt. Valószínűleg a Now You're Cooking! írója is nekik próbál kedveskedni. A program segítségével a hölgyek (de akár az urak is) könnyen nyilvántarthatják receptjeiket. Vannak beépített receptek, de lehet készíteni teljesen új receptgyűjteményt is. Az egész rendszer egy kis látványos adatbázis-kezelőhöz hasonlítható. A programban kialakítható külön adatbázis a hozzávalókról. Minden egyes elem egy-egy adattételnek (rekord) felel meg. Csak ki kell választani a megfelelőt, mellé írni, hogy hány darab (vagy liter stb.) kell belőle, így gyorsan elkészül egy új recept a szakácskönyvbe. A gyűjtemény szerkezete szempontjából fontos, hogy az ételek csoportokba sorolhatók. A recepteket étvágygerjesztő képekkel is kiegészíthetjük.

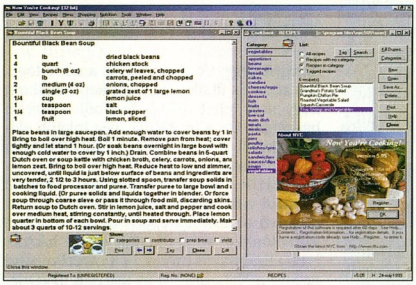

Főzőcske recept a Now You're Cooking!-ban

● *Seterra Geographic Tutor v2.61:* L. CD, \SAC\EDUCULT\SETER261.ZIP. Valószínűleg sokunknak nem volt kedvenc tantárgya a földrajz, elsősorban a gondolkodást nem igénylő, egyszerűen bevágandó anyag miatt. A tanulást azonban könnyítheti, ha van az embernek egy számítógépe, és azon a Setterát futtatja. A szoftver tartalmazza bolygónk összes földrészét, amelyek közül nekünk csak ki kell választanunk a nekünk tetszőt. Ha kedvünk úgy tartja, akár az egész bolygó térképét is kérhetjük. A következő lépésben a felsorolt játékok közül kell kiválasztanunk egyet: meg kell keresni a térképen a program által megadott városokat, egy-

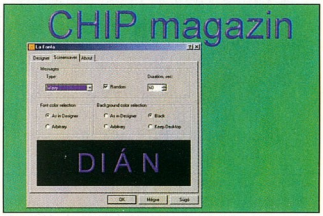

A La Fonta képernyővédő tulajdonságai

egy ország egyes területeit, fel kell ismerni országok zászlaját stb. Néhány sikeres próbálkozás, és máris magas pontszámot kapunk jutalmul a programban – az életben pedig nagyszerűen el fogunk igazodni a térképeken.

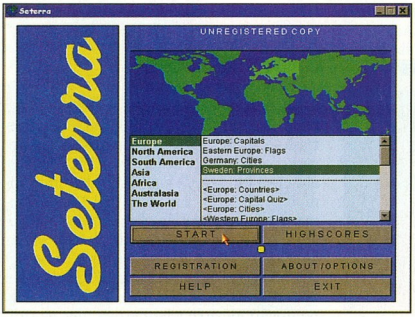

Settera: teszteljük tudásunkat Svédországon!

● *La Fonta v1.01:* L. CD, \SAC\GRAPH\LAFONTA.ZIP. Képernyővédőket akkor szokás alkalmazni, ha a számítógépünket huzamosabb ideig nem használjuk. Ilyenkor a rendszer elindít egy látványos animációt, hogy ne égjenek be

a monitor egyes képpontjai. A La Fonta például az általunk beírt szöveget jeleníti meg térhatásúan, az általunk választott mozgással. Nem csak a betűk mozognak, hanem az egész háttér is (az sem akadály, ha a háttér egyszínű). Így nem marad olyan képpont a képernyőn, amely legalább 10 másodpercenként ne változtatna színt. A La Fonta telepítése és használata nagyon egyszerű: csupán el kell indítani a telepítést, majd ki kell választani a *Beállítások → Vezérlőpult → Képernyő*ben a *Képernyőkímélő* fülnél, és már működik is.

● *MPEG Player v3.34:* L. CD, \SAC\GRAPH\MPEGP334.ZIP. A Windows 95 Media Playere is lejátssza az MPEG formátumú videofileokat, mégis rengeteg szoftvert készítenek erre a feladatra. A CD-nkre kerülő SAC könyvtárban is rendszeresen találkozhatunk ilyenekkel. Az ötvenedik CHIP-CD-ről például telepíthetjük az MPEGPlayer v3.34-et, amely egy teljes lejátszóprogram Windowshoz. Előnye, hogy lementhető benne a lejátszott filmek egy-egy részlete, vagy állókép készíthető az éppen futó akcióból. A program *Option* részében beállíthatjuk, hogy optimalizálja-e a mozgókép minőségét, használja-e a rendszerben, illetve gépünkben rejlő lehetőségeket (DirectX, MMX), milyen MPEG-kódolást használjon, sztereó vagy monó hanglejátszást alkalmazzon-e, és beállíthatjuk a hang minőségét is. E beállítások révén gyengébb teljesítményű gépen is élvezhetővé lehet tenni a mozgóképeket.

● *Multimedia Factory Multimedia Processor v2.1:* L. CD, \SAC\GRAPH\MMFTY210.ZIP. Szép szó a multimédia – de sok programnál csak marketingfogásként alkalmazzák. A Multimedia Factory v2.1 azonban rászolgál nevére. A bejelentkező kép menüsorából ki kell választanunk, hogy melyik részterülettel akarunk foglalkozni. Választhatjuk a *Graphics*, a *Video* vagy az *Audio* menüpontot. Van azonban még egy lehetőségünk, a *Reduce*, mely alatt képfile-okon végezhetünk gyors átalakításokat (méret és színmélység). A *Graphics* pont alatt megjelenő teljes képernyős ablakban egyszerű változtatásokat végezhetünk a kiválasztott képen: tetszőleges szögben elforgathatjuk, alkalmazhatunk különböző szűrőket (RGB, CMY, YCbCr, HLS, HSV, Brightness, Contrast, Gamma, Grayscale, Negative, Sharpen, Detail, Smooth, Blur, Contour), vagy keretet adhatunk neki. A programban van scanner-támogatás is. A másik két menüpont főleg lejátszóeszköz szerepét tölti be, ahol megadhatjuk a kezdő és a záró pozíciót.

Multimedia Factory: multimédia alkalmazások egy helyen

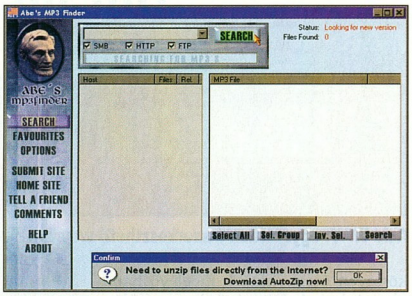

Abe's MP3 Finder: MP3 file-ok keresése a Hálón

High Noon: lelőttem a seriffet

● *High Noon v2.7:* L. CD, \SAC\SK_MADE\HIGHNOON.ZIP. Kikapcsolódásra mindenkinek szüksége van. És ha nem tudunk kimozdulni a lakásból, akkor szoktak jönni a hiper-szuper, 3D-s kártya nélkül meg sem szólaló lövöldözős őrületek. Bár a High Noon nem ilyen játék, nagyon kellemes kikapcsolódásra ad lehetőséget. Két cowboy küzd egymás ellen. A cél nagyon egyszerű: le kell lőni a másikat. A kezelés sem bonyolult: a kurzormozgató gombokkal fel-le mozoghatunk, az [Enter]-rel pedig lőhetünk. Dolgunkat kaktuszok nehezítik, és egy lovaskocsi, amely lentről felfelé mozog a képernyőn. Fegyverünkben öt töltény van, és ha mind kilőttük, néhány másodperc alatt magától újratöltődik. Játszhatjuk egymás ellen vagy a gép ellen is. A program DOS-os, de minden gond nélkül fut Windows 95/98 alatt.

● *Abe's MP3 Finder v3.1:* L. CD, \SAC\SOUND\ABESMP3F.ZIP. Az MP3 hatalmas felhasználói tábort hódított meg. Ezt bizonyítja, hogy ma már nem csak számítógépes programokkal, hanem MP3-as walkmannel is lejátszhatók a tömörített zenék. Persze ahhoz, hogy legyen mit hallgatnunk, szükségünk van magukra a file-okra. Beszerzésük egyik módja, ha valamilyen tömörítőprogramot használunk, de ez gép- és időigényes. Sokkal egyszerűbb az Internetet böngészni, és onnan letölteni a kívánt file-okat. Ehhez ismerni kell azokat a címeket, ahol fellelhetők ilyen file-ok, különben elvész az ember a Világhálón. Ezt a problémát orvosolja az Abe's MP3 Finder 3.1. A program megkeresi a megadott file-t a Világhálón, felhasználva az ismert protokollokat (SMB, HTTP, FTP). Ha megtaláltuk azt, amit kerestünk, akkor a program *Tell a Friend* gombjára kattintva egy levelezőprogram segítségével rögtön tovább is adhatjuk a friss zsákmányt.

● *Acid WAV v1.2:* L. CD, \SAC\SOUND\ACID12.ZIP. Tiszta hangzás és hatalmas méretek jellemzik a Windows kedvenc hangformátumát, a wav-ot. Ha elindul az ablakos rendszer, akkor ilyen típusú hangfile-ok szólalnak meg. Nem elvetendő ötlet tehát kipróbálni egy wav-szerkesztőt. Erre a célra ötvenedik korongunkról az Acid Wav v1.2 programot ajánljuk, melynek segítségével

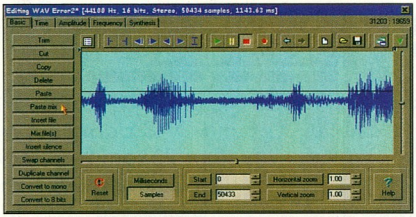

Acid WAV: egyszerűen átszerkeszthető wav file-ok

könnyen átszabhatjuk meglévő hangfile-jainkat. Lehetőségünk van különböző szakaszok kijelölésére és ezek mozgatására, másolására, törlésére. A programmal egy másik hangfile tartalmát vagy szünetet is beilleszthetünk az éppen szerkesztett anyagba. Az Acid WAV többféle formátumba tud konvertálni. Egy kattintás az egérrel és máris monóvá vagy 8 bitessé alakítottuk a file-t, de a csatornák akár meg is duplázhatók. Mindezek csak a program alapműveletei: a *Basic* fül mellett a felhasználóra vár a *Time*, az *Amplitude*, a *Frequency* és a *Synthesis* fül mögött rejlő lehetőségek felfedezése.

● *Geiss v3.61:* L. CD, \SAC\SOUND\GEIS_VIS.ZIP. A WinAmp vitathatatlanul a legnépszerűbb MP3-lejátszó szoftver a piacon. Nem véletlen, hogy a legtöbb kiegészítést ehhez a szoftverhez készítik a programozók. Találhatunk hozzá különböző felületeket (skin), könyvjelzőket és vizuális bedolgozó modulokat (plug-in). A Geiss az utóbbiak közé tartozik. Ráadásul egy elég látványos plug-inről van szó. Minden szám elején megjelenik az előadó és a szám címe, ami az éppen aktuális effektusba olvad bele, nagyon látványos hatást keltve. A plug-in súgójából megtudhatjuk, hogyan lehet váltani az effektusok között kézzel, hogyan válasszuk ki az alapszínt, hogyan jelenítsük meg az előadó és a szám címét stb. A Geisst különböző felbontással és színmélységgel futtathatjuk. Azonban 640×480-as felbontásnál 32 bites színmélység mellett már kevésnek bizonyulhat egy 300 MHz-es Celeron, 3D-s kártyával – sajnos ez a hátránya a vizuális élvezetnek. A Geiss csak teljes képernyős módban fut.

● *Top Sites v2.0:* L. CD, \SAC\ TEXT\TOPSIT20.ZIP. Az Internet akkor vált sikeressé, amikor már mindenki számára elérhetővé vált, és bárki találhatott a Világhálón érdekes információkat. Persze könnyű elveszni az információk áradatában, ráadásul sokan nem tudják, hogy mihez kezdjenek a böngészőprogrammal. Ha tudjuk is, mire vagyunk kíváncsiak, sokszor fogalmunk sincs, hol találjuk meg. Ebben segítenek az Interneten található keresőgépek, de hasznos segítség lehet a Top Sites internetes címgyűjtemény is. A HTML szerkezetű oldalakat offline módon böngészve, a különböző kategóriák szerint végighaladva szűkíthetjük a címlistát, így könnyebben megtalálhatjuk az érdeklődésünknek megfelelő Web-címeket. A gyűjteményben 326 cím van, és készítői rendszeresen frissítik.

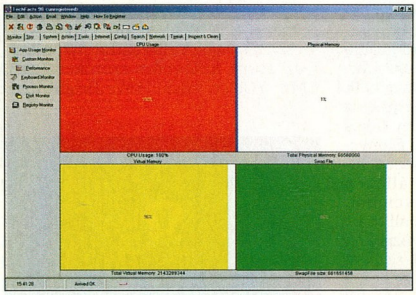

TechFacts 98: kissé leterheltnek tűnik a rendszer

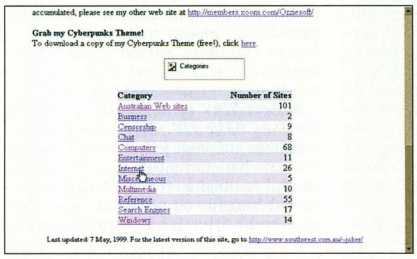

Top Sites: a címgyűjtemény kategóriái

● *TechFacts 98 v2.33:* L. CD, \SAC\UTILDIAG\TEKFCT98.ZIP. Ha azt szeretnénk, hogy a Windowsunk hosszú életű legyen, két szabályt kell betartanunk: nem szabad meggondolatlanul mindenfélét telepíteni alá, másrészt figyelnünk kell arra, hogy milyen rendkívüli események vagy esetleg hibák keletkeznek használat közben, és azokat időben ki kell javítanunk.

A második feladathoz használható a TechFacts 98. A program sok mindent tud az egyszerű rendszerinformációk (processzortípus, memória mérete, merevlemez mérete stb.) megjelenítésétől egészen a futó processzek nyomonkövetéséig. Figyelhetjük vele a hálózatot, a processzor terhelését, a memória foglaltságát, sőt még az Internetre is felmehetünk segítségével. Így ha valami rendellenességet tapasztalunk a működésben, akkor azt még időben kijavíthatjuk.

● *Scanner v1.4:* L. CD, \SAC\UTILDISK\ SCN1_4.ZIP. A merevlemez állapotának kijelzésére már több programot is bemutattunk, de mindig vannak olyanok, melyek újat tudnak mutatni a többihez képest.

A Scanner például a kijelzésben újított. Könyvtárakra és alkönyvtárakra bontva, tortadiagramhoz hasonlóan jelzi merevlemezünk foglaltságát. Egy könyvtár méretének arányában egy körgyűrűszeletet foglal el a teljes körből. A program minden könyvtárat más-más színnel jelöl. Egy könyvtár alkönyvtárai szintén az általuk elfoglalt területtel arányosan és a szülőkönyvtárhoz viszonyítva (azt véve 100%-nak) jelennek meg. Ha el akarunk távolítani a gép-

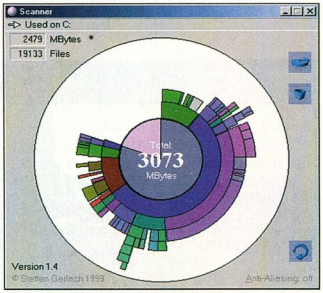

Scanner: rendesen megtelt a merevlemez

Mindennél tovább tart

A világ első számú feszültségvédelme most már 7990,- Ft-tól*

Az adatvesztések és a leállások több mint 45%-a feszültségproblémákra vezethető vissza. Az APC szünetmentes áramforrásaiba (UPS) és túlfeszültségvédőibe történő beruházás már az első olyan alkalommal megtérül, mikor az Ön eszközei ténylegesen védelemre szorulnak.

Az APC Back-UPS® folyamatos, egyenletes feszültségellátást, valamint szükség esetén azonnali akkumulátoros védelmet biztosít a CPU és a monitor számára, ezen felül védi a külső modemet, a lézernyomtatót, a faxkészüléket és a Zip™ meghajtókat is.

Az APC telefon-, hálózati és laptop-túlfeszültségvédői online vagy útközbeni kapcsolat esetén is biztonságot nyújtanak. Tehát akár 1000 hálózati PC, akár egyetlen otthoni számítógép védelméről van szó, hívjon bennünket még ma és csatlakozzon a 8 000 000 elégedett, nyugodtan alvó APC-felhasználó táborához.

Már 35990,-Ft -tól*

Már 20990,-Ft -tól*

Már 7990,-Ft -tól*

*Ajánlott végfelhasználói árak. Az árak ÁFA nélkül értendők.

Az APC-védelem főbb jellemzői:

- Saját kategóriájában garantáltan a leghosszabb áthidalási időt (5-40 perc) nyújtja. A felhasználó által cserélhető akkumulátorok csökkentik a szervizköltségeit és biztosítja beruházásának értékállóságát.
- Az UPS szoftver a biztonságos, automatikus rendszerkikapcsolás révén védi folyamatban lévő munkáit.
- Folyamatos Internet-csatlakozást biztosít, mivel kizárja a számítógép lefagyásának lehetőségét.
- A Back-UPS Pro mellé ingyenes PowerChute plus szoftvert adunk, mely bármilyen feszültség probléma esetén automatikusan menti az adatokat és a fájlokat.
- A számítógépes perifériák csatlakoztatására egy speciális túlfeszültségvédő kimenet szolgál.

Kategóriájában a legjobb védelem:

vállalati asztali PC-khez
kisvállalkozások számára
üzletekben
otthon
útközben (laptopokhoz)

APC®
Legendary Reliability™

Név: _____

Beosztás: _____

Cég: _____

Cím: _____

_____

Irányítószám: _____ Ország: _____

Telefon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Milyen típusú UPS-t használ? _____ db_____

Milyen típusú PC-ket használ? _____ db_____

Milyen típusú szervereket használ? _____ db_____

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus

☐ IGEN! Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő UPS-t. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ NEM, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de vegyenek fel a negyedéves ingyenes hírlevél címlistájára.

POWERLINE: 209 4678 FAX: 209 4677 E-mail: apcHUN@apcc.com **Kulcs kód 57645v**

©1999 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosáé.DPS2A9CF-HU.

www.apcc.com - APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves Gy. u. 5. II. em.3.

ből egy programot, akkor egy gombnyomásra a *Programok hozzáadása* ablakhoz juthatunk, és kiüríthetjük a szemetest is. Ha kézzel törlünk valamit, az *Update* gombbal frissíthetjük a Scanner ábráját a megváltozott állapot megjelenítéséhez.

● *Free DOS Navigator v1.51:* L. CD, \SAC\UTILFILE\DN151.ZIP. Egyes szoftverfejlesztő cégek szabadon felhasználhatóvá teszik programjaik régebbi verzióit. Ilyen a DOS Navigator is, amely a hosszú file-nevek korszakával eltűnt a felhasználók szeme elől. Most azonban ismét felbukkant – szabad szoftverként. A program közismert – és korlátai ellenére valószínűleg ismét sokan használják majd.

● *Directory Printer v2.4:* L. CD, \SAC\UTILFILE\DIRPRN24.ZIP. A Directory Printerrel a merevlemez könyvtárszerkezetét vagy annak egy részét lehet kinyomtatni gyorsan és egyszerűen. Különböző módszerekkel nyomtathatunk. Például megadhatjuk, hogy a könyvtárak és file-ok mely attribútumait (méret, létrehozás ideje, dátuma stb.) nyomtassa, illetve azt, hogy a hosszú vagy a rövid file-neveket sorolja-e fel. Beállíthatjuk azt is, hogy milyen mélységig nyomtassa ki az alkönyvtárakat. Végül úgy is nyomtathatunk, hogy csak a könyvtárneveket lássuk, a file-neveket pedig ne. Vigyázzunk, mert a program alapbeállításban a teljes könyvtárstruktúrát kinyomtatja, ami rengeteg fölösleges papírba és festékbe kerülhet.

● *QuickMenu MailBox v1.2:* L. CD, \SAC\UTILFILE\QMMAIL.ZIP. Az Internet egyik legvonzóbb alkalmazása a levelezés, hiszen leveleink néhány perc alatt akár a világ legtávolabbi csücskébe is eljutnak. Ehhez kell egy levelezőprogram, például a QM MailBox, amelyet feltelepítve egyszerűen kezelhető postaládához jutunk Windows alatt. A programban nincs semmi különleges, nem ad annyi lehetőséget, mint mondjuk az Outlook, de nem is fertőződhetünk meg a VBA scriptnyelveken írt mailvírusokkal. Aki tehát egyszerű, egyfelhasználós, jól működő postaládára vágyik, annak érdemes kipróbálnia ezt a programot.

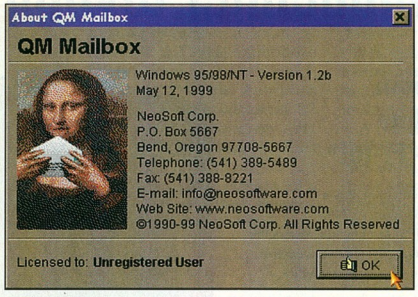

QM MaliBox: nem kell többé a borítékkal törődni

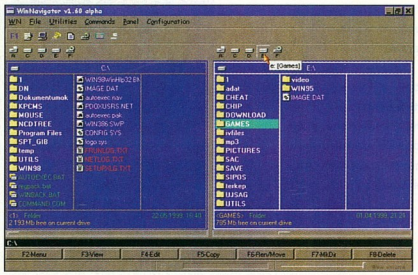

WinNavigator: újra, de jobb formában

● *WinNavigator v1.6b:* L. CD, \SAC\UTILFILE\WN160B.ZIP. Ritka, hogy néhány hónap elteltével ismét írunk egy már bemutatott programról. A WinNavigator esetében ezt az indokolja, hogy az ígéretes program 1.6b verziójában egy sor hibát kijavítottak. Idézzük fel, miért is tetszett nekünk ez a program! Van benne beépített képmegjelenítő és hangfile-lejátszó, amely az MP3-at is ismeri. Külleme feltűnően hasonlít a DOS Navigatoréra (bár ez választható). Új funkció, hogy a beépített „nézegetők" révén az [F3] billentyű lenyomásával már HTML file-okba is bekukkanthatunk. A program kinőtte gyermekbetegségeit, és gyorsan fejlődik, így mindenkinek érdemes kipróbálnia – aki pedig már megszerette, továbbra is tartson ki mellette. Úgy tűnik, érdemes!

● *98Lite release 1.3:* L. CD, \SAC\UTILMISC\98LITE13.ZIP. A Windows 98 többet tud és jobban fel van készítve az Internetre, mint elődje, a Windows 95. Csakhogy van egy – sokak szerint – „kellemetlen" tulajdonsága: gyárilag beleépítették az Internet Explorert (IE).

A 98Lite-tal elérhetjük, hogy a Windows 98 teljes egészében a Windows 95 felületével működjön. Ez főleg akkor hasznos, ha lassúbb gépre akarjuk telepíteni, és az Explorer csak fölösleges erőforrásokat foglalna le a rendszerünkből. A program használata egyszerű, csupán egy kis odafigyelést igényel. Hátránya, hogy csak a

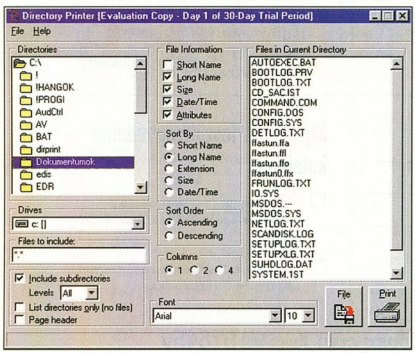

Directory Printer: nyomtassuk ki a „Dokumentumok" könyvtárstruktúráját!

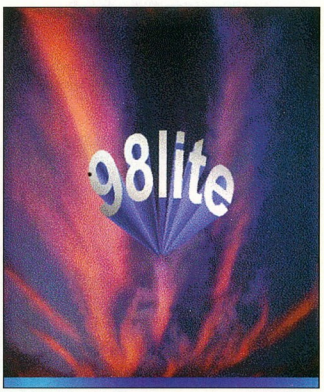

A 98Lite bejelentkező logója

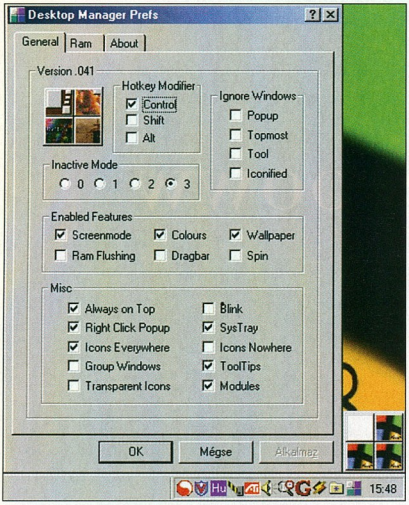

A Desktop Manager négy virtuális képernyőhöz juttat bennünket

Windows 98 telepítésekor alkalmazható. Létezik azonban egy 98Lite IE-Remove nevű program, amelyel utólag is eltávolíthatjuk az IE-t. *(Figyelem! Egyik program sem tesztelt termék, használatuk rendszerösszeomlást is okozhat – a szerk.)*

● *Desktop Manager:* L. CD, \SAC\UTILMISC\DTMANAG.ZIP. Többször is bemutattunk olyan programokat, melyek a Windows desktopját (Asztal) tették kezelhetőbbé, használhatóbbá.

A Desktop Managert is ilyen célra készítették. A program négy virtuális asztalt biztosít a számunkra. Ezek teljesen „függetlenek" egymástól, bármilyen programot futtatunk az egyiken, az a másik virtuális desktopon nem jelenik meg. Ezáltal nem kell kicsi ablakokban bogarászni a futó programok között, hanem csak a képernyő alján megjelenő Desktop Manager megfelelő csatornáját kell kiválasztanunk. Így akár négy programot is teljes méretben futtathatunk, és egyszerűen válthatunk közöttük. Ha kilépünk a Desktop Managerből, az összes megnyitott program nyitva marad a Windowsban.

● *Smart Address 3.5:* L. CD, \SAC\UTILMISC\SMTA3235.ZIP. Címek, telefonszámok, időpontok – ki tudja ezt a rengeteg adatot fejben tartani? Természetesen a számítógép. Ehhez persze szükség van egy megfelelő programra, például a Smart Address 3.5-ös verziójára. Kívánság szerint több címadatbázist is nyilvántarthatunk különböző file-okban, melyeket használat előtt a programnak be kell töltenie. (Az utoljára használtat automatikusan megnyitja indításkor.)

Az adatbázisban tárolhatjuk egy személy címét, telefonszámát (munkahelyi, otthoni, mobil, fax megkülönböztetéssel), munkahelyét, esetleges beosztását, szakmáját. Mindegyik személyhez fűzhetünk megjegyzéseket. Megadhatjuk azt is, hogy az illető milyen kapcsolatban áll velünk (üzleti, személyes stb.). Mint minden adatbázishoz, itt is hozzárendelhetünk kulcsokat, indexeket az egyes bejegyzésekhez, objektumokhoz. Az pedig már csak hab a tortán, hogy a programban kalendárium is van, melybe bármit bejegyezhetünk.

● *HomeSite v4.01 eval:* L. CD, \SAC\UTILTEXT\HOMESITE.EXE. Az utóbbi hónapokban szép számmal kerültek a CHIP-CD-re HTML-szerkesztő programok, melyek segítségével könnyen és gyorsan összeállíthatunk Web-oldalakat. Az ötvenedik korongra azonban valami olyan került, amely érzésünk szerint túltesz minden eddig közzétett HTML-szerkesztőn.

A HomeSite v4.0 felépítése a lehető legegyszerűbb. Könnyen átlátható, mégis mindent tud, ami egy ilyen programtól elvárható.

A képernyő bal oldalán található a projekt neve és felépítése. (A fastruktúrán haladva könnyen megtalálhatjuk a kívánt oldalt, illetve átszerkeszthetjük a felépítést.) Jobb oldalt található a szerkesztőfelület. Választhatunk a forráslista-szerkesztés – *Edit* – és egy WYSIWYG felület között *(Design)*, mellyel bárki könnyen elboldogul. A képernyő felső részének jobb oldalán van az eszköztár a kategóriák szerint csoportosított eszközökkel, bal oldalán pedig magára a programra vonatkozó eszközöket találjuk (például *Open*, *Save* stb.). Ez az elrendezés megkönnyíti a szerkesztést (már a Delphiben is bevált).

A program rendelkezik színkiemeléssel, beállítható a megjelenítéshez használni kívánt böngésző (bár önmaga is képes megjeleníteni az oldalakat), még helyesírás-ellenőrző is helyet kapott benne, amely akár gépelés közben is ellenőriz – és sorolhatnánk a lehetőségek sokaságát. Varázsló is segíti munkánkat, és új projekt indításakor több sablon közül választhatunk. A szoftvercsomagban egy stílusszerkesztőt is kapunk, a Style Editor 4.0-t. Összefoglalva: akik valamennyire jártasak a HTML-szerkesztésben, nagyszerű eszközt telepíthetnek gépükre az ötvenedik CHIP-CD-ről.

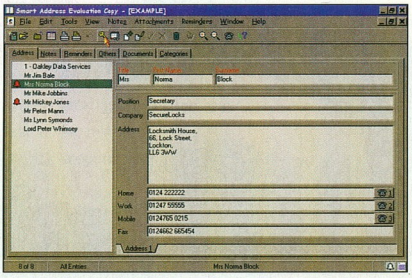

Smart Address 3.5: egyszerű telefonkönyv

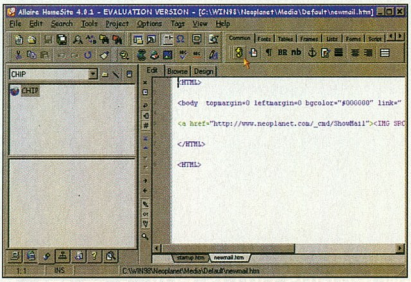

HomeSite v4.0: egyszerűen nagyszerű

Dián Krisztián – Duchon Jenő

eeeeeeeeeeeooww
A www.lemans.org is egy IBM e-business

A Le Mans Internet oldalak kialakításánál nemcsak az volt a célunk, hogy nemzetközi szintre felfejlesszük azokat, hanem az is, hogy képesek legyenek a megnövekedett forgalom kiszolgálására.
Így született meg a múzeum, könyvtár és üzlet együttese, amelynek kifejlesztéséről, működéséről és biztonságáról az IBM web technológiája gondoskodik. A látogatók így böngészhetnek, rendelhetnek és biztonságosan fizethetnek, mindezt az Interneten keresztül. A megújult oldalak látogatottsága hat hónap alatt megnégyszereződött.
A tengerentúli értékesítés már a teljes forgalom 90%-át teszi ki.

IBM e-business szoftver. Az eszköz, amellyel a látogatókat ügyfelekké változtathatjuk - gyorsan és biztosan.

A Le Mans az IBM Net.Commerce-t és az IBM DB2 UDB-t választotta. Sok ezer különböző profilú és méretű cég sikerrel használja az IBM szoftvereit elektronikus kereskedelmi rendszerének felépítéséhez, működtetéséhez és felügyeletéhez. Ez a lehetőség most Ön előtt is nyitva áll!

A **Net.Commerce** lehetővé teszi, hogy Ön biztonságosan és egyre növekvő méretekben kereskedjen az Interneten. Elektronikus kereskedelmi lehetőségek széles körét kínálja az internetes katalógusok kialakításától a bankkártyás online fizetésekig.

Az **MQSeries** segít, hogy meglévő és új alkalmazásait összeépíthesse elektronikus kereskedelmi rendszereiben. A Java-s világra teljesen felkészített IBM MQSeries a világ vezető üzleti integrációs terméke, amely több mint 35 platformon működik.

Az **IBM WebSphere** az üzleti háttérrendszerek funkcióit az internetes ügyfelek számára is elérhetővé teszi. Beépített eszköz támogatja az adatbázisok és egyéb alkalmazások magas tranzakciós igényeinek kielégítését.

A **SecureWay** szoftvercsalád integrált címtár, szolgáltatásokat nyújt az internetes felhasználók és az elektronikus üzleti alkalmazások számára.

Az **IBM DB2 UDB univerzális adatbázis** gyors, méretezhető és megbízható. Ez a tökéletesen egységes rendszer a megnövekedett igényeket is képes kiszolgálni, a virtuális üzletpulttól az üzleti háttérrendszerekig. Próbálja ki, miként alakíthatja át vállalkozását!

Ha további információkat szeretne az IBM szoftvereiről, ha meg akarja tekinteni a mindent magukban foglaló kezdőcsomagok választékát vagy hozzá szeretne jutni ingyenes elektronikus kereskedelmi útmutatónkhoz, látogasson el az alábbi címre:

www.ibm.com/software

HU9BHA06

SAC, kánikulában

Továbbra is tart a programdömping a SAC háza táján, bár lassanként érezhetővé válik a nyár és az iskolák, egyetemek vizsgaidőszaka.

A fejlesztők e hónapban elsősorban meglévő programjaikat fejlesztették, csiszolgatták, így jó néhány közismert programnak jelent meg magasabb verziószámú és tökéletesebben működő változata. Köztük a sokak által ismert Far Manager, az ACDSee képnézegető vagy a CDRWin CD-író és -másolóprogram. Ezek mellett természetesen számtalan újdonság is megtalálható összeállításunkban, ezúttal is közülük mutatunk be néhányat.

● *StarStrider v1.0:* LII. CD, \SAC\EDUCULT\STARS10.ZIP. A SAC-összeállításban a csillagászati programok széles választéka szinte már minden lehetőséget kimerített. Az viszont még nem jutott eszébe senkinek, hogy milyen lenne beutazni a csillagközi teret, pedig a szükséges adatok (a csillagok iránya és távolsága) rendelkezésre állnak.

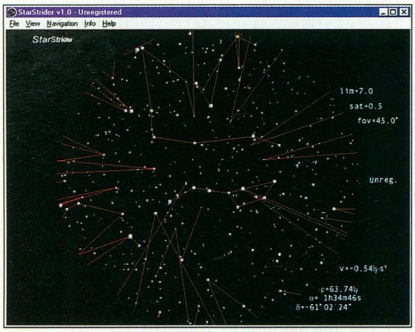

StarStrider: a Nagy Göncöl, és ami előtte van

A StarStrider éppen ezt a lehetőséget ragadja meg és használja ki fantasztikus látvánnyal. A program DirectX 6-tal fut, így kihasználja a gépünkön lévő 3D-gyorsító kártyát is. Ennek köszönhetően a csillagok nem egyszerű korongokként jelennek meg, hanem teljesen élethűen. Ráadásul ha van egy vörös-kék szemüvegünk, az égitesteket valóságosan térben szemlélhetjük meg.

A StarStrider megjelenítési opciói közt beállíthatjuk a nagyítást, a legkisebb még látszó fényességet, a kontrasztot, a látószöget és a csillagok megjelenését (pont, karika, életszerű keresztbecsillanás), ezeknek néhány alapbeállítását (szabad szem, amatőr távcső, fotolemez). Ha bekapcsoljuk a csillagképek vonalait, tanúi lehetünk, miként változnak helyzetünknek megfelelően az alakzatok. Pozíciónkat bármikor elmenthetjük, és később az egyes helyzetek közt vándorolhatunk. A mentés azért is hasznos, mert sajnos a shareware verzió csak öt percig fut folyamatosan.

● *Sonique v1.0:* LII. CD, \SAC\SOUND\SONIQ100.EXE. Az MP3 és sok más audioformátumot játszó programok egyik élvonalbeli képviselője, a Sonique végre „felnőtt korba lépett", azaz a sok 0.xx-es változat után elérte 1.0-s verzióját. E nevezetes számjegyváltás együtt járt számos fejlesztéssel is.

Beépített dekódere érezhetően gyorsabb, és jobb minőséget produkál, ezzel a Sonique a teljesítmény terén is felzárkózott a WinAmp mellé. Vizuális szempontból szinte minden igényt kielégít, képi hatásai mellett végre teljes képernyőn is lecserélhetjük a „bőrét" (és várhatjuk a különböző médiumokon terjedő Sonique-skineket).

Menürendszere átalakult, több új funkcióval bővült (például a Visual Mode menü), és néhány lehetőséget a korábbiaknál egyszerűbben érhetünk el. Internetes izmai is erősödtek: zenéket tölthetünk le vele a Netről (Music Download), de megjelenítési kiegészítőket is vadászhatunk. A program tehát elkészült, most már várhatjuk, milyen újításokat hoznak a következő verziói.

Sonique: a „nagykorú" lejátszó

● *WinBoost v1.3:* LII. CD, \SAC\UTILMISC\WB98-130.ZIP. A Windows 98-ban számtalan lehetőség rejtezik a környezet kinézetének és működésének beállítására, de ezek többségét nem érhetjük el közvetlenül, csak a rendszerfile-okon keresztül.

A WinBoost 98 ilyen lehetőségek csokrát alkotja, melyek ezúton egyszerű „beikszeléssel" is elérhetővé válnak. Ezek kiválasztásakor részletesen leírja hatásukat, esetenként egy kis képen meg is mutatja azt. *System* csoportjában olyan fontos rendszerszintű beállításokat végezhetünk, mint a Windows indításakor lezajló események (például a Scandisk futtatása helytelenül leállított gép bekapcsolásakor) letiltása, a CD-olvasó sebességének maximalizálása vagy a lemeztömörítő (DoubleSpace, illetve Drivespace) kiiktatása (ezzel jelentős alapmemóriát szabadíthatunk fel).

A *Start Menu* csoportban az indítómenü egyes mezőit tüntethetjük el, megváltoztathatjuk kinézetüket – még a *Start* gombon lévő feliratot is átír-

hatjuk. Ugyanitt lehetőség van az egyes mappák kiürítésére is.

Az Intéző működésébe avatkozhatunk be az *Explorer* csoportban, például az egyes file-okra jobb egérgombbal kattintáskor megjelenő menüt egészíthetjük ki új funkciókkal, vagy a kiválasztott meghajtókat rejthetjük el a kíváncsi szemek elől.

A *Desktop* beállítások között létrehozhatunk néhány hasznos ikont, ezáltal közvetlenül a munkaasztalról is elérhetővé válik a rendszer leállítása, a gyors újraindítás vagy a képernyőbeállítás. Szintén hasznos lehet egyes „tévedéseink" utólagos helyrehozatala, mint az időzóna módosítása, vagy az elfelejtett képernyővédő-jelszó törlése.

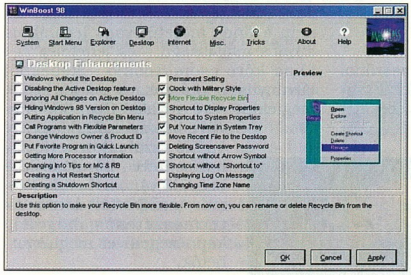

WinBoost: munkaasztal személyre szabva

Az *Internet* mappában főként az Internet Explorer lehetőségeit tágíthatjuk, vagy az ablak felületének adhatunk mintázatot.

A *Misc.* csoportban tobzódhatunk a lehetőségek között. Átdefiniálhatjuk itt az egérgombok funkcióit, a Jegyzettömb karakterkészletét, új funkciókat rakhatunk a *Start* menübe (mint a *Lomtár* vagy a *Sajátgép*), de akár csalhatunk is a Fekete Macska kártyajátékban.

Végül a *Tricks* menüpont külön kategóriát képvisel, itt ugyanis a Windows használatához kapunk apró tippeket és trükköket, melyekkel kényelmesebben használhatjuk operációs rendszerünket, kihasználhatjuk a kiskapukat, vagy előcsalhatjuk a készítők által elrejtett „húsvéti tojásokat". Izgalmas és tanulságos lehet e leírás tanulmányozása.

● *DriveMeter v2.0:* LII. CD, \SAC\UTILDISK\DMFILES.ZIP. Sokan kérdezték már tőlünk, hogy akad-e olyan program a SAC-gyűjteményben, amely kijelzi a gépünkön lévő háttértárak szabad kapacitását. A DriveMeter pontosan ezt a feladatot látja el, vagyis ablakában egymás alatt megjeleníti a beépített meghajtókat, kiírja azok teljes és szabad területét, és grafikusan is érzékelteti kihasználtságukat. Az ablak tetején összesített eredményeket olvashatunk, ami mindig jól jöhet rendszerünk terheltségének megállapítására. A DriveMeter magánfelhasználásra ingyenes, és nem tartalmaz semmilyen korlátozást.

● *CoolClock v1.1:* LII. CD, \SAC\UTILMISC\COLCK.ZIP. Manapság nagy divatja van a Windows felületét – az asztalt, az ablakok kereteit, vagy az összes kezelőszerv működését – megváltoztató, díszítő témáknak.

Látványos része lehet az általunk összeállított hangulatnak egy az asztalon elhelyezkedő, nagyméretű, lángoló óra.

A CoolClockban beállíthatjuk ennek méretét, textúráját, sebességét, megjeleníthetjük az aktuális dátumot is. Sőt a program ébresztőként is funkcionál, egy beállított időpontban elindítja a CD-olvasóban lévő audio-CD megfelelő számát.

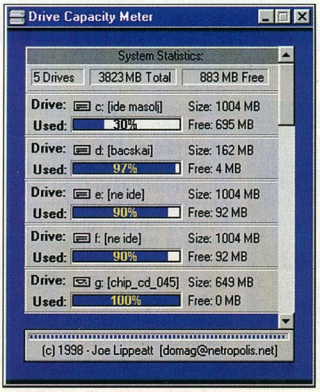

DriveMeter: egy pillantás a háttértárak helyzetére

● *Sokoban for Win95 v2.08:* LII. CD, \SAC\SK_MADE\WINSOKO.EXE. Jóval a PC megjelenése előttre

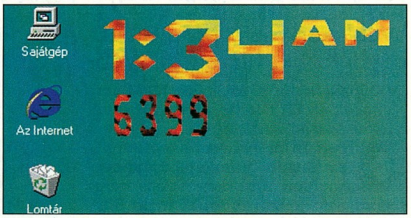

CoolClock: óriás órás munkaasztal

nyúlik vissza e népszerű japán logikai játék története. A játék alaphelyzete szerint egy (ki tudja, miért) lehetetlenül girbe-gurba falakkal körülvett raktárhelyiségben kell rakodómunkásunkkal néhány ládát a helyére tolnunk. A feladat nem egyszerű, mivel egyszere csak egy konténert vagyunk képesek mozgatni. Ráadásul ehhez mögé is kell férnünk, azaz ha véletlenül egy sarokba került a láda, már csak a pálya újrakezdése segíthet. Az üdvözítő megoldáshoz általában egyetlen lehetséges út vezet. Leleményességünket és logikai készségünket több, mint száz pályán tehetjük próbára.

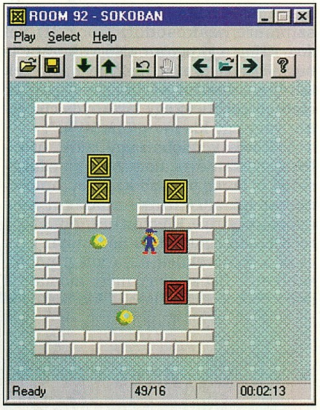

Sokoban: egy rakodómunkásnak sem árt, ha helyén van az esze

Bácskai Zoltán

Web, grafika

Gyakran visszatérő vendégek CD-inken a grafikai és a Web-szerkesztő programok. A két téma mára már szinte egybefolyik, hiszen jó Web-designt nem lehet jó grafikai programok nélkül csinálni.

Olyan profi programok demóit mutatjuk be az alábbiakban, melyek több-kevesebb ideig regisztráció nélkül is működnek. Egy részük az idő lejárta után válogatott felhasználóbosszantó dolgokat művel, de addig minden funkciójuk kipróbálható.

Ulead Cool 3D v2.5

A Ulead cég programjaira az egyszerű használat és a látványos eredmények jellemzők. Nincs ez másképp a legújabb 3D-s feliratok és animációk készítésére szakosodott Cool 3D-vel sem. Már a program első változata is nagy sikert aratott a Web-mesterek körében, hiszen segítségével percek alatt elkészíthető egy látványos címfelirat vagy egy kis mozgó „mütyür".

A 2.5-ös verzióban egy tucat új effektus garantálja, hogy még az eddigieknél is látványosabb képeket, animációkat készíthetünk, ráadásul még gyorsabban – köszönhetően a Direct3D-támogatásnak. Sőt immár nem csak a webeseknek áll a világ, pontosabban a 3D-s világ, mert mostantól nem szab korlátokat a képernyő mérete.

A legtöbb Ulead programhoz hasonlóan a Cool 3D is rengeteg előregyártott beállítást tartalmaz, kezdve az álló és mozgó élletörésektől a szintén megmozduló látványos effektusokig, mint amilyen például a lángolás vagy az elmosódás.

Ulead Cool 360

Természetesen nem csak a klasszikus Web-grafikáé a világ. Ráérősebb szépészek akár körképeket is készíthetnek, erre való az Ulead Cool 360 program. A házi körképkészítés receptje:

Cool 360: készítsünk panorámaképet!

- Végy egy (digitális) fényképezőgépet, helyezd állványra és körbeforgatva készíts minél több képet. Például 15 fokonként lépkedve pont egy 24 kockás tekercset használhatunk el.
- A képeket hívasd elő, majd szkenneld vagy szkenneltesd be, illetve a digitális gépből töltsd át a számítógépbe!
- Telepítsd a Cool 360-at (vagy annak 15 napos próbaverzióját).
- A program elindítása után válaszd az új projekt létrehozását (New Project) és add meg a kért információkat.
- Válaszd ki a felhasználandó képeket és rendezd sorba őket.
- Válaszd ki a listából a fényképezőgép vagy a lencse típusát.
- Ha szükséges, korrigáld az illesztéseket.
- Az elkészült panorámaképet mentsd el bitmapként, képernyővédőként és/vagy panoráma formátumba.

Figyelem! A panorámaképek – főleg a nagyobb felbontású, teljes képernyőt is kitöltő – képek nagy sebességű lejátszása akár meg is szédítheti a nézőt.

A Cool 360-nal egyébként nemcsak igazi, egy pontból körülnézve készített panorámaképeket készíthetünk, hanem azonos méretű, vagy legalábbis azonos magasságú – és lehetőleg egy téma köré csoportosuló – képekből látványos montázsokat is. A körképek megtekintésére a Ulead Cool 360 Viewert használhatjuk, amely önálló, szabadon terjeszthető, illetve böngészőkbe beépülő változatban is létezik. Az exportált bitmapek természetesen bármely képnézegetővel megtekinthetők.

Cool 3D: egyszerű kezelés és látványos eredmények

ACDSee 32 2.41

Például az ACDSee segítségével (LII. CD, \SAC\GRAPH\ACD32241.ZIP). Az új verzió rengeteg hasznos és érdekes újdonságot tartalmaz. Először is néhány új file-formátum került arra az eddig is tekintélyes listára, amelyet a program támogatott. Például a sok program által clipart formátumként használt Enhanced Meta File, a Kodak digitális fényképezőgépek KDC formátuma vagy a 12 bites TIFF formátum. Sőt, a 2.4-es verzió a WAV file-okat is automatikusan „bemutatja". Továbbá az új verzióval a program által ismert bármely formátumról a korábbiakon (BMP, JPG és PCX) kívül immár Targa és TIFF formátumra is konvertálhatunk képeket.

A bélyegnézetek gyorsabb megjelenítését elősegítő, ám a sok file-művelet után elburjánzó cache-t eddig csak úgy tudtuk „karbantartani", hogy letöröltük. Erre ezentúl nincs szükség,

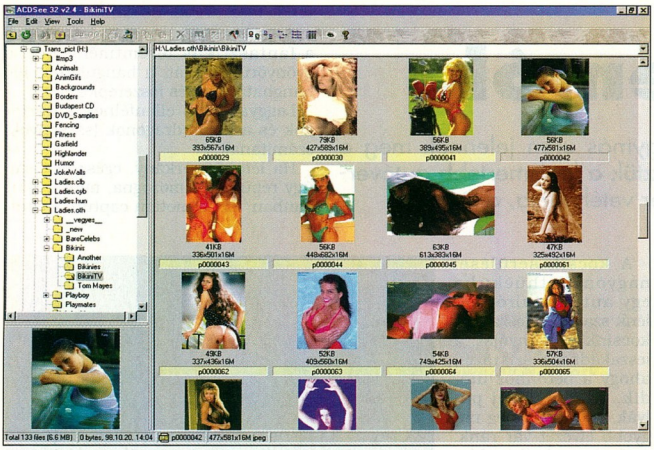

ACDSee: bővülő lehetőségek – szédítő

mivel a program maga is rendbe tudja szedni a cache-file-ját.

Továbbfejlesztették az ACDSee Photo-CD-s, automatikus átnevező és filekezelő részét, illetve parancssori paraméterkészletét. Ami viszont nem változott, az az ACDSee sebessége. Hihetetlen tempóban képes megjeleníteni a képeket és az előnézeti miniképeket.

PicaView és ImageFox

Ha már elkészített egy villámgyors és rengeteg képformátumot ismerő „motort" az ACD System, akkor arról megpróbál – sikerrel – több bőrt is lehúzni. Így jelent meg a PicaView, amely a Windows Explorerét bővíti. Ha egy képet kijelölünk az Explorerben, majd megnyomjuk az egér jobb gombját, akkor az erre megjelenő szokásos menüt kiegészíti egy új menüponttal és egy almenüvel.

A menüpont a kép kisméretű nézete. Ezt kiválasztva megjelenik – az ACDSee-ből ismert sebességgel – maga a teljes kép. Az almenüben – amely a kép fizikai méretét mutatja meg – ismerős funkciókra bukkanunk. Ezek segítségével megtekinthetjük, kinyomtathatjuk, átkonvertálhatjuk, elforgathatjuk, vagy beállíthatjuk háttérképnek.

Az ImageFox nem az Explorert, hanem a Windowsokban szokásos megnyitási és mentési ablakot bővíti ki. Mégpedig egy „kedvenc-kezelővel" és (ami ennél is fontosabb) a grafikus programokból ismert előnézeti képpel.

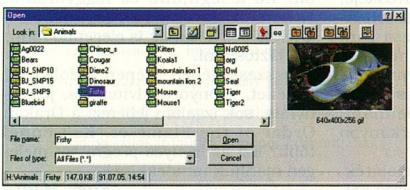

ImageFox: előnézeti kép az Explorerben

Namo WebEditor 3.0

Vannak olyan HTML-szerkesztő programok, amelyek csak (vagy elsősorban) a kódírást könnyítik meg, ám a „laptervezést" alig segítik, nem nevezhetők WYSIWYG stílusúaknak. És vannak olyan szerkesztők, amelyekben csak a „helyükre kell dobálni" az egyes elemeket, meg kell adni azok jellemzőit, és a program elkészíti ezekhez a HTML-kódot.

Az első kategóriákba tartozó programokkal csak az igazi HTML-guruk tudnak bonyolultabb oldalakat, netán site-okat megtervezni, míg a másodikba tartozók többnyire olvashatatlan, kézzel javíthatatlan, mamut kódot generálnak.

Ezt unta meg néhány grafikus és programozó, és elkészítették saját Web-tervezőjüket. A programon többek között meglátszik az is, hogy rajzfilmesek készítették el a designját, és hogy elsősorban saját használatra fejlesztették. Ám az elmúlt években a Namo WebEditor – részben előnyére, részben hátrányára – erősen kommercializálódott. Így került bele többek között JavaScript-varázsló, clipart-gyűjtemény vagy témagyűjtemény.

Ami miatt a rövid teszt alatt is nagyon megtetszett nekem a program, az a (viszonylag) modern technológiák, például a stílusok vagy a rétegek egyszerű kezelése, és az, hogy az általa létrehozott HTML-kód – még a JavaScript és a CSS-stílus is – világos, áttekinthető.

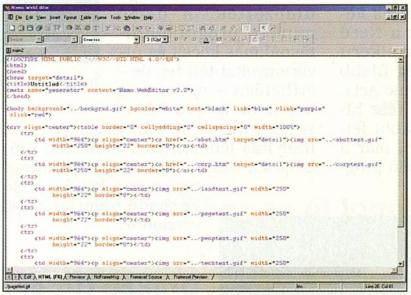

Namo WebEditor: egyszerűsödő HTML-készítés

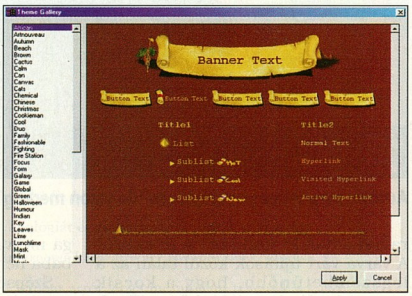

A látvány magáért beszél

Weisz Tamás

Játékdemók

A jóslatoknak megfelelően egymás után jelennek meg a nagy nevek a játékpiacon, köztük a legismertebb autóverseny új része és a Tomb Raider vetélytársa, a Drakan.

Emellett persze rengetegen kíváncsiak a Star Wars-univerzum új játékaira – és ez még csak a kezdet. E számunk CD-jén többek közt a Need for Speed legendájának újjászületésével és egy újabb csinos fantasy hősnővel ismerkedhetünk meg.

Need For Speed High Stakes

Ha a számítógépes autóversenyek kerülnek szóba, mindenkinek a Need for Speed ugrik be. A nagy sikerű harmadik rész után egy még újabb programot adott ki az Electronic Arts. Ebben nem csupán az előző rész hibáit orvosolta, hanem a további fejlesztések és újdonságok révén már a holnap színvonalának megfelelő programot adtak ki kezükből a fejlesztők. A várva várt újítások közül talán az a legszembetűnőbb, hogy a kocsik összetörhetők. Ha például fejre állunk a hajsza közben, csúnyán behorpasztjuk kocsink tetejét. Sőt ennél veszélyesebb dolgok is történhetnek: ha az éjszakai autózás közben kitörjük fényszóróinkat, bizony koromsötétben kell elvergődnünk a célig.

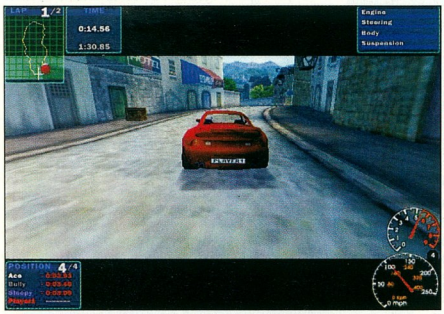

Autónk még teljes pompájában – de vajon meddig?

A kocsik sérülései nagyon élethűek: ha egy autó hátulról belénk szalad és leszakítja kocsink sárhányóját, a leszakadt vas szikrázik, ahogy a betonhoz ütődik. Ezenkívül új pályák, új autók, még nagyobb élvezet vár ránk. A törvény mindkét oldalán domborithatunk: lehetünk üldözők vagy üldözöttek. A demó minden programindításnál más kocsit és útviszonyokat tölt be, de – érthetően – nincs meg benne az összes lehetséges variáció. A sebességérzet és az irányítás fenomenális, mindenki próbálja ki, megéri. Mindehhez pontosan ugyanaz a konfiguráció elegendő, mint az előző verzióhoz.

Drakan Order of the Flame

Lara Croft szokásos nyári pihenőjén van, vagyis a tervezőasztalon fekszik, hogy karácsonykor újabb kalandokra tudjon csábítani bennünket. És addig mi lesz velünk? – kérdezik sokan. Nem kell kétségbeesni, mert itt van a Psygnosis új üdvöskéje, akinek minden adottsága megvan, hogy megingathassa Lara baba helyezését a világranglistán.

Szépséges akcióhősünk, Rynn mestere a kardforgatásnak, ráadásul közlekedési eszköze sem mindennapi: egy Arokh nevű tűzokádó sárkányon szálldos a kék ég alatt.

A Drakan egy fantasy akciójáték, melyben a stílus minden kötelező kellékét megtaláljuk, a középkori mágiát, a fantasztikus teremtményeket, a gyönyörű grafikát, a hangulathoz illő hanghatásokat és főszereplőket.

Leggyakoribb ellenfélnek a wartokok és a blade dragonok (sárkányok) számítanak.

Ha létezne sárkány, egész biztosan úgy repülne és mozogna, mint a Drakanban. Ezt a motion capture technikával érték el, s a kitalált mozgásokat sokkal jobban sikerült megvalósítani, mint az eddig megjelent konkurens játékokban.

Íme, Lara Croft vetélytársa, Rynn – ugye formás?

A játéknak rengeteg szereplője van. A buta orkoktól kezdve az alattomos pókokig mindenféle kreatúrával összefuthatunk a kalandok során.

A mellékszereplők is fontos feladatot kapnak: egyengetik utunkat, beszélgetünk velük, tárgyakat adnak és így tovább.

A mozgások között szerepel az FPS játékokból ismert oldalazás, amit harc közben nagyon jól ki tudunk használni.

Az egér nagy szerepet játszik az irányításban – kicsit ugyan szokatlan lesz megrögzött Tomb Raider-eseknek, de valószínűleg ők is gyorsan ráéreznek az ízére.

A program gépigénye emberbaráti, bár ha a legújabb és leggyorsabb összetevők duruzsolnak gépünkben, a játék képes azoknak is elegendő munkát biztosítani.

Összességében szépen kidolgozott történet, gyönyörű kivitelezés, jó irányítás, sok izgalom jellemzi a Drakan Order of the Flame-et. Kell ennél több? Ezt az igényes programot melegen ajánljuk mindenkinek.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

Mekkora jelentőségű ez az új logo?

Nos, legutóbbi újdonságunkat úgy hívják: Internet.

Ha az Ön Internet szolgáltatója feltünteti a Cisco Powered Network jelzést, az azt jelenti, hogy kommunikációs hálózata azzal a Cisco technológiával működik, amely vállalkozások milliói számára teszi elérhetővé az Internetet. Virtuálisan az egész világ Internet forgalma Cisco berendezéseken keresztül folyik – mindenütt, mindennap. Ez teszi lehetővé, hogy egy e-mail üzenet azonnal megérkezzék a világ bármely pontjára; hogy egy vállalat budapesti irodája teljes biztonsággal tudjon fájlokat küldeni londoni központjának; hogy az egymással kommunikáló emberek eredményesen tudják végezni napi munkájukat, akár vidéken is, anélkül, hogy elmennének otthonról.

Keresse Internet szolgáltatójánál a Cisco Powered Network jelzést! Ez biztosítja Önnek a legmagasabb szintű hálózat-technológiát és eszközhátteret, mely világszerte működtet internetes hálózatokat. További tájékoztatást kaphat arról, hogy mi mindent tehetnek a Cisco termékek az Ön üzleti sikereiért, ha meglátogat minket a www.cisco.com/hu címen.

©1999 Cisco Systems, Inc. All rights reserved.

C64 a VICE-on

A 80-as évek elején – a szakma minden tiltakozása ellenére – a C64-esek egyre komolyabb szerephez jutottak a magyarországi kis- és közepes vállalatoknál.

A Commodore 64 elterjedése a vállalatoknál nem annyira a gép adottságainak volt köszönhető, mint inkább a szűkös népgazdasági valutakeretnek és az akkori PC-k magas árának. Ugyanakkor a C64 az ára rohamos csökkenésével az otthoni felhasználók elsőszámú kedvencévé is vált. Grafikája és audiochipje – a SID –, valamint sokoldalú bővítési lehetősége kiemelkedő volt.

A Commodore németországi gyártószalagjain közel 22 millió C64-es készült. Az ebből származó nyereségnek (csak 1983-ban 681 millió dollár) ellenben csak kis részét fordították fejlesztésre, a Plus/4-be, SX64-be stb.

Ha egy-egy számítógép emulátorainak számát tekintenénk viszonyítási alapnak, akkor a C64 csak a második helyre kerülne, első helyre pedig a Spectrum. A mintegy húszféle C64 emulátor vegyes képet mutat. Míg pár évvel ezelőtt, a 386/486-os korszakban a Miha Peternelféle C64S program volt a legnépszerűbb, addig napjainkban a VICE és a CCS64 vezeti a mezőnyt.

VICE v1.0

Sokoldalúsága mellett a felhasználó szempontjából a legfontosabb, hogy ingyenes program. Moduláris felépítése révén többféle Commodore számítógép emulálására képes. Ezek jelenleg a C64, a C128, a VIC20, a PET és a CBM-II (a Plus/4 előkészítés alatt áll). A modulok összehangolt és rendszeres fejlesztése az MS-DOS, Windows, RiscOS, Unix és Macintosh rendszerek alá történik.

A C64-es modul

A C64-es modulnak (X64.exe) – akárcsak a VICE többi moduljának – az erőforrásigénye szerény. Minimálisan 133 MHz-es Pentium, 8 Mbyte RAM, VGA/SVGA (VESA) grafikus kártya és SoundBlaster 1.0/Pro/16 kompatibilis hangkártya szükséges a C64-ét megközelítő sebesség eléréséhez. A program konfigurálásáról általánosságban elmondható, hogy egyszerű és mindkét változatának (DOS-os, windowsos) menüszerkezete alapjaiban megegyezik. A VICE menüinek leírását a CHIP CD-mellékletén megtalálhatja az érdeklődő (emulator\vice\vice.txt) ezért most inkább néhány alapelvre és érdekességre térnék ki.

C64: emulátoraival a második helyen

A VICE első elindítása után feltétlenül állítsuk be a megfelelő C64-es paramétereket. Ez azért fontos, mert alapállapotban nincs bekapcsolva sem a SID-emuláció (azaz nincs hang), sem a „tru drive emulation" – vagyis a 1541 teljes emulációja –, sem a joystick kezelése. Ha gyors a gépünk, akkor érdemes bekapcsolni a SID-szűrést (filter) és a reSID kapcsolókat, így szebb és „simább" hangot kapunk majd. A „tru drive emulation" élesítése ugyan jelentősen lelassítja a lemeztöltések sebességét, de egyes (például turbo loaderes) programok e nélkül nem működnek rendesen. Amennyiben csak egy-egy programot szeretnénk futtatni, akkor ezt a menüpontot ideiglenesen akár ki is kapcsolhatjuk.

Az „autostart disk/tape" menüt (hatása LOAD "*",8,1 és RUN) a lehető legritkább esetben használjuk akkor, amikor biztosak vagyunk abban, hogy el is indul a programunk. Érdemes még kihasználni a VICE úgynevezett virtuális lemezemulációját, amellyel úgy kezelhetjük a PC-s meghajtóinkat, mint ha ezek C64-es lemezegységek lennének (Other settings → MS-DOS Directory → Drive 8). Ilyenkor a LOAD "$",8 és LIST utasítások után a beállított PC-s egységet használhatjuk (karakterváltás: [Ctrl Shift]).

A VICE-ban található további lehetőségek: a 1750-es (512K RAM), az 1351-es egér és az IEEE-488 interface beállításai és emulációi. Talán ezeknél is érdekesebb, hogy a C64 bővítéseit (cartridge) – ilyen például a Simons Basic, az Action Replay és a Final-III játék – betölthetjük az emulátor alá. Ezeket a .CRT kiterjesztésű file-okat például a mellékelt internetes címekről mindenki letöltheti.

Annak idején nagyon sokan használtak egy speciális C64-es bővítést, a SpeedDOS-t. Ezt a VICE-ban is megtehetjük. Használatához először kapcsoljuk be az „Enable parallel cable" opciót, majd másoljuk át a SpeedDOS ROM-jait (emulator\vice\speeddos.zip) a VICE/C64 könyvtárba. Ezek után az ismert SpeeDOS-boot fog bejelentkezni. A játékokhoz a sprite-ütközés (sprite collisions) tiltása és engedélyezése, valamint a snapshot menük nyújtanak nagy segítséget. A snapshot használatával bármikor kimenthetjük, visszatölthetjük például egy játék pillanatnyi állását.

Végül arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a VICE windowsos változatában több kisebb-nagyobb hiba is található. Ilyen például a virtuális lemez emulálása és a snapshot adatok hibás kezelése.

●

A jövő hónapban a másik népszerű C64-es emulátorról, a CCS64 v2.0-ról, valamint a PC és a 1541 közötti, illetve a kazettás adatátvitelről lesz szó.

angler@freemail.c3.hu

C64 az Interneten

- ftp://ftp.funet.fi/pub/cbm
- ftp://ftp.inf.bme.hu/pub/c64
- http://c64.rulez.org
- http://ludens.elte.hu/~sta/sc.html
- www.agt.bme.hu/hof/
- www.c64.org
- www.c64audio.com
- www.commodore64.com
- www.commodorezone.com
- www.cs.cmu.edu/~dsladic/vice/vice.html
- www.cucug.org
- www.triad.c64.org

OS/2 shareware

Júliusi CD-nken ismét találnak néhány Mbyte-nyi anyagot az OS/2-t használók.

A válogatás legfőb szempontja jelen esetben is a sokszínűség volt.

● *LyX:* Knuth A számítógép-programozás művészete című könyve írása közben döbbent rá, hogy szüksége van egy olyan programrendszerre, amellyel ki tudja szedetni a műben szereplő képleteket és algoritmusokat. Az elkészült rendszer neve (a görög „techné" szó alapján) TeX lett. A TeX alapelemeit használva sokan készítettek makrócsomagokat, a matematikusok jó része a LaTeX és az AMSTeX csomag segítségével írja cikkeit és könyveit.

A rendszer teljesen hordozható és ingyenes, elterjedését mégis sokáig hátráltatta, hogy sima szövegfile-ban, kézzel kellett összeállítani a dokumentumot. Ezt a problémát oldja meg a (szintén ingyenes) LyX, amely immár OS/2 alatt is elérhető. A program kezelése hasonlít a szövegszerkesztőkéhez, bár vannak (a LaTeX-ből adódó) eltérései. Mindenkinek ajánlom kipróbálásra ezt a műszaki és tudományos könyvek írásától kezdve a levelezésig mindenre használható, professzionális minőségű dokumentumokat előállító rendszert. Használatához X Window környezet (például XFree86-OS/2) kell.

- A LyX Web-helye: www.lyx.org/
- A magyar LaTeX Web-helye: www.math.bme.hu/latex/

● A *PopCD!* két olyan kényelmi szolgáltatást ad az OS/2 munkaasztalához, amelyek megkönnyítik a cserélhető adathordozók, különösen a CD-k kezelését. A program képes érzékelni, ha a felhasználó új lemezt tesz valamelyik meghajtóba, annak számára objektumot hoz létre a grafikus felületen, és – beállításától függően – azt azonnal megnyitja a korábban megadott nézetben. A Macintosh gépekről ismert módon az adathordozó objektumát a Megsemmisítőre (Shredder) vontatva, vagy azt bármely más módon törölve a program utasítja a meghajtót a lemez kidobására. Zenei CD-knél képes önműködően elindítani a CD-lejátszót (a saját beépített lejátszója mellett tetszőlegesen kiválasztott programot is). A program shareware.

● A *Sslurp!* egyszerűen kezelhető, nagyon jól használható WWW-letöltő program. Képes a megadott oldalról kiindulva rekurzívan letölteni a felhasználó által megadott feltételeknek megfelelő anyagokat (a HTML oldalakon kívül a beágyazott grafikákat és a Java programkákat is). A letöltés file-típusra is korlátozható, és letiltható a más site-ra átnyúló vagy a kiindulási könyvtár fölött elhelyezkedő anyagok letöltése is. Ismételt lementésnél a program képes felismerni, mely file-ok változtak meg a Web-helyen. A hálózati terhelés tovább csökkenthető, a működés még inkább felgyorsítható proxy szerver használatával. A program freeware.

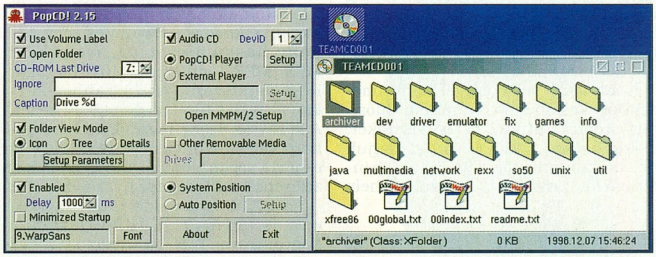

PopCD!: kényelem OS/2 módra

● A *ThermoProtect* és a *StHWMon* újfajta program. A 486-osok óta a processzorokat külön ventilátorral látják el, megelőzendő a magas órajel okozta túlmelegedést. Mivel felettébb sok bosszúságot okozott, hogy a processzort (és újabban az alaplap egészét) hűtő ventilátorok mechanikája idővel elkopik, és leállásuk rendszerösszeomlásokat okozhat, a modern alaplapokon már hőmérők is vannak, sőt újabban a ventilátorok fordulatszáma is mérhető. A hőmérséklet- és fordulatszámadatokat az alaplapon található speciális áramkör dolgozza fel. Az áramkörtől kapott adatokat megfelelő programmal, például a ThermoProtecttel vagy az StHWMonnal lehet figyelni, és a határértékek átlépése esetén figyelmeztető jelzés adható, vagy a nagyobb baj elkerülése érdekében akár önműködő rendszerzárás is végrehajtható.

A ThermoProtect szöveges felületű, de több hardvert ismer (és kevesebb erőforrást foglal le). A StHWMonnak könnyen kezelhető, bár fapados grafikus felülete van, valamint szolgáltatásai a megfelelő API használatával bármely programból elérhetők. Mindkét program freeware.

● A *ConfigMaint/2* még azoknak is segítséget nyújt, akik jól ismerik az operációs rendszert. Aki már nézegette az OS/2 Config.sys file-ját, észrevehette, hogy „kicsivel" bonyolultabb, mint DOS-os elődje. A rendszerbeállításokat ugyan dokumentálja az operációs rendszer, ám néha nagyon jól jönne, ha valakitől meg lehetne kérdezni, melyik sor mit csinál, milyen beállításokkal lehetne gyorsítani a gépet, vagy egyszerűen csak szeretnénk gyorsan megtudni, mely (időközben letörölt) könyvtárakat vehetjük ki a PATH, LIBPATH, DPATH sorokból. Az ingyenes ConfigMaint/2 pont ezekre a kérdésekre tudja a választ: közel 200 Kbyte-os adatbázisa részletesen felsorolja a Config.sys egyes sorainak értelmezését, és közel 60 Kbyte-os tippgyűjteménye segít a rendszer finomhangolásában.

● A *PM VNC Viewer* többplatformos „távirányító". Távoli gépek képernyőjének átvételére alkalmas programok régóta léteznek, de szolgáltatásaik általában egy adott operációs rendszerre korlátozódnak, illetve elég borsos árú rendszerfelügyeleti csomagok részei.

Ezen a helyzeten változtat az ingyenes Virtual Network Computing (VNC) programcsalád. A program a távirányítandó gépen futó kiszolgálóból és a képet átvevő gépen futtatott ügyfélből áll. Kiszolgáló jelenleg 32 bites Windows, Mac és X Window platformon áll rendelkezésre, ügyfél mindezeken kívül OS/2-re és Javára is. A programot nemcsak rendszergazdáknak ajánlom, hanem mindenkinek, aki OS/2-t használva időnként rákényszerül más operációs rendszert igénylő programok futtatására.

- A VNC Web-helye: www.uk.research.att.com/vnc/

Kovács István (kofa@alarmix.net)

KDE-sítés

Előző számunk CD-jéről lemaradt a KDE 1.1.1 S.u.S.E. Linuxhoz csomagolt változata. Ezt most pótoljuk, és számos kiegészítőt is mellékelünk hozzá.

A kiegészítők között több beállítópanelhez tartozó (kcm) csomag is található, melyek a DNS, a DHCP, a PGP, az óra, a joystick beállításához és a noteszgépek energiakezeléséhez használhatók.

A *kcrontab* segítségével kényelmesen szerkeszthetjük a crontab (időzített programfuttató) bejegyzéseinket. A *kderadió*val a rádióvevőt állíthatjuk be, de találunk több file-rendszerinformációs programot is (szabad hely

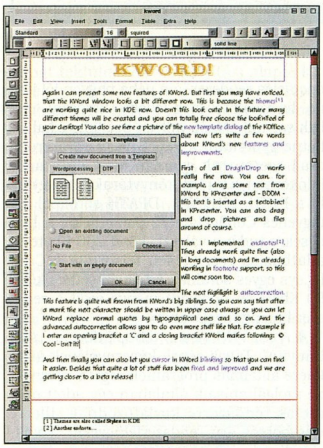

KWord: DTP-s munkához is jó lesz

és a file-ok által elfoglalt hely kijelzése, file-kereső, a locate adatbázist használó gyorskereső stb.).

Szintén a rendszergazda veszi használnát a *kfstab*nak, amely a csatolt file-rendszerek beállításához nyújt segítséget, vagy a *klil*nak, amely a LILO beállítását könnyíti meg. A Windowson nevelkedett felhasználóknak szántuk a *kexplorer* file-kezelőt, amely kísértetiesen hasonlít a windowsos file-kezelőre.

A válogatásban megtalálható a LaTeX-alapú LyX szövegszerkesztő KDE-sített változata, a *klyx* is. Multimédia feladatokhoz használható a *kmp3*, a *kmpg*, a *kmidi*, a *kwintv* és még néhány hasonló csomag, melyekkel MP3, MPEG video- és MIDI file-okat lehet lejátszani, videograbber kártyával pedig tévét vagy videót nézni. A *kvoice* az üzenetrögzítőként használható voice-os modemek és az mgetty csomag segítségével fogadott faxok kezeléséhez nyújt segítséget.

Az ICQ-t használók több ICQ klienst is találnak a CHIP-CD-n, de a hagyományos talk rendszert kedvelők számára is van újdonság: egy üzenetrögzítővel felszerelt talk kliens.

Mindezek mellett SQL adatbázis-klienst, beállítóprogramot Sambához, számos hálózati klienst, határidő-naplót, GPS-kezelőt is feltettünk. Ezekről azt kell még tudni, hogy többségük fejlesztés alatt álló, tehát nem minden esetben stabil program.

KDE Office

A KDE-hez kapcsolódik, de ezúttal nem csak a S.u.S.E. csomagok között, hanem forráskódban is megtalálható a KDE Office, amely GPL-es, azaz szabad szoftver licenc alá tartozó irodai rendszer.

Még fejlesztés alatt áll, de már így is vannak működő és használható részei. Példaként itt az egyszerűen kezelhető bemutatókészítőt, a KPresentert említhetjük, amely már éles helyzetben (a Linux-konferencián) is kipróbálásra került. Mivel a KDE Office (röviden KOffice) legújabb verziójának lefordításához a QT 2.0 béta és a legfrissebb KDE libek is szükségesek, ezek is felkerültek – szintén forráskódban – a CD-re.

A KOffice egyik legfontosabb jellemzője, hogy dokumentumformátumként az XML-t, azaz az eXtended Markup Languge-et használja. E szabványos, olvasható formátum hosszú távon biztosítja a vele készült dokumentumok hordozhatóságát.

A program a szokásos irodai komponenseket tartalmazza. A szövegszerkesztő, a KWord DTP munkára is alkalmas lesz. Mindezt úgy valósítják meg a fejlesztők, hogy aki csak szövegszerkesztőt keres, annak nem kell a DTP bonyolult funkcióival foglalkoznia, hiszen a program új dokumentum készítésekor rákérdez, hogy egyszerű dokumentumot vagy kiadványt készítünk.

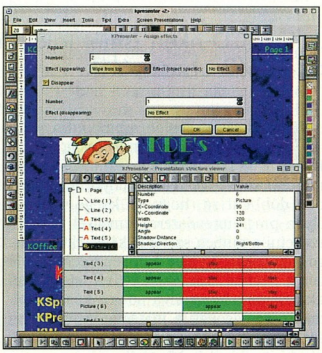

KPresenter: már nyilvánosan is szerepelt

A már említett bemutatókészítő mellett táblázatkezelő (KSpread), diagramkészítő (KDiagram) és képletszerkesztő (KFormula) is része a csomagnak, amelyben egy egyszerű grafikai program (KImage) is található. A fejlesztőkre még sok munka vár. A bemutatott programok közel sem stabilak, így éles helyzetben történő használatukat még nem javasoljuk. Ha azonban a fejlesztés üteme nem csökken, egy éven belül nagy változások állhatnak be az irodai szoftverek piacán.

Innen-onnan

Előző számunk CD-mellékletére sajnos nem kerülhettek fel a magyar Linux-listák archívumai. Mint utóbb kiderült, az archívum listaszerverének hardverhibája okozta, hogy az archívum nem volt elérhető. Ígérjük, amint ismét elérhető lesz, pótoljuk a lemaradást. Addig a http://mlf.linux.rulez.org-on online kereshető formában elérhető.

Slapic *(slapic@chip.vogel.hu)*

Végre hely!

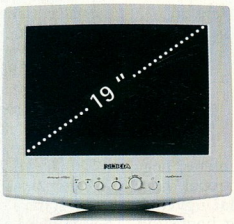

NOKIA

CONNECTING PEOPLE

Van hely az Ön nagyméretű táblázatai számára, van hely sok-sok programablak számára, és van hely az összes menüléc számára: Az új 19 colos Nokia 446Xpro monitor 25%-kal nagyobb képfelületet biztosit, mint egy 17 colos monitor. Tehát a legjobb feltételeket teremti meg a nyugodt és hatékony munkához. Ezt egészíti ki a kiváló minőségű Nokia Coating, mely a tükröződést tompítja. És a villódzásmentes, 99 Hz-es képismétlési frekvencia és az 1280x1024-as (max.16600x1200) felbontás kíméli a szemet. Ehhez képest 446Xpro szerénynek mutatkozik az íróasztalon. Ugyanis az új kompakt képcsőnek köszönhetően lényegesen kisebb helyet foglal el, mint egy 21 colos készülék. És mindezt ugyanolyan felbontás mellett! Jó, hogy ilyen könnyen vásárolhatunk ennyi helyet magunknak.

Professzionális monitoraink teljes termékvonaláról kérjen bővebb információt magyarországi disztribútorunktól:
Computer 2000 Magyarország Kft., 1133 Budapest, Váci út 110., telefon: 236-1100, fax: 239-1900

Shuttle
Különleges terméktámogatás

A Juventus Team Kft. mint a Shuttle Spacewalker termékek kizárólagos magyarországi disztributora a hazánkban forgalmazott alaplapok terméktámogatásában egyedülálló szolgáltatást vezetett be viszonteladói számára. Minden náluk vásárolt Shuttle Spacewalker alaplapot (és vele egy időben bármilyen más terméküket is) ingyenesen házhoz szállítják az ország egész területén. Mivel visszafelé az esetleg előforduló hibás terméket is elhozzák, így a vásárlást és a garanciát is a Shuttle-viszonteladó irodájának küszöbéig viszik.

Az integrált jövő

A Shuttle Spacewalker alaplap-család legfiatalabb tagja a Hot-599 típusjelű modell. Bár nem a Pentium III irányába néz, mégis új trendek és technikai megoldások emelik ki a mezőnyből. Eljött az alaplapra integrált vezérlők kora, melynek kétségtelen előnyeit megtapasztalhatjuk, ha kézbe vesszük ezt a fenti terméket. Az újdonságnak számító SiS530-as chipkészlet magában rejt egy 230 MHz-es RAM-DAC-ú, AGP-s grafikus kártyát, melyet BIOS-ból állítva a felhasználó igénye szerint 2, 4 vagy 8 Mbyte-osra is konfigurálhat, hiszen ezt a RAM-megosztásos eljárás lehetővé teszi. Ráadás az UDMA/66-os IDE-vezérlő, a 133 MHz-es FSB sebesség lehetősége és a PCI-os Yamaha hangkártya is. Mindezért egy „csupasz" alaplap árához képest szinte filléres felárat kérnek. Ráadásul nem csak az alaplapra kapható meg a képviselet által biztosított 2 év azonnali cseregarancia, hanem az integrált VGA- és hangkártyára is.

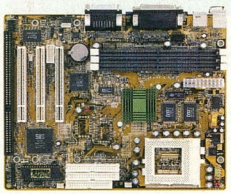

Spacewalker Hot-599

- info@juventus-team.hu,
- www.juventus-team.hu

Acer Group, Computer Associates
Vegyes vállalat

A Computer Associates International (CA) bejelentette, hogy vegyes vállalatot hozott létre a tajvani Acer Grouppal, hogy növelje piaci részesedését a kibontakozó ázsiai ügyviteli szoftverpiacon. A CA–Acer vegyes vállalat olyan honosított programokat kínál majd, amelyek segítségével a vállalatok Interneten keresztül intézhetik pénzügyeiket.

A CA és leányvállalatai, valamint az Acer Group és leányvállalatai fele-fele arányban tulajdonosai az új cégnek. A vezérigazgató Jack Jeng, aki több mint 10 éves vezetési gyakorlatot szerzett neves cégeknél, például a Sun Microsystemsnél és a Bell Labsnál. A CA adja a kulcstechnológiát, az Acer Group pedig a honosítás, a marketing, az értékesítés és a logisztika területén nyújt szolgáltatásokat a vegyes vállalatnak, hogy internetes pénzügyi szoftverekkel láthassa el a felhasználókat.

- Computer Associates Magyarország ☎ 374-9606
- Acer Magyarország ☎ 319-2655

Acer Computer
Friss útitársak

Az Acer két új TravelMate-sorozatot mutatott be. A TravelMate 510 típusjelű noteszgépek új Celeron processzoraikkal speciálisan a profi felhasználók és vállalkozók igényeit elégítik ki, az 515-ös modellek pedig a Pentium II osztályba vezetnek át.

A TravelMate lítium-ion akkuja 4,5 órás mobil üzemidőt biztosít. A noteszgépek csatlakoztathatóságáról többek között a beépített 56K-s V.90-es modem gondoskodik, amellyel útközben is kapcsolatot teremthetünk az online szolgáltatásokkal vagy a cég belső hálózatával, valamint faxokat is küldhetünk. A gépen a szokásos párhuzamos, soros és PS/2-es csatlakozó mellett egy Universal Serial Bus (USB) port is van, amely a legújabb generációhoz tartozó perifériák csatlakoztatására szolgál. Emellett Fast-IrDA szabványú infravörös portja és két PC Card csatlakozóhelye is van a bővítésekhez.

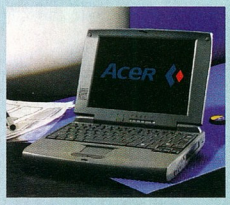

TravelMate 510: profiknak

A Dual-View technológiának köszönhetően a felhasználó két különböző alkalmazást egy időben jeleníthet meg a belső és egy külső képernyőn. A két TravelMate 12,1, illetve 13,3 colos folyadékkristályos képernyővel kapható. Ezeket a képernyőket 1024×768-as felbontás mellett 16 millió színt biztosító 256 bites AGP grafikai gyorsító vezérli, ami lehetővé teszi a gyors, valósághű színábrázolást a külső képernyőn is.

A Sound Blaster-kompatibilis audiorendszer és a noteszgép elülső oldalán elhelyezett nagy teljesítményű hangszórók gondoskodnak a kiváló minőségű hangról, a beépített CD-olvasó audio-CD-ket is lejátszik. A TravelMate 510-es és 515-ös sorozatot a cég 32, illetve 64 Mbyte RAM-mal és 4,3 Gbyte-os merevlemezzel szállítja, így teljesítményük és tárolókapacitásuk is elegendő az összetett alkalmazásokhoz és a multimédiás programokhoz. A két új sorozat első modelljei május végétől kaphatók, garanciaidejük 3 év.

Pentium III-as Altosok

Az Acer Altos szervercsaládjának tagjai már az új, 550 MHz-es Intel Pentium III processzorral is kaphatók, így ezek a leggyorsabbak a szervercsalád kis- és közepes vállalkozások számára gyártott modelljei közül. Az Acer lehetőséget biztosít a piacon lévő Pentium II- és Pentium III-alapú Acer Altos szerverek 550 MHz-es Pentium III processzorral való bővítésére is.

A gyártó a magas szinten menedzselhető és folyamatos rendelkezésre állású AcerAltos szervereket EasyBuild, ASM (Advanced Server Manager) Pro és RDM (RemoteDiagnostic Manager) szoftverekkel együtt szállítja. Ezek az integrált felügyelő eszközök automatikusan detektálják a rendszer perifériáit, az operációs rendszert, és folyamatosan tájékoztatják a szerveradminisztrátort a teljesítményről. Információt küldenek a szükséges karbantartási feladatokról, a rendszerben fellépő hibákról, valamint figyelik a rendszer tevékenységét, érzékelik és lehetőség szerint kijavítják a szerverhibákat okozó problémákat.

Acer Altos: 550 MHz magasságában

- Acer Computer Magyarország ☎ 319-2655
- Zöld szám: 06-80-200-993
- info@acer.hu
- www.acer.hu

HP Vevőszolgálat: 343-0310 http://www.hp.hu/periferiak/

Akció!
Most minden HP PhotoREt II-
nyomtatóhoz nettó 89.900 Ft-ért
kaphat egy 1 megapixeles HP C30
digitális fényképezőgépet.

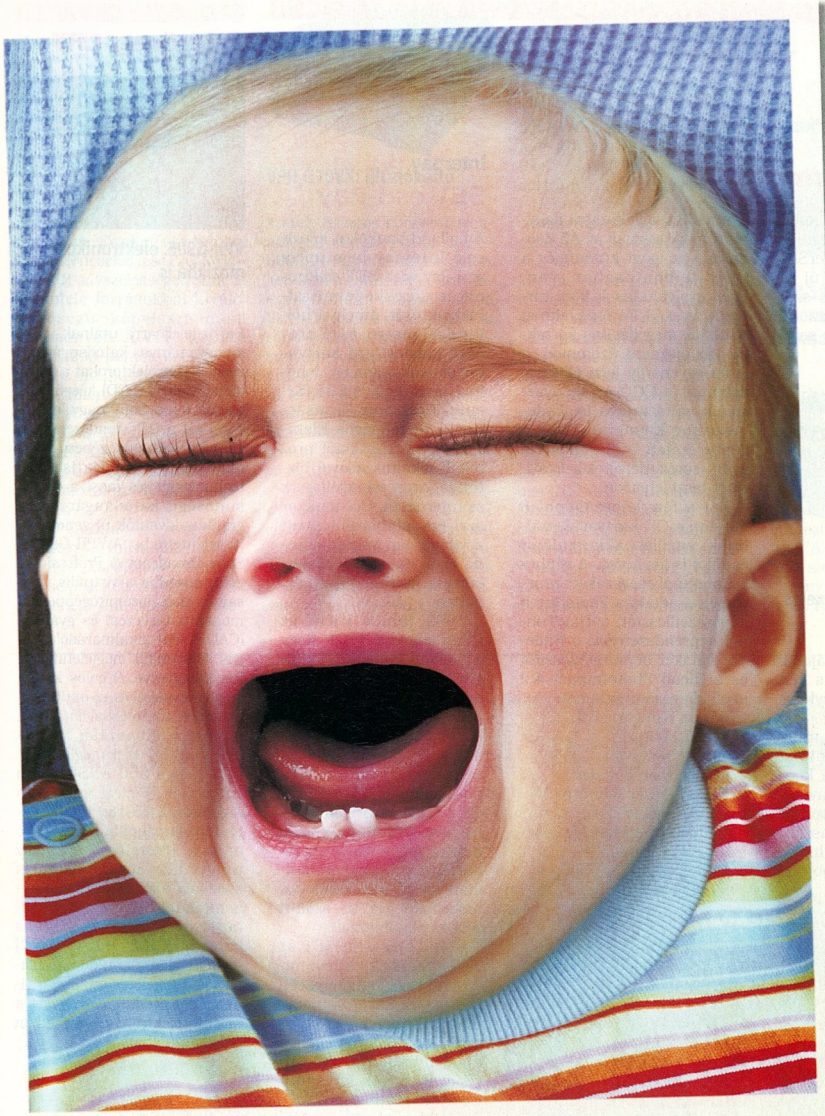

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Miért tűnik ez a baba olyan szívbemarkolóan valósághűnek? Mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP forradalmian új PhotoREt II színrétegező technológiájával. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek – anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek. Olyanok, amiket semmi más nem múlhat felül. Kivéve persze magát a valóságot.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt II technológiával

HEWLETT PACKARD
Expanding Possibilities

Canon

1,3 millió képpont

A Canon Magyarországon is megkezdte legújabb digitális fényképezőgépe, a PowerShot A50 forgalmazását. Az új készülék paraméterei és szolgáltatásai alapján az A5 Zoom és a Pro70 közé sorolható. Az A50 kategóriájában a világ legkisebb és legkönnyebb digitális fényképezőgépének számít.

PowerShot A50: kicsi, zoomos, megapixeles

A gép lelke az 1,3 millió képpontos digitális fotókat készítő CCD, melyen a képet egy 28–70 mm gyújtótávolságú (35 mm-es fényképezőgépekre átszámítva), 3 aszferikus lencsetagot tartalmazó, f/2,6–f/4,0 fényerejű objektív hozza létre.

Az A50 szolgáltatásai nagyrészt megegyeznek az A5 Zooméval, az igazi különbség a CCD felbontásában van. Ezen szolgáltatások közé tartozik az 1/3 Fé lépésekben állítható megvilágítás-korrekció, az éjszakai üzemmód, a fehér-egyensúly kézi állítása, valamint a CCD érzékenységének változtatása is. Érdemes még kiemelni, hogy a gépbe épített puffermemória gyors sorozatfelvételek készítését teszi lehetővé.

Ezt a fényképezőgépet 8 Mbyte-os CF kártyával szállítják, emellett akkumulátor és töltő is jár hozzá. A géphez a Canonnál megszokott programokat adják: a PhotoStitch képösszeillesztőt, a TimeTunnel képrendszerezőt, a SlideShowMaker bemutatókészítőt és a Ulead PhotoImpact 4.2 képfeldolgozó programot.

- Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- www.canon.com
- www.powershot.com
- Canon PowerShot Pro70 – CHIP, 98/11/22
- Canon PowerShot A5 Zoom – CHIP, 99/6/43
- Most repül a... – CHIP, 99/1/68

Graphisoft

Brazil leány

Dél-amerikai pozíciójának további erősítése érdekében a Graphisoft május 24-én Graphisoft do Brasil Ltda néven leányvállalatot nyitott Sao Paulóban. Az iroda az ArchiCAD-et használó több száz brazil építész számára a teljes körű szolgáltatás mellett magas szintű technikai támogatást biztosít.

Az új leányvállalat igazgatói posztjára Priscila Castrót nevezték ki. A korábban ArchiCAD-en dolgozó építész 1992 óta a Graphisoft sikeres viszonteladó partnereként bizonyította rátermettségét.

A Graphisoft do Brasil megnyitó ünnepségén az anyavállalat egyben hivatalosan is bejelenti az ArchiCAD 6.0 portugál változatának brazíliai bevezetését. A brazil leányvállalat ArchiCAD gyakorlóközpont létrehozását is tervezi. A Graphisoft 1998-ban 230 ArchiCAD példányt adományozott brazil egyetemeknek, köztük az Universidade Luterano do Brasilnak és az Universidade Federal de Pernambucónak is.

- www.graphisoft.hu

Interpay

SET-es I-Pay

A holland bankokat képviselő Interpay bemutatta az I-Pay with SET elektronikus kereskedelmi infrastruktúrát, amely a holland Maestro és Eurocard-MasterCard kártyabirtokosok számára lehetővé teszi, hogy a SET (Secure Electronic Transaction – Biztonságos Elektronikus Tranzakció) protokoll alkalmazásával biztonságosan vásároljanak az Interneten. Ugyanakkor az I-Pay platformot nyújt a világhálón végrehajtandó első Maestro terhelési kártyás fizetésekhez Európában.

1999. június 1-jétől az I-Pay lehetővé teszi, hogy a holland bankok SET digitális igazolásokat adjanak ki kártyabirtokosaiknak, akik így rendkívül biztonságosan vásárolhatnak a SET protokollt alkalmazó holland kereskedőknél. A holland Eurocard-MasterCard kártyabirtokosok már az első naptól fogva vásárolhatnak kártyájukkal Hollandián kívüli internetes kereskedőknél is, ha azok a SET-et alkalmazzák.

– Az I-Pay with SET az első internetes fizetési infrastruktúra, amely révén a terhelési kártyával lehet fizetni. Ehhez az egyedülálló kezdeményezéshez minden bizonnyal más európai országok is csatlakoznak majd – mondta Paul Ribourdouille, a Maestro International igazgatótanácsának elnöke.

18 európai országban működnek SET protokollt alkalmazó virtuális kereskedések. Az előrejelzések szerint 1999 végén Európában 1500 kereskedő fogja alkalmazni a SET protokollt.

- www.i-pay.com

Sony

A jó öreg CRT

VPH-G90E: elektronikus mozikba is

Bár a jelek arra utalnak, hogy a hagyományos katódsugárcsöves (CRT) projektorokat a folyadékkristályos (LCD) készülékek váltják fel, a Sony nagy lehetőséget lát a CRT rendszerek továbbfejleszthetőségében. Több mint 15 éve támogatja ezt a technológiát, és most a csúcsminőségű katódsugárcsöves grafikus kivetítők új generációját jelentette be. A VPH-G90E a Sony Broadcast & Professional csúcsmodellje a virtuális valóság és más, számítógéppel támogatott tervezési és gyártási (CAD/CAM) alkalmazások magas színvonalú megjelenítésére lett kihegyezve. 9 colos katódsugárcsövekkel és új optikai folyadékos csatolással látták el, így nagy felbontású, 2500×2000 pixeles kép megjelenítésére képes 350 ANSI lumen fényerővel. Fejlett multiscan processzora 15–150 kHz-ig különféle forrásokból származó adatok átvételére képes. Az univerzális optikai csatolás speciális folyadéka nagy képkontrasztot biztosít, a Sony által szabadalmazott „digitális valóságot létrehozó" (DRC) technológián alapuló sorduplázó pedig tökéletes minőségű videoképet eredményez, ezért a kivetítő elektronikus mozikban is felhasználható.

VR-projektor

A Sony Broadcast & Professional Európában az elsők között mutatott be egy stratégiai jelentőségű új projektort, amelylyel a virtuális valóság és a szimuláció területét célozza meg. Ez a VPH-G70VR új katódsugárcsöves (CRT) kivetítő az első olyan rendszeresített készülékek egyike, melyet kifejezetten erre a speciális alkalmazásra fejlesztettek ki.

A Sony által gyártott kivetítő számos modern technológiát ötvöz, többek között újonnan kifejlesztett 8 colos elektromágneses fokuszálású katódsugárcsöveket, új hibrid HACC lencséket és 120 MHz-es RGB-sávszélességet, ami a különféle forrásokból kiváló minőségű képvisszaadást eredményez. A VPH-G70VR 1700×1200 pontos képfelbontást és megközelítőleg 200 ANSI lumen fényerőt biztosít, emellett széles geometrikus korrekciós terjedelemmel rendelkezik a hajlított vetítővászon és a nagyon mély vetítési szög (maximum 30 fok) kiigazítására.

Egy tipikus VR- vagy szimulátoros felhasználás az óhajtott „körülölelő effektus" elérése érdekében több kivetítő egyidejű működését követeli meg. Számos korszerű technológiát alkalmazva az új PC-6000SE lágyított képszegélyeket keverőrendszer – ami kiegészítőként vásárolható a VPH-G70VR kivetítőhöz – a több vetítővásznas alkalmazásnál gyakran előforduló problémákat oldja meg, például az átfedő részeket egyenletesen világossá teszi, a színárnyalatokat finomítja, a vetítőlencse képét eltünteti a vetítővászonról.

VPH-G70VR: illúziókeltő

Legfeljebb hat projektor irányítható egyetlen PC-6000SE egységgel, ami a kivetítők által létrehozott képátfedés ellenére összefüggő, egyenletes és éles képet ad mindegyik vetítővászon teljes felületén.

Profi panelmonitor

A Sony új, 42 colos lapos képernyőjű monitora a PFM-500A1WE. Mivel képméretaránya állítható, szélesvásznú (16:9) és hagyományos (4:3) oldalarányú kép megjelenítésére is képes. Az egység korszerű scankonvertere bármilyen jel fogadására képes, beleértve a video- és az XGA számítógép-jeleket is, és nagy felbontású, egyenletesen éles és világos képet ad vissza. A monitor opcionális hangszórókkal egészíthető ki, melyek jó minőségű hangzást biztosítanak.

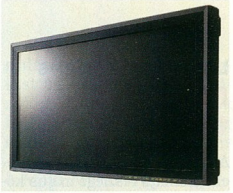

PFM-500A1WE: lapos képernyő sokoldalú felhasználásra

Lapos képernyőjének köszönhető a monitor másik jellegzetessége, a nagy függőleges és vízszintes rálátási szög, amely mindkét tengely esetében 160 fok. Kis mélységével (152 mm) és csupán 47 kg-os tömegével együtt ez alkalmassá teszi a tanácstermekben audiovizuális készülékként, repterekben és más utasforgalmi csomópontokban információs monitorként, kiállításokon képi megjelenítési felületként, valamint gyárak irányító-központjában kijelzőmonitorként való felhasználásra.

Mérete és súlya révén olyan feladatokhoz is megfelel, ahol a hordozhatóság lényeges szempont. A PFM-500A1WE már Európa-szerte megvásárolható.

Sony Broadcast & Professional Products ☎ 270-8523

Katonás rend a hálózaton

Saját fejlesztésű, hálózatba kapcsolt **EMC-8023 V4** kártyánk információiból, a hozzá tartozó szoftver **pontos diagnózist** készít a hálózati eszközök és a kábelezés hibáiról, továbbá a teljes rendszerfelügyeletet is ellátja.

A **EMC-8023 V4** kártya és a **Netmonitor 1.53** szoftver önálló egységet alkot, nincs kiszolgáltatva idegen eszköz esetleges hibájának.

Az akár többszáz kártyát is figyelni képes rendszernek kedvező az ár/teljesítmény viszonya. Külön installálást nem igénylő rendszerünket, hálózatépítőknek, rendszergazdáknak ajánljuk.

NETMON 10

A szoftver Win95/98-as verziójának demóváltozatát megtalálja az interneten: www.mpkft.hu

MP computer

MP Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1094 Budapest, Ferenc krt. 27. Tel.: 216-5723, 216-3648
E-mail: mpkft@mail.matav.hu; www.mpkft.hu

Lucent Technologies

Morzsányi telefon

A Lucent Technologies mikroelektronikai részlege május közepén a Las Vegas-i Networld+Interop kereskedelmi kiállításon bejelentette, hogy elkészítette a világ első, egyetlen chipen alapuló internetes telefonját. Több rendszerszintű funkciót egyetlen lapkára integrálva a Lucent által kidolgozott megoldás, a Phone-On-A-Chip mintegy 30%-kal csökkenti a mai internetes telefonok elektronikájának költségeit. A Lucent megoldásával ugyanakkor az internetes telefonokhoz szükséges félvezető chipek száma – ami általában öt darab volt – egyre csökken.

A chipek számának és a költségeknek ez a jelentős lefaragása további lendületet adhat e gyorsan fejlődő technológia piaci elterjedésének, mivel az internetes telefonok ára a jelenlegi 250 dolláros szintről akár 150 dollár alá is eshet. A következő három évben a Dataquest előrejelzése szerint az internetes telefonkészülékek piacán évi 250%-nál is gyorsabb növekedésre számítanak, és várhatóan 8,8 millió darab készüléket fognak eladni 2002-ig.

A Lucent ma már rendelkezik mindazokkal az építőelemekkel, melyekből ügyfelei a saját elképzeléseik szerint tervezhetnek egyetlen chipre épülő termékeket. A pillanatnyi piaci igények minél gyorsabb kielégítése érdekében a Lucent először egy kétchipes megoldást kínál ez év utolsó negyedére, melynek 100 ezer fölötti darabszám esetén 30 dollár alatt lesz az ára. A Lucent terve – miszerint már a negyedik negyedévben szállítja ezt a kétchipes terméket – azt jelenti, hogy a cégnek a Bell Labs kutatási és fejlesztési részleg vezetésével kevesebb mint 12 hónap alatt sikerült kész terméket létrehoznia az első vázlatokból.

- CARAT Visions Communications ☎ 455-5020
- tibor.szentgyorgyi@hms-carat.hu

Novell

PartnerNet

A Novell Magyarország bejelentette PartnerNet nevű programját, mellyel a Novell Magyarországon is új szakértői viszonteladói rendszer létrehozását tűzte ki célul. A szigorúbb követelményeknek közel 220 magyar partnercég felelt meg, akikhez a Novell felhasználói minden esetben teljes bizalommal fordulhatnak.

Komoly változást jelent, hogy 1999. június 1-től a Novell licenc-konstrukcióit csak a Feljogosított Novell Business Partnerek értékesíthetik. Az 1998. december 14-én megrendezett feljogosítói konferencián ezt a minősítést 220 magyarországi viszonteladó kapta meg.

A PartnerNet program továbbfejlesztett kereskedelmi és műszaki oktatási anyagokat, valamint a Novell NetWare 5 és a Novell-címtárszolgáltatásra épülő termékek jobb elfogadtatását segítő eszközöket tartalmaz. Egy egységes oktatási komponens – a Novell Channel Academy – keretében a PartnerNet megújított minősítéseket is magában foglal. A korábbi 3 kategóriával szemben a minősítési rendszer most két kategóriára szűkült: Business Partnerre és Business Expertre. Magyarországon a Novell további két kategóriát is létrehozott (Novell Termék Szakértő és Novell Területi Képviselő) azzal a céllal, hogy a már CNE mérnököket alkalmazó korábbi partnereinek a jövőben is kiemelt szerepet biztosítson, megőrizve ezáltal a képzésre fordított eddigi befektetéseik értékét.

A legmagasabb szintű minősítést, a Novell Business Expert jogosítványt eddig hat partner kapta meg: az Albacomp Számítástechnikai Rt., a Dr. LAN Számítástechnikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., a Montana Információtechnológiai és Kommunikációs Rt., a Networx Számítógéphálózatok Kft., a Systrend Számítástechnikai Kft. és a VAR Computer Kft. A Novell azt tervezi, hogy a közeljövőben további három partnerének ad ebben a kategóriában jogosítványt. A Novell Termék Szakértői és a Novell Területi Képviselői kategóriában 30-30 partner nyerte el a minősítést.

Viszonteladói akadémia

Megkezdődött a Novell Inc. eddigi legnagyobb oktatási kezdeményezése, a Novell Channel Academy – jelentette be a cég magyarországi képviselete. Az „akadémia" biztosítja a Hivatalos NetWare-rendszermérnökök (CNE) és a hivatalos kereskedelmi képviselők számára a PartnerNet keretében megszerzendő új minősítésekhez szükséges kereskedelmi és műszaki oktatást. A minimális összegért vagy ingyen nyújtott új oktatási program tovább növeli a viszonteladók készségét a Novell-címtárszolgáltatásra (NDS-re) épülő megoldásoknak és a Novell Internettel kapcsolatos szolgáltatásainak forgalmazására.

NDS Linux alá

A Novell bejelentette az NDS 8 linuxos változatát. A Linux alatt natívan futó Novell-címtárszolgáltatással a felhasználók hatékonyan felügyelhetik linuxos munkaállomásaikat és szervereiket, és e linuxos erőforrásokat integrálhatják a vállalati hálózat NetWare-, NT- és Solarisrendszereivel. A Novell az NDS for Linux megjelenését az 1999-es naptári év végére ígéri.

Felügyeleti csomag fiókirodáknak

A Novell kifejlesztette a címtáralapú BranchManager for NT-t, amely a több telephelyre eloszló távoli NT-szerverek és windowsos munkaállomások központi felügyeletére használható. A csomag a Novell négy felügyeleti megoldásának előnyeit kínálja egy csomagban: az NDS for NT 2.01-t – az NDS for NT új, IP-s változatát, amely a csomag alapját képezi –, a ZENworks 1.1-et, a ManageWise Agent for Windows 2.6-ot, s végül a BorderManager Authentication Services 3.0-t.

Béta csomag kisvállalatoknak

A Novell bejelentette a Novell Small Business Suite 5 béta verzióját, amely a NetWare 5 megbízhatóságát és méretezhetőségét ötvözi a GroupWise 5.5 felügyelhetőségével. A Novell egyszerűen használható hálózati szerverplatformjának bővített kiadása azt a célt szolgálja, hogy a kisebb cégek is a maximumot hozhassák ki belső hálózataikból és az Internetből. A jelenleg béta állapotú Novell Small Business Suite 5 megjelenése a nyár folyamán várható. A béta változat megrendelhető az alábbi Web-címen:

- www.novell.com/smallbiz

ISEF 99, Philadelphia

Fődíjas Scanguru

Olvasóink előtt már nem ismeretlen Bernáth Gábor neve, a most 15 éves magyar diáké, aki négy első díjat nyert az Intel Nemzetközi Tudományos és Műszaki Versenyén (Intel International Science and Engineering Fair, ISEF), a „tudományos versenyek olimpiáján", melyet az idén 50. alkalommal rendeztek meg Philadelphiában május 3-a és 9-e között.

Bernáth Gábor az Intel EMEA (Európa, Közel-Kelet és Afrika) támogatásával utazhatott ki a philadelphiai versenyre, mivel 1998-ban megnyerte a Magyar Innovációs Szövetség által rendezett Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Versenyt.

A budakeszi Deutsche Schule diákja ezúttal 5000 dollárt nyert az Intel ISEF kategórianyerteseként (számítástechnika – computer science); a számítástechnika kategória első helyezettjeként elnyerte a 3000 dolláros nagydíjat; első helyezést kapott az Inteltől a személyi számítógép legjobb felhasználásáért (díj egy PC); valamint 350 dolláros jutalmat kapott az Eastman Kodaktól.

ScanGuru nevű találmánya egy alacsony költséggel megvalósítható PC-s háromdimenziós szkennelőeszköz, amely néhány perc alatt képes szabálytalan tárgyakat és szerves alakzatokat, például emberi fejet beszkennelni. A beolvasott háromdimenziós modell Internet-böngészővel jeleníthető meg. Az alkalmazás a PC-s felületek új kategóriáját hozza létre. A szoftveres rendszerhez a PC-n kívül egy videokamerára és egy diavetítőre van szükség. Bármilyen virtuális valósággal kapcsolatos területen fel lehet használni. Szóba jöhető alkalmazási területei a plasztikai sebészet, a Webshopok, a virtuális múzeumok stb.

Negyvenöt ország ezerkétszáz diákja versenyzett Philadelphiában, ahol összesen 2 millió dollár értékben osztottak ki ösztöndíjakat, tanulási lehetőséget, támogatást és tudományos eszközöket. Ennyien maradtak fenn a rostán az eredetileg induló hárommillió 14 és 19 év közötti fiatal közül.

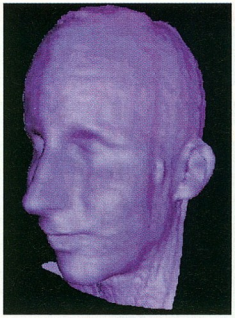

ScanGuru: jó fej scanner

- Mmd Marketing Kommunikációs Iroda ☎ 329-3901
- Magyar Innovációs Szövetség ☎ 386-2181

Az EPOX alaplapokhoz* Norton AntiVirus és Ghost ingyenes CD jár.

OEM OK SVED Az OEM disztribútor

1143 Budapest, Francia út 38/b.
Tel.: 469-8000
Fax: 469-8009
E-mail: hwsales@sved.hu
http://www.sved.hu

Kiemelt partnereink:

KVENTA Kft.
1067 Budapest, Podmaniczky u. 37.
Tel.: 269-5262 Fax: 312-5824
SAM Computer Kft.
1148 Budapest, Csernyus u. 63/a.
Tel./fax: 222-1768, 363-5277
Balati Computers Bt.
1146 Budapest, Thököly út. 88.
Tel.: 341-5343 06-209-264-507
Komel Kft.
1118 Budapest, Csiki hegyek u.12. Tel.: 246-8411

*amely termék dobozán a Norton emblléma látható

Apple Computer
Új „kötet"

PowerBook G3: erőteljes „irodalom"

A kaliforniai San Joséban megrendezett Apple Worldwide Developer Conference rendezvényen az Apple bemutatta a legújabb PowerBook G3 termékcsaládot. Az új hordozható számítógépekbe épített 333 és 400 MHz órajelű, rézalapú PowerPC G3 processzorok teljesítménye a PowerBook G3 modelleket méltó versenytársaivá teszik akár az asztali személyi számítógépeknek is. Az alig 2,7 kg-os számítógép közel 1 kg-mal könnyebb és 20%-kal vékonyabb a korábbi Macintosh PowerBook G3-as noteszgépeknél – mindössze 4,3 cm vastag. Az új PowerBook egyetlen lítium-ion akkumulátorával 5 óra üzemidőt biztosít, míg két akkumulátorral akár 10 órán át is működik utántöltés nélkül. Az új modellek alapkiépítésben 14,1 colos aktív mátrix LCD képernyővel, 2 USB csatlakozóval, 10/100Base-T Ethernet csatlakozóval és 56 kbit/s-os beépített modemmel kerülnek forgalomba. Az új videoalrendszer az SVGA és S-Video csatlakozókon keresztül lehetővé teszi a képernyőtartalom tükrözését, illetve második monitor független használatát is. Magyarországon az új PowerBook modellek május utolsó napjaiban kerülnek a hivatalos Apple viszonteladókhoz.

Megjelent QuickTime 4

Az Apple Computer bejelentette, hogy a QuickTime 4 multimédia architektúra próbaváltozatát a végleges verzió bejelentéséig több mint ötmillió példányban töltötték le az Apple szervereiről. A QuickTime 4-gyel valósidejú és tárolt videoműsorok vehetők az Interneten keresztül. Ez az első műsorszórási technológia, amely nyitott, ipari szabványoknak megfelelő protokollokra (RTP és RSTP) épül, valamint kihasználja a nyílvános programfejlesztés (Open Source Development) előnyeit – jól használható, de ingyenes eszközt kínálva a tartalomszolgáltatók számára.

Frissítő a MacOS 8.6-hoz

Ugyanezen a konferencián az Apple bemutatta a MacOS legújabb, 8.6-os verzióját, amely újabb Sherlock szolgáltatásokat, fokozott megbízhatóságot és a hordozható számítógépek számára energiatakarékosabb üzemmódot kínál. A MacOS 8.5 tulajdonosai a 8.6-os frissítést ingyenesen letölthetik az Apple Web-helyéről.

Itt adjuk hírül, hogy az Apple San Joséban bemutatta OpenGL for Macintosh szoftverét, amely a Mac-felhasználók számára is hozzáférhetővé teszi a Silicon Graphics piacvezető 3D-s grafikai architektúráját. Az OpenGL for Macintosh elsősorban a játékprogramok és a professzionális háromdimenziós modellezőszoftverek számára kínál fejlett szolgáltatásokat. Ez a szoftver is ingyenesen letölthető az Apple Computer szervereiről.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
- massimo.e@apple.hu
- www.apple.hu

FullView
Széles látókör

Az Intergraph Computer Systems TDZ 2000 ViZual Workstation munkaállomásai szolgáltatták a technológia rájuk eső részét ahhoz az interlenül What's Really Happening, azaz Mi is történik valójában címet viselő opust együttal a világ első kiberdalának kiáltották ki. Ezek a képek ugyan nem nézhetők már meg a Weben, a közvetítésükhöz használt FullView kamera Web-oldalán azonban így is

Nézzünk körbe: panoráma...

...és zoom

netes élő közvetítéshez, melynek során az érdeklődők David Bowie lemezfelvételének munkálatait kísérhették figyelemmel. A nyilván nem véletlen van mit látni. A 360 fokos látványt rögzítő eszközt a Lucent Technologies Bell Laboratóriumában fejlesztették ki.

- www.fullview.com

Toshiba
4 millió noteszgép

A Toshiba hírül adta, hogy 1985 óta – a cég piacvezető hordozható gépeinek bevezetésétől számítva – 1999. május 1-ig négymillió noteszgépet adott el. Ennek több mint a felét 1996 óta értékesítette, ami jelzi a mobil PC-k egyre gyorsabb terjedését Európában.

A Dataquest szerint 1998-ban az eladott mobil gépek több mint a negyede a Toshiba terméke volt. Az elmúlt 14 év alatt a 4 millió Toshiba hordozható számítógépet több mint 12 nyelven és több mint 22 piacon értékesítették Európában. Ebből több mint 3 millió gépet Németországban, Regensburgban gyártottak, ahol 1990-ben kezdte meg működését a Toshiba 400 alkalmazottal. A gyár jelenleg megközelítőleg 80 ezer mobil számítógépet és 10 ezer alaplapot gyárt havonta.

- Technotrade Informatikai Rt. ☎ 467-6107
- toshiba@mail.matav.hu
- www.technotrade.hu

Az előző még nem okozott problémát a számítógépes rendszerekben és adatokban, a következő már nem fog,

de mi történik MOST, az EZREDFORDULÓN

A legnagyobb magyar számítástechnikai cég szolgáltatásai biztonságot nyújtanak Önnek a

JÖVŐ ÉVEZREDBEN IS !

alkalmazásfejlesztés - hálózatépítés - rendszerintegráció

ALBACOMP

Albacomp Számítástechnikai Rt.
8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9.
tel: (22) 315-414 fax: (22) 327-532
e-mail: info@albacomp.hu
http://www.albacomp.hu

Ad Box

IQSoft, Oracle Hungary

Szakmai nap

Az IQSoft és az Oracle Hungary közös szakmai napot tartott május 26-án a Kongresszusi Központban Komplex vállalati megoldások biztonságos bevezetése címmel. A nagy érdeklődéssel kísért eseményen olyan technológiákról volt szó elsősorban, amelyek szervesen illeszkednek az Oracle által forgalmazott termékekhez.

A fő hangsúly a BPR (Business Process Reengineering) módszeren volt. Az IQSoft által kizárólagosan képviselt Promatis cég Income terméke amellett, hogy kiváló folyamatelemző, -szimuláló és -optimalizáló eszköz, lehetőséget nyújt az Oracle Application különböző moduljainak gyors és megbízható bevezetésére, Oracle Designer2000-rel tervezett adatbázis alkalmazások szimulációjára és a workflow rendszerek optimalizálására. Ennek kapcsán számos előadás hangzott el részben a szervezők, részben a meghívott partnercégek által (KFKI-ISYS, Compaq, ICL). A másik, fókuszpontba kerülő technológia az imaging volt, ahol az IQSoft által forgalmazott FileNET termékekről hallottunk előadást.

- www.iqsoft.hu
- www.oracle.hu

American Power Conversion

UPS Apache-oknak

Az American Power Conversion (APC) a közelmúltban jelentette be az iparág egyetlen, Apache Web Servert alkalmazók számára tervezett UPS (szünetmentes tápegység) felügyeleti PowerChute szoftverét, amely az IBM Aix és Sun Solaris operációs rendszereken futó Apache Web Server biztonságos, közvetlen beavatkozást nem igénylő leállítását teszi lehetővé hosszan tartó tápellátási zavarok esetén. A Netcraft 1999. januári, Web-szerverekre vonatkozó felmérése szerint az Apache Web Serverek (az összes Web-szerver több mint fele ilyen) több mint 20%-a IBM Aix és Sun Solaris operációs rendszereken fut. Az APC PowerChute Shutdown Utility for Apache Web Server teljes körű tápellátási védelmet biztosít az Apache Web Serverek számára, amennyiben a PowerChute Plus UPS-felügyelő szoftvert az APC Smart-UPS (Matrix-UPS vagy Symmetra Power Array) szünetmentes megoldásokkal együtt használják. Az új APC szoftver egyszerűsíti és lerövidíti a PowerChute konfigurálását és az Apache Web Server automatikus leállítását áramszünet esetén. Az új APC szoftver ingyenesen letölthető az APC Web-helyéről angol nyelvű változatban.

- www.netcraft.com/survey

UPS-felügyelet Windows 2000-hez

Az APC bemutatta az iparág első olyan UPS-felügyelő szoftverét, amely a közeljövőben piacra kerülő Microsoft Windows 2000 operációs rendszer megbízhatóságát és rendelkezésre állását növeli. Az APC a PowerChute Plus 5.2 kezdeti tesztelését a Microsoft laboratóriumaiban végezte, ezzel biztosítva kompatibilitását a Microsoft új operációs rendszerének az utolsó, béta 3-as változatával.

A Windows 2000 megjelenésével egy időben az APC folytatja tápellátás-felügyeletének beillesztését a Windows 2000-alapú Microsoft Management Consoleba és az Active Directoryba. Az Active Directory egy többfunkciós könyvtárszolgáltatás, amely egyszerűsíti az adminisztrációt és megkönnyíti a források felkutatását a nagyvállalati hálózatokban. Az APC PowerChute Plus 5.2 angol nyelvű béta verziója ingyenesen letölthető az APC Web-oldaláról.

PowerChute Plus 5.2: most még béta a bétához

UPS-felügyelet Weben keresztül

Az APC Web-alapú tápellátás-felügyeleti technológiájának új terméke az APC Web/SNMP menedzsmentkártya, amely egy beágyazott Web-szerver segítségével egyszerűsíti az UPS-ek felügyeletét és konfigurálását.

Széles körben elismert, szabványos protokollok – Simple Network Management Protocol (SNMP), Telnet és más Web-technológiák – támogatása révén az APC Web/SNMP kártyával az APC készülékek az általánosan elterjedt platformokról és Web-böngészőkről vezérelhetők. A kártya támogatja az APC Smart-UPS, Matrix-UPS és Symmetra Power Array készülékeket. Olyan lehetőségeket kínál, melyek révén kényelmesebb a tápellátás felügyelete. Többek között egy speciális konfigurációs alkalmazása felgyorsítja a többszörös UPS-telepítést. A kártya listaára 299 dollár.

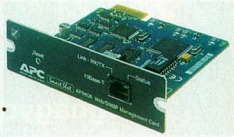

Web/SNMP: menedzsment-kártya beágyazott Web-szerverrel

- ACP Magyarország ☎ 209-4678
- www.apcc.com

Tracer Technologies

Hangkártya vájtfülűeknek

Az igényes otthoni felhasználók örömére megjelent az amerikai Tracer Technologies új PCI buszos hangkártyája. Az egység a vadonatúj Trident Micro chipre épül, melynek tervezésénél a fő szempont a kiváló hangminőség elérése volt az olcsóbb árkategóriában. Ennek jegyében került a kártyára egy nagyon jó minőségű 18 bites DA/AD átalakító is. Az ígért jel-zaj viszony 90 dB körüli. A GM és GS kompatibilis MIDI zenéről a 64-szeres polifóniájú hardveres hullámtábla szintézer gondoskodik. A rendszermemóriába Microsoft DLS 1 típusú hangmintákat tölthetünk le. A hangkártyának 2 pár hangkimenete van, a térérzet kialakításáért a szintén hardveralapú AC97 3D Surround felel. A kártya full duplex. Vásárolható digitális hangkimenettel is, ekkor az analóg kimenetek mellett koaxiális és optikai SPDIF kimeneteket is használhatunk. A kártya meghajtóprogramjai támogatják a Microsoft DirectSound és DirectMusic technológiáját. A Windows 95/98-as mellett Windows 2000-es, NT-s, DOS-os és linuxos meghajtóprogramokat is adnak hozzá. A Tracer Technologies magyarországi disztributora a Corg Computer Kft.

- Corg Computer Kft. ☎ 466-6675

Danka

50 duplex oldal percenként

A Danka többcélú gépcsaládjának legújabb tagja az Infotec MF4550. A többcélú gép alapja egy fénymásoló, melyet igény szerint lehet bővíteni (hálózati) nyomtatási funkcióval. A digitális elv alapján a gép beszkenneli a memóriájába az eredetiket, majd onnan nyomtatja azokat a kívánt mennyiségben. Az 55 lap/perc teljesítményű gépbe alapként beépített duplexegység egy különleges technológiának köszönhetően percenként 50 (!) oldal (azaz 25 lap) sebességgel tud kétoldalas másolatot készíteni.

A fejlesztési munkáknak köszönhetően felére csökkent a papír útja, jelentősen csökkentve a papírelakadás lehetőségét és radikálisan csökkentve az első másolat elkészülésének idejét.

Infotec MF4550

Az A4-es vagy A3-as méretű lapokból 3100-at tud tárolni a berendezés három papírtálcája, de ez 6600 lapra bővíthető és tűzős, lyukasztani is képes finisher egység is csatlakoztatható a géphez. A termékcsaládban elsőként a másolási munka megszakítása nélkül – működés közben – fel lehet tölteni a gép tálcáját papírral. A nagy teljesítményű lapbehúzó 12 Mbyte memóriakapacitásának köszönhetően képes egyszerre akár 600 oldalnyi dokumentum kezelésére a másolás során. A lapbehúzóba egyszerre száz lap fér, de folyamatosan adagolva akár több száz lap is eltehető a memóriába.

Az érintőképernyős kijelzőn százalékonként lehet kicsinyíteni-nagyítani 32% és 400% között, az előre beprogramozott másolási beállítások a memóriából előhívhatók, és még számos funkció segíti a felhasználó munkáját.

Az Infotec MF4550-hez a tervezőmérnökök kifejlesztették annak a lehetőségét, hogy úgynevezett tandem üzemmódban egy kábel segítségével két gépet össze lehessen kötni, ily módon megduplázva a gép teljesítményét. Az egyik gépnek kiadott másolási munka párhuzamosan a másik gépen is végrehajtásra kerül.

- Danka Magyarország Kft.
  ☎ 387-9110
- www.danka.hu

Scala Business Solutions

Lépcső a sztrádára

A Scala Business Solutions elektronikus kereskedelmi termékcsaládja, a scala.solutions elnyerte a fődíjat az elektronikus kereskedelmi alkalmazások kategóriájában az 1999-es e-commerce szoftverkupán (1999 E-Commerce Zone Challenge Cup).

A Scala Global Series üzleti szoftverét a scala.solutions teszi alkalmassá az elektronikus kereskedelemre. Általa a vállalatok kiterjeszthetik hatókörüket az Internetre, és azon keresztül tarthatják fenn kapcsolatukat a vásárlókkal, alkalmazottaikkal és szállítóikkal, akik ily módon rendeléseket adhatnak fel, figyelemmel kísérhetik a rendelések teljesítését, ellenőrizhetik a raktárkészletet, nyomon követhetik a kiadásokat stb. A scala.solutions úgymond önkiszolgáló rendszert nyújt a Scala felhasználói számára, melynek révén bővíthetik, gondozhatják kapcsolataikat vevőikkel, dolgozóikkal és szállítóikkal.

A scala.solutions többnyelvű, és több pénznemet kezelő funkciója is van. Mivel eleget tesz a BASDA (Business and Accounting Software Developers Association) pénznemátváltásra vonatkozó előírásainak, megkapta az EMU-hitelesítést.

- www.scala.se/local/hu/

Computer Associates

Az „átdolgozott kiadás"

A Computer Associates (CA) bejelentette bevált IT megoldásainak új kiadását. Ezeket a termékeket azoknak a növekvő középvállalatoknak ajánlja a CA, amelyek igénylik a nagyvállalati szintű funkcionalitást, de a költségvetésükhöz igazodó áron. Az átfogóan Advanced Editionnek nevezett termékeket a CA kizárólag viszonteladóin, nagy- és kiskereskedőkön keresztül értékesíti, elsősorban méretezhetőséggel, jó teljesítménnyel és könnyű kezelhetőséggel igyekezve kielégíteni az így elérhető vásárlói kör igényeit. Az első Advanced Edition termékek között ott találjuk a vírusvédő InoculateIT Advanced Editiont, a távoli vezérlésre való ControlIT Advanced Editiont és a mentés-visszatöltést végző, háttértárkezelő ARCserveIT Advanced Editiont.

ControlIT: távoli felügyelet

- Computer Associates Magyarország ☎ 374-9606
- www.cai.com

Tektronix

Színes kapcsolat

A Tektronix új szolgáltatásával a világhálón keresztül nyújt segítséget felhasználóinak. A cég Color Connection nevű Web-alapú programja a színes nyomtatás világába kalauzolja azokat, akik a www.colorconnection.tektronix.com címre látogatnak. Legyen szó kezdő vagy gyakorló felhasználóról, mindenki találhat hasznos információkat saját, egyedi elképzeléseinek megvalósításához: izgalmas színkezelési megoldásokat a Microsoft Office alkalmazási területeire, on-line színkezelő adatbázist, valamint az üzemeltetéssel kapcsolatos legfontosabb Web-oldalak elérhetőségét.

A Tektronix új programjában négy könyv is található arra vonatkozólag, miként tudjuk a különböző – Word, Excel, PowerPoint – felhasználási területeken hasznosítani színes nyomtatónk tulajdonságait kezdő szinttől a felsőfokig. A nemzetközi színkalauz pedig a színek szimbolikus jelentéseire derít fényt a világ kultúráiban, melyek ismerete a nemzetközi üzleti életben érdekelt cégek számára elengedhetetlen.

- Folder Trade Kft. ☎ 349-0140
- folder@foldertrade.hu
- www.foldertrade.hu
- www.colorconnection.tektronix.com

CA, CHS

Összecsomagolnak

A Computer Associates (CA) és a világ egyik legnagyobb disztributora, a CHS Electronics (CHS) megállapodott arról, hogy a CA vezető információs hálózatfelügyelő programjait mellékelik a kiszolgálókhoz, munkaállomásokhoz és adattároló berendezésekhez. Május 13-án a társaságok aláírták a stratégiai szövetségi megállapodást, amely szerint a CHS marketinggel, disztribúcióval és viszonteladói lehetőségekkel támogatja a CA-t, figyelemmel annak termékkínálatára. A CA mintegy 50 millió dollárt fektet be a CHS-be, amely a világ 46 országában több mint 150 ezer viszonteladót lát el, így Európa és Latin-Amerika legnagyobb disztributora, világviszonylatban pedig a harmadik. A csomagolási szerződés szerint a CHS a CA kulcsfontosságú adattárolási, munkaállomási, biztonsági és hálózatfelügyeleti termékeiből többféle értéknövelt csomagot állít össze. A szerződésben szereplő programok között van a CA NetworkIT, az ARCserveIT, az InoculateIT, az AimIT, a ShipIT és a ControlIT munkacsoportoknak szánt, Workgroup kiadása. A szoftvert a CHS mellékeli a nagy értékű és a tömegtermékekhez egyaránt. E termékek között van minden PC, tömegtároló és a vállalatoknak szánt, előre konfigurált nagy teljesítményű kiszolgáló.

- CHS Hungary Kft. ☎ 451-3500
- www.chs.hu

3Com Magyarország

Új disztribúciós menedzser

Magyarországi jelenlétének további erősítése céljából a 3Com örömmel jelenti be, hogy a 24 éves Bartucz László személyében kinevezte a 3Com magyarországi irodájának új disztribúciós és értékesítési menedzserét. Bartucz László feladata a 3Com magyarországi disztribúciós tevékenységének koordinálása: a partner disztributorok mindennapos ügyeinek intézése, az üzletmenet követése, jelentések és előrejelzések készítése, a disztributorok általános marketing tevékenységének koordinálása. Az új menedzser a 3Comot megelőző időszakban, 1997-től a CHS Magyarország Kft.-nél dolgozott termékmenedzserként, majd 1998-tól szoftver és hálózati csoportvezetőként.

- 3Com Magyarország ☎ 250-8341

Csúcstechnológia közvetlen forrásból

10 év garancia

3dfx grafikuskártyák

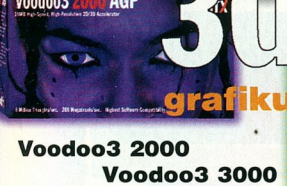

Voodoo3 2000
Voodoo3 3000

A legelterjedtebb játékkártya !

Saitek játékvezérlők

A tökéletesen kézre álló joystick.

Eredeti A3D hangkártyák

Az Aureal Semiconductor Inc.-től

Vortex 1
Vortex 2
Vortex 2 Super Quad
(digitális kimenettel)

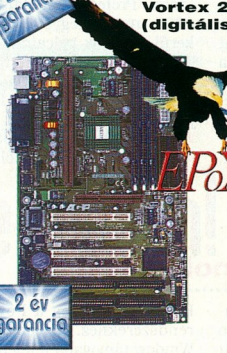

2 év garancia

Epox alaplapok

3 szoros Chip tippet nyert, kiváló minőségű alaplapok. Ingyenes Norton Antivirus és Ghost szoftverrel.

2 év garancia

CHERRY

A világ legnagyobb billentyűzet gyártójának csúcsminőségű termékei.

2 év garancia

Meridian

Kiváló minőségű ATX számítógépházak CE, TÜV... minősítéssel

2 év garancia

Hercules

A leggyorsabb TNT és TNT2 grafikuskártyák.
A legtöbb tesztgyőzelem.
Referenciakártya Tom's hardware, és Anandtech

5 év garancia

Viszonteladó? Herta számítástechnikai nagykereskedés a legjobb árakon !!

Viszonteladóknak kedvezmény, nagykereskedőknek speciális árak!
Hertakft@herta.hu vagy hívja a 322-2232-es telefont.

HERTA

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szervíz)
Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel./fax: 419-4020
Bp. III., Vörösvári út 23. Tel./fax: 368-8864

Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052
Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Plazza üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
Bp.XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)

Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárlóközp.) Tel./fax: 391-5840
Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131

Kizárólagos diestributor: Aureal Inc., Cherry, JAZZ speaker Meridian, Saitek, Terratec. Diestributor: 3dfx, Hercules, EPoX OEM partner

Metrowerks, Red Hat

Fejlesztőeszközök Linuxra

A Metrowerks és a Red Hat Software bejelentette, hogy a CodeWarrior szoftverfejlesztő eszközöket átültették a Red Hat Linux operációs rendszer alá is. A megegyezés, hogy kereskedelmi fejlesztőeszközöket vigyenek a Linuxra, tovább növeli a Linux operációs rendszer életképességét.

A cégek két különböző terméket adnak ki. Az egyik a CodeWarrior for Red Hat Linux, GNU Edition, amely a CodeWarrior IDE, valamint a GNU fordítók és debuggerek ötvözete. A másik a CodeWarrior for Red Hat Linux, Professional Edition, amely a Metrowerks integrált fordítóit és debuggereit tartalmazza. Mindkét termékkel x86 processzoron futó linuxos programok fejleszthetők.

A CodeWarrior for Red Hat Linux, GNU Edition már elérhető Magyarországon is 31 250 Ft (+áfa) áron. A CodeWarrior for Red Hat Linux, Professional Edition 1999 utolsó negyedévében kerül a boltok polcaira. Ára 124 250 Ft lesz. Ez a termék a Metrowerks C, C++ és Java fordítóit, debuggereit fogja tartalmazni.

- BertDolf Bt. ☎ 330-5038
- www.tvnet.hu/~bertdolf

Sybase

EAS 3.0 új technológiával

A Sybase bejelentette az Enterprise Application Studio 3.0-s verzióját. Az integrált fejlesztői és telepítői csomag az Enterprise Application Server 3.0-t (EAServer), a PowerJ 3.0-t és a PowerBuilder 7.0-t tartalmazza. Az új rendszer megjelentetésével a Sybase hangsúlyozni kívánja elkötelezettségét az egyszerűen kezelhető integrált vállalati Web-alkalmazások irányában.

Az EAStudio részeként a Sybase egy új technológiát is bemutatott: a Web DataWindow-t, mellyel a fejlesztők nagy teljesítményű, kis tárigényű Internet-kliens alkalmazásokat készíthetnek. A Web DataWindow az EAServer 3.0 verzióval együttműködve kiválóan hangolható, jó platformot teremt bármely nagy teljesítményű webes alkalmazás számára.

A Web DataWindow-val a fejlesztők rendkívül kis tárigényű, kliens oldali e-business alkalmazásokat készíthetnek; a grafikus eszközzel a legbonyolultabb kliens ablakok is egyszerűen elkészíthetők a PowerBuilder és a PowerJ rendszerekhez. A Web DataWindow támogatja a kliens oldali böngészést, adatbevitelt, törlést, érvényesítést, formázást stb. A kész Web DataWindow komponensek az EAServeren futnak, automatikusan generálják a szükséges HTML és JavaScript file-okat, kezelik és frissítik az adatokat a böngésző számára. Ugyanezek a DataWindow alkalmazások később PowerJ vagy akár PowerBuilder klienseken is gond nélkül futtathatók.

A benchmarkok igazolták az EAServer kiugróan jó teljesítményét. A tipikus e-business tranzakciók vizsgálatakor az EAServer 3.0 hatezer tranzakcióval végzett percenként, 8,6 millióval egyetlen nap alatt, mindezt egy low-end négyprocesszoros Dell gépen. Az EAServer 3.0 minden típusú kliensen támogatja az SSL (Secure Socket Layer) technológiát.

- Axis Számítástechnikai Kft. ☎ 06-22-517-631
- mail@axis.hu
- www.axis.hu

Tulip Computers

Terítéken a legkisebb

A Tulip Computers bemutatta jelenlegi legkisebb európai asztali torony modelljét. A Vision Line Business PC MD jelű számítógép lényegében azonos felépítésű a hálózati csatolóval ellátott, fekvő kivitelű CP modellel. Mindkét számítógép az érvényes ipari szabványok szerint készült, így a benne található alkatrészek elavulásakor nem kell újabbra cserélni az egész gépet, mindössze a kérdéses alkatrészeket, aminek a költsége lényegesen alacsonyabb. A számítógépek a mai elvárásoknak megfelelően széleskörűen menedzselhetők, a Wake-on-LAN-nal pedig ez az MD esetében távolról, hálózaton keresztül is megoldható. Természetesen nem marad el a merevlemezek S.M.A.R.T. hibafelügyelete és a ventilátorok fordulatszámát figyelő szolgáltatás sem. A gépek hárome

Vision Line Business PC MD

féle típusban, Celeron, Pentium II vagy Pentium III processzorral kaphatók.

- Kerorg Kft. ☎ 455-1840
- www.kerorg.hu
- www.tulip.com

Common Electronic Purse Specifications

Pénztárca-konzorcium

Új szervezet alakult a Közös Elektronikus Pénztárca Specifikációk (CEPS) folyamatos fejlesztésének és adminisztrációjának megvalósítására a kölcsönös kompatibilitás érdekében.

A CEPS Management Consortium, azaz kezelő konzorcium nyolc szakmai szervezetből áll majd. Feladatai közé tartozik a specifikációk kezelése, a felhasználói engedélyek kiadása, a tanúsítási feltételek meghatározása, a CEPS engedélyező hatóság létrehozása, a specifikációk promóciója és a felhasználói csoportok megalakítása.

A konzorcium felügyeli a CEPS-alapú programok biztonságosságát és integritását garantáló CEPS tanúsítási eljárás kidolgozását. A tanúsítási folyamat részeként gondoskodnak róla, hogy a fejlesztők számára rendelkezésre álljanak a tesztkészletek, továbbá létrehozzák a CEPS komponensek jóváhagyását végző akkreditált laboratóriumokat.

A CEPS kidolgozása 1998 végén fejeződött be, és idén márciusban vált minden érdeklődő számára nyilvánosan hozzáférhetővé. Azóta több mint 130 felhasználói engedélykérelmet adtak be, és már több mint 50 megállapodást írtak alá. Eddig összesen 22 ország szervezetei – amelyek együttesen több mint 100 millió elektronikus pénztárca funkcióval ellátott kártyát bocsátottak ki – fogadták el a specifikációkat. Ezzel lényegében globális elektronikus

Metrowerks

CodeWarrior Carbonhoz és MacOS X-hez

A Metrowerks – a szoftverfejlesztő eszközök egyik vezető gyártója az asztali és beágyazott rendszerek területén – bejelentette, hogy CodeWarrior termékcsaládja ezentúl támogatja az Apple Computer Carbon Application Environmentjét (Carbon) és a Mac OS X fejlesztői (preview) változatát.

A Metrowerks új eszközei közé tartozik a megújított PowerPlant (a Metrowerks objektumorientált alkalmazásfejlesztő könyvtára) és a Metrowerks Standard Library (a Metrowerks szabványos C++ könyvtára), mindkettő átdolgozva Carbon API-ra. Ezekkel a MacOS 8 alatt futó eszközökkel a fejlesztők megkezdhetik alkalmazásaik átvitelét a „Carbon Application Environment for MacOS" alá. A fejlesztők többek között a Mac OS 8-ról használhatják a forrásszintű távhibakeresőt (remote debugger) a MacOS X-re fejlesztett programjaikhoz és osztott programkönyvtáraikhoz.

Minden jelenlegi CodeWarrior-felhasználó az USA-ban, Kanadában és Magyarországon, amennyiben június 30-ig 74 750 Ft (+áfa) vagy 299 USD áron megújítja CodeWarrior Professional licencét, megkapja mind a CodeWarrior for MacOS, Professional Edition Release 5-öt, mind a CodeWarrior for Windows, Professional Edition Release 5-öt. Akik e határidő után szeretnék programjukat megvásárolni, az új feltételekkel tehetik csak meg. Más országbeli felhasználók házájukban vagy a Metrowerksnél érdeklődhetnek.

- www.metrowerks.com/support/policy/transition

pénztárca szabványt teremtettek.

Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a világ elektronikus pénztárca funkcióval ellátott kártyáinak több mint 90%-a idővel kölcsönösen kompatibilissé válik. Ezek között van a mintegy 60 millió Geldkarte, a 30 millió Proton-alapú kártya és a 8 millió Visa Cash kártya. Emellett több mint 50 technológiai beszállító döntött CEPS-alapú termékek kidolgozása mellett.

Előrejelzések szerint az első CEPS-alkalmazást – várhatóan 2001 elején – Európában vezetik be, ahol az euro felfokozta a közös specifikáció elfogadása iránti igényt. Különböző európai intézmények, köztük az ECBS (European Committee for Banking Standards) is nagyban hozzájárult a specifikációk megalkotásához.

- www.europay.com
- www.visa.com

Sprint

Office 97 kisvállalatoknak

Rendhagyó akciója keretében egyedülálló legalizációs lehetőséget biztosít a Microsoft a kis- és középvállalatok részére. Június 30-ig 45%-os kedvezménnyel juthat hozzá a népszerű programcsomag magyar nyelvű változatának egy példányához minden magyar vállalkozó, illetve bejegyzett cég – vállalkozói igazolvány vagy érvényes cégbejegyzés másolatának felmutatásával. A jogtiszta szoftver és az igénybe vehető ingyenes telefonos tanácsadás mellett a Microsoft még egy nyomós érvvel szolgál. Az akcióban megvásárolt termék ingyenesen cserélhető a hamarosan megjelenő továbbfejlesztett változatra, az Office 2000-re.

- Sprint Computer Kft.
  ☎ 342-4707
- www.sprint.hu

Microsoft, Xerox

Iroda-digitalizálás

A Xerox Magyarország június 1–3. között rendezte meg idei DocuWorld kiállítását a Hajógyári szigeten. A termékbemutató előadások és esettanulmányok mellett itt ismertették a Microsoft és a Xerox stratégiai megállapodását az irodai információmegosztást gyorsító és egyszerűsítő közös technológia fejlesztésére. Ez az együttműködés kiterjeszti a Microsoft digitális idegrendszerét a Xeroxnak a digitális és a papíralapú világ összekötésével kapcsolatos koncepciójával. Ennek értelmében a két cég megosztja technológiáit, és közösen dolgozik egy olyan új együttműködési és kommunikációs megoldáson, amely a Microsoft Windows NT Embedded operációs rendszeren és a Microsoft Exchange Serveren alapul, valamint kihasználja a Xerox Document Centre rendszereinek fejlett képességeit.

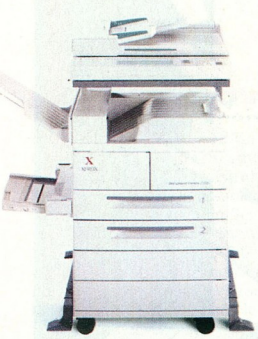

Document Centre: Exchange Serverbe szkennel

A Xerox Dokument Centre család tagjaival a felhasználók közvetlenül a Microsoft Exchange Serverbe szkennelhetik be dokumentumaikat. Ezeket a dokumentumokat az Exchange nyilvános könyvtárai segítségével lehet helyileg megosztani egy munkacsoport számára vagy kiterjeszteni egy egész vállalat szintjére.

A megállapodással összhangban a Xerox megvásárolta a Windows NT Embedded 4.0 licencét – ezt szánja a Document Centre termékek új generációjába operációs rendszernek, és egyben lehetővé teszi a Microsoft számára, hogy kiterjessze a Windows NT operációs rendszer használatát egy új termékcsoportra.

A Microsoft ugyanakkor megvásárolta a WebForager, a Xerox PARC kezelőfelület-technológiájának a licencét. Ez lehetővé teszi a Világhálót böngészők számára, hogy olyan könnyen lapozzanak az Internet virtuális oldalai között, mintha egy könyvben tennék. A technológiát a Microsoft 3D-s kezelőfelülettel kapcsolatos kutatásainak eredményeivel együtt fogják alkalmazni.

A Microsoft Exchange–Document Centre megoldás 1999 harmadik negyedévében lesz kapható az Egyesült Államokban. A világ többi országában a jövő évben kerül forgalomba.

- www.xerox.com
- www.microsoft.com/embedded/
- www.microsoft.com/exchange/

D-Link

USB-világ

A D-Link USB csatolójú termékeket mutatott be. Az Universal Serial Bus (USB) átviteli sebessége tízszer gyorsabb a soros porténál, ráadásul sok eszköz csatlakozhat egyszerre ugyanarra a csatolóra. Ebből következik, hogy az olyan eszközökből, amelyek nem igénylik a PCI-szintű adatátviteli sebességet, tetszőleges számú helyezhető a konfigurációba. A D-Link így ajánlja vásárlói figyelmébe a PCI csatolófelületű USB kimenetes kártyákat, melyek közül a legfigyelemreméltóbb a DU-H4-es és DU-H7-es típus 4, illetve 7 USB csatlakozóval. A DU-E10 jelű 10 Mbit/s sebességű Ethernet kártya pedig a számítógép beépített USB csatlakozóira vagy a DU-H sorozat elemeire csatlakoztatható, és utána teljes értékű hálózati csatolóként működtethető.

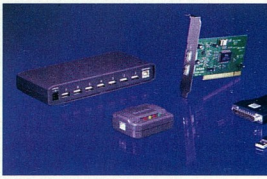

Termékkategóriák

- www.dlink.com

SAS Institute

Open OLAP Server megoldás

Az integrált adattárház- és döntéstámogató rendszerek piacvezető gyártója, a SAS Institute bejelentette, hogy elkészült az Open OLAP Server – az OLAP adatszolgáltatókra kifejlesztett OLE DB – végleges változatával. Az új megoldás bármilyen, PC-n vagy unixos szerveren futó SAS többdimenziós adatbázist (MDDB) elér, és majdnem minden vállalati platform külső adataihoz képes hozzáférést teremteni. Az Open OLAP Server közvetítésével gyakorlatilag bármely, az OLAP-követelményeket kielégítő szoftver – például a Microsoft Excel vagy a Knosys ProClarity – eljut a SAS OLAP adatokhoz. Az új megoldás megsokszorozza a vállalatok adattár-rendszereiben rejlő lehetőségeket, hiszen szinte minden alkalmazott hozzáférhet a szükséges üzleti információkhoz, és elemezheti azokat. A SAS/MDDB szerver minden fontosabb platformon (beleértve a Windows NT-t, a Unixot és a mainframe-eket) támogatja az OLAP-szolgáltatókat.

- SAS Institute Kft. ☎ 202-6247
- www.sas.com

A Netfinity 5000 az IBM középkategóriás szervere, melynek teljesítménye az Ön üzleti sikereivel együtt rugalmasan növekszik. Hogyan? A Netfinity 5000-es szervert úgy terveztük meg, hogy lehetőséget nyújtson a processzorok, a memória és a diszkek teljesítményének megsokszorozására. Így az alapmodell az Ön igényei szerint rackes vagy akár torony-modellé alakítható. A szervert Lotus Domino Mail Server és Netfinity Manager szoftverrel együtt szállítjuk. Egyszóval a Netfinity 5000 biztosítja mindazt, amire Önnek az e-businesshez szüksége van. Megbízhat benne. További információért látogasson el a **www.ibm.com/pc/europe/netfinity** honlapunkra.

e-business tools

Ma 200 találat.
Holnap 200 000.
Nem probléma.

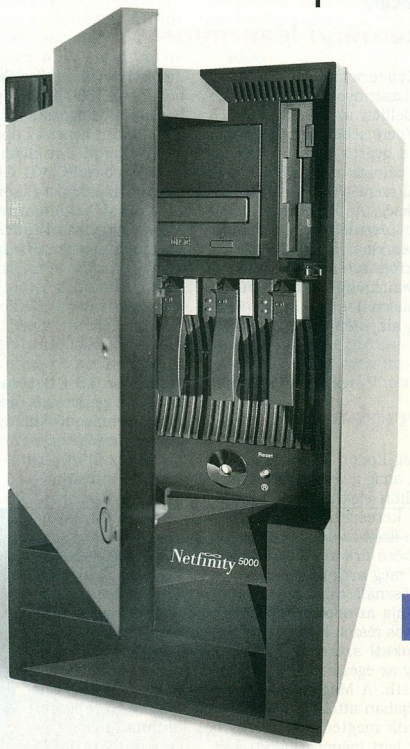

Netfinity 5000-es szerver.
Akár kétutas 450 MHz-es Intel® Pentium® II processzorral is. ■ Akár 2GB ECC SDRAM memóriával. ■ Akár 91 GB hot-swap HDD-vel. ■ Redundáns tápegységgel (350/175W) és szerviz processzorral. ■ Lotus Domino Mail Serverrel és Netfinity Managerrel. ■ 3 év garanciával.
■ **Már 429 790 Ft + áfa-tól.**[1]

IBM Business Partner

HU9BDA05

1091 Budapest,
Üllői út 101.
Telefon: 216-5300
Fax: 215-7072

Professzionál
Szerviz és Kereskedelmi Kft.

intel inside
pentium II

[1]Ajánlott végfelhasználói ár. A viszonteladók árakat saját maguk állapítják meg, így a tényleges ár a megadottól eltérhet. A megadott ár a készlet erejéig, 238 HUF/USD árfolyamon érvényes.

Az Intel, az Intel Inside logo és a Pentium az Intel bejegyzett védjegyei. A Microsoft, a Windows és Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei.
Az IBM-termékek az International Business Machines Corporation bejegyzett védjegyei. © 1999 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

Innosoft International
Címtárkezelés

Az Innosoft International az EMA (Electronic Messaging Association) '99-en bejelentette az Innosoft Distributed Directory Server 5.0-s, nagy üzembiztonságot garantáló „fallback multi-master" üzemmódot támogató verzióját. Az IDDS 5.0 kapcsolatok ezreit képes kezelni egy időben. Olcsó, egyprocesszoros hardverrel is mintegy 550 tipikusnak mondható kérést tud kiszolgálni másodpercenként, és ez a teljesítmény a processzorok számával arányosan növelhető. A dinamikus címtárkezelést elősegítendő a webes adminisztrációs felület is kifinomultabb lett. Az Innosoft korábban bejelentett LDAP Proxy Server termékének terhelésmegosztási és automatikus átkapcsolási funkciójával kiegészítve az SSL-támogatást is tartalmazó IDDS 5.0 képes a kritikus alkalmazások magas színvonalú címtárszolgáltatására. Unix (Solaris, Digital Unix, Aix és Linux), Windows NT és Open VMS operációs rendszereken futtatható változatai léteznek. Az Innosoft International hazai disztributora:

- MTA-SZTAKI ☎ 466-5644
- www.innosoft.com

Online Rt.
I. Electronic Banking konferencia

Az Online Rt. által szervezett I. Electronic Banking Konferencián, melyet június 3-án Budapesten, a Corvinus Kempinski Hotelben rendeztek meg, az összes hazai bank képviseltette magát. A közel száz regisztrált látogató ismert szakemberek és vezető gyártók képviselőinek előadásaiból ismerhette meg az elektronikus banki szolgáltatások térhódítását kísérő trendeket, technológiai megoldásokat.

Deák László, az Online Rt. vezérigazgatója elmondta, hogy a saját fejlesztésű – telefonos és internetes bankszolgáltatást megvalósító – Telecenter szoftver gyártójaként vállalata érdekelt a legújabb technológiák gyors megismertetésében, ezért az elkövetkező években is magára vállalja az Electronic Banking Konferencia megszervezését.

- www.online.hu

Kyocera
Személyi lézernyomtató

A Kyocera piacra dobta az EcoLaser nyomtatók legkisebb modelljét, az FS-680-at. A 8 lap/perc sebességű nyomtatóval a gyártó azokat az irodákat célozza meg, ahol kiegészítő személyi nyomtatóra van szükség. Az FS-600-ra alapozott készülék hasonló paraméterekkel bír, mint elődje, de gyártója szerint a legjobb árteljesítmény arányt nyújtja felhasználóinak. Az FS-680-ban alapkiépítésben 4 Mbyte memória van (36 Mbyte-ig bővíthető), 600–2400 dpi felbontással dolgozik, valamint 5 emulációt ismer az opcionális PostScript II-n kívül. A 50 MHz-es PowerPC 401 GF processzor minimálisra csökkenti az oldalak feldolgozásának idejét, vagyis a küldéstől a nyomtatás megkezdéséig igen rövid idő telik el. 8000 lapos havi terhelhetőségével és az új, TK-16H típusú toner 3600 lapos kapacitásával az 1 oldalra eső költségek az elődökhöz képest 10%-kal csökkentek. 150 lapos gyári adagolója további 250 lapos opcionális adagolóval egészíthető ki.

- HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- www.hrp.hu
- info@hrp.hu
- www.kyocera.com

NatWest, InterTrust
Lenne végre e-copyright?

A londoni NatWest Group bank a Szilícium-völgybeli InterTrust Technologies céggel együttműködve kidolgozta a Magex elektronikus kereskedelmi rendszert, amely talán pontot tehet az Interneten át terjesztett szellemi termékek szerzői jogi védelme körül kibontakozott vita végére. A biztonságot nyújtó Magex segítségével a kiadók ugyanis maguk szabhatják meg, hogy termékeik milyen módon és mekkora díj megfizetése ellenében legyenek hozzáférhetők a Világhálón.

A vásárló ugyanis az előzetes megtekintése (elolvasása vagy meghallgatása) után egy DigiBox nevű szoftvert tölt le gépére. Ebben a termék mindaddig kódolt állapotban marad, amíg a vele együtt szintén letöltött elektronikus pénztárcán keresztül a fogyasztó ki nem fizeti az árát. A kiadó különböző árkategóriákat szabhat meg arra az esetre, ha a felhasználó csak megtekinteni kívánja az adott terméket, bizonyos részeit (például a táblázatokat) szeretné letölteni, vagy az egészet ki is nyomtatná stb. A Magex megalkotói valójában attól várják ráfordításaik megtérülését, hogy a fent leírt módon letöltött szellemi termékek élvezetéért e-mailben történő továbbküldésüket követően a címzettnek ismét ki kell fizetnie az árat. A digitális jogok kezeléséről:

- www.intertrust.com/drm/

Plextor
A második újraíró

A Plextor 15 CD-olvasó és 2 CD-író generáció után bemutatta második CD-újraíróját, a PlexWriter 8/2/20-as típust. Az új meghajtó – mint neve is mutatja – az írást 8-szoros, az újraírást 2-szeres sebességgel végzi. 20-szoros sebességű olvasóként is használható, ami elegendő bármely mai CD-s alkalmazás futtatására. A gyári csomagolás 12 nyelvű telepítési útmutatót és a CeQuadrat WinOnCD 3.6-os verzióját tartalmazza. Az író az összes elterjedt CD-formátumot írja és olvassa, a csak hang (CD-DA) és a vegyesen hanganyagot és adatot is tartalmazó CD-ket pedig le is játssza. A számítógéphez SCSI csatolón kapcsolódik, becsült élettartama 200 ezer tálcanyitás, a garanciaidő 1 év.

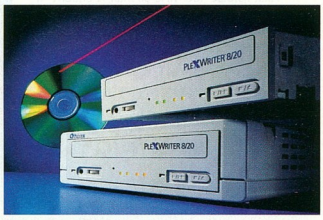

PlexWriter: 8×2×20

- HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- www.hrp.hu
- info@hrp.hu
- www.plextor.be

MGE UPS Systems

Kettős védelem

Az MGE UPS Systems Pulsar STS nevű áttérőautomatika megkettőzi az érzékeny alkalmazásokat futtató számítógépek áramkimaradással szembeni védelmét.

A Pulsar STS egy olyan automatikus átkapcsolórendszer, amelyet két, független áramforrásból táplálkozó UPS-sel (szünetmentes tápegység) kell összekötni, és ezek közül – a prioritás megadásának lehetőségével – kiválasztja az egyenletesebb, biztonságosabb áramforrást. Ez azt is jelenti, hogy ha az egyik áramforrás kihagy vagy rendszertelenné válik, az STS kevesebb mint 6 s alatt átkapcsol a másik áramforrásra. A Schneider Electric számításai szerint az áttérőautomatikával ellátott UPS-ek századrészére csökkentik a tápellátásból származó meghibásodások és leállások valószínűségét, ha pedig az áttérőautomatika másik bemenetén is UPS van, ez további századrészre csökkenthető.

- www.mgeups.com
- www.hrp.hu
- HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- info@hrp.hu

Compaq

A leggyorsabb egyprocesszoros

A Compaq szerint az AlphaServer DS10 a SPECint95 mérőprogrammal teljesített 24,6-es pontszámával a világ leggyorsabb egyprocesszoros RISC-alapú szervere. Választható támogatott operációs rendszerei a Tru64 Unix, a Linux, az OpenVMS vagy a Windows NT. A Compaq az új szervert saját úgynevezett NonStop eBusiness megoldásaként ajánlja.

A DS10 már az ötödik generáció a Compaq Alpha szerverek sorában múlt év októbere óta, és egyprocesszoros rendszer lévén rendkívül jó az ár-teljesítmény mutatója.

A 466 MHz-es Alpha 21264-es processzor mellett maximálisan 2 Gbyte ECC memóriát kezel 1,3 Gbyte/s-os, 128 bit szélességű memória-adatátvitel mellett. Rendkívül rugalmasan bővíthető 4 PCI slotja révén, belső tárolókapacitásának felső határa 29 GB.

A Compaq DS10 jelenleg 64 Mbyte memóriával és 10 Gbyte-os merevlemezzel kapható.

- Compaq Hungary ☎ 457-3600
- www.compaq.hu

Sved

McAfee OEM disztribúció

A Sved Rt. a Network Associates Internationallel aláírt szerződése alapján májustól a McAfee hivatalos OEM disztributora lett Magyarországon.

A felhasználók a viszonteladókon keresztül hardverrel együtt vásárolhatják meg az alábbi termékeket: a munkaállomások vírusvédelmét biztosító VirusScant, a profik számára hasznos segédprogramcsomagot, a Nuts&Bolts 98-at, az univerzális Windows-takarító Uninstaller Deluxe-ot és a kezdő felhasználók számára automatizált hibakezelő First Aid 98 Deluxe-ot.

- Sved Rt. ☎ 469-8000
- www.sved.hu

telnet

100 Mbps

A telnet Magyarország Kft. az eddigi tízszeresére, azaz 100 Mbit/s sávszélességűre bővítette kapcsolatát a hazai szolgáltatók közötti Internet-forgalmat bonyolító központ, a Budapest Internet eXchange (BIX) felé. A fejlesztés többek között lehetővé teszi, hogy a telnet Magyarországnál üzemelő, nagy látogatottságú és közkedvelt szolgáltatásokat, mint az Extra ingyenes Weblap-kikötőt, a PGS vendégkönyv szervert, az aproNet hirdetési szolgáltatást és a NetPosta ingyenes levelezőrendszert a felhasználók a lehető leggyorsabban érjék el. Az újításokban eddig is élenjáró cég korábban az elsők között jelentkezett a K56Flex, majd abszolút elsőként az ITU V.90 szabvány szerinti csatlakozási lehetőséggel. Ezzel kapcsolatosan érdekesség, hogy a behívó kapacitás teljes mértékben igazodik a szabványhoz, tehát minden egyes csatlakozáskor ITU V.90-es, 56 kbit/s sebességű modemet ér el a felhasználó. Egyedi szolgáltatás még a világ 142 országában használható, a GSM szolgáltatóknál már megszokott roaming lehetőség is.

- www.telnet.hu

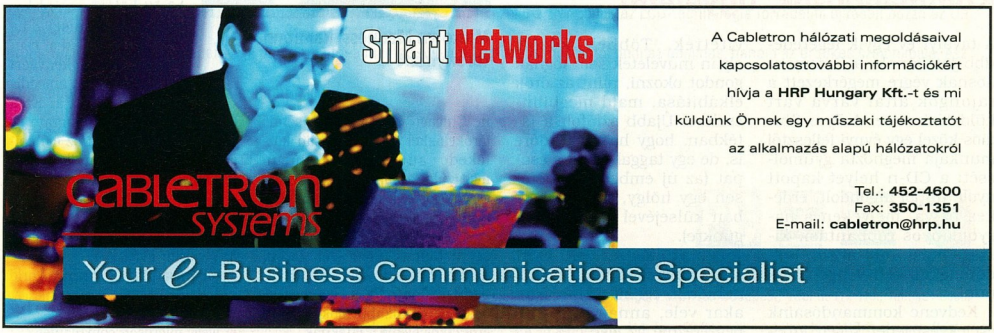

Star Wars – Phantom Menace

Jedik előnyben

Jóval a film megérkezte előtt átélhetjük a fiatal Obi Van Kenobi történetét és kalandjait ezzel a 3D-s játékkal. Nem saját nézetű, de még csak nem is követőkamerás a Phantom Menace. Egyszerű, de jól beállított fix kameraállások, jó, bár néhol zavaró irányítás, szép grafika, tökéletes hangok és kerek történet jellemzik a programot. Már a videobetétek elárulják: a készítők igényes munkát végeztek, még az apró részletekre is odafigyeltek.

Bár vitathatatlanul teljes értékű akciójáték, mégis sokszor nem árt megállni egy pillanatra, hogy gyorsan átgondoljuk, miként is szaladjunk be egy-egy terembe, melyben hemzsegnek az őrök. A lézerkard ügyes használata nem csak az ellenséges robotok végét jelenti, lövéseiket hárítani tudjuk, sőt akár a kardunkról visszapattant nyalábok is végezhetnek a bádogemberekkel. A játék nehéz, de az izgalmas játékmenet miatt aligha tudjuk abbahagyni, míg a végére nem érünk. A Lucasarts még mindig a játékkészítők élvonalába tartozik, amit az új epizódhoz készült játékok is mutatnak.

Star Wars: amíg a film meg nem jelenik a hazai mozikban

Erdős Márton

Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★☆☆
Ár (bruttó): 12 990 Ft
Forgalmazó: Média Markt ☎ 347-1650/4445
- www.activision.com
- www.lucasarts.com
- www.starwars.com

Commandos: Beyond the Call of Duty

Kommandósok, figyelem!

A tavalyi év egyik legeredetibb játékának, a Commandosnak végre megérkezett a rajongók által várva várt küldetéslemeze. A Pyro Studios közel egy évnyi fejlesztői munkája meghozta gyümölcsét: a CD-n helyet kapott nyolc új, jól átgondolt, érdekes pálya, melyeken a hagyományos robbantási, kiszabadítási, rablási stb. küldetéseket kell végrehajtanunk.

Kedvenc kommandósaink cselekvési lehetőségeit kibővítették. Többek között olyan műveletek sem fognak gondot okozni, mint az őrök elkábítása, majd megbilincselése. Újabb színfolt a játékban, hogy ha rövid időre is, de egy taggal bővül a csapat (az új ember történetesen egy hölgy, aki elsősorban külsejével lesz segítségünkre).

A kiadó kegyes volt, ezért a CD az eredeti játék nélkül működik, tehát aki játszani akar vele, annak nem kell beszereznie az első CD-t. Az új küldetések az amúgy is nehéz Commandoshoz képest tovább keményedtek, így a kiegészítővel valószínűleg elsősorban azok fognak élvezettel játszani, akik az előző részt sikerrel végigküzdötték – számukra kötelező is e CD kipróbálása.

Commandos: az első rész nélkül is játszható

Ruttmayer Antal

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★
Ár (bruttó): 8990 Ft
- Forgalmazó: Automex ☎ 461-5700
- www.eidos.com
- www.automex.hu

Midtown Madness

Könnyed városi autókázás

Az egyre inkább játékkiadóként is nyomuló Microsoft a Madness sorozat egy újabb tagjával lepte meg az autószimulátorok kedvelőit. Itt végre lehetőséget kapunk arra, hogy városi forgalomban akár „csak úgy", az élvezet kedvéért kocsikázzunk. A játék helyszíne Chicago, ahol békésen sétáló járókelőkkel és szabályosan közlekedő autókkal fog sűrűn meggyűlni a bajunk. Szerencsére a gyalogosok jelenlététől nem lett brutális a játék, mert Fortuna segítségével – az utolsó pillanatban egy hatalmas vetődéssel elugranak autónk elől, vagy a falhoz tapadnak – mindig megmenekülnek, így ez inkább mókás, mint erőszakos eleme a játéknak.

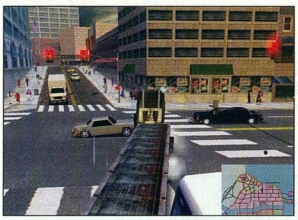

Midtown Madness: kamionnal toronyiránt

Amiben a Midtown Madness igazán különbözik az átlagos versenyszimulátoroktól, az a nagyon nagy fokú szabadság. A cél elérése érdekében bárhol száguldozhatunk a város utcáin: ha a szükség úgy hozza, keresztülroboghatunk parkokon, bekanyarodhatunk mellékutcákba, átgázolhatunk áruházakon, vagy lerázhatjuk ellenfeleinket a városi forgalom kihasználásával.

A változatosságot fokozzák a különböző versenytípusok, a tíz választható autó, a négy napszak és a változó időjárás. A versenytípusok között különösen érdekes a cirkálás (cruise) – ha ezt választjuk, akkor csupán az élvezet kedvéért kocsikázhatunk, ameddig a kedvünk tartja. Ez a könnyed autókázás nyugtató és hangulatos, már csak az élő chicagói rádióadás hiányzik aláfestésként.

Ruttmayer Antal

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆
Ár (bruttó): 11 880 Ft
- Megvásárolható: Virtual World ☎ 345-8141
- www.virtual.hu
- www.microsoft.com/games

LG

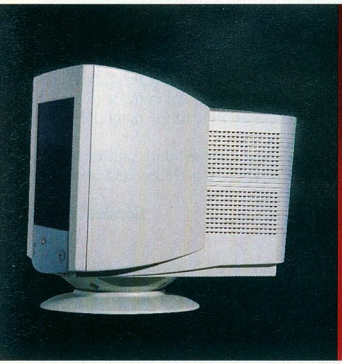

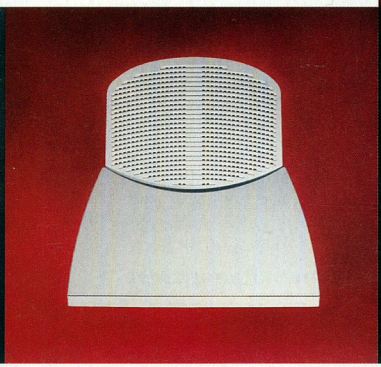

Az élet művészete.

Szám. Betű. Kép. Minden, amit egy monitoron látni kell. Élesen. Színesen. Néha szebben, mint a valóságban.

Az LG új monitorgenerációjának csúcsmodelljeit igazán érdemes megnézni. Az SW-500LC az LCD-technológia forradalmi újításait hozza az Ön íróasztalára, az SW-78FT képernyője pedig rácáfol a magyar nyelvre is. A lapos mostantól nem az unalmas, hanem az érdekes szinonímája lesz. Legalábbis ami az LG Flatscreen monitorait illeti.

Nézze a világot tisztán és élesen az új LG flatron monitorral.

ISO 9001 CERTIFIED #FM24215 · TCO 95 · Designed for Microsoft Windows 95 · MPR II · energy · NUTEK · TÜV · ISO 9001 · VESA DPMS · FCC-Class B · PC SHOPPING · PC WORLD TOP 10 · BYTE · PC WORLD BEST BUY

*Requires DEC compatible video card

*The Energy Star emblem does not represent EPA endorsement of any product or service

Viszonteladóink: HRP Hungary Kft. 1133 Budapest, Véső u. 5-7., Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351 • CHS Hungary Kft. 1138 Budapest, Váci út 117-119., Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535 • ALBACOMP Számítástechnikai Rt. 8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9., Tel.: 22/315-414, Fax: 22/327-532 • A.I.D.A. Kft. 1117 Budapest, Prielle Kornélia u 4., Tel.: 463-0630, Fax: 463-0639 • EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54., Tel.: 469-6050, Fax: 469-6051

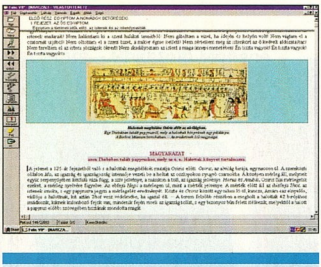

Minimális hardverigény
Processzor: 486-os
Memória: 4 Mbyte
Megjelenítő: 256 színű
CD-ROM-meghajtó: 2-szeres sebességű
Lemezhely: CD-ről fut, az úgynevezett árnyékfile létrehozása minimális helyet igényel

További jellemzők
Operációs rendszer:
Windows 3.1 vagy újabb
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
Ár (bruttó): 5600 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★☆☆

Nagy Képes Világtörténet
Barangolás a történelemben

A Marczali Henrik által szerkesztett Nagy Képes Világtörténet 1898 és 1905 között jelent meg. A korabeli könyvkiadás minden attrakcióját felvonultató tucatnyi kötet a nagyközönséget megcélzó népszerű szakmunkának készült, utólag azonban kiderült, hogy történettudományi szempontból is klasszikus művet sikerült létrehozni. A Nagy Képes Világtörténet nem csupán szemléletében volt korszerű: nagyszerűvé és máig kikerülhetetlen kézikönyvvé teszi a hatalmas anyag, amit feldolgoz.

Az ókori Egyiptomtól egészen a XIX. század legvégéig végighalad szinte minden koron és helyszínen, ahol világtörténelmet befolyásoló esemény történt. A szerző a lexikális adatokat varázslatos és lebilincselő leírásokkal, korhű dokumentumokkal és beszámolókkal teszi színessé. Ezáltal az olvasót – függetlenül attól, hogy milyen viszonyban van a történelemtudománnyal – menthetetlenül bevonja a regényekkel vetekedően izgalmas leírásokba.

Az Arcanum Adatbázis Kft. (többek közt a Pallas Nagy Lexikonának feldolgozását is az ő fejlesztőinek köszönhetjük) jóvoltából a Nagy Képes Világtörténet újra megelevenedik, ezúttal a PC-k képernyőjén. Keretprogramként a Pallasnál is használt Folio VIP fut. Ez, bár nem a leglátványosabb kezelőfelület és használatának elsajátítása némi időt vesz igénybe, sokrétű lehetőségeivel minden felmerülő igényt kielégít.

Mivel a CD-s változat a teljes – és eredeti (!) – szöveget tartalmazza, nem csak a fejezetek címére és bizonyos kulcsszavakra, hanem akár a tartalom minden egyes kifejezésére rákereshetünk. Ehhez összetett logikai kifejezéseket és dzsókerkaraktereket is használhatunk. A még eredményesebb feldolgozás érdekében könyvjelzőket és széljegyzeteket is elhelyezhetünk a dokumentumban.

Mindehhez már csak a szép illusztráció hiányzik: a körülbelül kétezer ábra, metszet és műmelléklet, valamint a jó minőségű térképvázlatok mind megtalálhatók a CD-ROM-on.

A kiadvány hosszú időre „munkát" ad a kultúrtörténet és a történelem iránt érdeklődőknek.

Bácskai Zoltán

Minimális hardverigény
Processzor: 486DX2/66
Memória: 16 Mbyte
Megjelenítő: 800×600 képpont, hi-color színmélység
CD-olvasó: 2-szeres sebességű
Hangkártya: Windows-kompatibilis
Lemez: 6 Mbyte

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.1/95/98
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Kossuth Kiadó Rt. ☎ 266-3515
Ár (bruttó): 6720 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆

Pannon Reneszánsz
A magyar humanizmus kora

Az Encyclopaedia Humana Hungarica sorozat készítői azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy kilenc CD-ROM-on bemutatják az egész magyar történelmet. A sorozat negyedik része, a Pannon Reneszánsz az egyik legizgalmasabb időszakot, a Hunyadiak és a Jagellók korát dolgozza fel Zsigmond uralkodásától a mohácsi csatáig, magyar, angol és német nyelven. A CD anyagát a sorozat korábbi részeihez hasonlóan a Multimedia Toolbookkal dolgozták fel. A CD hálózaton is használható.

A nyitó képernyőn a nagymarosi–visegrádi kompátkelő fölött láthatjuk a főmenü képeit: történelem, nyelv, irodalom, művészetek, egyháztörténet, táj és nép, valamint életmód. Minden menüpontban átlagosan harminc rövid fejezetnyi szöveget találunk néhány témakör köré csoportosítva. A kiemelt kifejezésekre kattintva jutunk a tudnivalókhoz, a könyv és a hangjegy ikonok alatt pedig forrásszövegeket és korhű dallamokat találunk. A szövegmező alatt láthatjuk a fejezethez kapcsolódó képeket, rájuk kattintva megnézhetjük őket kinagyítva. A jobb oldalon található gombokkal elolvashatjuk a képek adatait (cím, múzeum), bekapcsolhatjuk az aláfestő zenét (fejezetváltáskor ez kikapcsol, ami elég zavaró) vagy a szövegek felolvasását. A fő fejezetek közül a *Történelem* címszó alatt olvashatunk a kor politikai, hadtörténeti, társadalmi és gazdasági folyamatairól. A *Nyelv* menüpontban történelmi és nyelvészeti szempontból járjuk körül a XV–XVI. századi magyar nyelvet. Az *Irodalom* alatt a magyar és latin nyelvű irodalmat, a humanizmust, a *Művészetek* közül a korabeli zenét és táncot mutatja be a CD. Az *Egyháztörténet* fejezetben a katolikus egyház mellett, a zarándokok életét, a népi hiedelmeket, a vajákosok és természetgyógyász-parafenoménok világát is megismerhetjük. A *Táj és Nép*, valamint az *Életmód* témakör a kor földrajzi, települési és kormányzati rendszeréről, az etnikai viszonyokról, a gazdálkodásról, a foglalkozásokról, az iskolázásról és a mindennapi életről nyújt ismereteket. Összességében a CD kifejezetten tetszett, bár hiányoltam az igazi párhuzamos vonalvezetést a témák között (például hogy egy adott történelmi eseménynél átválthassak az akkoriban készült szépirodalmi művekre). Ennek ellenére szívből ajánlom mindenkinek, mivel lerövidíthető és hatékonyabbá, sokkal érdekesebbé teheti a történelemkönyvekből történő memorizálást.

Bácskai Zoltán

TOMATO BOARD
http://www.zida.com

Kényelmesebb mindennapok

a fejlett technológiának köszönhetően

Élvezze kávéját, amíg mások számítógépeik elindulására várnak!

"Instant-ON" amire szüksége van

5-10 másodperces, különlegesen gyors bekapcsolási idő, hasonlóan egy TV készülékhez

Tomato Instant-ON forradalmian új technológia

A Zida Technologies Ltd. K+F tevékenysége során nagy figyelmet fordít az új típusú, Instant-ON képességgel rendelkező alaplapok fejlesztésére. Az Instant-ON rendszer segítségével a PC bármikor elérhető, minimális készenléti energia felhasználásával.

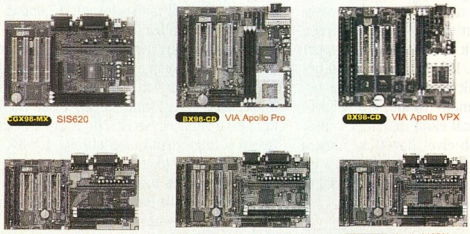

Legfőbb előnyei:

- Energia-megtakarítás, csak 2-3 watt fogyasztás
- Időmegtakarítás, a rendszer működtetése ki- és bekapcsolás nélkül
- Többcélú alkalmazhatóság, pl.: üzenetrögzítő

	Elindulási idő	Fogyasztás
Instant-ON	5-10 másodperc	2-3 Watt
Instant-ON nélkül	52-58 másodperc	35-39 Watt

Különleges tulajdonságok:

- Suspend-to-RAM (STR) technológia
  Minden adat és program CSAK a memóriában tárolódik
  Memórián kívül az egész rendszer kikapcsol
- Azonnali visszatérés az eredeti állapothoz

Minden Tomato alaplap 2000. év kompatibilis!

ZIDA
ZIDA TECHNOLOGIES LTD

ISO 9002

TOMATO BOARD

Budapest: Sowah Hungary 350-4539 • Ready Compker 331-0518 • Lap Studió 236-3000 • MT Computer 261-7072 • Kronos Trade 302-8888
Vidék: Szolnok: Karakter (56)-413-891 • Miskolc: Diplex (46)-412-574 • Computer Art (46)-413-293 • Győr: Média Computer (96)-335-410
Mosonmagyaróvár: Média Computer (96)-216-412 • Debrecen: Materiál Teszt (52)-451-901, Nyíregyháza: Materiál Teszt (42)-315-976,
Sopron: Materiál Teszt (99)-334-280, Pécs: Computer Art (72)-314-665, Szeged: Perfekt PC (62)-475-576

Minimális hardverigény
Processzor: 200 MHz-es Pentium
Memória: 32 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű

További jellemzők
Működési környezet: Windows 95/98, DirectX 6.1, Direct3D
Készítő: Lucasarts
Kiadó: Activision
Forgalmazó: Modern Média ☎ 333-6610
Kiskereskedelem: Media Markt ☎ 347-1650/4445
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 12 990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★★★

Star Wars Episode I: Pod Racer
Nem négy keréken

A film egyik jelenetében a kis Jedi lovag, aki a későbbi részekben a gonosz Darth Vader lesz, egy versenyen vesz részt, ahol különböző, nagyon gyors úrjárgányokon kell bizonyítani, hogy ki a gyorsabb. Ezt a versenyt élvezhetjük testközelből ebben a Podra és a Megarace-re emlékeztető játékban.

A győzelmet ügyes navigálással is el lehet érni, de az ellenfeleinket le is szoríthatjuk az útról – ha mi nem, majd ő leszorít minket! A járművek rongálódnak is, tehát csak óvatosan a koccanásokkal. A játék kizárólag 3D-s videokártyán hajlandó futni, viszont már egy 200 MHz-es Pentiummal is tökéletes élményben részesít.

Nyolc hatalmas világon rodeózhatunk keresztül a 21, fokozatosan nehezedő pálya teljesítése során – de választhatunk egyszerű száguldozás és versenyszerű futamok közt. Az első pálya még csak ujjgyakorlat, széles utakkal és kicsinyke akadályokkal, de merészkedjünk csak mélyebbre, rögtön komolyodnak az akadályok, nehezebb lesz egy-egy előzés. A megfelelő járgány kiválasztásakor pilótát is választunk. A menük nagyon hangulatosak, egy bárban forgolódva tudunk mindent kiválogatni. Kiszemelt lélekvesztőnket tuningolhatjuk is, ha valamelyik alapbeállítást esetleg nem találjuk megfelelőnek. A verseny résztvevőit igazán csak a filmből ismerhetjük meg. A sebességérzetet csodásan kivitelezték, épphogy csak nem lobog a hajunk a monitor előtt ülve.

Hálózaton keresztül egymás ellen is versenyezhetünk. A visszahatás támogatása már alapkövetelmény az ilyen típusú játékoknál. Itt is találkozunk vele – nagyon finoman állítható, aki rendelkezik visszaható irányítóval, annak fenomenális élményben lesz része. A játékban minden megvan, ami egy jó játéknál elengedhetetlen: szemkápráztató grafika, térbeli hanghatások, majdnem tökéletes irányítás, őrült sebesség, változatos helyszíneken változatos és izgalmas pályák – mi kellhet még? Annak ellenére, hogy ez egy futurisztikus verseny, nagyon könnyű beleélni magunkat.

Erdős Márton

- www.activision.com
- www.lucasarts.com
- www.starwars.com

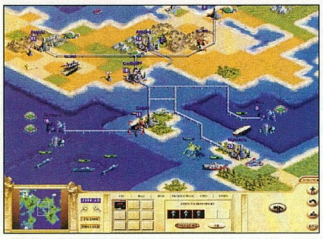

Minimális hardverigény
Processzor: 133 MHz-es Pentium
Memória: 32 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű

További jellemzők
Operációs rendszer:
Windows 95/98/NT 4.0
Forgalmazó: Modern Média 333-6610
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 11 880 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Civilization: Call To Power
Játszd újra...

A játékpiac egyre inkább a folytatások korát éli. Nem menekülhetett az üzleti érdekek elől minden idők egyik legjobb játéka, a Civilization sem. Az Activision fejlesztői számára adva voltak az alapok. Feladatuk „csak" az volt, hogy a játékot hozzáigazítsák a kor elvárásaihoz. Helyzetüket talán csak az nehezíthette meg, hogy a „Civ" szülőatyja, Sid Meier nem vett részt a Call To Power fejlesztésében. Ebben a részben is minden úgy kezdődik és ugyanúgy folytatódik, ahogy azt az előző részekben megszokhattuk: kezdetben egy (esetleg több) telepesünkkel fektethetjük le civilizációnk alapjait egy város alapításával. Innen kiindulva kell népünket végigvezetnünk az emberiség által bejárt úton napjainkig, majd tovább, a közeljövőbe. A fejlesztők a sorozat előző részeihez képest nem csak a több jobb elvét követték, hanem néhány hasznos lehetőséggel is bővítették a játékot. Talán a legfontosabb, hogy a városaink körüli területeket mostantól nem a telepesekkel lépkedve kell fejlesztenünk (ez kicsit unalmas rutinfeladat volt), hanem a városaink termelésének egy részét kifejezetten erre tehetjük félre. A közös kasszából gazdálkodva pedig bárhol végrehajthatjuk a kívánt fejlesztést. Szintén jelentős újítás, hogy ha egy csatában valamelyik félnek egynél több egység van, akkor egy új ablakban alkalmunk nyílik egy kis taktikai harcra is. Terjeszkedésünknek az óceán vagy a világűr sem szab határokat. Ezek betelepítéséhez különleges egységekre és találmányokra is szükségünk lesz. Az üzenetikonok megszaporodtak, most már minden jelentősebb eseményről tájékoztatnak. Új vonás a karavánok automatizálódása. Kereskedelmi útvonalainat azonban nem árt védenünk katonákkal vagy diplomáciai eszközökkel, mert mohó ellenfeleink könnyen kifoszthatják kereskedőinket. A rengeteg beállítási lehetőség ellenére a kezelés tovább egyszerűsödött, egy-két kattintással szinte bármit elérhetünk. A játék grafikája és az aláfestő zenék jók, igényesek.

Azoknak, akik többedmagukkal szeretnének játszani a Call To Powerrel, meg kell barátkozniuk a körökre osztásból adódóan kicsit vontatott játékmenettel. Szerencsére az egységek mozgatásán kívül mindent megtehetünk a többiek lépése alatt is, így néhány ismerősünkkel élvezetes órákat tölthetünk együtt a gép előtt.

Ruttmayer Antal

- www.activision.com/games
- Virtual World ☎ 345-8141
- www.virtual.hu

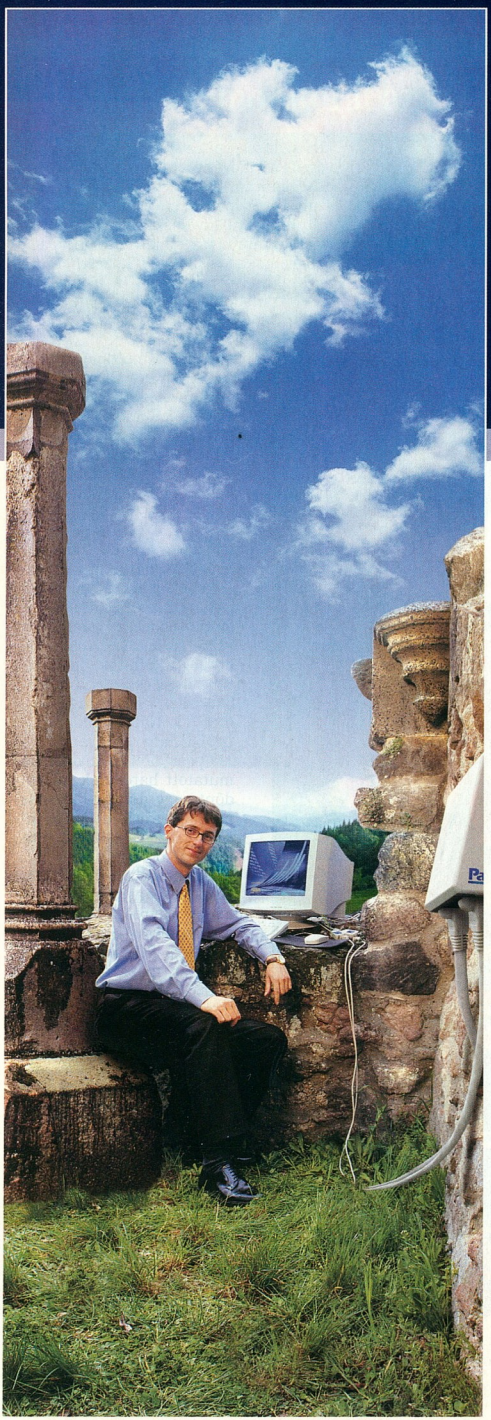

Különleges igények mindig is voltak. Most már megoldások is vannak.

PanTel – Formabontó megoldások az üzleti távközlésben.

Itt az ideje, hogy megfogalmazza azokat a vállalati adatátvitellel, telefonhasználattal kapcsolatos igényeit, amelyeket eddig olyan különlegesnek vélt, hogy inkább megtartotta magának.

A PanTel az a távközlési szolgáltató, amely rendelkezik azzal a folyamatosan fejlesztett, világszínvonalú technikai háttérrel, amely gyakorlatilag korlátlan kapacitást és sávszélességet, ezáltal meglepően rugalmas és megbízható, új szolgáltatásokat biztosít az Ön számára.

Rendelkezik azzal az ügyfélközpontú, nyitottan gondolkodó szakembergárdával, amely forradalmian új, integrált távközlési megoldásokat tud ajánlani cégének.*

A PanTel az alternatíva. Rendelkezzen velünk!

*A PanTel élenjár az Internet Protokoll alapú távközlés hazai engedélyeztetésében. Az IP alapú távközlés hatékonyabb üzleti kommunikációt és jelentős költségmegtakarítást eredményez partnereinknek.

PanTel

Az új vonal.

PanTel Távközlési és Kommunikációs Rt.
www.pantel.hu
E-mail: pantel@pantel.hu
Telefon: (36-1) 452-12-80

Ismerkedés a házimozival

Hatalmas változás ment végbe a házimozizásban és a multimédiás számítógépek világában az elmúlt évek során. A technológia jelenlegi állásával és a legfrissebb trendekkel ismertet meg az új CHIPtár.

Nem is olyan rég legfeljebb fura pillantásokkal jutalmazták azokat, akik egy mondatban említették a film és a számítógép szavakat. Aztán jött a Jurassic Park, és lassan már azokon csodálkozunk, akik számítógép nélkül próbálnak filmet készíteni.

Hasonló váltásnak lehettünk szem- és fültanúi az otthoni számítógépek világában is, ahol a képnézegetés először a bélyegmozinak, majd pedig a tévéminőségű, sőt azon is túllépő házimozinak adta át a helyét. Ez a folyamat szinte egy szemvillanás alatt zajlott le – aki nem figyelt, talán el is szalasztotta. A legújabb fejlemény a DVD, amelynél már csak nagyon alapos vizsgálatokkal deríthető ki, hogy hol ér véget a számítógép-, és hol kezdődik a filmipar területe.

Úgy éreztük, elérkezett az idő, hogy részletesebben is megismertessük Olvasóinkat e terület változásaival és pillanatnyi állásával. Így született meg a CHIPtár sorozat 15. kiadványa, a Mozivarázs otthon, amely száz színes oldalon igyekszik bemutatni a téma legfontosabb tudnivalóit.

Három fejezete közül az első a házimozizással foglalkozik, a kivetítőktől indulva a hangrendszerek elméletén át a legújabb hangkártyák bemutatásáig. A második fejezetet a serdülőkorába érő DVD-nek szenteltük. A technológia alapjainak bemutatása mellett a másik hangsúlyos téma, hogy milyen hardverekkel és szoftverekkel lehet egy hétköznapi PC-t vérbeli DVD-lejátszóvá alakítani. A CHIP Magazintól megszokott igényességű tesztek segítenek a legmegfelelőbb

képp segítségével azt is megtudhatja, mit veszít. A kiadvány utolsó nagy témaköre a házistúdió. E fejezet cikkei az MPEG szabványok elméletét, a megfelelő digitalizálókártya kiválasztását és használatát, valamint az ismertebb videovágó programokat ismertetik közérthetően, de szakmai precizitással. A bejáratottnak tekinthető megoldások mellett a házistúdiók legújabb sztárjáról, a digitális videóról is szólunk.

Nem lehetne teljes a multimédia világával foglalkozó kiadvány CD-melléklet nélkül, hiszen nem elég beszélni a képekről és a hangokról, illik meg is mutatni őket. Erről sem feledkeztünk meg.

A CD-mellékleten a DVD minőségű filmrészletek mellett a népszerűbb képtömörítő programok által zanzásított klipek is találhatók, lehetővé téve, hogy kiválasszuk az ízlésünknek és lehetőségeinknek legmegfelelőbb formátumot. A mozgóképek mellett kezelésük legfontosabb eszközei, a tömörítő codecek, valamint a vágó- és lejátszóprogramok is megtalálhatók. Igyekeztünk összegyűjteni a legjobban használható ingyenes, illetve korlátozott időre kipróbálható programokat. Aki pedig a kiadványban bemutatott hardverek mellett dönt vagy döntött, az friss meghajtóprogramokat és kiegészítőket is találhat hozzájuk a korongon.

Az információéhséget is igyekszik enyhíteni a melléklet: egyrészt teljes egészében megtalálható rajta a Videó és PC című korábbi CHIPtár, másrészt az Internetről összegyűjtött – a témához kapcsolódó – dokumentációk özöne böngészhető végig rajta.

Reméljük, jól fognak szórakozni és hasznos információkkal gazdagodnak kedves Olvasóink a Mozivarázs otthon lapozgatása közben. A kiadvány megvásárolható az újságárusoknál, vagy megrendelhető kiadónktól.

CHIP

Die CHIP TOP 10

Megkerülte monitorát az evolúció?

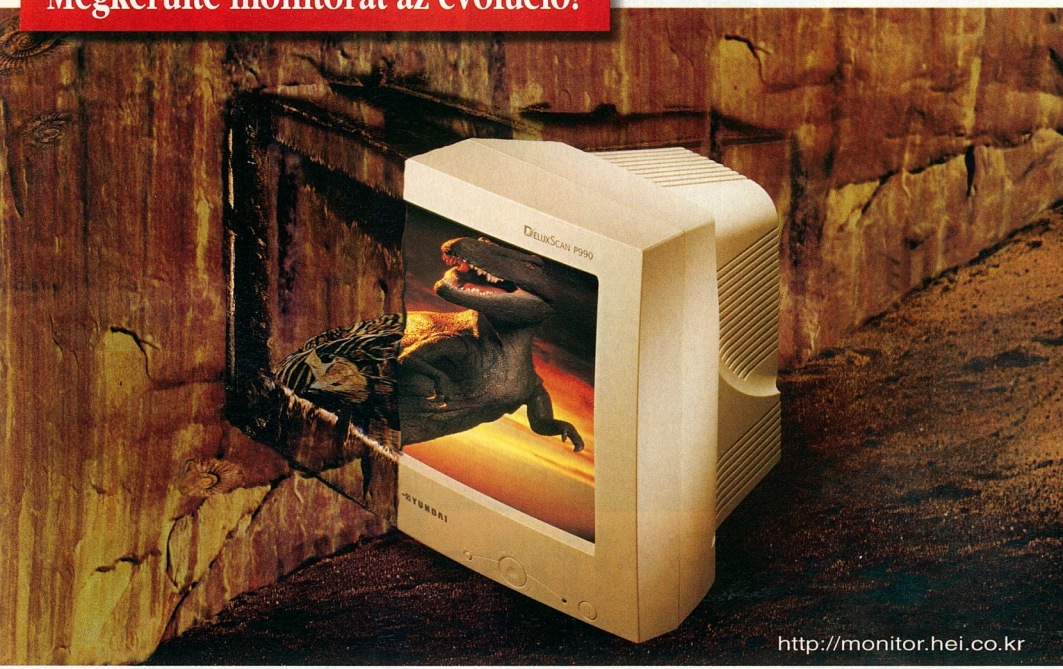

A Hyundai elmélete a természetes kiválogatódásról azt mondja, hogy a számítógép-felhasználók zöme ugyan elfogadható számítógéppel és grafikus kártyával rendelkezik, de monitoruk, amit csomagban vásároltak velük, többnyire valami őskori maradvány - olyan domború képernyővel, mint egy dinoszaurusz szeme, vagy olyan óriási talppal, mely alig fér el az íróasztalon.

Szerencsére az evolúció méltó utódot termelt ki - a DeluxScan P990-et, a 19 colos monitorok új fajtáját, melyet Darwin is elismert volna. A P990 csökkentett mélységű katódsugárcsöve értékes teret szabadít fel az íróasztalon, 18 colos látható képmérete, 1600 x 1200-as felbontása, és 75 Hz-es képfrissítési frekvenciája új világot tár fel a hatékonyabb munka előtt. A P990 25 százalékkal élesebb képet jelenít meg, mint elődje, dinamikus fokuszáló áramköre a képernyő minden szegletében ultra-éles fókuszt, kristályszemekben felvitt foszforrétege pedig magas fokú kontrasztot és fényerőt biztosít. TCO-99 tanúsítvánnyal is rendelkezik, így felhasználóját és környezetét jóval a 3 éves garanciaidő lejárta után is megkíméli a kellemetlen meglepetésektől.

A Hyundai DeluxScan P990 az evolúció magasabb lépcsőfoka az információs korszak íróasztalain. Minden tekintetben térnyerés a munkavégzéshez.

DELUXSCAN®

	Conventional				Reduced - Depth		
	S570	S770	B790	P910	7770 Dream	B790S	P990
CRT	15-inch	17-inch	17-inch High-Contrast	19-inch High-Contrast	17-inch Short-Neck	17-inch Short-Neck	19-inch Short-Neck
Viewable Area	13.7-inch	16-inch	15.7-inch	18-inch	15.7-inch	15.7-inch	18-inch
Dot Pitch	.28 mm	.27 mm	.26 mm	.26 mm	.27 mm	.26 mm	.25 mm
Horiz. Frequency	30 ~ 70 kHz	30 ~ 70 kHz	30 ~ 95 kHz	30 ~ 107 kHz	30 ~ 70 kHz	30 ~ 95 kHz	30 ~ 95 kHz
Max. Resolution	1280 X 1024	1280 X 1024	1600 X 1200	1792 X 1344	1280 X 1024	1600 X 1200	1600 X 1200
TCO option	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 95	TCO 99	TCO 99

HRP Hungary Kft Tel : 01-452-4600 Fax : 01-350-1352

Investing Today, Leading Tomorrow

HYUNDAI

- **Headquarter (Hyundai Electronics Industries Co. Ltd)** San 136-1, Ami-Ri, Bubal-Eub, Ichon-Si, Kyunggi-Do, Korea Tel : 82-336-630-3826 Fax: 82-336-636-4231
- **Hyundai Electronics Deutschland GmbH** Tel : 06142-921-237 Fax: 06142-921-293

Belnea
MONITORS BY MAXDATA
WANTED
Belnea
102010
Belnea
MONITORS BY MAXDATA
- Európa vezető monitormárkája
- 14"-15"-17"-19"-21"-TFT monitorok széles választéka
- **multimédiás, diamondtronos** modellek
- CAD-CAM alkalmazásokhoz is
- OSD, MPRII-**TCO95-TCO99!!!**
- **3 év teljeskörű** garancia!!!
- magas minőség méltányos áron

APOLLO

Powered by
Hewlett-Packard
INKJET TECHNOLOGY

Apollo tintasugaras nyomtató:
az új trónkövetelő!

- gazdaságos üzemeltetés
- elegáns, modern forma
- **16,7 millió szín**
- ajándék printerkábel
- szürke és kék színben
- **www.myapollo.com**

Ez nem játék!

A számítógépes játékipar legnagyobb kiállítását május derekán Los Angelesben rendezték meg, ahonnét hírekkel és élményekkel gazdagon tért vissza munkatársunk.

A számítógépes játékok ágazatának rangos eseménye a világ minden tájáról a Convention Centerbe vonzotta az újságírókat és a szakma képviselőit. Az E3, azaz Electronic Entertainment Expo szigorúan kereskedelmi kiállítás, tehát csak 18 éven felüliek csodálhatták meg a fejlesztők legújabb remekműveit.

Az épületbe belépve egyből megragadja az embert a show hangulata. Már az ajtóban feltűnt egy három méter magas skót ruhás óriás (a mai napig nem tudom, mit jelképezett), aki pajkosan megpaskolta a látogatók arcát, majd látható elégedettséggel vonult végig a folyosón, újabb vendégeket üdvözölve. A déli és a nyugati szárny adott otthont az E3-nak, itt állították fel standjukat a legnagyobb kiállítók.

A PC-s kiadók mellett a konzolágazat éllovasai is képviseltették magukat. A Sony, a SEGA és a Nintendo akkora helyet foglalt el, hogy az Electronic Arts (pedig ők is kitettek magukért) szinte eltörpült mellettük.

A kiállítás egyik leglátogatottabb helyszíne a Star Wars-barlang volt. Itt tűnt fel főhadiszállását a Racer gárda, akik a Nintendo 64-re készített podracer-szimulátort kívánták így népszerűsíteni. Már az ajtóban életnagyságú Yoda- és Darth Maul-szobor fogadta a kíváncsiskodókat. A barlang belsejében két hatalmas kivetítőn folyt a küzdelem az igényesen elkészített Star Wars pólókért. Az E3 első napján Jake Lloyd, vagyis az ifjú Anakin Skywalker mutatta be a szimulátort. Nem ő volt az egyetlen híresség, aki jelen volt. Hosszú sorok kígyóztak az amerikai sportsztárok előtt, akik autogramokat osztogattak. Kezdetben még kicsit feszélyezett volt a légkör, de aztán a nagy kiadók elkezdték a show-t, és innentől kezdve elszabadult a pokol. Az Eidos stand környékén megjelentek a szűk topot és rövidnadrágot viselő lányok – megkezdődött a férfiközönség ingerlése. Ezen a három napon bizonyos határokon belül mindent megtettek a nagyérdemű szórakoztatásának érdekében.

Az igazi őrület akkor kezdődött, amikor Lara Croft, vagyis az őt megszemélyesítő hölgy megjelent a színpadon testőrei gyűrűjében. Volt olyan, aki képes volt egy órát sorban állni csak azért, hogy lefényképezzék őt álmai hölgyével egy dögös Harley Davidsonon. Sokáig egyik kiállító standja előtt sem lehetett időzni, hiszen a szomszédnál felbukkant egy új, sokkal ígéretesebb játék. Itt májusban azoknak a játékoknak a korai verzióit mutatták be, melyek a nagy karácsonyi dömping alatt kerülnek majd a polcokra.

E3: konzolbemutató Batman kocsijával

Az idei év leginkább a folytatások jegyében telt el. Szinte minden játék egy következő rész, ami az előző sikerére épít. Megfigyeltem, hogy kezd lecsengeni a Quake-klónok áradata. Ez nem is csoda, hiszen a Quake 3 és az Unreal Tournament olyan magasra tette a mércét, hogy csak nagyon kevés cég kísérelheti meg felvenni velük a versenyt.

Meglepő módon látványosan felszökött a fantasy szerepjátékok kínálata. Szinte minden magára valamit is adó cég még az idén megjelentet egy RPG-t. Ez nem is baj, hiszen ez a stílus már a hőskorban is hatalmas tömegeket csábított a számítógép elé. A legújabb csodákat elnézve azonban sajnálattal kellett megállapítanom, hogy bizony őszre szinte az összes alkatrészt ki kell cserélni a gépünkben.

A bemutatott alkotások szinte kivétel nélkül Pentium III processzoron és harmadik generációs 3D-s kártyán (3Dfx, TNT2) futottak.

Ezek a hardverek most még megfizethetetlenek az átlagemberek számára, de reménykedjünk benne, hogy őszre már mi is megengedhetjük magunknak őket.

Az E3 egyik legsikeresebb akciója a 3Dfx nevéhez fűződik. Minden nap végén kisorsoltak a látogatók között egy új VW bogarat, amit a szerencsés nyertes a legközelebbi kereskedőnél azonnal át is vehetett.

A standok között bóklászva senki sem ütközött meg, ha egy ismerős arc jött vele szembe. Hol egy Horned Reaper félelmetes figurája vonult végig a folyosón (csak a jelmeze 40 ezer dollárba került), hol Xena mosolygott csábosan a bámészkodókra. Senki sem lepődött meg rajtuk, viszont annál többen fényképeztették le magukat a társaságukban.

Az egész őrület három napon keresztül tartott. Mi látogatók a végére már rettentően elfáradtunk, de a kiállítók végig kitartottak. Még a show végén is volt erejük mosolyogni, s a tempót ismerve ez dicséretes.

A kiállítás végén értékelték a produkciókat, s kiosztották a legjobbaknak járó díjakat (All Games Net):

- *A legjobb RPG:* Vampire: The Masquerade (Activision).
- *A legjobb autóverseny:* Need for Speed: High Stakes (Electronic Arts).
- *A legjobb stratégiai játék:* Battlezone 2 (Activision).
- *A legjobb kalandjáték:* Indiana Jones and the Infernal Machine (LucasArts).
- *A legjobb sportjáték:* NHL 2000 (Electronic Arts).
- *A legjobb akciójáték:* Soldier of Fortune (Activision).
- *A legjobb repülőszimulátor:* Flanker 2.0

Jövőre május 11. és 13. között fogadja a látogatókat az E3. Addig nincs más dolgunk, mint várni a most bemutatott játékokat.

Mocsy *(mocsy@vogel.hu)*

ASUSTek – A HARMADIK ÉVEZREDBE VEZET

A legnevesebb PC-gyártó, az ASUSTek bemutatja:

3 három év garancia

ASUS® ASUS COMPUTER INTERNATIONAL

Azon végfelhasználók közül, akik 1999. május 1. és augusztus 31. között ASUSTek notebookot vásárolnak, szeptember 3-án 11 órakor kisorsolunk 4 szerencsés vásárlót, akik a vásárolt termék árából 100 000Ft-ot visszakapnak!

Aki a sorsoláson részt kíván venni, az a vásárlást igazoló kártyát küldje vissza szeptember 1-ig a SOWAH címére. A nyertesek nevét lapunk októberi számában közöljük.

A termék megvásárolható a SOWAH Hungary Kft. viszonteladóinál.

Macropolis Notebook Computer
1067 Bp., Teréz krt 11. T.: 343-2949
1126 Bp., Márvány u. 24/B T.: 212-9780
Győr, Győr Plaza, Notebook szaküzlet
Mixim Kft.
1092 Bp., Erkel u. 13/a
T.: 217-8762 F.: 218-5099
Elender Informatikai Rt.
1087 Bp., Hungária krt. 8.
T.: 210-3044 F.: 333-4347
4400 Nyíregyháza, Nyírfa tér 5.
T./F.: 42-405-666
4029 Debrecen, Csapó u. 61.
T./F.: 52-413-795
7624 Pécs, Klimó Gy. 13.
T./F.: 72-312-820
6725 Szeged, Madách Imre u. 15.
T./F.: 62-420-269
TZ Team
1161 Bp., Rákóczi út 48.
T./F.: 406-4444

OrigoNet
1097 Bp., Lurdy Ház,
Könyves Kálmán krt. 12-14.
T.: 456-1147 F.: 456-1149
Envicom Kft. Notebook Shop
1085 Bp., József krt. 25.
T.: 317-7072 F.: 317-2080
PNC Computer Kft.
1076 Bp., Wesselényi u. 27.
T.: 352-7040 F.: 342-0031
Mikropo Rendszerház
1065 Bp., Nagymező u. 51.
T.: 353-0111
Tigra Computer
1111 Bp., Irinyi J. u. 9-11.
T.: 463-2157
Automex Kft.
1077 Bp., Wesselényi u. 21.
T.: 461-5700
N-SYS Kft.
1138 Bp., Népfürdő u. 17/F. T.: 359-1031

Fefo Computer Kft.
1073 Bp., Barcsay u. 6.
T.: 352-8870 F.: 352-1620
Varga Kereskedőház
3200 Gyöngyös, Dózsa György út 6/1
T./F.: 37-301-821 T.: 30-9384-542
Digitál Szerviz Kft.
8000 Székesfehérvár, Budai út 100.
T.: (22) 319-090
Raab Computer Bt.
9025 Győr, Alpár u. 8.
T./F.: 96-310-797
MOD Kft.
9023 Győr, Corvin u. 3.
T.: 96-510-060 F.: 96-510-068
Digitáltechnika Kft.
9024 Győr, Mónus Illés út 19.
T.: (96) 414-411
Balaton Elektronika Kft.
8300 Tapolca, Batsányi u. 1.
T.: (87) 412-564

A SOWAH forgalmazza az EagleTec PCMCIA-kártyáit is.

Az ASUSTek notebookok hivatalos magyarországi forgalmazója a

SOWAH Hungary Kft.

Kis- és nagykereskedelem
Cím: 1134 Bp., Lőportár u. 9.
Tel.: 350-4539, 340-1369, 329-6467
Fax: 350-4532
E-mail: sales@sowah.hu
web: www.sowah.hu

Vizin

Jelenlét a jövőben

A Bell Laboratórium budapesti technológiai szemináriumán a vezeték nélküli kommunikáció és az internetes multimédia alkalmazások fejlesztésében elért legfrissebb eredményeiről kérdeztük a világ egyik legnagyobb tekintélyű kutatóintézetének két munkatársát.

A Bell Laboratórium a Lucent Technologies szervezetén belül működik, amely az AT&T három részre osztásakor, 1996-ban alakult. A Lucent a Fortune 500-as listája alapján a világ 33. legnagyobb vállalata, tavalyi bevétele meghaladta a 30 milliárd dollárt, világelső a kommunikációs hálózatok és technológiák fejlesztésében és kiépítésében.

1925-ös alapítása óta a Bell Laboratórium a telekommunikációs kutatás-fejlesztés vezető tudományos műhelye. Eddig 25 ezer világszabadalmat jelentett be – csak az elmúlt évben kilencszázat! –, világszerte 24 ezer munkatársat, köztük tizenegy Nobel-díjas tudóst foglalkoztat.

Budapest másodizben adott otthont a Bell Laboratórium technológiai szemináriumának. Neves kutatói a jövő hálózatainak tervezéséről, a vezeték nélküli technológiákról, az optikai és adathálózatok fejlődéséről, valamint a multimédia kommunikációról – a közeljövő telekommunikációs hétköznapjairól – tartottak előadásokat.

Intelligens antennák

Dr. Paul E. Strauch 1997 óta dolgozik a Bell Laboratóriumnál a Global Wireless Systems kutatócsoport műszaki munkatársaként. Két fő kutatási területe a kommunikációelmélet és a jelfeldolgozás. Budapesten a harmadik generációs celluláris technológia születéséről tartott előadást.

CHIP: *Strauch úr, a szemináriumon résztvevőivel többek között ismertetett egy olyan új technológiát, amelynek már a neve is sokat elárul.*

Dr. Paul E. Strauch: Az EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution) a GSM továbbfejlesztése. Utóbbi 22,8 kbit/s-os mutatóját jelentősen felülmúló, 69,2 kbit/s-os adatátviteli képességekkel rendelkezik, így képezve átmenetet a második és a harmadik generációs mobil kommunikációs rendszerek, a GSM és az UTMS között. E technológia különösen azokat a szolgáltatókat örvendezteti meg, amelyek már sokat fektettek GSM hálózatuk kiépítésébe, mivel a leglényegesebb változtatások a modulációmódosítások, és ezek a meglévő rendszerek – és természetesen a használatban levő mobiltelefonok – megtartása mellett hajthatók végre.

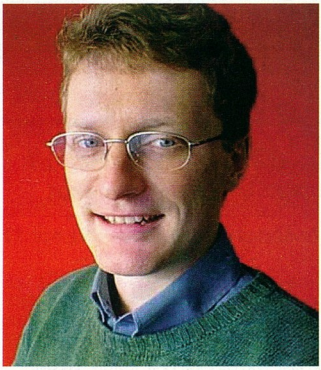

Dr. Paul E. Strauch

Az EDGE/GSM páros globális lefedettséggel nyújthat hang-, adat- és multimédia-átviteli szolgáltatásokat, szemben a majdani UTMS-szel, amely ugyanezeket a szolgáltatásokat támogatja helyi vonatkozásban, ám sokkal magasabb színvonalon látva el az előfizetők növekvő táborát. Az EDGE rugalmasabb a GSM-nél, érzékeny a felhasználó sávkörnyezetére, és olyan kódolási sémát keres a rendelkezésre álló nyolc modulációs csatorna között, ami akkor és ott a lehető legjobb átviteli teljesítményt nyújtja. Ez a hatékony adatcsomag-továbbító General Packet Radio System (GPRS) jelenleg az európai telekommunikációs hatóság, az ETSI elbírálása alatt áll. Gyakorlati alkalmazására a rendszerint hosszadalmas szabványosítási eljárás végeztével kerülhet sor. Jóllehet az idő múlásával mind közelebb kerülünk a harmadik generációs mobil kommunikáció korának beköszöntéhez, és az EDGE ehhez a technológiához nem mérhető, létjogosultsága abból fakad, hogy még sokáig lesznek olyan előfizetők, s így szolgáltatók, akik beérik majd a GSM adta lehetőségekkel. A technológiák generációi egymás mellett fognak élni.

CHIP: *Előadásában a harmadik generációs mobil kommunikáció kezdetét az ezredfordulóra tette. Közeli dátum, és nem csupán ezért problematikus.*

Strauch: Nem vonom kétségbe, hogy ez nem a legpontosabb becslés. Tény viszont, hogy a harmadik generációs, úgynevezett CDMA (Code Division Multiple Access) mobil kommunikációs technológiával már rendelkezünk, sőt Japánban egy demó rendszert is üzemeltetnek. A CDMA rendszerek széles körű telepítésének kezdete azonban nem csak a szabványosítás, hanem az üzlet függvénye is. A piacot pedig pillanatnyilag a GSM is ki tudja szolgálni.

CHIP: *Az emelvényen az intelligens antennák technológiájáról is beszélt. Velük is a harmadik generációs rendszerekben találkozunk majd, vagy ezek az eszközök már messzebbre mutatnak?*

Strauch: Az intelligens antennák a bázisállomások architektúrája alapján a jelfeldolgozó technológiák segítségével dinamikusan választják ki, illetve hozzák létre az eszményi teljesítményt nyújtó sugárnyaláb-mintát minden egyes felhasználó számára, annak cellán belüli mindenkori helyzetéhez igazodva. Az ehhez szükséges információt a mobiltelefonok sugározzák az antenna felé – vagyis a jelforgalom kétirányú. Ez a technológia is a harmadik generációs mobil kommunikáció alkotóelemévé válik, de az első rendszerekben még aligha találkozunk majd vele. Az ETSI-hez mindenesetre benyújtották már egy bizonyos SmartAntenna koncepcióját szabványosítás végett.

CHIP: *A vezetékes és vezeték nélküli kommunikáció világpiacának növekedését szemléltető grafikonja szerint a két felhasználói tábor 1,5-1,5 milliárdos lélekszámmal 2010-ben egyenlítődik ki. Érintőlegesen szót ejtett a negyedik generációs mobil kommunikációról is, kezdetét ugyancsak erre az évre téve. Milyen jövőképpé áll össze mindez?*

Strauch: A vezetékes és vezeték nélküli kommunikációs rendszerek összefonódnak, széles sávú átjárhatóságot biztosítva

egymás között. Így minden felhasználónak csupán egyetlen készülékre – és telefonszámra – lesz szüksége, melyet mindenhová magával vihet, odahaza és a munkahelyén pedig a vezetékes rendszerre csatlakoztathat. A fejlődő országokban ugyanakkor a fix telepítésű vezeték nélküli telefonhálózatok hódítanak majd teret.

Röviden úgy fogalmaznék, hogy a jövőben a felhasználók nem fognak különbséget tapasztalni a vezetékes és a vezeték nélküli kommunikációs hálózatok között. Saját mobilitásuk kerül majd középpontba, a mindenütt, körülményekre való tekintet nélkül – például felszálló repülőgépen is – elérhető szolgáltatás, melynek hátterében technológiák sokasága működik egymással összhangban.

Virtuális közösségek

Az Internet-alapú kommunikáció jövőjét villantotta fel előadásában David G. Boyer, a Bell Laboratórium Multimédia Al-

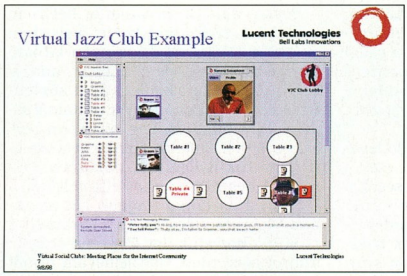

Lucent Collaborative Video: dzsesszklub a kibertérben

kalmazások és Interface Kutatási Osztályának vezető kutatója, aki a több végpontú kommunikációs videoalkalmazási környezetek fejlesztésén dolgozik.

Boyer 1997-ben csatlakozott a Bell-hez, ezt megelőzően 13 évig a Bellcore Distributed Computing and Video hálózati kutatási osztályának vezető tudományos munkatársa volt. Társfeltalálóként jegyzi a Personal Presence (személyes jelenlét) rendszert, amely 1995-ben kiérdemelte az R&D 100 díjat. Nevéhez több mint 30 tudományos mű publikálása fűződik.

CHIP: *Boyer úr, az Ön által bemutatott Lucent Collaborative Video (LCV) kiforrott rendszer benyomását keltette. Mióta fejlesztik?*

David G. Boyer: A Bellnél a 90-es évek elején kezdtek dolgozni az LCV-n, és ma már mint hardver-szoftver termék – PCI kártya és videoalkalmazás kombinációja – is kapható az Egyesült Államokban. Napjainkban Internet-szerte virulnak a virtuális közösségek. Ezeket vagy tervszerűen hozzák létre, gondolok itt a távoktatásra, a telekonferenciázásra, a különböző csoportok tár-

Likom
www.likom.com.my
FIGYELÜNK A RÉSZLETEKRE!
...A LICOM 14", 15", 17" ÉS 19"-OS MONITOROK NAGY KÉPFELBONTÁSA EZT LEHETŐVÉ TESZI.

Nagykereskedések:

IZI	Budapest X.	Dömsödi u. 1/b.	431-0399	torok@izi.hu
Danubius	Budapest XV.	Dembinszky u. 1.	307-91-90	sales@danubiuscom.hu

Kiskereskedelmi partnerek:

CompuGroup	Budapest VII.	Rózsa u. 35.	351-7447, 351-7448	elias@compugroup.hu
CompuGroup	Budapest XIV.	Nagy Lajos Kir. 113.	220-5286, 220-5289	gaalk@compugroup.hu
Spéci	Budapest XIV.	Bánki Donát 62. (Örs vezér tér)	220-0590	speci@speci.hu
CompuGroup	Szeged	Móra u. 38.	62/442-217	szeged@compugroup.hu
CompuGroup	Debrecen	Bercsényi u. 7.	52/322-999	debrecen@compugroup.hu
CompuGroup	Nyíregyháza	Géza u. 9.	30/965-7826 30/953-3823	nyireghaza@compugroup.hu
CompuGroup	Pécs	Király u. 76. (Átrium üzletház)	72/213-411	pecs@compugroup.hu
CompuGroup	Szombathely	Kossuth Lajos 19.	94/340-842	szombathely@compugroup.hu
CompuGroup	Győr	Nagy Imre u. 8.	96/415-434	gyor@compugroup.hu
CompuGroup	Székesfehérvár	Zsolt u. 35.	22/320-105	vigvari@mail.alba.hu
Mo-Ro	Szekszárd	Széchenyi u. 21.	74/319-663	szekszard@compugroup.hu
CompuGroup	Sopron	Újteleki u. 1-5.	99/334-278	sopron@compugroup.hu

...és a többi CompuGroup üzlet 22 helyen az országban!!!!!! (www.compugroup.hu)

Szervizpartnerünk: PROFI Profi Service Center Kft. 1144 Budapest, Külső Váci út 51. Tel.:379-5386, Fax: 380-4698

sadalmi klubjaira, vagy pedig alkalmi jelleggel alakulnak ki például az elektronikus áruházak vásárlói között, a világhálón közvetített kulturális és sportrendezvények közönsége körében, illetve rögtönzött, informális vállalati röpértekezletek résztvevői között.

Az internetes technológia fejlődésének természetes folyományaként ezek a mind népszerűbb virtuális közösségek a levelezésről, az írott szövegre épülő kommunikációról áttérnek az audio-video konferencia technológiájának használatára. Ha hozzáadjuk ehhez a szintén teret hódító internetes eseményközvetítéseket, akkor a kettő konvergenciájából egy olyan „televíziós" jövő bontakozik ki előttünk, amelyben a földrajzi értelemben egymástól távol tartózkodó személyek (például egy család vagy baráti társaság tagjai) olyan módon nézhetnek végig mondjuk egy focimérkőzést az Interneten, hogy az élmény minden pillanatát éppúgy megoszthatják egymással, mintha ugyanabban a nappaliban ülnének a készülék előtt. Az internetes hang-kép összeköttetés révén a különböző helyszíneken tartózkodó egyének ugyanúgy a személyes jelenlét érzetét keltve és tapasztalva vehetnek majd részt például játékokban, vitaműsorokban vagy más interaktív történésekben.

CHIP: *Hogyan épül fel az LCV?*

Boyer: Az LCV hardvere három különböző felbontású (640×480, 320×240, illetve 160×120 képpont), 30 kép/s frekvenciájú videojelfolyamot képes generálni és kódolni CD hangminőséggel, dekódere pedig legfeljebb 20 független videojelfolyamot külön-külön ablakban megjeleníteni a képernyőn. A jelenleg béta tesztelés alatt álló második generációs rendszer teljes egészében rugalmasan méretezhető MPEG/MJPEG támogatást fog nyújtani, de a jelenlegi is rendkívül rugalmas. Az egyes ablakok képfrekvenciája 1-től 30-ig, a hang minősége 8 kHz-es monótól 48 kHz-es sztereóig állítható. Az LCV minden IP, ISDN, T1 és ATM hálózaton használható 128 kbit/s-tól 155 Mbit/s-ig, és támogatja az NTSC és a PAL szabványt. Felhasználói oldalon az LCV hardvere és szoftvere mellett egy 300 MHz-es processzorú PC Internet-kamerával már megteszi. Ebből jól látszik, hogy a technológia adott, kiforrott, a rendszer elterjedése valójában az Internet-kapcsolat sávszélességének, átviteli teljesítményének függvénye.

CHIP: *Előadásában a virtuális jazz/karaoke klub példáján keresztül szemléltette az LCV működését.*

Boyer: Mint Ön is láthatta, betértem a klubba, és szabad helyet kerestem magamnak a terem képernyőn látható alaprajzán mozgatva az ablakot, amelyben a rám állított kamera által közvetített kép volt látható. Egyik asztalnál ismerőst pillantottam meg, odaültem hozzá, és egy harmadik ablakban a zenekart néztük-hallgattuk, miközben egymással beszélgettünk. Felfigyeltünk a szomszéd asztalnál – újabb két ablakban – folyó társalgásra, és a karaokéhoz átültünk hozzájuk. Így összesen öt helyszínről közvetített videojelfolyam olvadt össze egyetlen virtuális közösséggé, egy közösen megélt esemény élményévé.

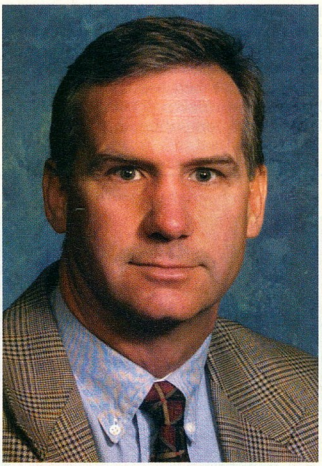

David G. Boyer

Minden ablak mérete, felbontása és képfrissítése külön-külön beállítható. Aki felkelti az érdeklődésünket a társaságból, azt kinagyíthatjuk, hangját felerősíthetjük, de azt is megtehetjük, hogy hangunkat csupán egyetlen ablakban tesszük hallhatóvá, azaz odasúgunk valakinek valamit, amit a többiek nem hallhatnak. Ha ahhoz támad kedvünk, a társaság általános morajját is élvezhetjük, nem figyelve különösebben senkire. Innét ered a koktélparti effektus elnevezés, hiszen az élmény olyan, akár egy valódi partin. Mindehhez már az ISDN kapacitása is kevés. A nagy ablakban láthattuk a zenekart 15 kép/s-on, ez mintegy 2 Mbit/s, a vendégek a kisméretű ablakokban ültek, ami fejenként további 200 kbit/s-ot tesz ki. Az Egyesült Államokban azonban mind több kábeltévé-társaság nyújt már akkora sávszélességet, amekkora az LCV ilyen összetettségű alkalmazását is lehetővé teszi.

CHIP: *Eredetileg milyen célból kezdtek az LCV fejlesztéséhez?*

Boyer: Az informális kommunikáció lehetőségét akartuk biztosítani a nagyvállalatok földrajzilag egymástól távol dolgozó munkacsoportjai, ezek tagjai számára. A felmérések szerint ugyanis az azonos munkahelyen dolgozó személyek ilyen típusú érintkezése – a folyosón, az étkezdében váltott mondatok, nem hivatalos röpértekezletek formájában – jótékonyan befolyásolja munkájuk hatékonyságát. Az LCV a személyes jelenlét illúzióját teremti meg egyfajta közös térben, a virtuális közösségben.

Hasonló elven alapul a Persyst virtuális tanterem megoldásunk, melyet a távoktatás és -képzés számára fejlesztettünk. Ezzel a Web-alapú, felhasználóbarát kezelőfelületű alkalmazással a tanár egyetlen virtuális tanterembe „ültetheti" a távoktatásba különböző helyszínekről bekapcsolódó diákokat, és így egy osztálynak tarthatja meg előadását, egyszerre látva a csoport minden tagjának reakcióját. Ugyanígy a diákok is egyénenként választhatnak a tanár képét közvetítő kamerák közül. Több különböző méretű ablakban kísérhetik figyelemmel az előadást képernyőjükön, a tanár egész alakjára, arcára, kezére vagy a táblára, más szemléltetőeszközre összpontosítva. A Persysttel egy egész egyetemet elérhet Interneten és megjelenhet számítógépén a távhallgató. Az órarend szerint beülhet a megfelelő terembe a kiválasztott előadásra, betérhet a könyvtárba és a büfébe, hivatalos ügyeit intézheti a dékáni hivatalnál.

CHIP: *A több végpont közötti videokommunikáció kapcsán beszélt a tömörítőtechnológiák következő nemzedékéről is.*

Boyer: Ezek a technológiák tetszőleges alakú videoobjektumok továbbítását, grafikus és/vagy videovilágokba való illesztését teszik lehetővé. Ilyen lesz a teljes képkockák helyett az objektumok átvitelét megvalósító MPEG4 tömörítési eljárás, amelynek szabványosítása még folyik. Eredmény talán az év végére várható, bár ebben a műfajban ezt senki sem tudja előre biztosan megmondani. Kétségtelen, hogy a kellő sávszélesség biztosítása mellett az új tömörítőtechnológiák alkalmazásán is múlik a személyes jelenlét élményét nyújtó virtuális közösségek térhódítása.

Kis Endre

www.multimedia.bell-labs.com/vsc

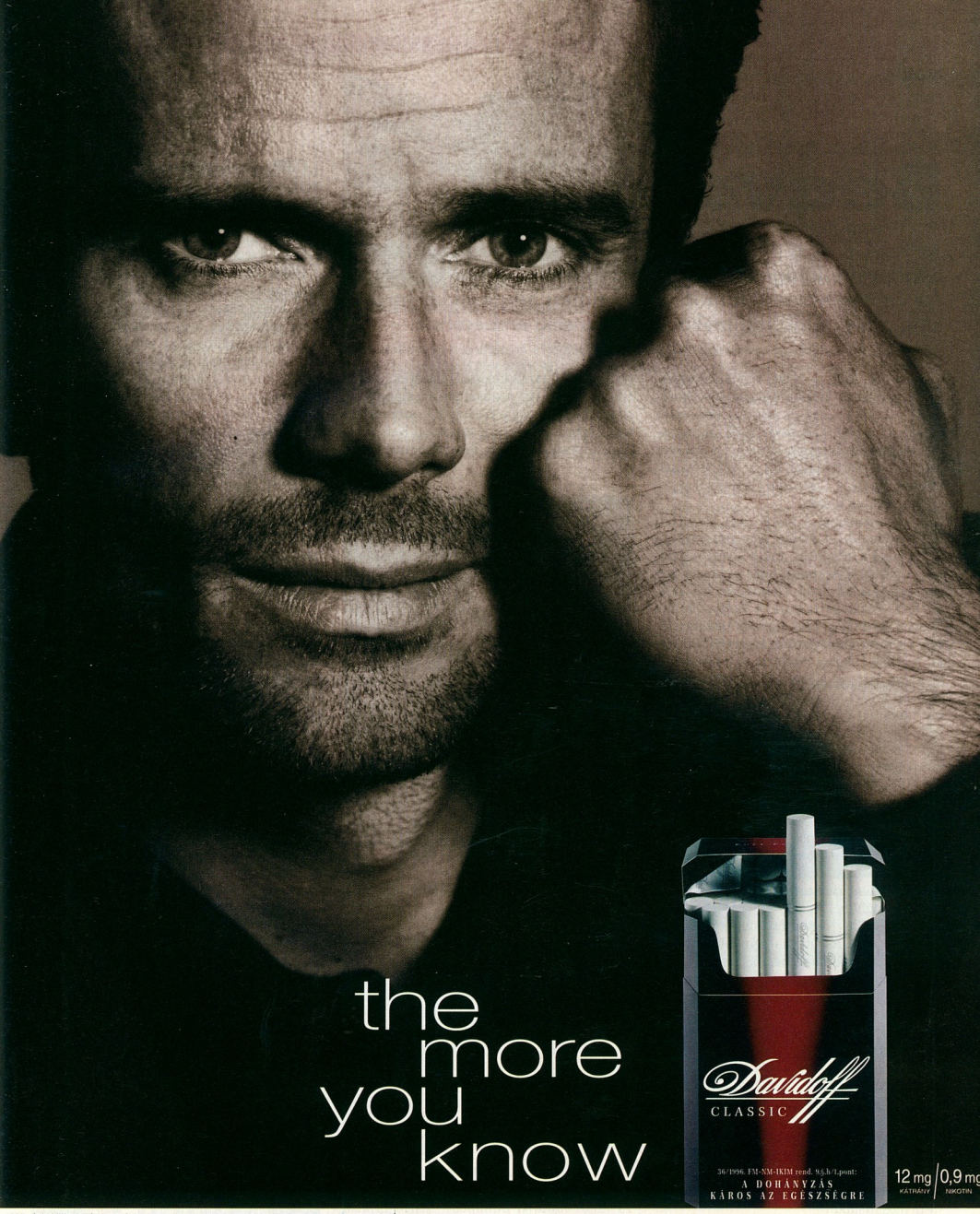

z 1997. évi LVIII. törvény 13. §-a:

A dohányzás súlyosan károsítja az Ön és környezete egészségét!

Beavató

Jorma Ollila, a Nokia elnök-vezérigazgatója május végén Budapestre látogatott, hogy felavassa a cég új irodaházát. Az ünnepélyes alkalomból gyakorlatias kérdésekkel fordultunk a finn telekommunikációs óriás első emberéhez.

Jorma Ollila, a Nokia elnök-vezérigazgatója és Katona Kálmán közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter avatta fel a Nokia új irodaházát Budapesten. A magyar telekommunikációs szektor legnagyobb beruházójának és szállítójának számító Nokia a City Gate Centerben egyesítette fővárosi irodáit.

Magyarországon a Nokia négy területen tevékenykedik. A Nokia Telecommunications mind a vezetékes, mind a vezeték nélküli hálózatok számára kész rendszereket és megoldásokat nyújt, és kutatási-fejlesztési (K+F) részlege is van. A Nokia Mobile Phones az analóg és a digitális mobiltelefonok és tartozékok piacának vezető szállítója. A Nokia Display Products pécsi monitorgyárából látja el a nemzetközi piacokat itt készülő kiváló minőségű termékeivel, a Nokia Research Center pedig 1998 elején nyitotta meg új részlegét hazánkban. Jelenleg a Nokia több mint 1800 alkalmazottnak ad munkát Magyarországon.

CHIP: *Ollila úr, áprilisban immár második magyarországi gyáruk alapkövét rakták le – amelyben a tervek szerint még az idén megkezdik a mobiltelefonok gyártását –, de a termelés mellett K+F tevékenységükbe is bevonják a magyar erőforrásokat. Legnagyobb örömünkre mindez arra vall, hogy jól érzik magukat nálunk...*

Jorma Ollila: Nagyra értékeljük a magyar egyetemi oktatás magas színvonalát és a szakképzett munkaerő hozzáértését. A pozitív vállalati környezet csakúgy, mint Magyarország földrajzi helyzete és a közép-kelet-európai térségben betöltött fontos gazdasági szerepe érték a szemünkben.

CHIP: *Egyre terebélyesedő magyarországi K+F tevékenységük minőségi változásra utal a magyar műszaki értelmiség életében, amely a 90-es évek előtt a COCOM-listás technológiák másolására kényszerült, majd pedig végrehajtó szerepkört kapott az országot felfedező multinacionális vállalatoknál. Milyen feladat hárul a magyar kutatókra a Nokia vállalati szintű K+F stratégiájának megvalósításában?*

Ollila: Magyarországi kutatóközpontunk, a Nokia Research Center anyavállalati K+F részlegünk egyik alkotóegysége, a keretében működő Nokia Wireless Software Solutions pedig a WAP-on (Wireless Application Protocol) és más ipari szabványokon alapuló új adatkommunikációs üzletágunk szerves részét képezi. Másik magyarországi K+F laboratóriumunk, a Nokia Telecommunications

Jorma Ollila, a Nokia elnök-vezérigazgatója

Mobile Switching munkatársai stratégiai horderejű kutatást végeznek a fejlett GSM és a harmadik generációs mobil kommunikáció területén, szoftvereket fejlesztenek a mobil kapcsolóberendezések számára.

CHIP: *Eddig különböző helyszíneken működő irodáikat most egy fedél alá költöztették a Köztelek utcában. Milyen hatással lesz ez magyarországi tevékenységükre nézve?*

Ollila: Új irodaházunkban olyan feltételeket teremtettünk a munkához, amelyek hozzásegítenek bennünket, hogy még hatékonyabban tehessünk eleget a magyar fogyasztók, a vállalatok és a kormány elvárásainak. Székhelyünkön egyúttal otthonra talált minden budapesti részlegünk: a Nokia Telecommunications, a Nokia Mobile Phones, K+F szervezeti egységünk, valamint ügyfélszolgálati központunk és könyvelőségünk egyaránt.

CHIP: *Az interjú megjelenésekor már ismert lesz a DCS 1800-as tender győztese Magyarországon. Milyen várakozásokkal tekint a Nokia a pályázat kimenetele elé, és milyen lehetőséget lát benne a további növekedésre a magyar piacon?*

Ollila: Amennyiben az 1800 MHz-es sáv szolgáltatója bennünket választ szállítójául, mi a Nokia részéről magyar vállalatokat fogunk pályáztatni, hogy termékek és szolgáltatások beszállítójaként mint alvállalkozóink vegyenek részt a hálózat kiépítésében. Egy ilyen mobil kommunikációs hálózat megtervezése és telepítése közel ezer ember munkáját igényli a projekt különböző területein. Magyarországról kiinduló egyéb nemzetközi tevékenységei mellett a Nokia az Önök hazáját választotta a műszaki támogatás regionális központjául Közép- és Kelet Európában. Ezért azok a magyar vállalatok, amelyekkel együtt fogunk dolgozni a harmadik magyar szolgáltató hálózatán, egyúttal kiváló eséllyel számíthatnak arra, hogy részt vesznek a Nokia nemzetközi projektjeinek megvalósításában is.

CHIP: *Idei első negyedéves jelentésükben az egy évvel korábbi részeredményhez viszonyítva 55%-os növekedésről számoltak be. Hogyan értékelné a magyar piacon elfoglalt pozíciójukat, és – az épülő gyár megnyitása mellett – milyen terveik vannak velünk a közeljövőt illetően?*

Ollila: A Nokia a magyar telekommunikációs ágazat legnagyobb befektetője. Ha vállalatunk lesz a harmadik GSM szolgáltató szállítója, újabb kutató-fejlesztő központ és egy kelet-magyarországi körzeti oktatóközpont létesítését tervezzük, amely a növekvő hálózati üzletág támogatására lesz hivatott.

CHIP: *Finnországban a mobiltelefon-előfizetések összlakossághoz viszonyított aránya tavaly meghaladta az 55%-ot. Ez kétszeres csúcsnak számít, mivel amellett, hogy világ-*

A Nokia a világ vezető mobiltelefongyártója, mobil és vezetékes telekommunikációs hálózatok, valamint a hozzájuk fűződő szolgáltatások élenjáró szállítója. A vezetékes és vezeték nélküli adatátvitelhez fejleszt termékeket és megoldásokat, emellett multimédia terminálokat és számítógép-monitorokat is gyárt. Nettó eladásainak értéke 1998-ban elérte a 13,3 milliárd eurót, azaz a 15,7 milliárd dollárt. A finnországi központú Nokiát a New York-i, a helsinki, a stockholmi, a londoni, a frankfurti és a párizsi tőzsdén jegyzik. Termékeit több mint 130 országban értékesíti, alkalmazottainak száma világszerte meghaladja a 47 ezret.

A Nokia új irodaháza Budapesten

viszonylatban a legnagyobb ilyen mutató, első ízben meghaladta egy ország vezetékes telefonhálózatának előfizetői százalékarányát is. A Nokia éves jelentésében az áll, hogy a legfejlettebb piacokon a mobiltelefonok 100%-ot meghaladó elterjedtségi fokát is valószínűnek tartják. Miként?

Ollila: A mobiltelefonok felhasználói egynél több készüléket vásárolnak majd, mivel ezek mindegyikével esetenként más-más szolgáltatás(oka)t kívánnak elérni. Előrejelzésünk szerint 2005-ben a mobiltelefon-előfizetők száma világviszonylatban meghaladja majd az egymilliárdot. Az új előfizetők rendületlenül növekvő tábora és a régebbi készülékeket újabb típusúra cserélő mobiltelefon-tulajdonosok beszerzései máris a fogyasztói elektronikai ipar vezető ágazatává tették a miénket. Tavaly az összeladások közel 40%-a a készülékfrissítő piacon történt, és ez a tortaszelet az ezredfordulóra 50%-nál nagyobbra nő.

CHIP: *Említett jelentésükben megállapítják, hogy az új évezred beköszöntével a médiafonok – az Internet böngészésére alkalmas mobil kommunikációs eszközök – eladása felülmúlja a hordozható számítógépek forgalmát. A harmadik generációs mobil kommunikációs eszközök tekintetében milyen termékkoncepciókon dolgozik a Nokia, és mennyi időnek kell még eltelnie, mire ezek a prototípusok piacra kerülő készülékekké érnek?*

Ollila: A Nokia a WCDMA (Wideband Code Division Multiple Access) szabványosítási folyamatának egyik meghatározó szereplője volt, és világviszonylatban aktív szerepet vállalt a második és harmadik generációs technológiák szabványosításában is. Olyan teljes körű rendszerkínálatot fejlesztünk ki és szállítunk majd, mellyel minden GSM-felhasználónk zökkenőmentesen válthat át a harmadik generációs szolgáltatásokra.

A szolgáltatók is lépésről lépésre bővíthetik és tehetik majd alkalmassá hálózatukat a személyi mobil multimédia szolgáltatások nyújtására az olyan továbbfejlesztett technológiáknak köszönhetően, mint a High Speed Circuit Switched Data (HSCSD), a General Packet Radio Service (GPRS) és az Enhanced Data for GSM (EDGE). Úttá szélesítendő ezt az ösvényt, a Wideband CDMA-t a harmadik generációs spektrum-allokáció révén a személyi mobil multimédia szolgáltatásokra fogják optimalizálni és kereskedelmi forgalomba hozhatóvá tenni, tovább hasznosítva a fejlett és továbbfejlesztett GSM hálózatmagot. Az első kísérleti WCDMA hálózatok kiépítésére és kiterjesztésére pedig tesztelésük céljából még idén sor kerül.

Kis Endre

AZ IGAZI ÉLMÉNY!

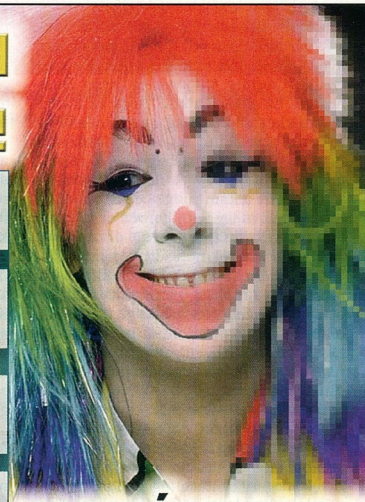

STUDIO PCTV és PCTV pro
TV/teletext tuner kártya, a TV és a teletext előnyei a számítógépen PCTV Pro sztereo TV-vel és rádióval egészül ki.

STUDIO DC10 plus
Belső PCI buszos videoszerkesztő VHS,S-VHS minőség, videoszerkesztő, felíratozó szoftver, effekt-mixer, zenei szerkesztés

STUDIO400
Lineáris, külső szalagos videoszerkesztő, párhuzamos és a soros porton csatlakozik. Video- és kamera vezérlés, infra vezérlés, 1 óra kb. 150 Mbyte.

STUDIO MP10
Külső non-lineáris MPEG videoszerkesztő. Video CD készítés MPEG-1 hardveres tömörítéssel. VHS/SVHS minőség, 1 óra anyag 0.5-1.5 Gbyte

PINNACLE SYSTEMS

miroVIDEO DC30
Stúdióminőségű non-lineáris videoszerkesztő. PCI buszos kiegészítő kártya, 6MB/sec átviteli sebesség, S-VHS minőség, ajakszinkron, video-overlay AVI és M-JPEG file kezelés

miroVIDEO DC30 plus
Non-lineáris professzionális stúdió minőségű videoszerkesztő Belső PCI kártya, 7MB/sec átviteli sebesség, S-VHS/HiB minőség, Adobe Premiere 5.1

miroVIDEO DV200
Videoszerkesztő a digitális kamerákhoz (DV és Digital 8), belső PCI kártya, DV bemenet és DV kimenet, IEEE1394 (fireware)szabvány, 2 Gbyte-nál nagyobb file kezelés

miroVIDEO DV300
Digitális minőségű videoszerkesztő. PCI busz, DV bemenet és kimenet, IEEE 1394 (fireware). UW SCSI vezérlő. Adobe Premiere 5.1 teljes verzió, 2 Gbyte-nál nagyobb AVI file kezelés

miroVIDEO DC50
Professzionális, stúdióminőségű (ITU.R 601) non-lineáris videoszerkesztő. Breakout-Box. Adobe Premiere 5.1 teljes verzió, Adobe After Effect 3.1

DIGITÁLIS VIDEÓVAL

KIEMELT VISZONT ELADÓINK:
Multimedia Center MMC Kft.
1074 Budapest, Hársfa u. 1.
tel.: 342-0140
e-mail: mmc@mmc.hu
VAN Videotechnikai Kft.
1056 Budapest, Molnár u. 53.
tel.: 318-1876
e-mail: vanvideo@mail.datanet.hu
ALBACOMP
1011. Bp. Fő u.31.
Tel.: 201-4409
FEFO Kft.
1073 Budapest, Barcsay u. 6.
tel.: 352-8870
e-mail: barcsay@fefo.hu
PIXEL Multimedia Kft.
1088 Budapest, Rákóczi u. 13.
tel.: 266-6059
e-mail: pixel@mail.matav.hu
Video-Part Kft.
1092 Budapest, Ferenc krt. 26.
tel.: 217-3754
e-mail: pana@videopart.hu
Rulez Kft.
7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. út 52.
tel.: 82/410-048
Delfin Rt.
6800 Hódmezővásárhely, Szántó János út 64.
tel.: 62/246-810

axico INFORMATIKAI KFT.
1074 Bp. Dohány u. 67.
Tel.: 342-3255,
Fax: 351-2576
www.axico.hu

Internet, szolgálatára!

Pesti Istvánnal, a Hewlett-Packard Magyarország újonnan kinevezett vezérigazgatójával a sikeres váltások szemléletéről és a HP frissen bejelentett E-Services üzleti modelljéről beszélgettünk.

Hewlett-Packard (HP) vonatkozású hírek az utóbbi hónapokban a szokottnál is nagyobb számban futottak be szerkesztőségünkbe. Az orvosi és mérőműszereket gyártó ágazat különválik az anyacégtől, és a jövő évtől önálló vállalatként működik tovább. Internet Business Unit néven a HP egyetlen új ágazattá vonta össze a Világhálóval kapcsolatos tevékenységeit és erőforrásait. Az anyavállalat számítógépes és nyomtatórészlegeinek vezetőit vezérigazgatói hatáskörrel ruházták fel.

Az egyik legfrissebb hír pedig: a HP Magyarország élén Pesti István személyében új vezérigazgatót tisztelhetünk, aki a dél-afrikai leányvállalat létrehozásával megbízott Franz Lorber örökébe lépett.

CHIP: *Pesti úr, az Ön kinevezésére is a HP anyavállalati szintű átszervezésének részeként került sor?*

Pesti István: Az anyavállalat szervezeti átalakítása nem érinti az olyan kis országokban működő leányvállalatokat, mint a miénk. Ilyen horderejű változások alkalmával legfeljebb új európai vezérigazgatót neveznek ki, ha a régi nem alkalmazkodik jól a megvalósítandó stratégiához. Lorber úr arra kapott megbízást, hogy – az embargós időszak leteltét követően – építse fel a HP dél-afrikai leányvállalatát az eddigi disztribúció helyett. Három évvel ezelőtt ugyanakkor néhány kollégámmal együtt engem is a vezetőutód nevelésének nem titkolt szándékával alkalmazott a HP, hogy amikor elérkezik az ideje, a legrátermettebb jelölt átvehesse a vállalat irányítását. Ez most megtörtént.

CHIP: *Ezek szerint a vezetőváltás a személycserén túl semmilyen változást nem jelent a HP Magyarország életében, stratégiájában?*

Pesti: Egy magára valamit is adó vállalat minden változásból igyekszik a lehető legjobbat kihozni. Ehhez tisztában kell lennie a múlt értékeivel, és azokat megőrizve, azokra építve kell továbblépnie. Lorber úr a HP nagy öregje, anyavállalati kapcsolatai révén másoknál gyorsabban tudott keresztülvinni dolgokat, ha erőforrásokat kívántunk mozgósítani a HP Magyarország javára. Magyar létemre én pedig nyilván másfajta kapcsolatokat építhetek ki a hazai vállalatvezetőkkel, üzletfeleinkkel, végső soron felhasználóinkkal, mint egy nálunk élő és dolgozó külföldi üzletember.

Vállalatunk stabilitásának másik záloga a HP-re jellemző üzletágközpontú működés. Kinevezésemig névjegykártyámon ez állt: Country Manager of Direct Businesses. Ez azt jelentette, hogy az irányításom alatt álló üzletág gazdálkodását illetően közvetlenül az európai központunknak tartoztam felelősséggel, elszámolási kötelezettséggel, mintha egy külön vállalat élén álltam volna – és ez más ágazatainkban is így van. Lorber úr vezetése alatt a HP Magyarország eredménye rendkívül nagyot nőtt. Tavaly már 12,5 ezer PC-t értékesítettünk, szemben a három évvel korábbi 3,5 ezerrel. A múlt évben nagyon felfutott a közvetett Unix-értékesítésünk is, de ennél is fontosabb, hogy tavaly több, egyenként milliárdos nagyságrendű projektben is részt vettünk. Ágazatonként 80–300%-os, vállalati szinten összesítve 40%-os növekedést értünk el 1998-ban, dollárban számolva.

Ezért úgy gondoljuk, hogy az idei évet inkább a konszolidáció, a megszerzett pozíciók megszilárdítása fogja jellemezni, és mindez alapul szolgál majd a következő nagy dobásunkhoz. Nem hiszek abban az üzleti modellben, amely szerint 60%-os növekedést kell elérnünk, ha az előző évi mutatónk 50% volt. Lehet és kell viszont hosszú távon a piaci átlag feletti növekedést teljesíteni a vállalat tevékenységének standardizálásával, konszolidálásával, és az ennek következtében felszabaduló erőforrások jó kilátásokkal kecsegtető új területekre való átcsoportosításával. Ez a szemlélet mindig is a HP sajátja volt – idén még inkább jellemez bennünket.

CHIP: *Meddig kell majd várnunk a HP Magyarország következő nagy dobására?*

Pesti: Az évet nem kell szó szerint érteni. Szeptemberben már minden bizonnyal lesz bejelentenivalónk.

CHIP: *Részletekről gondolom úgyis hiába kérdezném...*

Pesti: Aligha volna szerencsés már most a versenytársak tudomására hozni, hogy mire számíthatnak. Amiről viszont lehet és kell is beszélnünk, mert nagyon fontosnak tartjuk, az az E-Services nevet viselő koncepciónk.

Az E-Services át fogja értékelni az informatika megítélését mindazok szemében, akik ma még nem látják, hogy a számítástechnikai eszközök révén vállalatuk miképp juthat versenyelőnyhöz. Azzal már mindenki tisztában van, hogy ha nem alkalmazza az informatikát, akkor kilátástalanul hátrányos helyzetbe kerül. Az informatika proaktív alkalmazására azonban még alig akad példa. Számítástechnikai beruházásainkkal egyelőre nem okozunk álmatlan éjszakákat versenytársainknak. Hát ez a múlté lesz. Elképzelésünk szerint az ehhez szükséges konzultációs értékesítés a korábbi példákkal ellentétben nyílt rendszerként működőképes igazán.

A felmérések szerint jelenleg 15 hét az az időtartam, ami alatt gyártástól a bevétel elkönyveléséig, tehát végponttól végpontig meg kell valósítani egy projektet ahhoz, hogy versenyelőnyt biztosíthassunk magunknak. Olyan informatikai rendszert kell tehát kínálnunk az üzleti felhasználónak, amely ezt kellő hatékonysággal támogatja. Ne az legyen a számítástechnikai beszerzés alapja, hogy új PC-ket kell venni, mert azokon gyorsabban fut a szövegszerkesztő új verziója. Képzeljük el, hogyan reagál a döntéshozó az egyik, illetve a másik indoklás hallatán. Az E-Services az a technológia, amellyel szemléltethető – mert megvalósítható – az informatika versenyképességet fokozó hatása.

CHIP: *Közelebbről milyen technológiát takar az elnevezés?*

Pesti: Az E-Servicesben megtestesülő nemzedékváltást az objektumorientált programnyelvek megjelenéséhez hasonlítanám. Attól kezdve bárki objektumként illeszthette programjába az egérkezelést, és a többséget egyáltalán nem érdekli azóta, hogy mit csinál a háttérben futó rutin, amit valaki egyszer megírt. Az a fontos, hogy a képernyőn megjelenik a kurzor, és követi az egér mozgását. Az E-Services ugyanez – szolgáltatások szintjén az Interneten.

HP Magyarország: vezetőváltás. CHIP, 99/6/46

Ilyen szolgáltatás például a fizetési tranzakciók lebonyolítása a Világhálón keresztül. Miért kellene minden egyes cégnek, amely Web-helyén értékesíteni is szeretné termékeit, külön-külön és teljeskörűen kialakítania a pénzügyi tranzakciók biztonságos lebonyolításához szükséges feltételeket? Elég, ha ezt erre szakosodott cégek az E-Services modulokból építkezve megteszik, a többiek pedig igénybe veszik szolgáltatásaikat. Az E-Services szellemében tehát úgy alakíthatjuk ki saját webes boltunkat, hogy a Web-helyünkre kirakjuk termékünk adatait, képét, árát, a fizetés lebonyolításához pedig egy linket, amely az általunk igénybe vett E-Services szolgáltatást nyújtó céghez irányítja át ügyfelünket.

CHIP: *A HP tehát az E-Services moduljainak fejlesztését és értékesítését végzi, a szolgáltatásokat pedig a modulokat vásárló cégek nyújtják.*

Pesti: A HP dolgozik azon a kommunikációsprotokoll-együttesen, amelynek segítségével ezek a szolgáltatásmodulok felépíthetők. Ezeknek a definiálása jelenleg folyik, piaci megjelenésük a nyár derekára várható. Jelenleg is rendelkezésre áll a fizetési tranzakciós modul a HP által megvásárolt VeriFone technológiája révén, a logisztikai modult pedig a DHL már most képes szállítani. A HP elkészít majd néhány E-Services alapcsomagot, és ezeket országonként néhány helyi vállalatnál be is fogja vezetni. A koncepció tehát a rendszerintegrációs ágazatunkra is kiterjed, hiszen szakembereink birtokában lesz a tudás, amellyel a felhasználók elképzelései üzleti folyamatként modellezhetők és az E-Services modulok segítségével végponttól végpontig felépíthetők.

CHIP: *Az E-Services modulok fejlesztésében részt vesznek-e valamiképp a HP Magyarország szakemberei?*

Pesti: Örömmel mondhatom, hogy igen. Support részlegünk kifejlesztett egy EDI (Electronic Data Exchange – elektronikus adatcsere) megoldást, amely iránt már komoly érdeklődést tapasztalunk. Tervezzük továbbá, hogy E-Services szolgáltatásként a kis- és közepes méretű vállalatoknak kínált HP Office irodacsomagunkhoz helytől független támogatást nyújtunk az Interneten, és ezt határainkon túlra is kiterjesztjük. További modulok fejlesztésén is dolgozunk, de ezekről bővebbet majd bejelentésük alkalmával mondhatok.

CHIP: *Mennyire tartja fejlettnek a magyar Internet-piacot az infrastruktúra és a felhasználói kultúra tekintetében? Milyen felfutási időt terveznek az E-Services vonatkozásában Magyarországon?*

Pesti István, a Hewlett-Packard Magyarország vezérigazgatója

Pesti: Különböző becslések szerint a magyar háztartások 10–30%-ában található PC. Hiteles adatok hiányában e két érték között bármi elképzelhető. A hazai vállalatok és intézmények számítógépes felszereltségéről azonban azt hiszem, elmondhatjuk, hogy ma már az országban bárki hozzáférhet az Internethez, amennyiben erre indíttatást érez. És akkor még nem említettem az itt-ott felbukkanó nyilvános terminálokat, az Internetkávézókat vagy a teleházakat. Vonzóvá kell tenni a Világhálót, magyar nyelven is. Magyar tartalmat nagyobb felhasználói tábornak érdemes fejleszteni, a magyar tartalom pedig nagyobb közönséget jelent – és a kör bezárul.

Klasszikus kínálat-kereslet felállás, mégsem pusztán üzletről szól ez a történet. Az Internet-kultúra terjesztésében az államnak is nagy szerepet kell vállalnia, például a jogi szabályozás révén. Magyarország világviszonylatban is kiemelkedő teljesítménye a SuliNet program, ami a kormányváltás következtében egy időre megfeneklett, de talán újjáéled más formában. Nagyon szimpatikus példa számomra, hogy a francia kormány az önkormányzatokat méretük függvényében kötelezte bizonyos számú francia Web-oldal létrehozására és karbantartására.

A magyar nagyvállalati szféra már most is az Internet-kultúra olyan magas szintjén áll, hogy kész az E-Services befogadására. Szolgáltatás-koncepciónk hatékonyabbá teszi e vállalatok egymás közötti és ügyfeleikkel folytatott kommunikációját. Lerövidíti a szállítási határidőket és általában a cégek reakcióidejét, ami az egész gazdasági élet felpezsdítésének egyik előfeltétele. A magyar kis- és középméretű vállalatok 50-60%-os növekedést is képesek elérni, tehát nyereségük lehetővé teszi számukra, hogy a versenyelőny megszerzése és megtartása érdekében beruházzanak a megfelelő informatikai infrastruktúrába. Ez a szféra egy-két éven belül szintén az E-Services felhasználói táborába fog tartozni Magyarországon is.

Az otthoni felhasználók körében viszont a kiszemelt szolgáltatás minősége mellett az egyéni vásárlóerő döntően befolyásolja a tényleges beszerzést. Csábító és egyben elérhető szolgáltatással kell tehát előállni. Kétlem ugyanis, hogy a magánfelhasználók sokat kéretnék magukat, ha például egy műsorújság Web-helyén színházjegyet is vásárolhatnának maguknak, amit azután otthoni nyomtatójukon ki is nyomtathatnának...

CHIP: *Kisvállalatoknak és otthoni felhasználóknak, azaz a SOHO-piacnak szánt E-Services kínálatában a HP egybecsomagolja majd e szolgáltatásokat a hardvertermékeivel: PC-ivel, nyomtatóival, többcélú irodagépeivel?*

Pesti: Amennyiben a szinergia számottevően növeli az adott termék eladhatóságát, úgy ezt a döntést mindenképpen érdemes meghozni.

CHIP: *A fentiek tükrében új pozíciójában mit tekint legnagyobb feladatának?*

Pesti: Egy multinacionális cég leányvállalata hozzáadott értékként a helyi viszonyok között valósítja meg az anyavállalat stratégiáját. A HP esetében ennek középpontjába mindinkább az E-Services kerül. Ezért szlogenünket, mely szerint a HP-nek mindenütt ott a helye, ahol festék kerül a papírra, úgy fogalmaznám át, hogy mindenütt ott a helyünk, ahol az elektronikus világ és a valós élet találkozik.

Kis Endre

Philips, Sony
Az első Super Audio CD-játszó
A 80-as években elterjedt Compact Disk, vagyis CD jelentős változást hozott a zenehallgatás világába. Most, közel 20 évvel később megjelent a CD új típusa, a Super Audio CD (SACD). Bár e formátumot már jó ideje fejlesztik, az első lejátszó csak május közepén jelent meg a USA-ban a Sonytól. A nem túl fantáziadús nevű egység, az SCD-1 a korábbi CD-ket is lejátssza. Az SACD főbb technológiai újdonságai közé tartozik, hogy 2,8224 MHz-es mintavételezést használnak a zenei jelek rögzítése során, szemben az eddigi 44,1 kHz-cel, így (elméletileg) a jelhűség ugrásszerűen megnőtt, az esetleges torzítás pedig megszűnt. További újdonság, hogy a másolás megnehezítésére digitális vízjelet építettek a jelfolyamba, amelyet egy beépített áramkör ellenőriz. Érdekesség, hogy a tervek szerint háromféle SACD jelenik meg: egyrétegű nagysűrűségű, kétrétegű nagysűrűségű, valamint a hibrid változat, amely egy szokásos CD réteget és egy SACD réteget is tartalmaz, így a hagyományos CD-játszókban is meghallgatható. A készülék ára egyelőre borsos: a tervek szerint 5000 dollárba kerülnek majd az első darabok, amelyekhez már 40 új SACD-t is megvásárolhatnak a megszállottak.

Maxtor
Az első leejthető merevlemez?
A Maxtor új, 27,2 Gbyte-os DiamondMax 6800-as merevlemeze az általuk ShockBlocknak hívott technológiával akár 1000 g-s rövid ideig tartó terhelést is elvisel. (Ez a vetélytársak által megadott értékeknek 5–20-szorosa.) Az 1000 g csupán a köznapi ember számára hat iszonyúan nagynak, ugyanis ha 1 méter magasról leejtünk egy merevlemezt, akkor bár 1 g-vel gyorsul, de az ütközés pillanatában a fejnek pár ezredmilliméteren belül kell lelassulnia, így ennek sokszorosa hat rá, vagyis az 1000 g jó esetben egy alacsonyabb íróasztalról szőnyegre való leejtést tesz lehetővé.
További biztonságnövelőnek építették be a MaxSafe-et, amely folyamatosan figyeli, sőt ha kell, kijavítja a felmerülő hibákat. (Ez számunkra is érdekesen hangzik, de a rövid sajtóközleményen kívül egyelőre más információhoz nem jutottunk.)
A DiamondMax 6800 többi tulajdonsága is figyelemre méltó. Átlagos keresési ideje 9 ms, és 2 Mbyte puffer van benne, amely az UltraDMA/66 felülettel kiegészítve kiváló sebességet tesz lehetővé.

IBM
8 Mbyte-os puffer
Az előző hír után egy másik merevlemezes. Az IBM már nem egyszer döbbentett meg minket különféle winchestereivel. Most sem aprózták el: az Ultrastar 36ZX 36 Gbyte-os. Két kisebb testvére, az Ultrastar 8 LZX és 9 LZX pedig döbbenetes, 5 ms alatti elérési idővel bír. Különböző változatokban kaphatók majd, a legnagyobbakon akár 8 Mbyte puffer is lehet.

Sony
Másolásvédelem a Firewire-ben
A Sony a következő IEEE 1394 (Firewire, iLink) chipjébe másolásvédelmet épített bele. Ettől fogva a tartalomba belepiszkálni vagy azt másolni nem lehetséges. Ez a lépés további előnyökkel ruházhatja fel a Firewire-alapú hálózatokat. Az alkalmazott protokoll a Digital Transmission Content Protection (DTCP), amit az Intel és a Toshiba is támogat.

Hitachi
Villámgyors memóriák
Az évek során sok RAM-fejlesztésről írhattunk, de többségükből még nem lett termék. A következő két

A világ legkisebb tele-egere

fejlesztésre is sokat kell várnunk, pedig mindkettő ígéretes.
Az egyik a Hitachi Phase-State Low Electron Drive Memory (PLEDM) típusú memóriája, amelybe mintegy 10 nanosecundum alatt írhatunk adatot. Erre bárki legyinthetne, hiszen 7 ns-os SDRAM-ot lassan már a sarki közértben is kapni – de a két értéknek semmi köze egymáshoz! A DRAM-ok cellái (egy cellában egy-nyolc bit van) négyzetbe vannak rendezve. Egy soron belül 7 ns a megfelelő érték, de tetszőleges cellára már mintegy 40 ns.
Az újfajta memóriának további előnye, hogy sokkal nagyobb kapacitású modulokat is lehet belőle gyártani, a kisebb csíkszélesség kevésbé rontja a teljesítményüket.
Hab a tortán, hogy a kutatók szerint kisebb módosításokkal olyan chip hozható létre, amely áram hiányában is megtartja tartalmát, hasonlóan a jelenlegi flash memóriákhoz.

NTT
Nagy kapacitású, nem felejtő memória
A memóriák műfajában alkot a világ legnagyobb telefontársasága, a Nippon Telegraph and Telephone (NTT) is. Ők egy sokrétegű optikai tárolót készítettek, ahol az egyes rétegeken a CD-hez hasonlóan tárolódnak az adatok. Az írást és olvasást a tárolófelülettel párhuzamos fénysugár végzi.
Az NTT becslése szerint mintegy 100 Gbyte-ot lehetséges egy hitelkártya méretű eszközbe belezsúfolni ezzel a technológiával.
Erre azonban még várni kell – egy éven belül a 244 Mbyte-os kártyát és a megfelelő lejátszó/rögzítő egységet ígérik. Ez már nem rendkívüli, hiszen a CompactFlash egy hitelkártyának a felében máris 96 Mbyte-ot tárol, hát még egy év múlva! Persze ha ez az új jószágnak csak a prototípusa lesz, és a sorozatgyártás néhány Gbyte-os nagyságrendben indul... *(Newsbytes)*

Comtel
Egerésző telefon
Ha munkatársuk a szomszéd asztalnál hirtelen felkapja az egerét és elkezd belebeszélni, akkor még ne hívják ki a mentőket! Lehet, hogy csak szerzett magának egy Comtel Mousephone MP-100-ast. Nevének megfelelően ez egér, amibe telefont épített a Comtel cég. Hihetetlenül jópofa ötlet, bár nem tudjuk, hogy egy egér és egy telefon ergonómiáját hogyan lehetne összeegyeztetni – mindenesetre a Comtel meg sem próbálta. Első ránézésre csak egy egeret látunk, amin a kicsit furcsa formájú két egérgomb mellett van még 14 kisebb, süllyesztett billentyű is.
Ha bejön egy hívás, akkor az egér elkezd csöngeni, a kagyló ikont viselő gombja pedig villogni. Ezt megnyomjuk, felkapjuk az egérkét és lehet is

beszélni. Azt mindenki döntse el maga, hogy a poén és a helytakarékosság megér-e neki több mint tízezer forintot.

AMD

Névbejegyzés

Az AMD eddig csupán az Advanced Micro Devices nevet védte le, azonban májusban felröppent a hír, hogy immár az AMD betűszó, illetve a GigaNIC is védettséget élvez. (Azok számára, akik kevésbé járatosak a hálózati eszközök terén, megjegyeznénk, hogy az AMD hálózati eszközökbe szánt áramkörei igen népszerűek a nagyvilágban. Innen a „GigaNIC".) Egyes találgatások szerint könnyen elképzelhető, hogy miután az AMD-nek már sokféle közkedvelt és gyors processzora van, most marketingben is az Intel után ered.

Az eddigi leggyorsabb AMD processzor

Az AMD igyekszik felzárkózni az Intel Pentium III-as sorozatának fejlődéséhez. Megjelentette a K6-III 500 MHz-es változatát – melyet még 0,25 mikronos technológiával gyárt.

Mobilban a leggyorsabb?

Az AMD a mobil szegmensben is erőteljesen terjeszkedik. Elkészült a K6-III 380 MHz-es mobil változatával, amely 100 MHz-es rendszerbuszt és az AMD TriLevel Cache nevű háromszintű gyorsítótár-technológiáját használja.

Sis

A 810-es nyomában

Az Intel nemcsak a processzorok területén piacvezető, hanem az ezeket a külvilággal összekötő chipkészletekén is. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy a Pentium II-höz sokáig csak az Intel gyárthatott chipkészletet. Mára ez az Intellel kötött licenc-egyezményeknek köszönhetően megváltozott. Az Intel nyáron már kapható chipkészlete, a Whitney, avagy 810-es igencsak összetett termék, azonban a Sis még rajta is túltesz integráltságban. A Sis 630 tartalmazza mindazokat a funkciókat, amiket egy átlagos multimédia PC-től elvárunk. Már csak egy processzor, némi RAM és persze merevlemez kell mellé. A következő funkciókat integrálták a chipbe:

- két képernyőt támogató, 128 bites 3D-s grafikus gyorsító tévé- és LCD-kimenettel;
- audió, szoftverrel 3D-ben;
- hardveres DVD-lejátszás;
- szoftveres modem;
- 10/100 Mbites Ethernet;
- és egy különleges csemege, az „1M Home PNA", amely telefonon át 1 Mbit/s-os sebességet nyújt – nagy valószínűséggel ez a G.lite támogatását jelenti.

A Sis 630 mindazokat a funkciókat tartalmazza, melyeket egy átlagos PC-től elvárunk

Ezenkívül persze egy közönséges, de modern chipkészlet funkcióit is ellátja:

- 4 darab PCI 2.2-es sín;
- 3 darab DIMM foglalat, melyek 512 Mbyte-os modulokat is támogatnak;
- Ultra ATA/66;
- 5 (!) USB port.

Ha valakinek kell, a chipkészlet támogat ISA sínt, de erről szemérmesen hallgat a sajtóközlemény... Processzorokról még nem esett szó – nekünk leesett az állunk. No nem attól, hogy a Sis a Pentium III-at állandóan három felkiáltójellel írja, hanem attól, hogy lesz egy Sis 540, ami ugyanezeket tudja, csak éppen Super 7-hez! A 630-as augusztusban, az 540-es szeptemberben kerül piacra.

Intel

Segítsük meg a Mercedet!

A korábbi hónapok sokszor ellentmondásos hírei alapján felmerülhet a kérdés, hogy valójában mikor lesz Merced? Erre a kérdésre konkrét választ egyelőre nem kaptunk, tény azonban, hogy az Intel egyre többet áldoz új processzorsorozatára. Létrehozott egy negyedmilliárd dolláros befektetési alapot, melyhez a Compaq, a Dell, a Hewlett-Packard, az NEC és az SGI is csatlakozott. E lépés fő oka, mint azt John Miner, az Intel vállalati szerverekkel foglalkozó csoportjának vezetője elmondta: „Az egész iparágat átfogó egyedülálló törekvés hozzájárul majd ahhoz, hogy komplett szoftveres megoldások jelenjenek meg az Intel későbbi IA-64 architektúráját támogató igényes szerverekhez és munkaállomásokhoz".

Közel a Pentium II vége

Az Intel hivatalosan is bejelentette, hogy a Pentium II és a Pentium III közötti váltás a leggyorsabb sorozatváltás lesz az Intel processzorok világában. Egyes hírforrások szerint könnyen elképzelhető, hogy már az elkövetkező öt-hat hónap alatt kifuttatják a Pentium II-ket, és utána már csak a Pentium III és a Celeron különböző változatait lehet majd kapni a boltokban.

Megjelent az 550 MHz-es PIII

Egyre fokozódik a processzorpiac fejlődésének iramа, ugyanis az Intel már az 550 MHz-es Pentium III-at is bejelentette. A processzor 1000 darabos rendelés esetén 744 dollárba kerül.

Mobil Celeron

Az Intel a mobil számítógépek felhasználóira is gondol: bejelentette a mobil Celeron 366 MHz-es változatát, amely Micro PGA tokozású.

- www.intel.com/mobil/performance

Új chipkészletek mobil gépekbe

Az új mobil Celeronnal egy időben jelent meg a 440MX és a 440ZX alaplapvezérlő, amelyekkel szintén a mobil számítógépekben találkozhatunk. A 440ZX az első olyan olcsó chipkészlet, amely támogatja az AGP-t. A 440MX pedig szoftveres hang- és modem-szolgáltatásokat is nyújt egy chipbe integráltan, így helyet és főképp energiát takaríthatnak meg a fejlesztők és a felhasználók.

Hyundai, LG Semiconductor

Végre megegyeztek

A koreai Hyundai és az LG Semiconductor hosszas huzavona után végre megegyezett egyesülésük pontos menetéről. A megállapodás szerint a Hyundai 59%-ot kap az LG Semiconductor részvényeiből, 2,15 milliárd dollár értékben. Amint lezajlik az egyesülés, a Hyundai a világ legnagyobb DRAM memóriagyártójává válik, megelőzve a Samsungot. *(Newsbytes)*

Samsung

A világ legnagyobb TFT-je

A Samsung elkészült a világ legnagyobb, 24 colos TFT kijelzőjével, amely egy 27 colos

monitorének megfelelő képátlóval rendelkezik.
Ezzel a mérettel már jó pár tévétulajdonos is megbékélne – vagyis elkészült az első tévéhelyettesítő számítógépes monitor. Felbontása is megnyerő, ugyanis az 1920×1200 képpont megközelítőleg négyszer finomabb képet ad, mint a jelenlegi televíziók. Hét kg-os tömegének és három centiméteres vastagságának pedig aligha akad párja ezen a területen. *(Newsbytes)*

LG, Philips
TFT-gyár vásárlás

Mint már korábban is beszámoltunk róla, a TFT piacon jelentős hiány keletkezett, ugyanis a tavalyi nagy árcsökkentések nyomán felszökött a kereslet a lapos kijelzők iránt. A megnövekedett igények kielégítésére felkészületlen gyártók újabb és újabb kapacitásokat kötnek le. E folyamat egyik lépéseként a Philips 50%-os részesedést vásárolt a világ legnagyobb LCD-gyártója, az LG LCD-gyártó üzletágában, 1,6 milliárd dollárért. *(Newsbytes)*

Sony
A világ első robotkutyája

Idősebb olvasóink talán emlékeznek a Sziriusz kapitány könyv-, illetve hangjáték-sorozatra, amelyben a magyar származású Bercinek egy intelligens robotkutyája van. Ezt az utópiát váltotta valóra a Sony, ugyanis hamarosan forgalmazni kezdi valódi robotkutyáját, amely Aibo névre hallgat.
Aibo képes sétálni, mozgatni a száját, nyakát, fejét, és ami a legfontosabb: tanulékony. Tanulni a beépített érzékelők (CCD, távolság-, hang-, gyorsulás- és sebességérzékelő) segítségével tud, amelyek lehetővé teszik számára, hogy a külvilág jelzéseit felfogva, mesterséges intelligenciája szerint reagáljon például az érintésre.
Aibo három üzemmóddal rendelkezik. Ezek egyikében egy valódi kutyához hasonlóan viselkedik, megfigyeli környezetét és tanul tapasztalataiból. A játék, illetve a produkciós üzemmódban a hozzá kapott távirányító segítségével utasításokat küldhetünk neki, így akár 100 különböző mozgást és trükköt tud előadni. Ezek száma a külön megvásárolható szoftverrel tovább növelhető. Bár Aibo nem kér enni és kérésünkre kikapcsol, egyelőre drága mulatság, ugyanis 2500 dollárba fog kerülni az USA-ban. *(Newsbytes)*

▶ www.sony.co.jp/robot

JEIDA
Japán visszatért

A Japán Elektronikai Ipari Fejlesztési Szövetség (JEIDA) felmérése szerint véget ért a japán személyi számítógép-piac mélyrepülése. A lakossági PC-vásárlások számát tekintve az eddigi legjobb évet prognosztizálják. 1998 negyedik félévéhez viszonyítva 1999 első három hónapjában 16%-kal nőttek az eladások. *(Newsbytes)*

Nintendo, Sega, Sony
Az új évtized spektruma

A 80-as évek legnépszerűbb otthoni számítógépei a C64 és a ZX Spectrum voltak. Fő feladatuk a játék volt, de azért másra is lehetett használni őket. Ugyanez a koncepció látszik újjáéledni a játékkonzolok új generációjánál. A Sony Playstation 2-vel, a Sega Dreamcasttal és a Nintendo még ismeretlen nevű gépével (amely az IBM-től vásárolt 400 MHz-es PowerPC processzort tartalmazza majd) az Internetet is el lehet már érni a beépített modemek révén, és valamilyen tömegtároló egység is van ezekben a masinákban.
A Playstation 2-ben 200 Mbyte-os HiFD-, a Dreamcastban pedig Zip-meghajtó.
Egy közepes PC árának feléért kaphatunk majd olyan gépet, amivel megtehetjük mindazt, amiről csak álmodtunk: a legmodernebb grafikájú játékokat futtathatjuk, böngészhetünk és vásárolhatunk az Interneten.
A Playstation 2-höz ráadásul digitális kamerát is lehet majd csatlakoztatni Firewire csatlakozón keresztül (igaz, a Sony iLink csatlakozásnak nevezi). Többek között ennek is betudható, hogy az Intel váratlanul visszatért ehhez a szabványhoz, pedig már úgy tűnt, hogy az USB 2.0-t fogja favorizálni helyette.
Ezeken a gépeken ugyan nem fog futni Windows, de arra számíthatunk, hogy Windows-terminálokként is használhatók lesznek. A Dreamcast Windows CE-alapú, a Citrix és a Sony közötti tárgyalásokról pedig már pletykálnak.
Ezek a gépek tehát valóban megközelítenék egy valódi PC képességeit, de jóval olcsóbban. Hogyan lehetséges ez? A konzol gyártójának megéri áron alul eladni a gépét, mert minden eladott játék után licencdíjat kap. A PC-piac nyílt, ott ilyesmiről nincs értelme beszélni. Ráadásul még egy darabig a kalózkodástól is védve vannak az új gépek, amelyek már az idén megjelenhetnek: DVD-t használnak, és ezek másolása messze nem olyan elterjedt az írók rendkívül magas ára miatt, mint a CD-ké.
Néhány további fontos hír is csatlakozik a fentiekhez: a British Telecom, az ICL és a Sega ingyenes Internet-szolgáltatást biztosít Európában a Dreamcasthoz. Kíváncsiak leszünk, vajon mi Európában vagyunk-e ebben az értelemben?
A Microsoft is úgy érzi, hogy itt komoly piacról van szó: megállapodott a Konamival, hogy keresztlicencelik egymás játékait. A Microsoft a Konami játékait jelenteti meg PC-re, a Konami a Microsoftéit a konzolokra. A Microsoft ugyan nem elsősorban a játékairól ismert, de több kiváló, sikeres darabja van, például a Flight Simulator-sorozat és az Age of Empires.

Forrester Research
Közeledik a hét szűk esztendő?

A Forrester Research előrejelzése szerint a közönséges PC-k eladása ebben az évben tetőzik. Az emberek egyre inkább más termékekre állnak át, például a tévére tehető, Internet-elérést lehetővé tevő dobozokra (set-top boxokra), és igen, az új generációs játékkonzolokra!
Az Intel már válaszolt is a Playstation 2-re, igaz, nem konkrét termékekkel. Pusztán bejegyzett néhány védjegyet, közülük a legérdekesebb az Intel Pla Y, alternatív nevén In Tell Play. Ez a védjegy sok mindenre vonatkozik, többek között videojátékok futtatására alkalmas kézigépekre, perifériákra és elektronikus játékokra is. Tehát várható valamikor egy ilyen nevű játékgép-család megjelenése.

Creative Labs
Nem, ez nem wrapper

A Creative Labs megjelentette Unified nevű szoftverének béta változatát. Ezzel a 3dfx kártya Glide API-ját használó programok az Nvidia TNT chipjén is futtathatók.
Eddig a 3dfx minden ilyen szoftvert jogi fenyegetéssel hárított, de most nem rohanták le az ügyvédek a céget. Ez nem meglepő: az eddigieket magánszemélyek készítették, nem egy rivális óriáscég.
A Unified várhatóan csak a Creative kártyáin fog futni. Ennek különösebb technikai okai nincsenek: a Unified valójában csak a Glide funkcióhívásokat fordítja le Direct3D-re, tehát bármilyen 3D-s kártyán futhatna. Ennek ellenére a Creative kínosan kerüli a wrapper szót, mert arra a 3Dfx „ugrik".

nVidia
Nem lesz több TNT!

Nem kell megijedni, az nVidia csupán a TNT márkanevet szünteti meg, hogy helyette valami hangzatosabbat választhasson. Hogy pontosan mi lesz ez, nem tudni, de annyi bizonyos, hogy az eredetileg 8000 tételes listán jelenleg már csak 25 lehetséges név szerepel.

Fazakas László – Négyesi Károly

NEC

Technológia
Teljesítmény
Siker
NEC

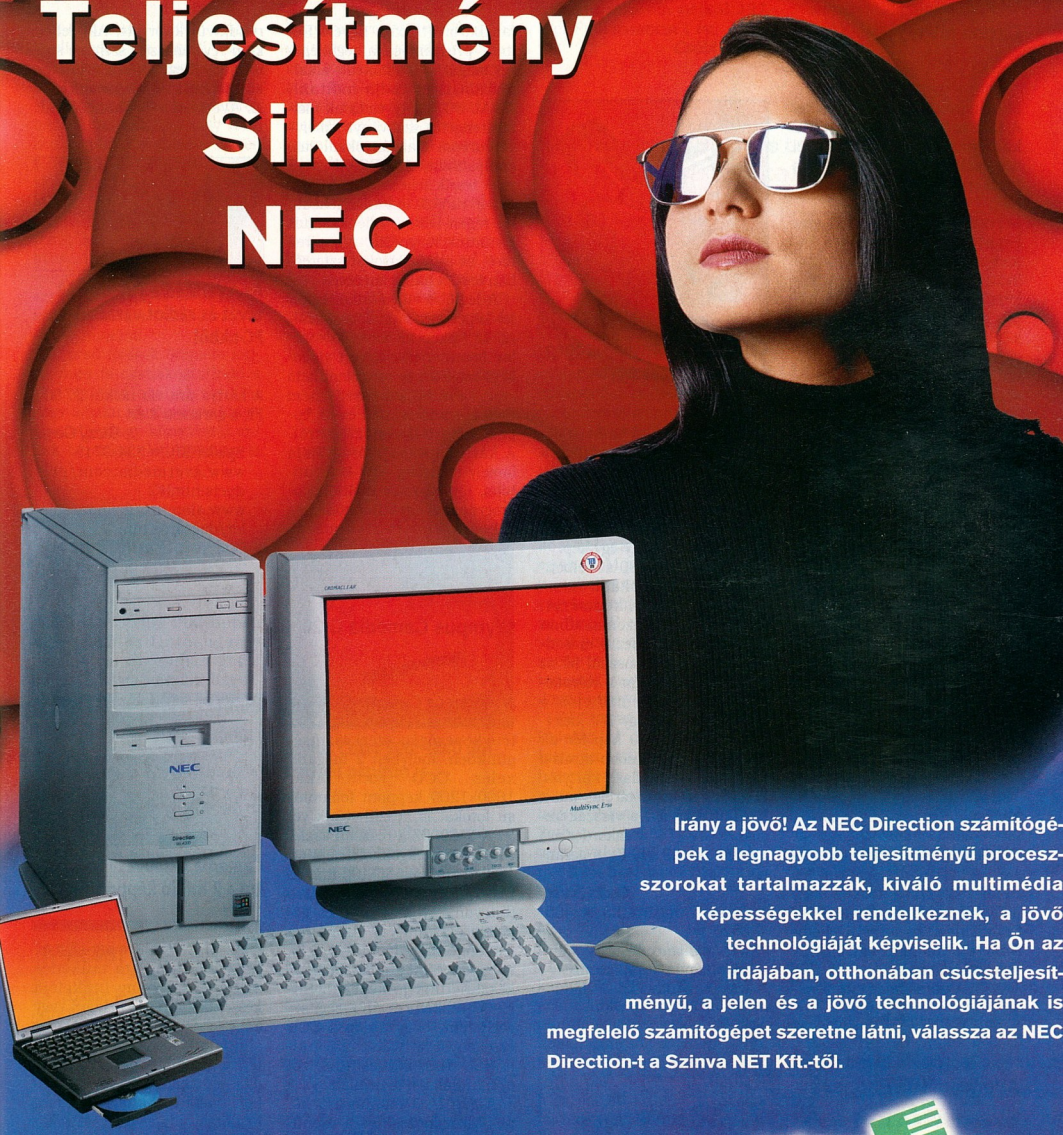

Irány a jövő! Az NEC Direction számítógépek a legnagyobb teljesítményű processzorokat tartalmazzák, kiváló multimédia képességekkel rendelkeznek, a jövő technológiáját képviselik. Ha Ön az irdájában, otthonában csúcsteljesítményű, a jelen és a jövő technológiájának is megfelelő számítógépet szeretne látni, válassza az NEC Direction-t a Szinva NET Kft.-től.

szinvanet®

intel inside
pentium® III

NEC Direction

Intel® Pentium® III 500MHz processzor, 128 MB SDRAM (100MHz), ATI Rage 128GL AGP videó vezérlő, 18,2 GB SMART UDMA merevlemez, 3D-s PCI-os hangmodul – alaplapon, 6x ATAPI DVD-ROM meghajtó, ATX torony ház.

www.szinvanet.hu

NEC HOTLINE: 06 1 252 0545

Az Intel® Inside® logo és a Pentium® az Intel® Corporation bejegyzett védjegye.
Az NEC Direction PC-k új generációja az Intel® Pentium® III processzort tartalmazza.

Canon MV1

Fényképezőgép vagy kamera?

Mindkettő. Ráadásul digitális. A Canon MV1 ugyanis egy DV kamera, amely – a DV-knél megszokott módon – digitális fényképezőgépként is használható.

Progresszív CCD-je 450 ezer képpontos, optikai zoomja 14-szeres. Az objektívbe képstabilizátort is beépítettek, amely a képminőség romlása nélkül képes csökkenteni a kézremegés képre gyakorolt hatását (az elektronikus képstabilizátoroknál romlik a felvett kép minősége). A módszer lényege, hogy az optika egyik lencsetagját a remegésnek megfelelően mozgatja a kamera, így a CCD-n keletkező kép „áll".

A kamerán minden lényeges paraméter (rekesz, zársebesség, élesség) kézzel is állítható. A FlexiZone funkció az élesség állítását könnyíti meg, mivel rugalmasabb, mint a teljesen automata, de sokkal egyszerűbben használható, mint a hagyományos kézi fokuszálás. A funkció működésének lényege, hogy a keresőben a kamera oldalán található „joystickkal" mozgatott keretben lévő témát automatikusan élesre állítja a kamera.

A kamera Firewire (IEEE 1394) csatlakozón keresztül kapcsolható a számítógéphez, illetve más digitális videoberendezésekhez. Mi a Firewire kártyát is a Canontól kaptuk (ez nem a kamera tartozéka), melyhez két programot, a DV Commandert és az MGI PhotoSuite-et, valamint egy TWAIN meghajtót adnak.

A DV Commanderrel vezérelhetők a kamera fő funkciói (lejátszás, felvétel, előre-hátra csévélés, képkeresés stb.), és letölthetők az egyes képek, tehát ezzel a programmal digitális videó nem tölthető át a számítógépbe, csak egy-egy kép.

Canon MV1: fényképezőgép és videokamera egyben

A képek 640×480-as felbontásúak, ami leginkább Internetre alkalmas képméret. Fényképezőgép üzemmódban egy kép rögzítéséhez 6 másodpercnyi szalagot használ fel az MV1 (természetesen a videofelvételekből is kiemelhetők a képkockák). Így egy DV kazettára mintegy 600 kép fér el, vagyis ez jóval olcsóbb tárolási mód, mint a mai flash kártyák. Persze a szalagos tárolás miatt körülményesebb a visszakeresés. Az MV1 DV kamkorder ára áfa nélkül 499 990 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- www.canon.com
- www.canon-europa.com
- www.canon.hu

AVerMedia TVPhone98

Számítógépes tévé-rádió

Az AVerMedia TVPhone 98 PCI-os bővítőkártya egyaránt működik tévé- és FM rádióvevőként, valamint videodigitalizálóként az RCA vagy S-Video bemenetén keresztül. Ezek mellett már csak apróság, hogy távirányítót is kapunk hozzá, amellyel a kártya minden funkcióját távolról elérhetjük, sőt a taskbaron (tálcán) figyelő Remote programocska segítségével magát a TVPhone98 alkalmazást is el tudja indítani. A PAL BG/DK tévéadások mellett rengeteg szabványt ismer – az európai szabványokkal való kompatibilitását SECAM ismeretei teszik teljessé. Ez utóbbit akkor tudjuk igazán értékelni, ha régen felvett videokazettát kívánunk megnézni. A sztereó tévé- és rádióadásokat sztereóban teszi a hangkimenetre.

A legtöbb video-chipkészlettel képes együttműködni, ezáltal az élőkép úgynevezett overlay (monitorjelbe kevert videokép) módban is megjeleníthető vele – ennek sebessége nem függ a számítógéptől és az éppen futó alkalmazásoktól. A kártya meghajtóprogramja (amely mellesleg VfW-kompatibilis, így bármely digitalizálóprogrammal együttműködik) és a hozzá kapott alkalmazás rendkívül kiforrott. Aki teljes körű vevőrendszert szeretne számítógépéhez, annak érdemes közelebbről is megismerkedni az AVerMedia TVPhone98-cal.

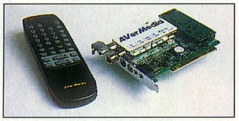

Az AVerMedia TVPhone98 tévét és rádiót varázsol PC-nkből

A kártya ára áfa nélkül 27 800 Ft, a garancia 1 év.

Giczy Gergő

- Spieler Kft. ☎ 334-3715
- www.avermedia.com/products.html#2
- www.alap.net/aruhaz/spieler/digicards.htm

Olympus Camedia C-2000Z

Kétmegások klubja

Az Olympus Camedia C-2000Z volt az első olyan digitális fényképezőgép szerkesztőségünkben, melyben 2 megapixeles CCD volt. Akár 1600×1200 képpont felbontású fotókat is készíthetünk vele. A C-2000Z – részben aszferikus lencsetagokból felépített – zoom optikája 35-105 mm-es tartományban használható (hagyományos 35 mm-es gépekre átszámítva). Az optika fényereje nagy (f/2,0 – f/2,8), így gyenge megvilágításban is készíthetünk jó képeket. Ehhez egyébként további segítséget jelent, hogy a gép a CCD érzékenységét változtatni tudja (ISO 100, 200 és 400), sőt ez manuálisan is beállítható.

A gép LCD monitora a képek visszanézése és a menübeállítások elvégzése mellett keresőként is használható. A Camediát emellett optikai keresővel is ellátták, amely dioptriakorrigáló tárcsával is rendelkezik.

Camedia C-2000Z: túl a 2 millió képponton

Az új C-2000Z nagy előnye, hogy az automata működés mellett jó néhány funkciója kézzel is állítható: például vagy a zársebességet, vagy a rekeszt állíthatjuk – a másik paramétert a gép állítja be. A megvilágítás finoman, 1/3 Fé lépésekben szabályozható. Az élesség beállítása alapvetően automata, de a végtelenre vagy 2,5 méterre mi is beállíthatjuk. A fehér-egyensúly is állítható kézzel, így a fényforrás jellegétől függően speciális színhatásokat is létrehozhatunk.

A Camedia C-2000Z SmartMedia kártyára rögzíti a JPG formátumú vagy veszteségmentes TIFF képeket. A gép menüjében a szokásos paraméterek mellett megadható, hogy több kép egyidejű megnézése esetén 4, 9, vagy 16 fotó jelenjen meg az LCD monitoron. Másik érdekes lehetőség, hogy a képek mesterségesen kissé lágyabbá tehetők, ami portréknál előnyös. A gép teljes képterületre vonatkozó fénymérés mellett szpot mérésre is képes, így könnyebb az erős kontrasztú témák fotózása.

A profi fotósok örömére külső vaku is csatlakoztatható a géphez, sőt szabályozható, hogy a vaku rögtön a zár kinyitása után vagy közvetlenül annak bezárása előtt villanjon (a hagyományos gépeknél ezt az első, illetve a második redőnyre való szinkronizálásnak nevezik). Az Olympus új gépéhez adnak egy infrás távvezérlőt, mellyel a zár működtetése és a zoom állítása mellett a megvilágítás korrigálására utasíthatjuk a gépet.

A kipróbált fényképezőgép még csupán demópéldány volt, nem sorozatban gyártott darab. Ennek ellenére hibátlanul működött, sőt magyar nyelvű leírást kaptunk hozzá. Az Olympus Camedia C-2000Z ára áfa nélkül 295 ezer Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- Olympus Hungary Kft. ☎ 459-7045
- www.olympus.com
- www.olympus.hu

Epson Stylus Color 900
Irodai stílus

Az Epson Stylus 900 típusú A4-es színes tintasugaras nyomtatója elsősorban irodai felhasználásra készült. Ezt támasztja alá az átlagosnál nagyobb nyomtatási sebesség és a nagy kapacitású tintapatronok is. A nyomtató egy fekete és egy színes patronnal (benne cián, sárga, magenta színű festék) dolgozik. A fekete patron élettartama mintegy 1200 oldal, míg a színes körülbelül 570 lap elkészítéséhez elegendő festéket foglal magában. A nyomtatóhoz hálózati kártya csatlakoztatható, mellyel munkacsoportos nyomtatóként is használható.

Stylus Color 900: 1440 dpi normál papíron is

A Stylus 900 – az Epsonnál megszokott módon – piezo technológiát alkalmaz a tintacseppek kilövéséhez. A képek, fotók élethű megjelenítéséhez a nyomtató változó méretű képpontokat alkalmaz. Meghajtóprogramjában állítható be, hogy színesben vagy fekete-fehérben jelenítse meg a dokumentumokat. A nyomtatási minőség három fokozatban állítható, és választhatunk a képek nyomtatásánál alkalmazott pontszórási módok közül is. Emellett beállítható a kontraszt, a fényerő és a színegyensúly. A nyomtató egyébként az ICM színkezelő rendszeren keresztül is használható. Ára áfa nélkül 127 ezer Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

Mérési adatok

5 oldalas levél (szöveg+logó), draft, fekete-fehér: 138 s
5 oldalas levél (szöveg+logó), normál, fekete-fehér: 56 s
CHIP tesztkép, draft, fekete-fehér: 21 s
CHIP tesztkép, normál, fekete-fehér: 44 s
CHIP tesztkép, draft, színes: 27 s
CHIP tesztkép, normál, színes: 45 s

- R.A. Trade ☎ 06-23-417-300
- www.epson.com
- www.ratrade.hu
- Szökő(tinta)ár – CHIP, 99/4/97

RedSnake Infrared Link és Log-IR 101
Infraportok asztali PC-hez

A vezeték nélküli kapcsolatra bevált megoldás az IrDa, vagyis az infravörös digitális átviteli mód. Mégis nagyon kevés PC-be építik be gyárilag annak ellenére, hogy az alaplapok már évek óta támogatják az IrDa protokollt. Szerencsére ezt utólag is könnyű pótolni külső infraporttal, melyet soros portra kell csatlakoztatni. Ennek az az előnye, hogy nem kell megbontani a házat a beépítéshez – hátránya, hogy lefoglal egy külső csatlakozót. Ez azonban csak látszólag hátrány, mert ha belső IrDa eszközt telepítenénk, akkor az egyik COM portot kellene IrDa protokoll szerint konfigurálni, vagyis a végeredmény ugyanaz. Az USB eszközök elterjedésével pedig egyre kevésbé lesz szükség a soros portra, így nyugodt szívvel fel lehet „áldozni" az egyiket.

RedSnake: figyel a vörös kígyó

Log-IR: 4 Mbit/s sebességgel

Ezt terméktípust tudtunk kipróbálni. Bár a RedSnake Infrared Link portok külsőre hasonlóak, más-más típust ajánlanak a windowsos gépekhez, a Psion 5-höz és a Psion 3c-hez. A portokhoz driverlemezt, valamint részletes telepítési és használati útmutatót mellékelnek.

A Log-IR portok a Macroda által forgalmazott termékek. Külső és belső (alaplapra dugható) változatban egyaránt kaphatók. Mindegyik típus képes 4 Mbit/s sebességű kommunikációra. A belső változat használatához a BIOS-t úgy kell konfigurálni, hogy az egyik soros port helyett az alaplapi IrDa portot aktivizálja. A portoknak van azonban egy harmadik változata is, amely közös megoldásként az alaplapi IrDa portot kivezeti a gép hátuljára egy csatlakozóra, és arra lehet csatlakoztatni az adóvevő egységet. Az eszközök telepítése egyszerű, külön meghajtóprogramra sincs szükség, mert a Windows 98 saját drivereivel működnek.

A kipróbálás során noteszgépről, illetve noteszgépre másoltunk, valamint Psion kézi számítógépekkel próbáltunk kommunikálni. A PC-k közötti másolás hosszú távon is stabilnak bizonyult mindkét típusnál – még akkor is, amikor egymáshoz képest mozgattuk a gépeket (a rálátást természetesen biztosítani kell). A Psionokkal a hosszabb idejű összeköttetés során előfordult, hogy megszakadt a kapcsolat – mivel noteszgépekkel is megfelelően működött, ezért valószínűleg a Psion, pontosabban a hozzá adott Psiwin program volt a hiba forrása.

A Log-IR 101 alaplapi port ára áfa nélkül 3900 Ft, az alaplapi külsőé 5900 Ft, a külsőé pedig 9700 Ft. A RedSnake IL-200 ára áfa nélkül 9900. A garancia mindegyik portra 1 év.

Nagy Zoltán

- Marcoda Kft. ☎ 201-4603
- www.macroda.hu
- C. G. P. Electronics Kft. ☎ 06-27-346-792

Heidelberg Quickstep

Nagy felbontású A3-as

Heidelberg Quickstep: DTP-re kitalálva

Egy jó kiadvány elkészítésének egyik sarkalatos pontja a jó minőségű fotóeredetik megfelelő feldolgozása. Ennek a munkának a megkönnyítése és az állandó jó minőség biztosítása minden DTP-s álma. A Heidelberg – a név valószínűleg nem ismeretlen a DTP-ben jártasak előtt – Quickstep scannerével arra törekszik, hogy a lehető legjobban megfeleljen ennek az igénynek.

Az A3-as eredetiket fogadni képes síkágyas scanner lelke a 10 500 trilinear color pixelt tartalmazó CCD olvasó, ez nagy felbontást és egymenetes beolvasást tesz lehetővé.

A háromlencsés optikai rendszer a különböző méretű eredetikhez illesztve képes transzparens eredetin maximum 2400 dpi optikai felbontást is elérni. Az így elérhető nagyítás mértéke 1200%, ami valószínűleg kielégítő.

A munka menetét tovább könnyíti az AutoFocus funkció, melynek segítségével az optika rá tud fokuszálni az olyan eredetikre is, melyek nem fekszenek fel pontosan az üvegre (például keretes dia).

A scannert a hozzá adott teljes értékű LinoColor szoftverrel lehet vezérelni. A színhűséget a beépített Color Manager System biztosítja, amely kompatibilis a ColorSync (Apple) és az ICM (Microsoft) színkalibrációs rendszerrel (Agfa, Fuji és Kodak eredetik használatakor).

A ColorAssistant szoftver automatikusan beállítja a szín- és képparamétereket, hogy optimális végeredményt kapjunk.

Ha egyszerre sokat kell szkennelni, a JobAssistant segítségével lehet megszervezni a munkát a beolvasástól a kimeneti file mentéséig, ilyenkor a program a háttérben végezteti a szkennelést és a hálózaton keresztül történő képtovábbítást is.

A lapolvasónak egyelőre csak mac-es meghajtóprogramja van, de már fejlesztik a PC-s változatot is. A Quickstep ára áfa nélkül 2 760 000 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- Scander Kft. ☎ 251-2960
- w3.datanet.hu/~scander
- www.linotype.de
- www.linotype.com
- www.heildelberg.de
- www.heildelberg.com

Műszaki adatok

Az eredeti maximális mérete az egyes felbontásoknál:
– 305×432 mm (305×400-as dia) 800×2400 dpi-nél
– 210×423 mm (210×400-as dia) 1200×2400 dpi-nél
– 105×423 mm (105×400-as dia) 2400×2400 dpi-nél
Színmélység: 42 bit (színenként 14 bit)
Maximális denzitás: 3,7 D
Denzitástartomány: 3,4 D
Csatolófelület: SCSI II

Asus 7400

Nem forrófejű

Asus gyártmányú alkatrésszel, sőt komplett számítógéppel is sokan találkozhattak már. Az Asus noteszgépei azonban valószínűleg kevésbé ismertek. Az általunk kipróbált 7400-as típus a legkorszerűbb igényeknek is megfelel, és nem utolsósorban formája is elegáns. A viszonylag nagy méretnek (318×250×46,5 mm) köszönhetően a TFT kijelzője 14,1 colos képátlójú (ez egy 15 colos asztali monitornak felel meg). Ugyanígy van hely a floppy- és a CD-meghajtónak is.

A gép több mint kielégítő teljesítményét a mobil Pentium II-es processzor biztosítja, amely választhatóan 266, 300, 333 vagy 366 MHz órajelű. A teljes értékű processzor 512 Kbyte másodszintű (L2) cache-t is tartalmaz. A gyors processzor általában nagyobb hőterhelést is okoz. Az Asus ezt az általa szabadalmaztatott hőelvezető technológia segítségével oldotta meg: az egyponton, például a processzornál és a memóriánál keletkező hőt elvezetik, és nagy felületen szétoszlatják.

Az asztali gépeken népszerű AGP a mobil gépekben is hódít, így a 4 Mbyte RAM-mal szerelt Ati Rage Pro Lite videoegység is AGP-n keresztül kapcsolódik a központi egységhez. A videoegységnek tévé- és külső monitorkimenete is van. Ugyanígy kompromisszumoktól mentes a 16 bites, ESS Maestro 2-es chippel készült hangegység, amely támogatja a 3D-s hangzást.

A 2.1-es szabványú PCMCIA csatlakozók Type II-es és Type III-as kártyákat tudnak fogadni, emellett támogatják a 32 bites PC Cardbus, valamint a Zoomed Video szabványt. A gyors, 130 Mbyte/s-os csatoló révén komoly sávszélességet igénylő PC Card eszközök is használhatók a gépben.

Az alapkiépítésben is kielégítő konfiguráció tovább bővíthető, ha a 24-szeres sebességű CD-olvasót DVD-olvasóra cseréljük. Már ekkor is megvalósítható a szoftveres DVD-lejátszás, ha azonban ezt még kiegészítjük egy hardveres DVD-dekóder kártyával, akkor hordozható házimozi berendezést kapunk.

A jó hőgazdálkodásnak köszönhetően a számítógép csendes. A beépített 4800 mAh-s lítium-ion akkumulátorok a gyári adatok szerint 2,5-3 órán át biztosítják a gép számára az energiát. Ha plusz energiára van szükség (például hosszabb úton) a CD-olvasó helyére egy második akkumulátort lehet illeszteni. A gép különböző állapotait (hálózati üzem, akkutöltés, lemezaktivitás stb.) LCD kijelzőről lehet leolvasni, így nem kell bebootolni a gépet, hogy képet kapjunk az akku állapotáról.

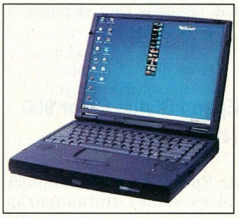

Asus 7400: megbízható útitárs

Az Asus noteszgépek a többi Asus termékhez hasonlóan magas színvonalúak, amit az is elősegít, hogy (természetesen) saját alaplappal építik a gépeket. Bár hosszabb próbaüzemre nem volt módunk, valószínűleg megbízható mobil társa lesz annak, aki ilyet választ. A kipróbált konfiguráció (366 MHz-es CPU, 4 Gbyte-os merevlemez, 64 Mbyte RAM) ára áfa nélkül 693 ezer Ft, a garancia 1 év

Nagy Zoltán

- Sowah Kft. ☎ 350-4539
- www.sowah.hu
- www.asus.com.tw

400MHz Hordozható ERŐMŰ

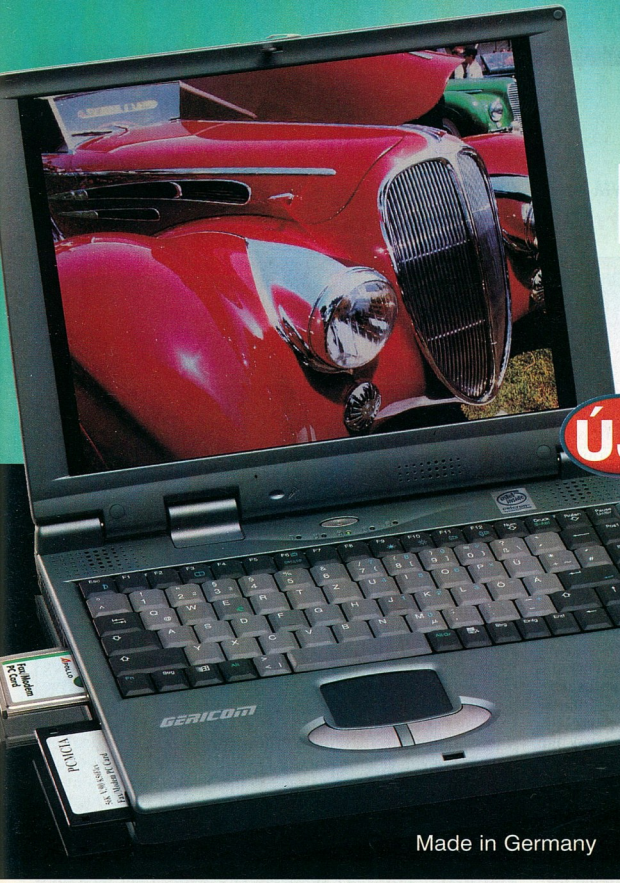

Elképesztő kiépítettségű gép kiváló TFT **színes kijelzővel**, masszív **128MB memóriával**, gyors **6.4GB** merevlemez kapacitással, **32MAX CD-ROM**-mal, **Intel® Celeron 400MHz** processzorral és **DVD** vagy **CD-író** beépítési lehetőséggel.

Made in Germany

GERICOM Overdose 2

- 13.3" TFT (1024x768) színes kijelző
- Intel® Celeron processzor, 400MHz
- 64MB SDRAM bővíthető 256MB-ig
- 4.3GB EIDE HDD, 1.44FDD
- 32MAX sebességű CD-ROM meghajtó
- 3D-Full Duplex hangkártya
- ATI RAGE LT PRO AGP videokártya 4MB
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bőr hordtáska
- DVD/CD író, dupla akku opcióval
- 316mm x 216mm x 38.5mm, 2.7kg, metál színben

Ajánlott ár: 399.900 Ft

GERICOM Meisterstück

- 12.1" TFT (800x600) színes kijelző
- Intel® Pentium MMX processzor, 233MHz
- 512kB cache
- 32MB SDRAMbővíthető 256MB-ig
- 4.3GB EIDE HDD, 1.44FDD
- 24MAX sebességű CD-ROM meghajtó
- 3D-Full Duplex hangkártya
- S3 Virge MX videokártya 4MB
- Infra port
- TouchPad, 2db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó, bőr hordtáska
- 302mm x 249mm x 46mm, 3kg, fekete színben

Ajánlott ár: 299.900 Ft

GERICOM GPS 2000 TFT

- 6.1" TFT színes kijelző
- Cyrix® MX processzor, 166MHz
- 64MB SDRAM
- 4.3GB EIDE HDD
- 1.44MB külső floppy meghajtó
- 24MAX sebességű külső CD-ROM meghajtó
- Sonund Blaster kompatibilis hangkártya
- Infra port
- TrackPoint, 1db PCMCIA kártya hely, Audio bemenet, beépített sztereó hangszorók, külső monitor csatlakozó, nyomtató, PS/2, soros port, USB, hangfal és mikrofon csatlakozó
- Docking station
- 214mm x 124mm x 37mm, magnézium színben

Ajánlott ár: 269.900 Ft

CompuGroup Budapest VII. Rózsa utca 35. 351-7447,351-7448, elias@compugroup.hu
CompuGroup Budapest XIV. Nagy Lajos kir.113. 220-5286,220-5289, gaalk@compugroup.hu
CompuGroup Szeged Móra u. 38. 62/442-217, szeged@compugroup.hu
CompuGroup Debrecen, Bercsényi u.7. 52/322-999, debrecen@compugroup.hu
CompuGroup Nyíregyháza, Géza u. 9. 30/9657-82630/9533-823, nyiregyhaza@compugroup.hu
CompuGroup Pécs, Király u. 76. Átr.üh. 72/213-411, pecs@compugroup.hu
CompuGroup Szombathely, Kossuth Lajos 19. 94/340-842, szombathely@compugroup.hu
CompuGroup Győr, Nagy Imre u. 8. 96/415-434, gyor@compugroup.hu
CompuGroup Székesfehérvár, Zsolt u. 35. 22/320-105, vigvari@mail.alba.hu
CompuGroup Sopron, Újteleki u. 1-5. 99/334-278, sopron@compugroup.hu
Mo-Ro Szekszárd, Széchenyi u. 74/319-663, szekszard@compugroup.hu
Spéci Budapest XIV. Bánki Donát 62. 220-05-90, speci@speci.hu
ACOMP PEST 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
ACOMP BUDA 1125 Budapest, Királyhágó utca 2. Tel./Fax: 356-6790, 212-8963
ACOMP PÓLUS 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
ANSAN COMPUTER 1119 Budapest, Bártfai u. 24. Tel: 464-7110, 464-7111 Fax: 206-7420 ansan@ansan.hu
ANSAN COMPUTER 5600 Békéscsaba, Temető sor 8. Tel: 06-30-9-553-269 Fax: 06-66-430-755 www.ansan.hu
ANSAN COMPUTER 9700 Szombathely, Kötő u. 12. Tel/Fax: 06-94-312-333 szombathely@ansan.hu

HP Omnibook 900

Könnyű és menedzselhető

A Hewlett-Packard nevét nem a noteszgépek tették híressé – pedig a tesztelésre nálunk járt HP Omnibook 900 meggyőzött minket arról, hogy a cég e téren is képes újdonságot nyújtani. Például a noteszre kétféle mobil egérpótlékot szereltek: a tapipad felett egy pöcökegér is helyet kapott, mindkettő két-két saját gombbal, így mindenki ízlése szerint választhat, hogy melyiket használja.

Az Omnibook 900 tervezése során a hordozhatóság, azaz a kis súly és a kis külső méret volt a fő szempont. Ennek áldozatul esett a floppymeghajtó, amely a házon kívül, egy külső tokban kapott helyet. E tokba azonban CD-olvasót vagy DVD-meghajtót is helyezhetünk a floppymeghajtó helyett.

Bár a 900-as könnyű, teljesítménye az asztali gépekével vetekszik, köszönhetően a beépített mobil 300 MHz-es Pentium II-nek, amely még az asztali gépekbeli társánál is gyorsabb, ugyanis a másodszintű gyorsítótár (L2 cache) a processzormaggal együtt egy szeleten kapott helyet.

A HP-t a hálózati világból ismerők elégedetten konstatálhatják, hogy az Omnibook 900 hálózatról menedzselhető, ugyanis alapfelszerelésként tartalmazza a HP TopTools 4.1-et, amellyel a beépített alkatrészek típusán, gyári számán kívül azok működőképessége is ellenőrizhető. Az

Omnibook 900: fő szempont a hordozhatóság

Omnibook család többi tagjához hasonlóan a 900-as is Y2K-kompatibilis.

Az Omnibook 900-at a HP Magyarország jóvoltából egy hónapig tesztelhettük, így ez idő alatt sok tapasztalatunk gyűlt össze. A legfontosabb, hogy a számítógép végig megbízhatóan működött. Sajnos 32 Mbyte memóriája kevésnek bizonyult – vásárláskor legalább 64 Mbyte-ot érdemes kérni bele. Az egerek közül a pöcök előnyösebbnek tűnt, ezzel gyorsabb volt a munka, mert használata kisebb kézmozgást igényelt. A noteszgép ára áfa nélkül 650 000 Ft-tól indul, a garancia 1 év.

Fazakas László

- HP Magyarország Vevőszolgálat ☎ 343-0310
- HP Buda Szakáruház ☎ 466-6257
- www.hp.com
- www.hp.com

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott celeronos géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- Márkás felépítés – CHIP, 99/2/67

Műszaki adatok

Processzor: 300 MHz-es mobil Pentium II
Memória: 32 Mbyte
Merevlemez: 4,3 Gbyte
Kijelző: 12 colos aktív mátrix TFT
Tömeg: 1,79 kg (kiegészítők nélkül)
Kiegészítők: floppymeghajtó
Szoftverek: Windows 98, McAfee VirusScan, TopTools 4.1

Crito 65

Hordozható asztali gép

A Crito 65 nagy teljesítményű noteszgép. Az asztali gépek processzorával készül, a nálunk járt példányba 366 MHz-es CPU került. Emellé maximum 160 Mbyte memóriát lehet telepíteni, ami gyakorlatilag minden extra igényt kielégít. A videoalrendszer, az Ati Rage Pro Lite AGP porton keresztül kommunikál, és 8 Mbyte memóriával gazdálkodik. Ezzel külső monitoron is nagy felbontást és színmélységet lehet elérni.

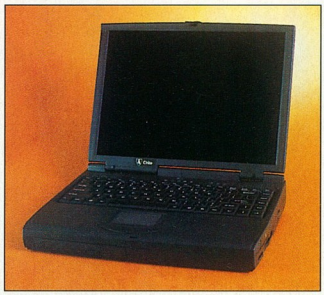

Crito: 366 MHz-en

Az Ati név azt is természetessé teszi, hogy a noteszgépben tévé- (pontosabban kompozit video-) kimenet is van, ami sokféle célra használható.

A gép kijelzője a ma divatos 14,1 colos átlójú TFT, melynek felbontása 1024×768 pixel, 256 ezer szín mellett. A képernyő fényereje és kontrasztja jó, nappali fényviszonyok mellett is kitűnően használható, és a látószöge is viszonylag széles, azaz nem csak szemből olvasható jól a képernyő tartalma.

A „hangzavarról" a noteszekben elterjedt ESS Maestro 2-es chipkészlet gondoskodik, amely támogatja a 3D-s hangzást (Sensaura technológia). A beépített hangszórókon kívül vonali be- és kimenet, valamint mikrofonbemenet kapcsolódik a hangrendszerhez. Az azonnali hangrögzítéshez mikrofont is építettek a monitor mellé.

A Crito gépbe számos periféria illeszthető. Bármilyen 2,5 colos IDE merevlemez használható, az IDE vezérlő egyébként UDMA üzemmódban dolgozik. Alaptartozék a 24-szeres sebességű CD-olvasó, amely kicserélhető DVD-olvasóra is. Bár a floppymeghajtó fixen be van építve, szintén kicserélhető LS-120-as meghajtóra. A PC Card csatlakozó a legkorszerűbb követelményeknek is megfelel, Type II-es és III-as kártyákat képes fogadni, támogatja a Cardbus és a Zoomed Video Port technológiát.

A Crito 65 nem tartozik a legkisebb és legkönnyebb noteszek közé, ezzel szemben olyan teljesítményt nyújt, amit sok asztali gép is megirigyelhet.

A múltban a noteszgépek egyik legfőbb hátránya az volt az asztali gépekkel szemben, hogy le voltak maradva az aktuális technológiákhoz képest. Mára ez már egyáltalán nincs így, ezért bátrabban vásárolhatunk hordozható gépet, nem kell félnünk, hogy hamarabb elavul, mint asztali gépünk.

A Crito 65 ára a kipróbált kiépítésben (366 MHz-es CPU, 64 Mbyte RAM és 4 Gbyte-os merevlemez) áfa nélkül 621 ezer Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- Crito Kft. ☎ 349-2624
- www.crito.com/root_eng/index.htm

Compaq ujjlenyomat-azonosító

A gép ujjra indul

Nem, nem egyszerűen az operációs rendszer újraindításáról lesz most szó, hanem a jövővel foglalkozó tudományos-fantasztikus filmekből ismert ujjlenyomat-vizsgáló hardverről.

A körülbelül 1 dekás dobozkában egy CMOS scanner bújik meg, amely egy szuszra képes feldolgozni az elé tett adatot. Üzembe helyezése nagyon egyszerű, a párhuzamos portra és a billentyűzetcsatlakozóra is csatlakoztatni kell, ezután jöhet a telepítés.

Windows NT-s és Windows 9x-es meghajtóprogramjai vannak, de különösen a Windows 9x-es változat a figyelemre méltó. Ez ugyanis képes az operációs rendszer beléptető rendszerét átalakítani közel olyan biztonságosra, mint amilyen az NT-é. Vagyis már a telepítés is adminisztrátori szinten történik, és ezután már csak ő képes leszedni a gépről a szerkezetet.

Ettől kezdve a [Ctrl Alt Del] billentyűkombinációval már nem lehet újraindítani rendszerünket, hogy kicselezhessék a belépő kódot, mert a rendszer minden eseményt naplóz. A telepítő felismeri az ujjlenyomatunkat, aminek jobbnak kell lennie, mint majd a belépéskori lenyomatnak, hiszen nem tudjuk kétszer ugyanúgy odahelyezni ujjunkat. A program ezután különleges, egyedi ismertetőjeleket keres, amihez megadhatjuk (szintekre bontva és százalékosan), hogy milyen részletességgel vizsgálódjon.

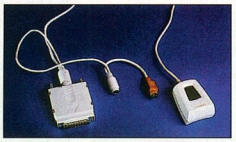

Ujjlenyomat-azonosítás: jövő a jelenben

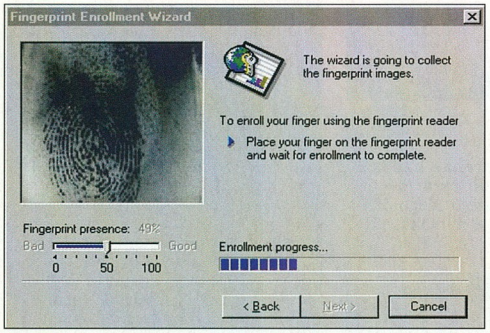

Beállítható a felismerés pontossága

Később, ha esetleg nem tudnánk belépni ujjlenyomattal, az adminisztrátori kóddal is beléphetünk, hogy orvosoljuk a problémákat. A szerkezet egyszerű és ötletes, a programok és a dokumentáció minősége jó. Bár nem nyújt tökéletes biztonságot (hiszen ilyen nem is létezik), az biztos, hogy a jelszónál hatásosabb védelmet ad. Az ujjlenyomat-azonosító ára áfa nélkül 20 900 Ft + áfa, a garancia 1 év.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Delta Elektronik ☎ 437-5200
- www.delta.hu
- www.compaq.com

Epox MVP4A

Miért Super a Socket 7?

Ez a kérdés merült fel bennem először, amikor kezembe került a SS7-es alaplapok legújabb darabja, az ATX-es Epox MVP4A. Mint neve is elárulja, ez a Via új chipkészlete köré épült, amely valóban nagyon új a piacon. Ezt a vezérlőt már kifejezetten az új K6-III-as processzorcsalád kiszolgálására tervezték. A teszteléshez is ebből a CPU-családból használtunk egy 400 MHz-es darabot. A mért eredmények megfeleltek a várakozásoknak, az AMD processzora hozta a formáját, az alaplap memóriaátvitele pedig szokványosnak tekinthető.

A próba során a Via chipbe integrált Trident Blade 3D-s videoalrendszer – ami a rendszermemóriából leválasztott 8 Mbyte RAM-mal gazdálkodhat – nem volt igazán meggyőző. Újdonságnak számít az alaplap IDE vezérlője, mert támogatja az UltraDMA/66-os adatátvitelt – ennek megfelelően a mérésekhez Quantum gyártmányú CR-A-s merevlemezt használtunk. Akinek nincs ilyen vagy hasonló merevlemeze, annak sem kell aggódnia, mert a vezérlő minden eddigi szabvánnyal kompatibilis lefelé. Hogy ne kelljen még hangkártyát is venni a gépünkhöz, a mérnökök még ezt az egységet is az alaplapra építették.

A tervezők láthatóan amit csak lehetett, belezsúfoltak az új MVP4-es chipkészletbe, így már nem kell azon gondolkoznunk, hogy milyen hang- és videokártyát vegyünk, mindezt megkapjuk az alaplappal – csupán a processzorról és memóriamodulokról kell gondoskodnunk, és már készen is van a munkaállomásunk. Ez persze a későbbi bővítések szempontjából nem feltétlenül ideális.

Összességében ezt az alaplapot nem játékosoknak találták ki, inkább csak irodai célokra alkalmas. Ajánlanám mindenkinek, aki irodába vagy otthonra egyszerű, de jó minőségű gépet szeretne összerakni. Az alaplap ára áfa nélkül 23 ezer Ft, a garancia 4 év.

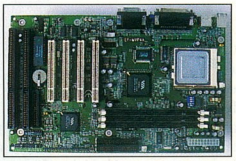

MVP4: amit lehet, beleraktak

Nagy Imre

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.epox.com.tw

Műszaki adatok

Kártyahely: 4 PCI, 2 ISA
Memóriafoglalat: 3 DIMM
Alaplapi vezérlők: video- és hangkártya
Cache: 512 Kbyte L2 vagy L3 szintű
Egyéb: BIOS-ból állítható órajel és szorzókapcsoló; hőfok- és a hűtőventilátor fordulatszámának figyelése

Mérési adatok

Dhrystone: 553136 Dhry/s
Whetstone: 2362 kWhet/s
Memóriaátvitel: 16 235 Kbyte/s
Merevlemez adatátvitele: 16 235 Kbyte/s
Grafikai műveletek: 6541 művelet/s
Final Reality, AGP, 16 MB: 52,23 pont
(Tesztkonfiguráció: 400 MHz-es AMD K6-III CPU, 64 Mbyte SDRAM, 4,3 Gbyte-os Quantum CR-A merevlemez.)

Szóljon a Jazz!

A PC mára szórakoztatóelektronikai berendezéssé vált. Ezt jelzi a két teljes Jazz hangrendszer is, melyet szerkesztőségünkben kipróbáltunk.

A kisebbik rendszer, a J-7907 4.1-es elrendezésű, azaz négy darab egyforma hangdoboz és egy mélynyomó láda alkotja. A komolyabb, J-9902-es rendszer 5.1-es, azaz öt hangdoboz van – ezek megegyeznek az előző rendszerben találhatókkal –, de a mélyláda itt már klasszisokkal komolyabb, fából készült doboz. A robusztus mélynyomó ládájában kapott helyet az átgondolt tervezésű erősítőegység is.

Ehhez az összeállításhoz távirányítható, LCD kijelzős Dolby Surround ProLogic vagy Dolby Digital dekóder egységet is választhatunk – tetemes felárért.

Persze a dekódert bármihez csatlakoztathatjuk: legyen az tévé, hifi hangrendszer, játékkonzol vagy videó, a dekódolást minden esetben végrehajtja.

A PC-s hangrendszerekhez viszonyítva nagyon szépen szól mindkét összeállítás, ám az audiofil fülekkel megáldottak jobban járnak, ha inkább egy drágább, akár hi-end hangrendszert vásárolnak.

Ebben az árkategóriában viszont aligha találunk ennél jobb és komplettebb rendszert.

A próba során a kisebbik összeállításban szereplő mélyláda erőtlenül szólt, és a rajta elhelyezett potenciométereket sem találtuk igazán felhasználóbarátnak: a hátsó és az első csatornákat minden egyes alkalommal külön-külön kell állítani, ezért nehéz pontosan behangolni a rendszert.

A nagyobb rendszer mélynyomója már összkomfortos, és hangja is egy klasszissal jobb. Potméterei jól átgondoltak, vagyis szinte mindent elkülönítve tudunk szabályozni – sub, center, első, hátsó csatornák és balance. Ezeket csak egyszer kell beállítani, utána már elég a központi hangerőszabályzót tekergetni.

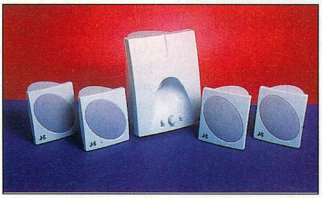

A 4.1-es...

A 4 vagy többcsatornás hangkártyák idején a legjobb és a jövőben sem porfogóvá átigazoló megoldás a nagyobbik szett dekóder nélkül, közvetlenül a hangkártyánkra kötve. Így baráti áron juthatunk egy többhangszórós összeállításhoz, ami kategóriájában meglepően jól muzsikál.

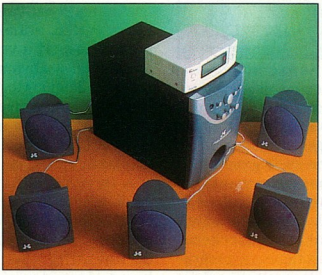

...és az 5.1-es Jazz hangrendszer

A J-7907 ára áfa nélkül 17 ezer Ft, a J-9902 rendszer ProLogic dekóderrel 49 ezer, dekóder nélkül 22 ezer Ft, a garancia 1 év.

Erdős Márton
(martinm@umszki.hu)

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.jazzspeakers.com
- www.dolby.com

Az olcsó profi

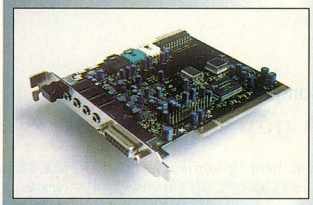

A Terratec Vortex2-es megoldása

Már egy évvel ezelőtt is léteztek olyan PC-s hangkártyák, melyek képesek voltak stúdióminőségű, akár teljesen digitális hangkeverésre, szerkesztésre. Egyetlen bökkenő volt velük: vastag pénztárcákhoz méretezték az árukat.

A Terratec Vortex2 chippel szerelt kártyája – mellyel a hangrendszereket kipróbáltuk – ezen is változtat. A komoly hifi és a hamiskásan muzsikáló PC közti szakadékot elsőként a Vortex2-alapú hangkártyáknak sikerült áthidalniuk. Alacsony árukhoz képest kitűnő a karakterisztikájuk és a tudásuk.

A hangchipet már ismerhetjük a Diamond MX300-ról, a Terratec mégis valami mást hozott ki belőle. Az egyik eltérés, hogy a kártya belső D/A és A/D konvertere 18 bites, ami házi hangstúdiónál nagy előny. A másik eltérés: optikai digitális kimenete van. Sajnos ilyen bemenet nincs rajta, de reménykedhetünk, mivel a kártya később bővíthető. Az optikai kimenet egyaránt ismeri a 32, a 44,1 és a 48 kHz-es frekvenciát.

Tesztünk során kiderült az is, hogy a digitális másolásvédelmet nem továbbítja. Négyhangszórós kimenete van, és az új Aureal meghajtóprogrammal akár 76 háromdimenziós hangcsatorna egyidejű keverésére is alkalmas – minimális processzorterhelés mellett. Szinte az összes paramétere megegyezik a többi, hasonló chipre épülő kártyáéval: például 97 dB fölötti jel-zaj viszony, tízsávos hardveres equalizer, mintavétel-állítás.

A kártyához rengeteg szoftvert adnak, többféle zeneszerkesztőt és 3D-s demókat, melyekkel a kártya tudását tudjuk kipróbálni. Hasznos segédprogramokat és programozási segédleteket is találunk a meghajtóprogramok mellett. Aki egy jó minőségű hangkártyát szeretne venni, és játék mellett zeneszerkesztésre is használná, jó eszközhöz juthat a Terratec kártyával. A kártya ára áfa nélkül 21 600 Ft, a garancia 2 év.

- www.terratec.de
- Harc a fülünkért – CHIP, 99/5/94

HP LaserJet 4050-es sorozat

Jóval nagyobb szám!

Mióta nyomozok egy megbízható, nagy teljesítményű és mégis méltányos árú nyomtató után. Most azt hiszem, megtaláltam. A HP LaserJet 4050-es sorozat, amely a korábban sikeres 4000-es sorozat tagjait váltja fel, épp nekem lett kitalálva, mert nemcsak a sorozatszám lett nagyobb.

Nekem az idő pénz. Az azonnal bekapcsoló beégetőművel nincs bemelegedési idő, s így az energiafogyasztás és a várakozás is csökken. Valós 1200 dpi-s felbontása révén ragyogó minőségű, professzionális küllemű dokumentumokat nyomtathatok, ráadásul a megnövelt teljesítménynek köszönhetően elődjénél akár kétszer gyorsabban is.

A HP JetSend technológiának és a gyorsított infravörös kommunikációnak köszönhetően notebookomról vagy HP CapShare 910 zsebmásolómról azonnal nyomtathatok. Az opcionális duplex egység révén a lap mindkét oldalára tudok nyomtatni. A papíradagoló tálcák rugalmasan konfigurálhatók, így cserélgetés nélkül bármikor kiválaszthatom, hogy milyen papírt szeretnék használni.

Legjobban azt szeretem benne, hogy annyi fiók van rajta, mint a nagymamám komódján.

HEWLETT PACKARD

Expanding Possibilities

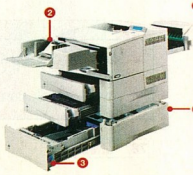

HP Vevőszolgálat: 343-0310
http://www.hp.hu

A HP LaserJet 4050 sorozat papír- és dokumentumkezelési opciói:

1. Nagy kapacitású borítékadagoló
2. 500 lapos alsó adagoló
3. Duplex egység a kétoldalas nyomtatáshoz
4. EIO merev lemez a dokumentumok tárolásához és privát nyomtatáshoz

Figyelnek minket

A Web-kamera viszonylag új eszköz a magyar számítástechnikai piacon. Segítségével megvalósítható a nem is olyan régen még csak tudományos-fantasztikus filmekben szereplő videotelefon.

A Web-kamerát, mint kommunikációs eszközt Nyugaton és az Egyesült Államokban már évek óta használják. Sajnos a magyar Internet-vonalak többségének sebessége csúcsidőben nem mindig elegendő a folyamatos képátvitelhez, ezért e kamerák széles körű elterjedésére még várni kell.

Ez érezteti hatását a magyar kínálatban is, amely egyelőre viszonylag szűk. Emiatt nem készíthettünk mindenre kiterjedő összehasonlítást, így e tesztünk inkább bemutatóként szolgál a Magyarországon már kapható kamerákról. A legjobb egységek azért megkapták CHIP-TIPP-ünket – megérdemelten.

A Web-kamerákat – bár kitalálóik elsődleges célja ez volt – nem csak videotelefonálásra (vagy ahogy néhány filmben hallhatjuk: „vizionálásra") lehet használni, hanem állóképek vagy kis képfrissítési frekvenciájú, rövid filmecskék készítésére is.

Elnevezésük arra a funkciójukra utal, hogy az Interneten keresztül „élő" állóképeket tudnak közvetíteni. Egyes Web-kamerák szoftvere működhet Web-szerverként, amely a távoli gép kérésének érkezésekor az általa éppen „látott" képet elküldi Web-oldalként, sőt akár be is illeszti HTML környezetbe.

Az Interneten vannak olyan Webhelyek, melyek kamerái városokban, tengerparton, sípályákon vagy egy madárfészek mellett vannak elhelyezve.

Cikkünk mutatójában megadjuk az egyik legérdekesebb ilyen hely címét.

- Magánélet az Interneten – CHIP, 99/2/112
- www.icepick.com

Egyes Internet-szolgáltatók arra használnak Web-kamerát, hogy azok számára, akiknek misztikum az Interneten bolyongó sok adat forrása, magát a szervert mutatják be a kamera segítségével, „élőben".

Hogyan teszteltünk?

Tesztünk során olyan egységcsomagokat vizsgáltunk meg, amelyeket külső alkatrészek bevonása nélkül lehet használni. Ennek értelmében nem foglalkoztunk a csak kamerát vagy csak videodigitalizáló kártyát tartalmazó dobozokkal, jóllehet ilyenek is kaphatók a kereskedelemben. (Persze amennyiben valakinek már van videobemenetes kártyája, javasoljuk, hogy nézzen körül a kamerák között is.) A kamerák üzembe helyezése után a lényeges működési paramétereiket vizsgáltuk meg.

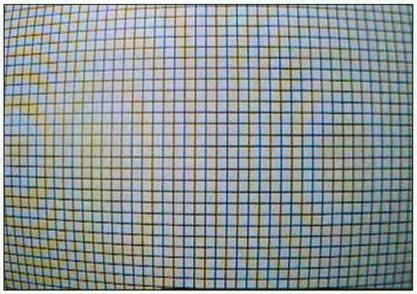

Halszemeffektus: az eredeti kép szabályos négyzetrács

Csatolófelület: Azaz hogyan lehet a kamerát a géphez kapcsolni. A megvizsgált kameráknál a legkülönfélébb módokat alkalmazták. Az adatvezeték mellett szükség van az energiaellátást biztosító, egyes típusoknál pedig külön mikrofonvezetékre is.

Ha egy gépben van USB csatlakozó, úgy a csatlakoztatás nagyon egyszerű, hiszen az USB kábel minden funkciót ellát. Nem így a párhuzamos portba, vagy külön kártya segítségével kompozit RCA csatlakozóba illeszkedő típusoknál.

Ezeknél ugyanis tápfeszültség-forrásként szóba jöhet külön tápegység, a billentyűzet csatlakozója (!) vagy akár a hozzá tartozó videodigitalizáló kártya saját feszültségforrása is. Amennyiben a kamerához külön mikrofonvezeték van, szükség lesz mikrofonbemenetes hangkártyára is. (Mellesleg a legtöbb ma kapható hangkártyán már van mikrofonbemenet.)

Elhelyezés: A kamerák többségét a monitor tetejére célszerű helyezni. Ez van ugyanis arcunkkal egy vonalban, tehát innen kapjuk a legszebb képet. A választékban a gömbcsuklós-talpas és a rögzítés nélküli kivitel mellett megtalálhatjuk a fölcsavarozható és a függőlegesen állítható optikájú típusokat is.

Felbontás, színmélység: A maximális felbontás adott, a minimális és a közbülső értékek szoftverfüggők. Mi a kamerák saját szoftverének tudását tüntettük fel a műszaki adatokat összefoglaló táblázatban. A színmélységnek csak elvi jelentősége van, hiszen már a 24 bit is 16 millió különböző színárnyalatot jelent, ami bőven elegendő az emberi szem számára.

Képfrissítési frekvencia: Ez a paraméter az átviteli sebesség függvénye. Ezen a téren a nem analóg jelet kibocsátó (vagyis nem RCA vagy S-Video csatolású) kamerák korlátokba ütköznek az USB vagy a párhuzamos csatolás átviteli sebessége miatt. Így az ilyen kameráknál a legnagyobb felbontás mellett nem lehet elérni a maximális képfrissítési frekvenciát. Az analóg csatolású kameráknál a digitalizálási képismétlés az alapgép és a kártya teljesítményétől függ.

Mikrofon: A kamerák többségében

Műszaki adatok

Gyártó	AVerMedia	C. U. C. U. S.	Genius	LifeView	LifeView	Logitech	Logitech	Logitech	Logitech	Logitech	Philips	Philips
Típus	Cam-Guard	Video Conferencing Kit	PC Camera	Fly Video	Fly Video Easy**	QuickCam Home**	QuickCam Pro**	QuickCam Pro**	QuickCam VC	QuickCam VC	PCA645VC	PCA646VC
Csatolófelület	USB	saját video-digitalizáló kártya (PAL RCA, táp)	USB	saját tévétuner kártya (PAL RCA), billentyűzet	saját video-digitalizáló kártya (PAL RCA), billentyűzet	USB	párhuzamos, billentyűzet	USB	párhuzamos, billentyűzet	USB	párhuzamos, jack, tápegység	USB
Elhelyezés	külön gumitartón, rögzítés nélkül	saját talpon, gömbcsuklóval	külön gumitartón, rögzítés nélkül	saját talpon, gömbcsuklóval	saját talpon, gömbcsuklóval	saját talpon, gömbcsuklóval	fölcsavarozható	fölcsavarozható	külön gumitartón, rögzítés nélkül	külön gumitartón, rögzítés nélkül	saját gumitalpon, függőlegesen állítható optika	külön gumitartón, rögzítés nélkül
Felbontás	160×120–640×480 képpont	192×144–768×576 képpont	80×60–352×288 képpont	maximum 768×576 képpont	maximum 768×576 képpont	160×120–640×480 képpont	160×120–640×480 képpont	160×120–640×480 képpont	160×120–640×480 képpont	160×120–640×480 képpont	80×60–352×288 képpont	80×60–352×288 képpont
Színmélység	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	30 bit	30 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit
Képfrissítés	nincs ilyen adat	géptől függ	3,75-24 kép/s	géptől függ	maximum 30 kép/s	maximum 30 kép/s	maximum 36 kép/s	maximum 30 kép/s	maximum 30 kép/s	maximum 30 kép/s	maximum 25 kép/s	3,75-24 kép/s
Mikrofon	●	○	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●
Szoftverek	Easy Axess, Easy Xpress, Power Video	Digital Video Producer	LinkTel VideoLite Mail	FlyVideo '98	FlyVideo '98	NetMeeting, RealPlayer, IE4	NetMeeting, RealPlayer, IE4	NetMeeting, 4 WebEasy Lite, PhotoDeluxe, RealPlayer, IE	NetMeeting, WebEasy Lite, PhotoDeluxe, RealPlayer, IE	NetMeeting, RealPlayer, IE	NetMeeting, Acrobat	NetMeeting, Acrobat
Meghajtóprogramból állítható paraméterek												
Fehéregyensúly	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	●	●
Zársebesség	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●
Fényerő	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●
Kontraszt	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Gamma	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●
Vízszintes tükrözés	○	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●
Támogatott operációs rendszer	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98, Mac OS	Windows 95/98	Windows 95/98	Windows 95/98
Gyártó Web-címe	www.aver.com	www.tnc.com.tw	www.geniusnet.com.tw	www.lifeview.com	www.lifeview.com	www.logitech.com	www.logitech.com	www.logitech.com	www.logitech.com	www.logitech.com	www.philips.com	www.philips.com
Forgalmazó	Kelly-Tech Kft.	Kelly-Tech Kft.	Pan Elektronika Kft.	Spieler Kft.	Spieler Kft.	Scander Kft.	Scander Kft.	Scander Kft.	Scander Kft.	Scander Kft.	Macroda Kft.	Macroda Kft.
Forgalmazó telefonszáma	363-2864	363-2864	342-4907	334-3715	334-3715	251-2960	251-2960	251-2960	251-2960	251-2960	201-4603	201-4603
Forgalmazó Web-címe	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.genius.hu	www.alap.net/arubazs/spieler	www.alap.net/arubazs/spieler	w3.datanet.hu/-scander	w3.datanet.hu/-scander	w3.datanet.hu/-scander	w3.datanet.hu/-scander	w3.datanet.hu/-scander	www.macroda.hu	www.macroda.hu
Ár, garancia*	21 200 Ft	17 690 Ft	29 900 Ft	36 800 Ft	27 800 Ft	28 800 Ft	28 800 Ft	34 680 Ft	34 680 Ft	24 460 Ft	22 900 Ft	22 900 Ft

(*) a táblázatban szereplő termékekre 1 év garanciát adnak. (**) az adatok csak tájékoztató jellegűek

beépített mikrofon van, de egyes típusokhoz különálló, a hangkártyához csatolandó mikrofont mellékelnek. Ha egyik sincs a készletben, külön kell beszereznünk.

Szoftverek: A kamerákhoz általában adnak valamilyen kommunikációs vagy szerkesztőszoftvert. Ezek teljes értékű, korlátozás nélküli programok voltak. Táblázatunkban ezek helyszűke miatt gyártóik neve nélkül szerepelnek.

Majdnem minden eszközhöz kapunk valamilyen kommunikációs szoftvert, amellyel videokapcsolatot hozhatunk létre partnerünkkel. Tudásuk apró eltérésekkel azonos: a saját és a távoli kamera képét monitorunkra varázsolják, miközben telefonszerűen beszélgethetünk egymással. A kamerákhoz járó kommunikációs szoftverek – a SmithMicro VideoLink Mail, a VDOnet VDOPhone, az AVerMedia Power Video, az Acer EasyAxess, a CyberLink LinkTel és VideoLive Mail, valamint a Microsoft NetMeeting – tudásukban egymáshoz közel álló, önállóan használható programok.

Egyes kamerákhoz videoszerkesztő is tartozik, például az Acer EasyXpress, az Asymetrix Digital Video Producer, vagy a tévévevővel is felszerelt LifeView FlyVideo '98.

A RealNetwork RealPlayer videolejátszó, az Adobe PhotoDeluxe képszerkesztő, az Adobe Acrobat PDF-készítő, míg az Ixla WebEasy HTML-szerkesztő program. Az IE4 rövidítés a táblázatban a Microsoft böngészőprogramja, az Internet Explorer 4-es verzióját takarja.

Meghajtóprogram: E programok nagyon sokfélék, egyikkel több, másikkal kevesebb funkció érhető el. A fehéregyensúly beállítására azért van szükség, hogy kalibrálhassuk a külső színeket a kamera által készített kép színeivel – a fehér színnek valóban fehér-

C.U.C.U.S. Video Conferencing Kit

Genius PC Camera

LifeView Fly Video

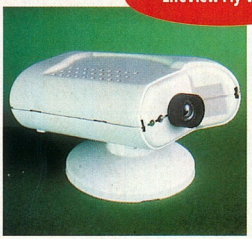

nek kell lennie, és nem sárga vagy kék árnyalatúnak. A zársebesség állításával a kamera mintavételezési ideje állítható, ami meghatározza, hogy a mozgó tárgyak mennyire élesek az elkészült képen.

A fényerővel és a kontraszttal – ezek általánosan használt képszerkesztési paraméterek – a helyi fényviszonyokhoz lehet igazítani a kamera működését. A gamma korrekcióra csak akkor van szükség, ha a monitor és a valóság színei eltolódnak egymáshoz képest a színskálán. A vízszintes tükrözés megfordítja a monitoron látható képet, mintha tükörben néznénk magunkat.

A vizsgálat értékelése

A kamerák sokfélesége miatt nehéz igazi értékelést adnunk, összefoglalásul azonban ki tudjuk emelni néhány érdekes megfigyelésünket.

A kamerák mindegyikébe széles látószögű optikát építettek, ezért a kapott képen úgynevezett halszemeffektus figyelhető meg, azaz a kép szélei gömbszerűen behajlanak. Egyszeri élességállítás után kis tűréssel a távoli és a közeli képek is egyformán élesek, a legkisebb fókusztávolság pedig meglepően kicsi (néhány centiméter).

A külön tartón, rögzítés nélkül álló kamerák stabilitása nem kielégítő, mert helyes beállításuk a kábelek merevsége miatt nagyon nehéz, és már az asztal meglökésétől elmozdulhatnak. Más a helyzet a gömbcsuklós típusoknál, itt a beállítás egyszerű, és a kamera később is stabil marad.

A telepítés egyik kameránál sem okozott problémát. Egyes USB-s típusoknál még a gépet sem kellett újraindítani, mert működés közben is csatlakoztathatók, a Windows pedig rögtön fölismeri őket.

CHIP-TIPP

Végül bemutatjuk a nekünk legjobban tetsző kamerák néhány paraméterét. Döntésünkben szerepet játszottak a működési paraméterek mellett a kamerához kapott szoftverek is, hiszen ezekkel lehet csak igazán kihasználni egy ilyen eszköz tudását. Összesen két CHIP-TIPP született. Az egyik az USB-s eszközök legjobbjának jár, a másik meghatározásánál azokra gondoltunk, akiknek nincs USB csatlakozó a számítógépükön.

Az USB-s győztes az AVerMedia Cam-Guard lett, mely egyben a mezőny legolcsóbb kamerája. Döntésünkben viszont nem elsősorban ez, hanem kiváló szoftverkörítése játszott szerepet, mivel a hozzá kapott programok a Web-kamerák majdnem összes használati módját lehetővé teszik. A programok egyike sem tud Web-szerverként működni, de azt hiszem, ez most megbocsátható. A kamera egyedüli problémája – sok társához hasonlóan – a körülményes, rögzítés nélküli elhelyezési mód.

Az USB nélkül is működő kamerák győztese a Philips PCA635VC, melynek rögzítési módja nekünk a legjobban tetszett. A kamera a saját talpán áll, optikája függőlegesen széles határok között állítható. Komoly versenytársa a C. U. C. U. S. Video Conferencing Kit (VCK), amelynek külön videodigitalizáló kártyája van.

A választás előtt érdemes mérlegelni, hogy a Philips kamera mikrofonjára, vagy a VCK nagyobb átviteli sebességére van inkább szükségünk. Ez a CHIP-TIPP azonban ettől függetlenül a PCA635VC-t illeti.

Giczy Gergő

Logitech QuickCam VC

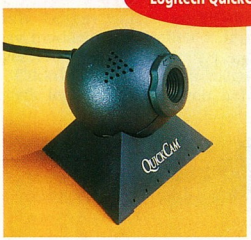

Philips PCA635VC

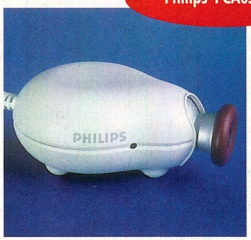

Philips PCA645VC

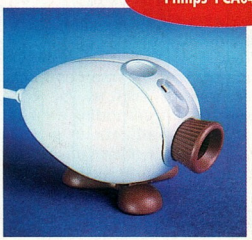

Szemforgató

A Web-kamerák a legkönnyebben üzembe helyezhető alkatrészek közé tartoznak. Mégis érdemes néhány dologra különös tekintettel lennünk.

Mint az előző oldalakon tesztcikkünkben olvasható, a Web-kamerák csatolási módját a számítógéphez két nagy csoportra oszthatjuk: digitálisra és analógra. Digitális csatlakozás az USB-s és a párhuzamos kapcsolat, ugyanis itt a kép- és hangadatok digitális jelekké kódolva jutnak a kamera érzékelőjétől a számítógépig.

A legegyszerűbb csatolási mód az USB, itt ugyanis mindenhez elegendő egyetlen vezeték.

Nincs kábelerdő, az üzembe helyezéshez pedig legtöbbször a számítógép kikapcsolására vagy újraindítására sincs szükség. Sajnos nem tudunk egyértelmű módszert leírni a szoftvertelepítés és a csatlakoztatás sorrendjéről, ugyanis a dokumentációk kameránként más-más útmutatást adnak. Így Olvasóinknak azt tanácsoljuk, hogy mindenképpen tanulmányozzák át a – legtöbbször rajzokkal illusztrált – dokumentációt, mert az fogja megmondani, hogy előbb csatlakoztatni kell a kamerát, majd fölismerés után telepíteni a szoftvert (Windows 98 alatt ez a biztosabbik módszer), vagy a kamerát már várnia kell a feltelepített meghajtóprogramnak. A csatlakoztatás után az operációs rendszer észreveszi az új eszközt, és telepítési módtól függően fölismeri vagy kéri a telepítőlemezt, CD-t. Ritkább esetben szükség van az operációs rendszer újraindítására is.

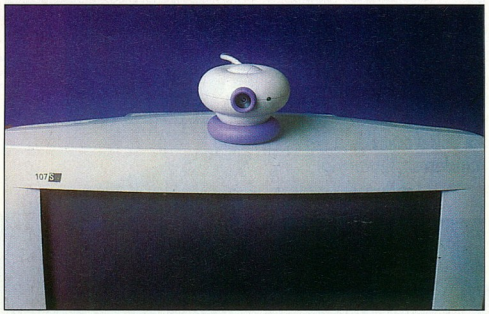

Partnerünk a monitor tetején elhelyezett kamerából kapja a legjobb képet

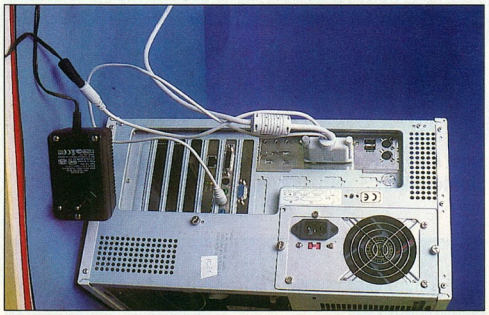

A párhuzamos csatolásnál külön tápfeszültség-vezetékre is szükség van

Felhívjuk a figyelmet, hogy az USB-s eszköz csatlakoztatásánál a számítógépet még óvatosságból sem kell kikapcsolni, hiszen az USB elektronikai felépítése és kommunikációs protokollja kiválóan tudja fogadni az üzem közben csatlakoztatott új egységeket.

A Windows 95 korai (OSR 2.1 előtti) verziói nem támogatják az USB eszközöket. Ebben az esetben ezek csak az eszközhöz kapott illesztőprogrammal kelthetők életre – ha adnak hozzá ilyet.

A másik digitális csatlakozás a párhuzamos csatolón való kommunikáció. Itt már több kábelre van szükség, mert a kamerák nem kaphatnak tápfeszültséget a párhuzamos csatlakozóból. Szükség van tehát külön tápcsatlakozásra, amit olykor külön tápegységgel oldanak meg.

A leggyakoribb módszer a billentyűzet tápfeszültségének megcsapolása egy kis toldóval a billentyűzet és az alapgép között.

A tévhittel ellentétben a billentyűzet-csatolón keresztül nincs adatkommunikáció a kamera és az alapgép között.

Az operációs rendszer újraindítását párhuzamos csatlakozásnál legtöbbször a meghajtóprogram telepítője kéri, bár erre a hardveres párhuzamos kapcsolat szempontjából nem lenne szükség, hiszen – hasonlóan az USB-hez – a menet közbeni csatlakoztatás megengedett.

Nem megengedett viszont a PS/2-es billentyűzet kapcsolatának megbontása az operációs rendszer működése közben, mert egyes alaplapokon ez lefagyáshoz – még rosszabb esetben adatvesztéshez – vezet.

Tehát a billentyűzet dugójának kihúzása előtt ajánlatos az operációs rendszert leállítani, majd a gépet kikapcsolni.

A párhuzamos kapcsolat csak úgy működik megfelelően, ha az alaplap BIOS-ának beállítóprogramjában (BIOS Setup) a párhuzamos port kommunikációs módját ECP-re – vagyis gyors, kétirányú módra – állítjuk. Az Award típusú BIOS-oknál általában a *Chipset features* menü alatt a *Parallel* pontnál található ez a beállítás.

A mikrofonjel egyes kameráknál külön analóg hangkábelen érkezik, amelyet a hangkártya mikrofonbemenetéhez kell csatlakoztatni.

Ahol nincs ilyen kábel, ott a mikrofonjel a párhuzamos kapcsolaton keresztül jut el a számítógéphez.

Vegyük figyelembe, hogy a kamera és a nyomtató nem csatlakoztatha-

Számítógép készül – CHIP, 99/6/138

tó egyidejűleg a számítógéphez!

Az analóg kapcsolatnál a kamera képe csak a videodigitalizáló kártya áramköreiben alakul digitális jelekké, addig analóg videojel formájában jut el.

Ez kizárja a csatolás miatti lassú képfrissítést, így ennek gyakorlatilag csak a számítógép teljesítménye szab határt.

Időnként nagy fába vágja a fejszéjét az, aki analóg csatolású Web-kamerát vásárol, ugyanis itt a hozzá tartozó videodigitalizáló kártya telepítése és használata járhat némi problémával és korlátozással.

A kapcsolat általában kompozit RCA vagy S-Video kábelen keresztül jön létre. Idáig nincs is semmi gond. Probléma akkor fordulhat elő, ha valakinek egy régebbi típusú, vagy a digitalizálókártya számára ismeretlen chipkészletű monitorvezérlője van.

Ekkor nem jut el a videobemenet képe a képernyőre úgynevezett overlay módban.

Ennek lényege, hogy a monitoron megjelenő videokép nem digitális megjelenítésű, így nem is a grafikus kezelőfelület része.

A monitorvezérlő a videobemeneten érkező jelet analóg formában a monitorjelbe keveri, miközben kivágja abból a grafikus felület általa lefedett részét.

E módszer lényege a jóval gyorsabb, valós idejű megjelenítés.

Az így működő kártyák sem támogatnak azonban minden felbontást és színmélységet, így itt némi korlátozásra számíthatunk.

Természetesen amennyiben erre nincs lehetőség, működik a másik módszer is, amikor a digitalizált videokép a grafikus kezelőfelület része, ennek megfelelően lassabb képfrissítéssel. A digitalizálás sebessége üzemmódtól függetlenül mindig csak ekkora lesz.

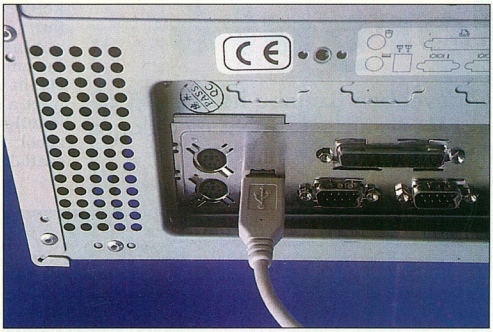

Az USB-s csatolás a legegyszerűbb minden szempontból

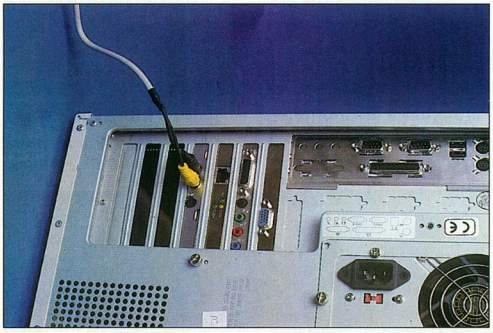

Saját kártyás kameránál figyeljünk oda a lehetséges problémákra!

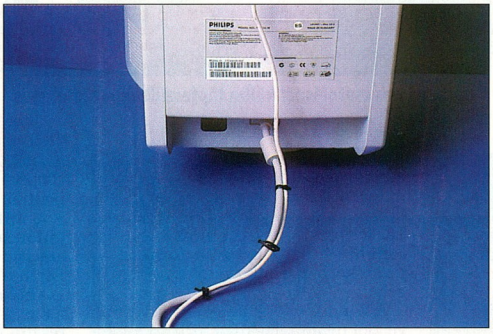

Az elmozdulás megakadályozása végett rögzítsük a kábeleket!

Talán fölösleges említenem, hogy a videodigitalizáló kártya behelyezése előtt a számítógépet teljesen áramtalanítani kell.

Ez az ATX alaplapoknál a tápfeszültség megszakítását is igényli – vagyis nem elég leállítani az operációs rendszert.

A kártyát helyezzük egy szabad PCI kártyahelyre, majd kapcsoljuk be a gépet. A kártya felismerése után a Windows kívánságára helyezzük be a telepítőlemezt (majd esetleg a Windows telepítő-CD-jét is), majd ha a telepítő erre felszólít, indítsuk újra az operációs rendszert.

Amennyiben sikeres volt a művelet, a videoablakban látható a bemenet képe. A videocsatlakozókat – analóg kapcsolatról lévén szó – tetszés szerinti időben hozzá tudjuk kapcsolni a kártyához.

Fontos kiemelnünk, hogy a videoeszközök meghajtóprogramjai az esetek többségében nem tartalmazzák a videokommunikációs és a szerkesztőprogramokat, így ezeket külön kell telepíteni a CD-ről.

A Web-kameráknak általában szabványos Video for Windows-kompatibilis meghajtóprogramja van, így képüket más, ilyen eszközmeghajtót kezelni képes programmal is megjeleníthetjük.

A kamerákat célszerű a monitor tetejére helyezni, hiszen szemünkkel általában ez van egy vonalban. Beszélgetőpartnerünk így kapja a legteljesebb képet rólunk, és így fogunk majdnem a szemébe nézni.

A kamera „farkát", vagyis a kábelt a monitor hátlapja felé érdemes elvezetni, majd a monitorkábellel összefogva a számítógéphez vezetni.

Ezáltal a rögzítés nélküli kamerák is viszonylag stabilak, nem mozdulnak el olyan könnyen.

Giczy Gergő

Néha nagyon sok múlik azon, kéznél vannak-e a szükséges információk, mert sokszor nincs arra idő, hogy telefonon érdeklődjek utánuk. Ilyen esetekben pillanatok alatt megszerezhetem az életfontosságú adatokat a kórházból – például bizonyos gyógyszerek adagolásával és ellenjavallataival kapcsolatban. Nokia Kommunikátorommal az Interneten keresztül bármikor hozzáférhetek a kórház adatbázisához. Nekem a technológia önmagában még nem érték; ez is csak egy eszköz, amivel jobban szolgálhatom a betegeimet.

„Van úgy, hogy az adatok azonnal kellenek"

Dr. Fürstner József
orvos

NOKIA 9110 Communicator

• Több mint 170 órás készenléti állapot. • Könnyű súly, 253 gramm. • Világító kijelző. • Vezeték nélküli képtovábbítás. • 4 MB-os memóriakártya. • Windows-kompatibilis naptár és címjegyzék.

A kézenfekvő kommunikáció.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

www.nokia.hu

HP LaserJet 1100A
A három kívánság
(meg egy a ráadás!)

PRINT

SCAN

COPY

- kiváló és gyors nyomtatás
- lapolvasó és karakterfelismerő
- instant másolás és sokszorosítás
- ajándék instant fényképezőgép

VuiCom

Megvizsgáltuk, mit várnak el a felhasználók napjaink PC-perifériáitól. A válaszok szerint: a legkedvezőbb helykihasználás mellett nyomtassanak, másoljanak valamint legyenek képesek beolvasni és kezelni a kész dokumentumok szövegét. HP LaserJet 1100A dokumentumkezelőnk a szkenner és a lézerprinter keresztezéséből született, s eleget tesz e három kívánságnak. Sőt a beépített karakterfelismerő mentesít az újragépelés feladata alól, s ráadásul PC-re kötve tetszőleges mennyiségben sokszorosít is. Nem kell többé sorban állni a fénymásolónál, oda-vissza sétálgatni minden papírlapért a közös nyomtatóhoz. Úgy gondoljuk a HP LaserJet 1100-nak ott a helye minden íróasztalon. S ha most 3 egységet vásárol a sorozatból* egy hasonlóan gyors instant Fujifilm fényképezőgépet kap tőlünk ajándékba, hogy azonnal megörökíthesse kollégái elégedett mosolyát.

HEWLETT PACKARD
Expanding Possibilities

FUJIFILM

HP Vevőszolgálat: 343-0310
http://www.hp.hu/periferiak/

* A HP LaserJet 1100 sorozat tagjai:
- LJ 1100 lézernyomtató
- LJ 1100A dokumentumkezelő

Az akció 1999. június 1-től július 31-ig tart.

AJÁNDÉK! Fujifilm Instax 100 kamera

Fényképek (is) azonnal! A tűéles és nagy színhűségű Instax 100 rendszer, amelynek pontos keresője, gyors filmbetöltési rendszere, LCD filmszámlálója, automata vakuja, egyszerű kezelése garantálja, hogy a pillanat azonnal életre kel. Egy doboz (10 felvétel) filmmel! Képformátum: 99 x 62 mm. Végleges kép 3-4 percen belül.

Szemünk fénye II

Júniusi számunkban a 14–15 colos katódsugárcsöves monitorokat vizsgáztattuk, most ezek nagyobb testvérei kerültek tesztlaborunk kínpadjára.

A teszteléshez ugyanazt a Pentium II-es Senorg gépet használtuk, mint kisebb társaiknál. A nagy katódsugárcsövesek mellett kipróbáltuk egy gyorsan gyarapodó és egyre népszerűbb típus, az LCD TFT néhány típusát is. Először azonban ejtsünk néhány szót a képcsöves megjelenítőkről.

Torzulások, furcsa színek

Miként a műszaki adatokat tartalmazó táblázatokból is kitűnik, a monitorokon általában sok beállítási lehetőségünk van. Ez nem pusztán marketingfogás, mert egy bizonyos határig szükséges, hogy a felhasználó is korrigálni tudja a környezeti és egyéb hatások okozta képtorzulásokat. A tökéletest legalább megközelítő kép előállítása még így sem egyszerű feladat.

A képet kirajzoló elektronsugarakat elektromágneses tér vezérli, és bár maszkkal segítik a célzást, nem mindig sikerül pontosan eltalálni a képpontokat. Ezért életlen lesz a kép, a színek és a fényerő is megváltozhat. A három alapszínért felelős elektronsugár sincs mindig kellőképpen összehangolva, emiatt konvergenciahiba lép fel, vagyis „hangulatos", színes szellemképeket, fehér vonalak helyett a szivárvány minden színében pompázó csíkokat láthatunk. E jelenségek létrejöttében nagy szerepe van a külső mágneses mezőknek is.

Vegyük például a legnagyobb forrást, a Földet. Mágneses mezője nagyon erős, ezért zavarokat kelthet a mágneses elven működő készülékekben, így a monitorokban is. Mivel ez a mágneses tér jelentős eltéréseket mutat bolygónk különböző pontjain, ezért a legtöbb gyártó előre meghatározza, hogy mely térségbe szánja készülékeit, és mágneses tulajdonságait ennek megfelelően állítja be. A legkorszerűbb modellek képesek az aktív kompenzációra is.

Más helyi hatások is befolyásolhatják a monitor mágneses állapotát, és különböző geometriai torzulásokat is okozhatnak. Ezek korrigálására a legtöbb monitorba számos szabályozó funkciót építenek (trapéz, paralelogramma, párna-torzítás stb.). A maszkba becsapódó elektronok egy idő után annak állapotát is megváltoztathatják. Ezt lehet orvosolni a degauss funkcióval, ami egy demagnetizáló tekercs segítségével igen erős és intenzíven változó mágneses teret hoz létre rövid időre, és ezzel semleges helyzetbe hozza monitorunk mágneses szerveit.

További kellemetlenség, mikor a megjelenített kép sűrűn vonalkázott vagy pontozott területe szinte önálló életre kel, és hullámzófodrozódó minta jelenik meg rajta. A televíziókban bizonyára mindenki találkozott már ezzel a jelenséggel, mikor a műsorvezető csíkos kosztümje vagy nyakkendője „gerjedt be" a képernyőn. Ezt az interferenciához hasonló képet az ábra mintázatának és a képcsőben lévő maszk réseinek sűrűség-eltérése okozza. Korrigálása vagy legalábbis gyengítése a monitorok vezérlőszervei vagy menüpontjai között moiré (moaré) elnevezés alatt keresendő.

Ellaposodik a világ?

Nem, csak a következő generációs megjelenítők szolgáltatnak sík képet. A katódsugárcsövek tervezői is igyekeznek egyre távolabb kerülni a gömb felszínétől. Ez a szemünknek kellemes irányzat egy sor technikai problémát vet fel. Míg egy gömbfelszínt mintázó képcsőnél az egyes képpontok elektronágyútól mért távolsága megközelítőleg azonos, addig a laposabb képernyőn a szélek felé eső pontok nagyobb távolságra fekszenek. Elhelyezkedésük miatt az elektronsugár is más szögben éri el ezeket a pixeleket, ezért a modern monitorokban az úgynevezett dinamikus fokuszálást alkalmazzák. A nagyobb képátlójú CRT-kben ezt megtetézik az elektronágyúba beépített kiegészítő lencsékkel, melyek a dinamikus sugárátalakítás (Dynamic Beam Forming) technikájával csökkentik a szélek felé tapasztalható torzítást.

Ezek a technológiai fogások tették lehetővé a rövidebb képcsövek, vagyis a kisebb mélységű monitorok megjelenését. Egyes esetekben egy jól megtervezett 19 colos képcső rövidebb is lehet, mint egy hagyományos felépítésű 17 colos.

A fentebb leírtak nagyon szép képet festenek a modern monitorokról. A gyakorlatban nem ilyen rózsás a helyzet. Az egyes geometriai hibák korrigálása a gyakran bonyolultra sikerült OSD menükön keresztül fáradságos és egy idő után meglehetősen idegtépő feladat.

A jó közérzet titka

A számítógépes munkahelyek megfelelő kialakítása létfontosságú a munka közbeni jó közérzet biztosításához.

A számítógéppel végzett munka – minthogy hosszú időn keresztül ugyanaz a testtartásunk – nagyon megviselheti testi és lelkiállapotunkat. Csak idő kérdése, hogy ez mikor válik elviselhetetlenné, vagyis mikor kell munkaszünetet tartanunk. Megfelelő munkahely-kialakítással azonban ezt az időt megnyújthatjuk, esetleg annyira, hogy munkánk előbb fejeződik be, mint ahogy az első tünetek jelentkeznének. Ez az egyik cél.

A másik cél a hosszú távú egészségügyi problémák megelőzése. A kézzel kapcsolatos problémákat márciusi számunk billentyűzet- és egértesztje során már taglaltuk, most a „szembetűnő" dolgokról ejtünk néhány szót.

A munkahely beállításakor már a hely kiválasztásánál vegyük figyelembe, hogy a monitor képernyőjén a legkisebb fény sem tükröződhet vissza, valamint szemünkbe sem világíthat a monitor mögül. Ezért a monitor képernyője soha ne legyen párhuzamos az ablakkal. Lehetőleg alkalmazzunk reluxa redőnyt, amely irányítani tudja a fény útját a mennyezet felé. A szoba egyenletesen halvány, meleg fénnyel legyen megvilágítva. Ha papírral is dolgozunk, legyen hozzá külön lámpa az asztalon, amely nem vet fényt a monitor felé.

A képernyő fölső széle legyen szemmagasságban, függőleges felezősíkjába essen az orrunk, a képernyő üvege 40–80 cm-re legyen a szemünktől, és mindig tartsuk tisztán. Szükség esetén a monitort kissé billentsük lefelé a mennyezeti fények visszatükröződésének megakadályozására. Alapvetően káros az égbe meredő monitor használata, mert sok fényt tükröz vissza. Használjunk közepes kontrasztú beállítást, természetes színeket, és a lehető legnagyobb – még nem váltottsoros (interlaced) – képernyő-frissítési frekvenciát.

Giczy Gergő

CRT monitorok

Gyártó	Adi Corporation	Adi Corporation	Adi Corporation	Adi Corporation	Adi Corporation	Adi Corporation	Adi Corporation	Compaq	Compaq	DTK	Likom	Likom	Lite-On	Maxdata	Maxdata
Típus	Adi MicroScan 5P+	Adi MicroScan 5PD	Adi MicroScan 6P	Adi MicroScan G56	Adi MicroScan G66	Adi MicroScan GT56	Adi MicroScan 5GT	P75	S900	DC-770 KAT	Likom 17"	Likom 19"	A1770NSL	Belinea 10 30 40	Belinea 10 60 20
Képcső átlója/ látható képátló	17 col/ 399 mm	17 col/ 398 mm	19 col/ 463 mm	17 col/ 407 mm	19 col/ 457 mm	17 col/ 407 mm	17 col/ 400 mm	17 col/ 406 mm	19 col/ 482 mm	17 col/ 406 mm	17 col/ 408 mm	19 col/ 459 mm	17 col/ 401 mm	17 col/ 403 mm	19 col/ 450 mm
Képpont mérete	0,26 mm	0,26 mm	0,26 mm	0,26 mm	0,26 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,22 mm	0,27 mm	0,26 mm	0,25 mm	0,27 mm	0,26 mm	0,26 mm
Maximális felbontás	1280×1024	1600×1200	1600×1200	1600×1200	1600×1200	1600×1200	1600×1200	1280×1024	1600×1200	1280×1024	1280×1024	1600×1200	1280×1024	1600×1200	1600×1200
Sorfrekvencia	69 kHz	86 kHz	94 kHz	95 kHz	95 kHz	95 kHz	95 kHz	85 kHz	95 kHz	70 kHz	70 kHz	95 kHz	69 kHz	86 kHz	95 kHz
Képváltási frekvencia	120 Hz	160 Hz	160 Hz	160 Hz	160 Hz	160 Hz	120 Hz	150 Hz	160 Hz	120 Hz	104 Hz	160 Hz	120 Hz	150 Hz	150 Hz
Video-sávszélesség	110 MHz	175 MHz	202,5 MHz	119 MHz	106 MHz	119 MHz	202,5 MHz	150 MHz	150 MHz	100 MHz	88 MHz	106 MHz	100 MHz	170 MHz	150 MHz
Paralelogramma/ párnaszimmetria (1)	○/○	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/○	○/○	●/●	○/●	●/●	●/○
Színhőmérséklet/ moaré/konvergencia (2)	○/○/○	●/○/○	●/○/○	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/○	●/○/○	●/○/○	●/○/○	●/●/○	●/●/○	●/○/○
DDC	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	○	○
Menü	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Energiatakarékos funkciók (VESA/NUTEK/ valódi kikapcsolás)	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/○/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/○	○/●/○	●/○/●	●/○/●
Teljesítményfelvétel (üzemi/készenléti)	115/15 W	88,6/3 W	121,4/6,1 W	97,8/4,2 W	126,1/4,2 W	110,7/4,2 W	108,6/4,8 W	91/8,4 W	84/3,6 W	68,6/5,3 W	87,1/5,7 W	97,4/8,6 W	76,2/3,8 W	100/15 W	150/30 W
Tanúsítványok	●/●	●/●	○/●	●/● (*)	●/●	●/● (*)	●/●	●/●	●/●	○/●	●/○	●/○	●/○	●/● (*)	●/●
(MPR-II/TCO 1995)															
Csatlakozók (BNC/USB) (3)	○/○	○/●	○/●	○/●	○/●	○/●	●/○	○/●	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○	○/○
Méret (sz.xma.xmé.)	415×414× 453 mm	415×415× 452 mm	475×483× 486 mm	438,7×441× 440,5 mm	470×483× 425 mm	438,7×441× 440,05 mm	416×402× 470 mm	423×437× 421 mm	460×461× 469 mm	420×380× 425 mm	411×402× 423 mm	456×465× 464 mm	411×417× 420 mm	408×420× 426 mm	500×487× 480 mm
Tömeg	20 kg	16,4 kg	24,8 kg	22,5 kg	22,5 kg	22,5 kg	20 kg	18,8 kg	22 kg	18,5 kg	16,5 kg	23 kg	16,5 kg	17,5 kg	20,5 kg
Egyéb tulajdonságok	beépített mikrofon	beépített mikrofon	beépített mikrofon	beépített mikrofon	beépített mikrofon	beépített mikrofon	○	grafikus erősítés	○	○	○	○	○	○	○
A gyártó Web-címe	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.adi.-com.tw	www.com-paq.com	www.com-paq.com	www.dtk.com.tw	www.likom.com.my	www.likom.com.my	www.liteon-tc.com	www.max-data.co.uk	www.max-data.co.uk
Forgalmazó	D-Data Kft.	D-Data Kft.	D-Data Kft.	D-Data Kft.	D-Data Kft.	D-Data Kft.	D-Data Kft.	Apostol Kft.	Apostol Kft.	Apostol Kft.	Compu-Group	Compu-Group	Mycom Kft.	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.
Telefon	06-37-310-609	06-37-310-609	06-37-310-609	06-37-310-609	06-37-310-609	06-37-310-609	06-37-310-609	215-3666	215-3666	215-3666	351-7447	351-7447	209-0719	455-1840/ 349-5363	455-1840/ 349-5363
Nettó ár, garancia (***)	71 500 Ft	86 500 Ft	135 900 Ft	103 500 Ft	146 900 Ft	113 500 Ft	101 900 Ft	143 600 Ft	126 600 Ft	69 200 Ft	46 520 Ft	85 000 Ft	53 000 Ft (1 év)	72 100 Ft	105 300 Ft
CHIP-értékelés															
Képminőség	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	23 pont	24 pont	24 pont	24 pont	21 pont	20 pont	21 pont	24 pont	24 pont	24 pont
Ergonómia	14 pont	17 pont	18 pont	20 pont	20 pont	19 pont	19 pont	18 pont	20 pont	13 pont	10 pont	17 pont	13 pont	17 pont	17 pont
Kezelhetőség	11 pont	16 pont	17 pont	17 pont	17 pont	17 pont	17 pont	16 pont	17 pont	17 pont	17 pont	14 pont	16 pont	17 pont	17 pont
Felépítés	11 pont	12 pont	12 pont	12 pont	13 pont	12 pont	9 pont	8 pont	9 pont	11 pont	13 pont	11 pont	13 pont	13 pont	12 pont

Gyártó	Maxdata	Maxdata	Maxdata	Maxdata	Mitsubishi Electric	Mitsubishi Electric	Optiquest	Optiquest	Philips	Philips	Philips	Philips	Sony	Sony	ViewSonic
Típus	Belinea 10 70 20	Belinea 10 70 35	Belinea 10 70 65	Belinea 10 80 15	Diamond Plus 71	Diamond Pro 91TXM	Q71	V95	107S	109s	Brilliance 107MP	Brilliance 201B	GDM-400PST	Multiscan 200GS	P1775
Képcső átlója/ látható képátló	17 col/ 39,6 mm	17 col/ 406 mm	17 col/ 406 mm	21 col/ 508 mm	17 col/ 400 mm	21 col/ 500 mm	17 col/ 408 mm	19 col/ 445 mm	17 col/ 432 mm	19 col/ 455 mm	17 col/ 403 mm	21 col/ 503 mm	19 col/ 457 mm	17 col/ 406 mm	17 col/ 406 mm
Képpont mérete	0,28 mm	0,27 mm	0,26 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,28 mm	0,27 mm	0,26 mm	0,28 mm	0,26 mm	0,22 mm	0,22 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,25 mm
Maximális felbontás	1280×1024	1600×1200	1600×1200	1600×1200	1280×1024	1600×1200	1280×1024	1600×1200	1280×1024	1600×1200	1600×1200	1800×1350	1600×1200	1280×1024	1600×1200
Sorfrekvencia	70 kHz	95 kHz	95 kHz	115 kHz	69 kHz	95 kHz	70 kHz	95 kHz	70 kHz	95 kHz	95 kHz	107 kHz	70 kHz	70 kHz	97 kHz
Képváltási frekvencia	120 Hz	180 Hz	160 Hz	160 Hz	130 Hz	152 Hz	120 Hz	150 Hz	160 Hz	160 Hz	160 Hz	160 Hz	120 Hz	120 Hz	180 Hz
Video-sávszélesség	100 MHz	158 MHz	160 MHz	250 MHz	100 MHz	180 MHz	110 MHz	200 MHz	130 MHz	203 MHz	203 MHz	280 MHz	100 MHz	150 MHz	121 MHz
Paralelogramma/ párnaszimmetria (1)	○/○	●/●	●/●	●/○	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/○	●/●	●/●	●/●	●/●
Színhőmérséklet/ moaré/konvergencia (2)	○/○/○	●/○/○	●/○/○	●/○/○	●/○/○	○/○/●	●/○/○	●/●/○	●/●/○	●/○/○	●/○/○	●/●/○	●/●/●	●/●/●	●/○/○
DDC	DDC 2AB	DDC 2AB	○	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B
Menü	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Energiatakarékos funkciók (VESA/NUTEK/ valódi kikapcsolás	●/○/●	●/○/●	●/●/●	●/○/●	○/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/●	●/●/○	○/●/○	○/●/○	○/●/○	●/●/●	●/●/●	●/●/●
Teljesítményfelvétel (üzemi/készenléti)	120/15 W	110/4 W	150/25 W	150/8 W	105/2 W	150/15 W	81,5/2,7 W	105.4/4,6 W	75,1/3,4 W	97,9/2,4 W	84/3 W	107,3/3,1 W	68,6/5,3 W	91,6/6,2 W	120/4 W
Tanúsítványok (MPR-II/TCO 1995)	○/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/○	●/● (**)	●/●	●/●	○/●	●/●	○/●	○/●	●/●
Csatlakozók (BNC/USB) (3)	○/○	●/○	●/○	●/○	○/○	●/●	○/○	○/○	○/○	○/○	●/●	●/●	○/○	○/○	●/●
Méret (sz.×ma.×mé.)	440×445× 434 mm	410×416× 441 mm	412×452× 426 mm	505×487× 508 mm	410×406× 425 mm	500×490× 499 mm	412×402× 454 mm	450×450× 460 mm	420×424× 452 mm	450×475× 473 mm	442×433× 500 mm	490×529× 551 mm	420×380× 425 mm	406×432× 420 mm	410×434× 385 mm
Tömeg	20,5 kg	17.2 kg	18.5 kg	28,5 kg	22 kg	35 kg	16,5 kg	22 kg	17,5 kg	23 kg	20,5 kg	31,5 kg	18,5 kg	18 kg	18,5 kg
Egyéb tulajdonságok	○	○	beépített hangszóró, a talpában külön mélynyomó	○	○	○	○	○	zoom	○	beépített hangszórók és mikrofon	zoom, beépített hangszórók	grafikus erősítés, beépített hangszórók	grafikus erősítés, beépített hangszórók	○
A gyártó Web-címe	www.max-data.co.uk	www.max-data.co.uk	www.max-data.co.uk	www.max-data.co.uk	www.mitsu-bishi.com	www.mitsu-bishi.com	www.op-tiquest.com	www.op-tiquest.com	www.phi-lips.com	www.phi-lips.com	www.phi-lips.com	www.phi-lips.com	www.ita.sel-.sony.com	www.ita.sel-.sony.com	www.view-sonic.com
Forgalmazó	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.	Kerorg Kft./ Ramiris Kft.	Corwell Kft.	Corwell Kft.	Juventus Team	Juventus Team	Macroda Kft.	Macroda Kft.	Macroda Kft.	Macroda Kft.	Apostol Kft.	Apostol Kft.	Pixel Multimédia Kft.
Telefon	455-1840/ 349-5363	455-1840/ 349-5363	455-1840/ 349-5363	455-1840/ 349-5363	306-9060	306-9060	221-5453	221-5453	201-4603/ 102	201-4603/ 102	201-4603/ 102	201-4603/ 102	215-3666	215-3666	266-6059
Nettó ár, garancia (***)	59 300 Ft	88 900 Ft	87 300 Ft	238 100 Ft	119 600 Ft	33 3700 Ft	75 790 Ft	153 890 Ft	64 240 Ft	150 800 Ft	130 000 Ft	268 600 Ft	193 800 Ft	113 800 Ft	144 900 Ft
CHIP-értékelés															
Képminőség	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	24 pont	23 pont	22 pont	24 pont	22 pont	24 pont	24 pont
Ergonómia	14 pont	17 pont	18 pont	19 pont	12 pont	19 pont	10 pont	17 pont	14 pont	17 pont	18 pont	18 pont	9 pont	15 pont	15 pont
Kezelhetőség	17 pont	16 pont	15 pont	18 pont	15 pont	16 pont	14 pont	14 pont	15 pont	13 pont	15 pont	14 pont	16 pont	16 pont	16 pont
Felépítés	14 pont	14 pont	15 pont	9 pont	11 pont	11 pont	12 pont	12 pont	11 pont	11 pont	12 pont	10 pont	14 pont	13 pont	13 pont

(1) Minden készüléknél állítható képgeometriai jellemzők: képméret és -pozíció, párnatorzítás, trapéztorzítás, elforgatás
(2) Minden készüléken van degauss, azaz demagnetizálási lehetőség.
(3) Minden készüléken van D-Sub csatlakozó.

(*) TCO 1999
(**) TCO 1992
(***) A tesztben szereplő termékekre a garancia általában 3 év, az eltéréseket jelezzük.

TFT monitorok

Gyártó	Compaq	Fujitsu	Lite-On	Maxdata	Philips	Sony	Sanyo	Sanyo
Típus	TFT450	e150f	LitePanel 150	Belinea 10 15 10	Brilliance 151AX	CPD-L150	LMU-TF150A1	LMU-TF150D1
Képátló/látható képátló	14,5 col/368 mm	15,1 col/383 mm	15 col/381 mm	15 col/381 mm	15 col/381 mm	15 col/381 mm	15 col/381 mm	15 col/381 mm
Képpont mérete	0,28 mm	0,3 mm	n.a.	0,297 mm	0,3 mm	n.a.	n.a.	n.a.
Maximális és ajánlott felbontás (l)	1024x768	1024x768	1024x768	1024x768	1024x768	1024x768	1025x768	1026x768
Szinhőmérséklet	●	●	●	●	●	●	●	●
DDC	DDC 2AB	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 2AB	DDC 1,2B	DDC 1,2B	DDC 1,2B	(d)
Menű	●	●	●	●	●	●	●	(d)
Valódi kikapcsolás	○	○	○	●	○	○	○	○
Teljesítményfelvétel (üzemi/készenléti)	26,6/6,9 W	24/3,4 W	34,7/0 W	35/15 W	20,3/3,4 W	35/4 W	18/2 W	18/2 W
TCO tanúsitvány	TCO 1992	TCO 1995	TCO 1995	TCO 1995	TCO 1995	○	○	○
Csatlakozó (D-Sub/BNC)	●/○	●/○	●/○	●/○	●/○	●/○	●/○	●/○
Méret (sz.×ma.×mé.)	385×400×215 mm	393×413×176 mm	391×400×180 mm	385×391×180 mm	402×418×176 mm	398×291×165 mm	399×412×199 mm	399×412×199 mm
Tömeg	6 kg	5,5 kg	3,5 kg	6,8 kg	5,5 kg	5,3 kg	4,6 kg	4,6 kg
Egyéb tulajdonságok	○	beépített hangszóró	beépített hangszóró	○	beépített hangszóró	○	○	csak digitális VGA kártyával használható
A gyártó Web-címe	www.compaq.com	○	www.liteontc.com	www.maxdata.co.uk	www.philips.com	www.ita.sel.sony.com	www.sanyo.com	www.sanyo.com
Forgalmazó	Apostol Kft.	Apostol Kft.	Mycom KFT.	Ramiris Kft./Kerorg Kft.	Macroda Kft.	Apostol Kft.	Albacomp Rt. Sanyo Disztribúció	Albacomp Rt. Sanyo Disztribúció
Telefon	215-3666	215-3666	209-0719	349-5363/455-1840	201-4603/102	215-3666	201-7782	201-7782
Nettó ár, garancia (*)	399 600 Ft	278 000 Ft	250 000 Ft (1 év)	317 100 Ft	274 160 Ft	416 000 Ft	279 900 Ft	309 900 Ft

(l) A készülékeket egy felbontásra tervezték, sem a nagyobb, sem a kisebb felbontást nem viselik el.
(d) Átveszi a digitális videokártya beállításait, így e funkcionak nincs értelme.
(*) A tesztben szereplő termékekre általában 3 év garanciát adnak. Az eltérést jelezzük.

Linux Station
A CHIP CD-n kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

S.u.S.E. Linux 6.1 (Intel vagy Alpha processzoros változat!)	9,800

A SoftWare Station a S.u.S.E. GmbH. magyarországi disztribútora!

Red Hat Linux 6.0! (International Edition - olcsóbb ár!)	18,800
Applixware 4.4.1 with 5 Technical Manuals	44,800
BeOS - Be Operating System R4.5!	19,800
Caldera DR-DOS Complete / OEM licence	8,800 / ☎
Caldera OpenLinux 2.2 Full / upgrade	12,800 / 9,800
Civilization: Call to Power for Linux	14,800
Linux Journal Archive CDk ('95; '96; '97)	6,800
Linux Device Drivers (O'Reilly & Associates)	7,800
NetWare for Linux - 3 User / licencek	15,800 / ☎
OSF Motif 2.1 for Linux (Metro Link)	35,800
Red Hat extreme.Linux	5,800
Samba (Book + CD: v1.9.18)	7,800
StarOffice 5.1 Personal / Prof. Ed.	14,800 / 48,800

A SoftWare Station a Caldera, Inc., a Red Hat és a StarDivision hivatalos viszonteladója!

*** * * dealers wanted! * * ***
*** * * Tel.: 209-0342 * * ***
email: linux@swsbooks.hu

ÚJ!* VIDEO FILMEK!**

SoftWare Station
Software-ek és szakkönyvek profiknak
Telefon: 209-5951 www.swsbooks.hu
Címünk: 1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.

VIDEO-PART KFT.
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET
1092 Budapest, Ferenc krt. 26.
Tel.: 217-6317; 217-3754; Fax: 217-1288
E-mail: dobos@videopart.hu
www.videopart.hu

1999. augusztus 1-jén nyílik INTERNET ÁRUHÁZ-unk!

Panasonic termékek teljes választéka!

➢ 15" monitor (70kHz,TCO92, 1280x1024)	41 900.-
➢ 17" monitor (70kHz, TCO95)	89 900.-
➢ 19" monitor (95kHz, TCO95) *Újdonság!*	159 900.-
➢ 21" monitor (95kHz, TCO95)	229 900.-
➢ DVD ROM (3/24x)	19 990.-
➢ DVD ROM (5/24x) + MPEG2 kártya	47 387.-
➢ DVD RAM (5x)	139 000.-
➢ 4xCD író / 8x olvasó	42 900.-
➢ NV-DCF5E digit. fényképező (XGA)	143 992.-
➢ NV-DX100 DV digit. Kamera, 3CCD, LCD	449 900.-
➢ NV-DA1EG DV digit. Kamera LCD monit.	299 900.-
➢ PT-L556 video vetítő *Újdonság!* SVGA (800x600), 600 ANSI, PCMCIA, hordozható	990 000.-
➢ PT-L797 video vetítő *Újdonság!* XGA (1024x768), 1600 ANSI, digitális simítás	2 269 000.-

AVerMedia termékek teljes választéka

➢ EZCapture digitalizáló kártya	10 900.-
➢ TVCapture dig. K. TV tunerrel	24 880.-
➢ AVerKey Plus PC to TV converter	24 880.-
➢ Aver InterCam (USB PC kamera	22 900.-

Non-Linear editáló rendszerek

➢ **Bravado Dv2000** DVin/out+Prem. 5.0Full	169 900.-
➢ Teljes TRUEVISION TARGA kártya választék	
➢ **Pinnacle (miro) kártyák**	
› **DC30** (S-Video dig. + Premiere LE)	128 900.-
› **DC30Plus** (S-Video dig. + Pr. 5.0 Full)	267 900.-
› **DC50** (Genlock I/O, Prem. 4.2)	582 900.-
› **Studio 400** (vezérlő)	69 900.-

Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t!
Viszonteladók jelentkezését is várjuk!

17–21 colos monitorok és 15 colos LCD kijelzők tesztje

Mire figyeljünk még?

Tesztünk előző részében összefoglaltuk azokat a legfontosabb ismérveket, melyeket feltétlenül szem előtt kell tartani, hogy elvárásainknak, illetve az alkalmazási területnek legmegfelelőbb monitort sikerüljön kiválasztani. Ha azonban az a készülék, amely igényeinknek leginkább megfelelő lenne, kívül esik anyagi lehetőségeinken, akkor kompromisszumot kell kötnünk.

Néhány tényezőt azonban semmiképpen sem szabad figyelmen kívül hagynunk! Feltétlenül vizsgáljuk meg a kép élességét különböző felbontásokban és színmélység mellett. Legalább abban az üzemmódban adjon jó képet, amelyben a leggyakrabban fogjuk használni. Ehhez hozzátartozik a megfelelő képfrissítési frekvencia is, ami 75 Hz alatt elfogadhatatlan. Erre nem a korszerűség miatt kell odafigyelni, hanem egészségünk érdekében. Ha egy-két órai munka elteltével égni kezd és könnyezik a szemünk, vagy a számítógép előtt ülve gyakran megfájdul a fejünk, az sok esetben a rossz, vagy rosszul beállított monitor következménye.

Az olcsóbb berendezések általában érzékenyebbek a környezeti hatásokra, gyakrabban kell szabályozni például a képgeometriájukat, ezért vásárláskor ennek módját is figyeljük meg. Az egyes kezelőszervek szerepe legyen egyértelmű felirattal vagy kifejező ikonnal ellátva, ne kelljen állandóan a kézikönyvet búsni. Az OSD menü legfeljebb kétszintű legyen, jól szervezett és áttekinthető szerkezetben tárja elénk a lehetőségeket. Ha egy apró beállításra fordítandó idő kilenc tizedét az teszi ki, hogy a menürendszer útvesztőjében megtaláljuk a kívánt opciót, az bizony hosszú távon nem előnyös. A megfelelő termék kiválasztásában segíthet, de hátráltathat is egy adott márka favorizálása. Ha megtetszik egy termékcsalád valamely tagja, joggal gondolhatnánk, hogy kaphatunk alacsonyabb áron szerénybb képességű, de hasonló monitort. Ez némely esetben így is van. A Philips, az Adi és a Sony igyekszik egyenruhába öltöztetni termékeit, ami az OSD menü külalakját és a kezelőszerveket is meghatározza. Ellenpélda a Belinea család, melynek tagjai között az igazi hasonlóságot a kékfehér doboz és a *Belinea* felirat jelenti.

Adi MicroScan G56

Adi MicroScan G66

Vékony, lapos – de megéri?

Nem vitás, hogy sok íróasztalon hamarosan LCD monitor fog világítani. 15–20 centiméteres mélysége és 3–5 kilogrammos tömege mellett egy 15 colos LCD monitor ugyanazt a látható képméretet biztosítja, mint egy 17 colos CRT, amely félméteres helyet követel és 25 kilót nyom.

Vajon mi tartja vissza a felhasználókat az LCD-vásárlástól? Természetesen az árak. Míg

Belinea 10 70 65

egy LCD monitor áráért egy jól felszerelt PC-t kaphatunk, esetleg mellé még egy elfogadható minőségű képcsöves monitort is, addig az LCD megjelenítők előnyei egyelőre szinte csak a professzionális felhasználók számára megfizethetők: a karcsú forma, az éles kép, a kisebb fogyasztás és hőtermelés, nem utolsósorban az abszolút alacsony sugárzási értékek.

Az LCD monitorok közvetlen címzésű megjelenítők, vagyis minden képpont a képernyő paneljének egy fizikai eleméhez tartozik. Ennek köszönhetően tökéletes a képgeometria és a pozicionálás, nincs konvergenciahiba.

Kis helyigényük miatt valószínűleg bankokban és más nagy ügyfélforgalmú helyeken, az egészségügyben és olyan területeken fogják alkalmazni őket, ahol sokat számít a helyigény vagy a megjelenés.

Analóg vagy digitális?

A legnagyobb különbség az egyes LCD monitorok között az, hogy milyen módon kapcsolódnak a számítógéphez: hagyományos, analóg módon vagy pedig az új digitális szabványok valamelyikét követve?

A legtöbb LCD monitor analóg kapcsolatot létesít, hasonlóan a VGA/SVGA grafikus kártya és a képcsöves monitor kapcsolatához. Ez a megoldás egyszerű csatlakoztatást tesz lehetővé egy már meglévő számítógéphez. Ezt az előnyt beárnyékolja, hogy az eredetileg digitális jelet a grafikus kártyában analóg jellé, majd a monitorban ismét digitálissá kell alakítani. Ez a körülményes eljárás a készülék árát is emeli, emellett jelentős adatvesztéssel jár, ami gyengébb képminőséget, a képpontok reszketését, pislákolását okozza. Ennek oka, hogy az ide-oda alakított jelfolyamból a végén a monitor nem tudja eldönteni, hogy két szomszédos képpont közül melyiket is kell kigyújtania. Ennek korrigálására drága áramköröket építenek a készülékekbe, a hibát mégsem lehet teljesen kiküszöbölni.

A digitálisan kapcsolódó monitoroknál ez a jelenség nem áll fenn. A grafikus kártyában meghatározott képpont a monitor megfelelő helyén gyullad ki. Így megszűnik minden képméret-, képpozíció- és képpont-hiba.

Ha ez ilyen remek megoldás, akkor miért nem terjednek rohamosan a digitális monitorok? Egyrészt a videokártya csak akkor tudja vezérelni a digitális LCD monitort, ha van rajta digitális kimenet. Tehát a meglévő videokártyánkat le kellene cserélni. Ez további költséggel jár, és az új monitor beüzemelését is megbonyolítja. Ráadásul szűkös a választék az ilyen típusú kártyákból. És amíg az analóg kártyák között könnyen találhatunk speciális területre – például OpenGL-hez vagy profi játékokhoz – kiválóan alkalmas darabokat, addig nem biztos, hogy digitális társaik kielégítik a teljesítménnyel szembeni elvárásainkat.

Tehát bármennyire is jók az LCD monitorok, nem ajánlhatók mindenkinek. E készülékeket ugyanis úgy tervezték, hogy legjobban egyetlen felbontást támogatnak – a 15 colos modellek például a 1024×768-at. Bár képesek alacsonyabb felbontásban is üzemelni, olyankor számítani kell a képminőség jelentős romlására. A CRT-k széles skálájú és finoman árnyalt színátmeneteket is képesek szemünk elé varázsolni, a legtöbb LCD-nek viszont korlátozottak a lehetőségei ezen a té-

Hibaforrások

Mágneses mező okozta geometriai torzítások

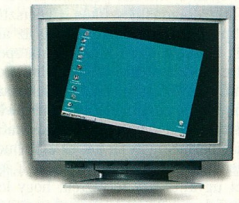

Rotációs torzítás: a kép az egyik oldalra dől

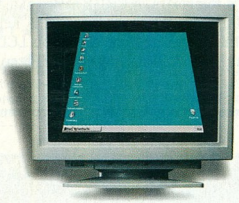

Trapéztorzítás: a képszélesség eltér fent és lent

Párna/hordó-torzítás: a kép középtájt elkeskenyedik vagy kiszélesedik

Paralelogramma torzítás: a kép szélei párhuzamosan, de ferdén állnak

ren, ezért kevésbé alkalmasak grafikai munkára. Végül az LCD panelek viszonylag alacsony megjelenítési sebességük és nagyobb tehetetlenségük folytán maszatos képet adnak gyorsan mozgó képek, videók, animációk lejátszásakor.

CHIP-TIPP

„A zsűri nehéz helyzetben volt..." – mondhatnánk a vetélkedők végén használatos közhelyet. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a gyártók a nagyobb képátlójú monitoroknál jobban odafigyeltek a képminőségre, a termékeikbe épített képcsövekre. Néhány kivételtől eltekintve jól fokuszált, kellően beállított geometriájú, szép színeket adó készülékeket láthattunk. A fő különbségek az ergonómiai, kezelhetőségi és felépítési jellegzetességekből adódtak. Például a gyártóknak csak egy része követi az MPR és TCO szabványokat, illetve némely modell csak szerény korrekciós lehetőségeket biztosított.

A 17 colos versenyzők között az Adi MicroScan G56 még „fajtársait" is megelőzte, így övé a CHIP-TIPP. Egyszerűen nem találtunk benne kivetnivalót, hacsak az árát nem rójuk fel hibaként, ugyanis egy kicsit drágább, mint méretbeli társai.

A 19 colos kategóriában is az Adi márkanév győzött, a MicroScan G66 szintén kiváló paramétereivel érdemelte ki ajánlatunkat.

A 21 colosok mezőnyében mindössze három monitor szerepelt, így CHIP-TIPP-et nem tudunk kiosztani. Természetesen vásárlási ajánlatunk azért van – méghozzá kettő is. Az egyik a Philips Brilliance 201B, amely valóban brilliáns színeket szolgáltat, élmény vele a játék, a DVD filmek vetítése. A másik a diamondtron technológiát alkalmazó Mitsubishi Diamond Pro 91TXM, amely a nagy képernyőt igénylő, precíziós grafikai vagy mérnöki munkát végzőknek lehet kellemes munkatársa. Minőségük az árukban is megjelenik.

Külön említést érdemel a 17 colos Belinea 10 70 65, elsősorban a beépített hangszórók képességei miatt. Méretük ellenére a vártnál sokkal szélesebb tartományban képesek visszaadni a hangokat, és a monitor talpazatába épített mélyhangszórók jóvoltából a játékprogramokhoz elengedhetetlen dübörgés sem marad el. Ráadásul a jó hangminőség nem megy a képminőség rovására.

Az LCD monitorok megjelenítési és szabályozási tulajdonságai nagyjából azonosak, ami az alkalmazott technológiából is következik. Igazi különbséget a kalibrációs lehetőségek eredményessége jelentett, amitől nagyban függ a kép élessége vagy elmosódottsága. A CHIP-TIPP odaítélésében nagyobb szerepet kapott az ár/teljesítmény arány, ami alapján a Philips Brilliance 151AX vitte el a pálmát.

Siposs Zoltán

Philips Brilliance 201B

Mitsubishi Diamond Pro 91TXM

Philips Brilliance 151AX

Zöld szabály

A cím ne tévesszen meg senkit! A TCO'99 nem valamiféle marketingfogás, nagyon komoly tesztmódszerek és szigorú előírások állnak mögötte.

A Cebit '99-en debütált a különböző számítástechnikai termékekre vonatkozó új minősítési és teszteljárások gyűjteménye, a TCO'99. Monitortesztünkhöz kapcsolódva most a szabványnak a megjelenítőkkel kapcsolatos fontosabb kitételeit ismertetjük.

Az első újdonság: szétválasztották a hagyományos és az LCD megjelenítőket. Ennek az az oka, hogy az LCD-k technológiája sokkal gyorsabban fejlődik, így arra nagyobb hatást lehet gyakorolni.

A monitorokra vonatkozó első TCO szabvány 1992-ben jelent meg, ezt követte a TCO'95, majd a TCO'99. A katódsugárcsöves monitoroknál a legfontosabb kérdés a sugárzás (mágneses és elektromos erőterek). Az erre vonatkozó határértékek a TCO'99-ben is ugyanazok, mint a TCO'92-ben, de a mérés körülményeit jelentősen szigorították.

A méréseket immár a képernyőmérettől függően előírt minimális felbontásban kell elvégezni. A képfrissítési frekvenciának legalább 85 Hz-nek kell lennie. Az új eljárásban használt tesztábra 80%-a fehér és 20%-a fekete (régebben fekete alapon világos betűket használtak), és a mérés alatt a készüléknek 100 cd/m² fényerőt kell produkálnia. Az új követelmények közé tartozik, hogy a monitor képét a megadottnál jobban nem befolyásolhatja egy meghatározott erejű külső mágneses mező. A monitorok színhőmérsékletének állíthatónak kell lennie, a megjelenített színeknek pedig állandónak kell lenniük a teljes hasznos képfelületen. Szintén újdonság, hogy a burkolat fényvisszaverésének is meghatározott mértékűnek kell lennie, hogy ez se zavarhassa a felhasználó szemét.

A TCO részletes ismertetése bőven meghaladja e cikk kereteit, de a megjelenítők minősítésénél figyelembe vett fontosabb paramétereket megemlítjük.

Katódsugárcsöves monitorok: vizuális jellemzők (egyenes vonalak linearitása, merőlegessége), kibocsátott fénysűrűség, fénysűrűség-kontraszt, fényerő állandósága a képfelületen, burkolat fényvisszaverése, színhőmérséklet, színállandóság a képfelületen, képremegés, emissziós értékek (röntgensugárzás, elektrosztatikus feltöltődés, mágneses és elektromos erőtér), kényelmi funkciók megléte.

LCD kijelzők: kitöltési tényező (a képpontok a képfelület mekkora részét fedik le), kibocsátott fénysűrűség, fénysűrűség-kontraszt (látószögtől függően is), fényerő állandósága a képfelületen (látószögtől függően is), burkolat fényvisszaverése, emissziós értékek (mágneses és elektromos erőtér).

Az energiamegtakarításra vonatkozó előírásokat is szigorították (lásd a táblázatot). A kisebb engedélyezett fogyasztás mellett előírás, hogy a készenléti módból való „feléledés" után a monitornak 3 másodpercen belül elfogadható képminőséget kell adnia.

A környezet védelmét szolgálja az az előírás is, hogy csak az a készülék kaphat TCO'95 és TCO'99 minősítést, melynek alkatrészei újra feldolgozhatók, és amelynek gyártása során nem alkalmaztak klóros oldószereket, illetve az ózonpajzsot pusztító anyagokat. A képernyő belső oldala semmilyen formában nem tartalmazhat kadmiumot, az elektromos alkatrészek pedig emellett higanyt sem. Az LCD-k háttérvilágításához felhasznált higany mennyiségét pedig jelenteni kell.

Csábi József

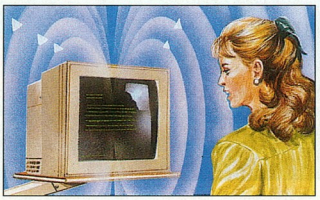

Mágneses...

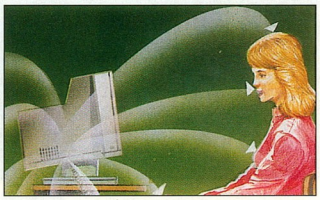

...és elektromos erővonalak a katódsugárcsöves monitor körül

Határértékek

	TCO'95		TCO'99	
	CRT	LCD	CRT	LCD
Fénysűrűség	100 cd/m²	80 cd/m²	100 cd/m²	125 cd/m²
Fénysűrűség állandósága	≤1,7:1	≤1,7:1 (*)	≤1,5:1	≤1,7:1 (*)
Képfrissítés	≥75 Hz		≥85 Hz	

(*): 30 fokos látószögön belül
CRT: katódsugárcsöves monitor LCD: folyadékkristályos kijelző

Megengedett fogyasztás

Üzemmód	TCO'92	TCO'95 CRT+LCD	TCO'99 CRT+LCD
Készenlét (stand-by)	≤30 W	≤30 W	≤15 W
Kikapcsolt (off)	≤8 W	≤8 W	≤5 W

CRT: katódsugárcsöves monitor LCD: folyadékkristályos kijelző

www.tco-info.com

Nyitottunk néhány száz új irodát

A legközelebbit az Ön üzletének bejáratánál.

Hogy a Juventus Teamnél vásárolt termékek elszállítása ne okozzon nehézséget, mostantól a házhozszállítás terhét is levesszük **viszont-eladóink** válláról. Ha a nálunk vásárolt termékek közt van **legalább egy Shuttle alaplap**, akkor azt a többi termékkel együtt – **Budapest területén 24 órán belül, vidékre 48 órán belül** – díjmentesen házhozszállítjuk és a megrendelő kezébe adjuk. Önnek pedig elég utólag, **utánvéttel** fizetnie.

Ha a házhozszállítás részletes feltételeire kíváncsi, küldjön egy üres levelet a hazhozmegyunk@juventus-team.hu címre.

Juventus Team
Számítógép alkatrész nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

A Digi Datafire GO! PRO PCMCIA kártya kapcsolatot teremt bárhol, bármikor.

Soha ne induljon el nélküle

5 lehetőség 1 kártyában
56 kpbs analog (V.90)
128 kbps ISDN
GSM csatlakozás
PCS csatlakozás
10BASET Ethernet kártya

Digi®

EMJ HUNGARY Kft.
Global Technology Solutions
Hivatalos magyarországi disztribútor
1145 Budapest Szugló u. 54.
Tel: 469-6050
Fax: 469-6051

Microsoft

Szabad forrású lehet a Windows?

A Microsoft vezetője, Steve Ballmer a Linux terjedését figyelve kijelentette: elképzelhető, hogy közzéteszik a Windows egyes részeinek forráskódját. Mint Ballmer elmondta, e lépéssel a felhasználók munkáját kívánják segíteni, de a pontos tervek még váratnak magukra: egyelőre az egyes lépések hatásait vizsgálják, illetve azt, hogy licencelhetővé vagy teljesen szabaddá tegyék-e az operációs rendszer kódját.
A tervek szerint a felhasználók így a Linuxhoz hasonlóan betekintést nyerhetnek a Windowsba, és szabadon módosíthatnak egyes részeket.
Mint megtudtuk, már régóta a Microsoft alapfilozófiájának része, hogy valamikor, valamilyen formában közzéteszi operációs rendszerei forráskódját.

Vezet az Internet Explorer

A Zona Research tanulmánya szerint a Microsoft Internet Explorere átvette a vezetést a vállalati böngészők piacán. A 308 vállalatot érintő felmérésből kiderült, hogy a válaszadók 59%-a használja elsődleges böngésző-programként az Internet Explorert, míg csupán 41% a Netscape Navigatort. Érdekességként azt is megemlítik, hogy a vállalatok 69%-a rendelkezik a böngészőkre vonatkozó belső szabályozással, amelyben előírják az alkalmazottak által használandó programot.

Hibajavítás NT-hez

A Microsoft hibajavítást jelentetett meg Windows NT-hez, amely megakadályozza, hogy a RAS, illetve RRAS használatakor valaki ellophassa a jelszót. A kijavított hiba abból ered, hogy a távolról bejelentkező felhasználók jelszavait a későbbiek folyamán fellelhetjük, ugyanis a későbbi bejelentkezéseket segítendő az NT eltárolta ezeket.
A Microsoft szerint amennyiben megfelelő biztonsági intézkedéseket alkalmaznak, akkor e jelszavakhoz csupán a rendszeradminisztrátor férhet hozzá, de a későbbi szervizcsomagokban a jelszavak kódolását megoldó modul is lesz.
A cég szerint eddig még senki sem jelezte a fenti hibát, így feltehetőleg sehol sem okozott károkat.

Táblázatból HTML

A Microsoft elkészített egy Vizact 2000 nevű alkalmazást, amely HTML-t készít meglévő Word, Excel vagy más irodai alkalmazásunk dokumentumaiból.
A Vizact a HTML Time specifikáción alapszik, amelyet a Microsoft is szponzorált, a Macromediával és a Compaq-kal közösen.
Ennek lényege, hogy szabályozható az egyes elemek eltűnése és megjelenése, megadhatjuk, hogy mennyi ideig tartózkodjanak a képernyőn, és mindehhez még scriptkészítési ismeret sem kell. A várakozások szerint ezzel a technológiával csökkenteni lehet a felhasználók információterhelését, vagyis mindig csak az lesz látható, amire éppen szükség van.
További érdekes tulajdonság, hogy az egérmozgást érzékelve lehet táblázataink egyes sorait kiemelni vagy eltüntetni.
A multimédiás világ felé közelítő lehetőség, hogy az egyes objektumok képernyőn való mozgását is megadhatjuk.
Az ingyenes próbaváltozat július 31-ig tölthető le az alábbi címről:
www.microsoft.com/vizact

Vajon a Microsofté lesz, vagy sem?

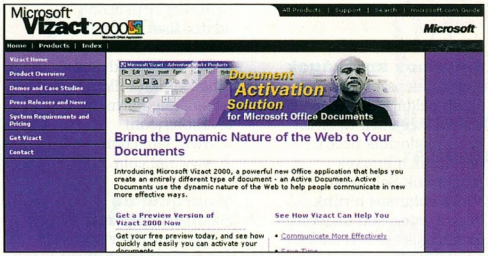

A Vizact Web-oldala sokat sejtet...

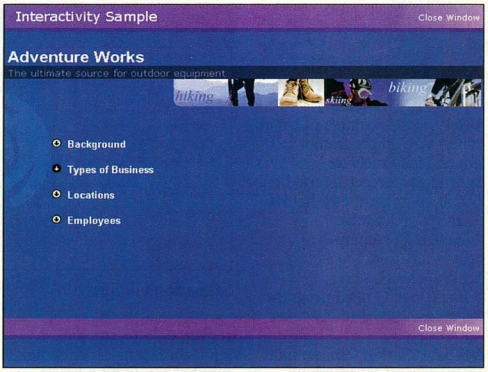

...ezért megnéztünk egy vele készített oldalt is

Megfigyelik a Linuxot

A Microsoft egyes hírek szerint felállít egy csapatot, amelynek feladata a Linux vizsgálata.
A cég szóvivője szerint azt a gyakorlatot követik, mely szerint a vetélytársak termékeinek megfigyelésével szeretnék jobbá tenni saját fejlesztéseiket.
A Linuxon is futó Apache Web-szerver egyik fejlesztője

szerint jól teszik, hogy megvizsgálják a Linuxot, a helyükben ő is ezt tenné.

ActiveState, Microsoft
Perl Windowson

Az ActiveState Tool Corporation, a Perl programozási nyelv egyik fejlesztője együttműködésbe fogott, amelynek célja, hogy e szabad forrású technológia jobban működjön a Microsoft Windows operációs rendszerein.
Az ActiveState vezetője, Dick Hardt jelezte: nem azért társult a Microsofttal, hogy ő nyerje el a Perl fölötti felügyeletet, hanem az a céljuk, hogy minden platformon népszerűvé tegyék a Perlt. Egyes szkeptikus vélemények szerint ezek után könnyen elképzelhető, hogy olyan elemek is megjelennek a Perlben, amelyek csak a Windowsok alatt futnak majd kielégítően. Hardt mereven elutasította ezt.

Új Windows-telepítő rutin

A fenti együttműködés egyik gyümölcse teljesen más fán érett be: az ActiveState és a Microsoft tervbe vette, hogy új telepítőrutint fejlesztenek a Windows NT-hez, Microsoft Install néven. A hírek szerint e modul az ActiveState jelenlegi InstallShield programjához fog hasonlítani.

Red Hat
Megjelent a 6.0 disztribúció

A Red Hat cég kiadta 2.2-es kernelre épített disztribúcióját, a Red Hat 6.0-t. A cég sajtóközleménye „mindössze" háromszor említi, hogy az új rendszer négy processzort is támogat, ami egyértelműen jelzi, hogy a nagy szerverekre szánják. Ha mégis egy irodai gépbe akarnánk tenni, annak sincs akadálya, sőt! Az új verziót a Red Hat szerint még egyszerűbb telepíteni. Már most le lehet tölteni

Megkésve bár, de végre itt van

a 6.0-s alaprendszert a cég Web-helyéről. A bolti verzió kézikönyvekkel és irodai csomagokkal (Applixware, StarOffice, ViaVoice) együtt 18 ezer Ft körüli áron kerül a boltokba.

- ftp://updates.redhat.com/6.0/

Sun
Solarisos apróságok

A Linux népszerűségének újabb példáját adja a Solaris x86-ra megjelent új lxrun. Ezzel módosítás nélkül futhatnak a linuxos programok Solarison. Másik solarisos hírünk, hogy az amerikai hadsereg hivatalos levelezőrendszere a Solaris x86-on futó Lotus Notes lett. A Microsoft NT-t nem találták eléggé biztonságosnak, amit a Microsoft meglehetősen sérelmezett.

Network Associates
Új trójai program

A Network Associates új trójai képernyővédő programot fedezett fel, amely az Interneten keresztül terjed e-mail spamként, és lehetővé teszi készítői, illetve a hackerek számára, hogy a fertőzött gépeket távolról elérhessék. A BackDoor-G névű program a windowsos számítógépeket veszélyezteti. A tapasztalatlan felhasználók számára nem felismerhető, ugyanis képernyővédőnek, esetleg játékok frissítésének álcázza magát. Mivel a BackDoor-G képes nevének megváltoztatására, ezért nem könnyen törölhető, sőt a hagyományos értelmezések szerint nem is vírus, így érzékeléséhez nemcsak vírusirtónk adatbázisát, hanem magát az érzékelő modult is frissíteni kell. További érdekesség, hogy nincs konkrét file-név, amit használna, bármerre képes továbbterjedni.

- www.sarc.com
- www.nai.com

Macromedia
Szabad forrású Flash

A Macromedia viszonylag széles körben elterjedt Flash multimédia technológiája lejátszórészének forrásához hamarosan ingyen hozzá lehet férni. Hogy bárki által módosítható formában – ami mostanában jött divatba – adják-e ki, vagy csak régimódi szoftverfejlesztő készletként (SDK), az szinte mindegy.
A Flash sírját egyesek szerint már megásta az Adobe a Scalable Vector Graphics (SVG) formátummal. Ez ugyanis XML-alapú, bírja az IBM, a Sun és a Microsoft támogatását, ráadásul szabványosítás alatt áll a W3C-nél. Az XML kód egyben azt is jelenti, hogy közvetlenül az oldal kódjába beépíthető a vektorgrafika, nem kell külön bináris file-t készíteni – ellentétben a Flashsel. Márpedig a világ, ha lassan is, de biztosan az XML felé mozdul, és ez az SVG szinte biztos diadalát jelenti.
A Macromedia sikeres és általunk is kedvelt Web-szerkesztője, a Dreamweaver is támogatja némileg az XML-t. Azonban a Flash már annyira elterjedt, hogy van jó pár olyan site, amit meg sem tudunk tekinteni nélküle. Ha ehhez még azt is hozzávesszük, hogy ezentúl minden programozó maga írhat Flasht használó programot, akkor rendkívül nehéz lesz kiütni. Például egy csevegőprogramhoz nagyon jól hozzáilleszthető a Flash. Mindezek alapján egyelőre döntetlen a helyzet.

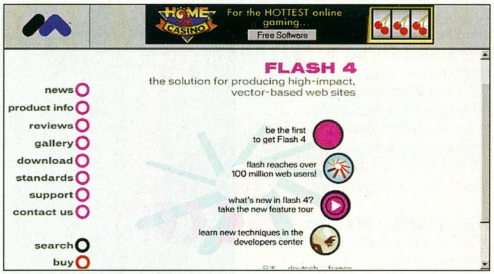

Szabadon villoghatunk

Fazakas László – Négyesi Károly

McAfee® OEM

Total Protection For Your PC

A jól ismert, nélkülözhetetlen segédprogramok most már megfizethető áron is kaphatóak!
Új számítógép vagy hardver vásárlása esetén keresse a McAfee OEM termékeket a szaküzletekben!

Ajánlott BRUTTÓ végfelhasználói árak:

8 235 Ft

Intelligens, univerzális Windows takarítókészlet

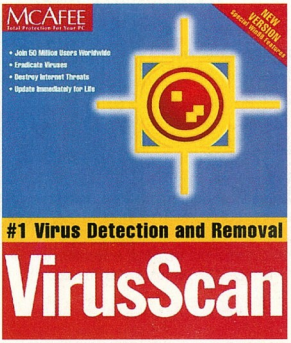

5 985 Ft

Teljeskörű vírusvédelem munkaállomásokra

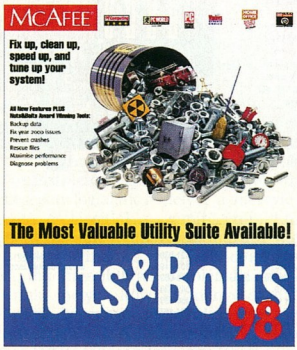

Ajánlott BRUTTÓ végfelhasználói árak:

4 350 Ft

Windows karbantartás, profiknak

5 985 Ft

Automatizált Windows karbantartás, kezdőknek

OEM OK
SVED
Az OEM disztribútor

További információk:
http://www.sved.hu/mcafee - mcafee@sved.hu
Kizárólag viszonteladókat szolgálunk ki!

LEGJOBB ALAPLAPOK A LEGJOBB ÁRAKON!!!

Amptron

PII-2200B

- i440LX AGPset @ 66 MHz
- Single CPU Plug-n-Play
- 8-768MB SDRAM DIMM @ 66MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI WinBIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On RTC and Modem
- Size 305 x 240 mm

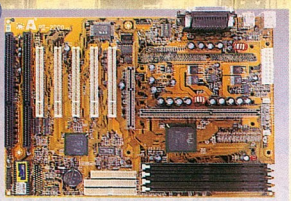

PII-3747

- BXpro (SiS5600) AGPset @ 100/66 MHz
- 8-768MB SDRAM/ECC DIMM @ 100/66 MH
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus, DMI, ACPI
- Wake-On KB, RTC and Modem
- On board AGP SiS6326 w 8MB Video
- On board 3D 16bit Sound
- Size 220 x 260 mm

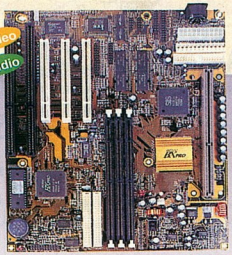

PII-2300E

- i440EX AGPset @ 66 MHz
- CPU Plug-n-Play
- 8-256MB SDRAM DIMM @ 66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On KB, RTC and Modem
- On board 3D 16bit Sound
- Size 220 x 260 mm

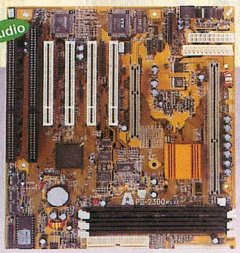

PII-3100B-3100Z

- i440BX/i440ZX AGPset 100/66 MHz
- 8-768MB SDRAM/ECC DIMM @ 100/66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP 2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- Hardware Monitor WS83781 and Hardware Doctor Utility
- Award BIOS and DMI, ACPI
- Wake-On LAN, KB, RTC and Modem
- Size 305 x 190 mm

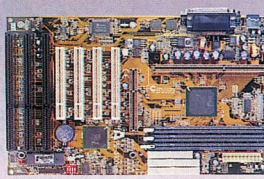

PM-9600

- Pentium®, K6™, 6x86™, WinChip™
- TX™(ALADDIN V!) @ 66/75 MHz
- 1MB/512K PB Cache on board
- Double TAG RAM support 512MB Cacheable Memory
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On, RTC and Modem
- Size 220 x 260 mm

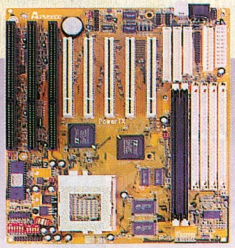

PII-3300V

- BX™ (VIA82693) AGPset @ 100/66 MHz
- 8-768MB SDRAM/ECC DIMM @ 100/66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP 2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- Hardware Monitor GL520 and ADCM utility
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus, DMI, ACPI
- Wake-On KB, RTC and Modem
- On board 3D 16bit Sound
- Size 220 x 260 mm

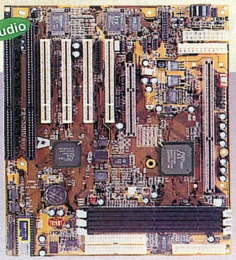

PM-9900

- Pentium®, K6™, K6-2™, 6x86™, WinChip™
- TX AGP™(VIA MVP3) @ 100/66 MHz
- 1MB PB Cache on board
- 8-384MB SDRAM DIMM @ 100/66 MHz
- 2 UDMA/33 IDE Bus Master Ports
- AGP 2X and PCI Spec 2.1 Compliant
- AMI BIOS w Trend Micro Anti-Virus
- Wake-On RTC, and Modem
- On board 3D 16 bit Sound
- Size 220 x 260 mm

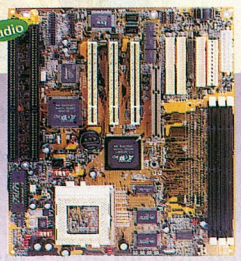

Nagykereskedések:

IZI ImpEx Kft.	Budapest X.	Dömsödi u. 1/b.	431-0394
Danubius Computer Kft.	Budapest XV.	Dembinszki u. 1.	307-9190
HB-POWER Kft.	Budapest XIII.	Reitter Ferenc u. 28/a.	239-0590
RAMIRIS Kft.	Budapest XIII.	Klapka u. 9.	349-5363
SOWAH	Budapest XIII.	Lőportár u. 9-11.	350-4539
Press Computer Kft.	Budapest XI.	Somogyi u. 28-30/a.	204-1679
CORDINES Kft.	Budapest XIII.	Szent István park 2.	349-7730
READY	Budapest V.	Vadász u. 36.	331-0518

WEB: www.izi.hu
sales@danubiuscom.com

Kiskerekedelmi partnerek:

CompuGroup	Budapest VII.	Rózsa utca 35.	351-7447, 351-7448	elias@compugroup.hu
CompuGroup	Budapest XIV.	Nagy Lajos kir. 113	220-5286, 220-5289	gaalk@compugroup.hu
Spéci	Budapest XIV.	Bánki Donát 62. (Örsvezér tér)	220-05-90	speci@speci.hu
CompuGroup	Szeged	Móra u. 8.	62/442-217	szeged@compugroup.hu
CompuGroup	Debrecen	Bercsényi u. 7.	52/322-999	debrecen@compugroup.hu
CompuGroup	Nyíregyháza	Géza u. 9.	30/9657-826, 30/9533-823	nyiregh aza@compugroup.hu
CompuGroup	Pécs	Király u.76. (Átrium üzletház)	72/213-411	pecs@compugroup.hu
CompuGroup	Szombathely	Kossuth Lajos 19.	94/340-842	szombathely@compugroup.hu
CompuGroup	Győr	Nagy Imre utca 8.	96/415-434	gyor@compugroup.hu
CompuGroup	Székesfehérvár	Zsolt u.35	22/320-105	vigvari@mail.alba.hu
Mo-Ro	Szekszárd	Széchenyi u.21	74/319-663	szekszard@compugroup.hu
CompuGroup	Sopron	Újteleki u. 1-5	99/334-278	sopron@compugroup.hu

...és a többi CompuGroup üzlet 22 helyen az országban!!!!!! (www.compugroup.hu)

PowerQuest Drive Image 2.0
Rendszergazdák álma

A rendszergazdák tudják a legjobban, mit jelent több tíz vagy száz munkaállomást egyenként telepíteni, esetleg másolgatni a merevlemezek tartalmát. A Drive Image egy egyszerűbb megoldást kínál.

A PowerQuest Drive Image teljes merevlemez-partíciók mentésére és visszaállítására szolgál. Hogy az egyszer lementett partíciót hány számítógépen „állítjuk vissza", az csak rajtunk múlik. A program emellett képes lemezről lemezre másolni, kihagyva a mentés elkészítését.

Nagy újítás az előző verzióhoz képest, hogy a program csak a partíció használt részeit menti el, az üres szektorokat csak megjegyzi. Ezáltal a sebesség nőtt, a partíció „képét" tartalmazó image file mérete pedig csökkent. Az új verzió lehetővé teszi továbbá egyedülálló file-ok visszaállítását az elmentett image file-ból, így a biztonsági másolat készítése és visszaállítása a lehető legegyszerűbbé válik. Ezzel a módszerrel másolja a Drive Image az összes DOS, Windows és OS/2 operációs rendszert, valamint a FAT 16, FAT 32 és NTFS file-rendszerű partíciókat. A Linux, Unix és NetWare rendszereket szektorról szektorra haladva másolja, itt tehát nem hagyja figyelmen kívül a merevlemez üres területeit.

A mentéskor különböző tömörítési arányok is beállíthatók, figyelembe véve a kívánt sebességet és a leendő image file méretét. Nem okoz problémát az elmentett partíció más méretű merevlemezre való átmásolása sem, mert a program az image file adatait automatikusan a célként megjelölt merevlemez-partíció paramétereihez igazítja. A felhasználó pedig kedve szerint szerkesztheti ezt a Drive Image File Editorral – elvehet és hozzáadhat partíciókat, visszaállíthat file-okat, méretet állíthat stb.

A program Professional változata tartalmazza a Partition Magic 4.0 Professionalt, valamint használható Linux, Unix és NetWare operációs rendszerek alatt is, a programcsomag így kiválóan alkalmazható az összes klónozási munkafázis elvégzésére. A Drive Image végfelhasználói ára áfa nélkül 20 200 Ft, a Professional változaté 222 210 Ft.

Giczy Gergő

- Szoftver ABC ☎ 329-2490
- www.szoftverabc.com
- info@szoftverabc.com
- www.powerquest.com/driveimage

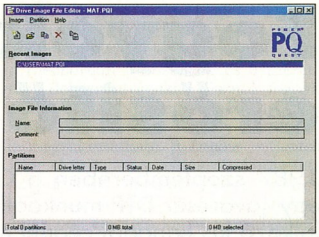

Az Image File Editorral az elmentett partíciók szerkeszthetők

---

Symantec Norton CleanSweep 4.5
Megtisztulás

Akik sok programot próbálnak ki számítógépükön, előbb-utóbb megismerkednek a Windows telepítésének fortélyaival. Rajtuk próbál segíteni a Norton CleanSweep.

Sajnos a mai windowsos alkalmazások telepítőprogramjai az eltávolítást nem mindig végzik tökéletesen, emiatt gyakran maradnak utánuk kósza file-ok és regisztrációs bejegyzések, melyek fölöslegesen foglalják a helyet a merevlemezen, és lassítják a számítógép működését. Ha sok ilyen visszamaradt file rejtőzik a Windows rendszerelemei között, inkompatibilitási problémák adódhatnak, melyek következménye általában kék képernyő, vagy rajtaütésszerű rendszerleállás. A felhasználó ilyenkor egyet tehet: teljesen friss rendszert telepít számítógépére. Ha azonban a Windows telepítése után rögtön fölkerül a gépre a Norton CleanSweep, és megengedjük neki, hogy felügyelje a későbbi programtelepítéseket, akkor naplófileokat készít ezekről, melyekben nyilvántart minden lemezműveletet. Ezekből a naplófile-okból aztán nagyobb eséllyel állítható vissza a CleanSweep segítségével a telepítés előtti állapot, mintha az adott alkalmazás saját uninstallerét használnánk.

E műveleteket a legtöbb shareware vagy freeware program is hasonló hatékonysággal tudja végrehajtani. A Norton CleanSweep azonban ennél többet tud, hiszen az általa nem felügyelt korábbi telepítésekből visszamaradt file-okról is meg tudja állapítani, hogy szükségesek-e vagy nem. Ugyanígy a céljukat vesztett regisztrációs bejegyzések, ikonok és programhivatkozások is eltávolíthatók – el sem hiszi az ember, hogy mennyi van belőlük. Már a Windows friss telepítése után is talál ilyeneket a CleanSweep!

E fő funkciókon kívül ellensége minden fölösleges file-nak a merevlemezen, ezért a törlések engedélyezése előtt érdemes megnézni, nem egy régen használt fileunkat akarja-e kirúgni rendszerünkből. A törölt elemekről pedig mindig készítessünk vele biztonsági másolatot, amelyet egy ideig meg is tartunk – olykor szükségünk lehet rá. A Norton CleanSweep Standard végfelhasználói ára áfa nélkül 13 530 Ft.

Giczy Gergő

- Publicom Kft. ☎ 200-6700
- publicom@elender.hu
- www.symantec.com/sabu/qdeck

A Norton CleanSweep lelkiismeretesen takarít merevlemezünkön

Fogyókúrás erősítő

1987 szeptemberében a Cowpland Research Labsnál, egy javarészt DTP-munkaállomások összeállításával foglalkozó kis kanadai cégnél négy programozó elkezdett írni egy kis vektorgrafikus rajzolóprogramot.

Közel másfél évnyi fejlesztőmunka után 1989 tavaszán megjelent a CorelDraw 1.0 az akkor szintén újdonságnak számító Windows 3.0 platformra. 10 évvel később, 1999. április 7-én dr. Michael Cowpland, a Corel Corporation alapítója és elnök-vezérigazgatója bejelentette, majd május 17-én bemutatta a legújabb, immár 9-es verziószámú CorelDraw-t, azt a programcsomagot, melynek elődeiből eddig több mint tízmillió példányt adtak el. A CorelDraw 9 várhatóan szintén népszerű lesz – minden hibája ellenére –, mert nagyon sok olyan kisebb-nagyobb újdonságot tartalmaz, ami egyszerűbbé teszi az amatőr és profi grafikusok munkáját.

A programcsomag rendszerigénye alig nőtt az elmúlt másfél év alatt. Futtatásához elegendő egy 133 MHz-es Pentium processzorú gép 32 Mbyte memóriával, kétszeres sebességű CD-olvasóval és Windows 95/98 vagy NT 4.0 operációs rendszerrel. Ha csak a Draw-t akarjuk telepíteni, elegendő 100 Mbyte üres hely a merevlemezen, míg egy tipikus telepítés 200–250 Mbyte helyet foglal.

Mi van a dobozban?

A csomag kibontása után örömmel láttam, hogy a Corel megtartotta jó szokását és alaposan dokumentálta programjait, pontosabban a két főprogramot, a Draw-t és a Photo-Paintet. Az e két program használatáról szóló angol nyelvű, színes kézikönyvek összterjedelme meghaladja az 1500 oldalt. (A két könyv, valamint a többi Corel program kézikönyve megtalálható PDF formátumban a második CD-n.)

Természetesen nem maradhat el a programcsomag fontos kiegészítőit bemutató több mint 500 oldalas könyv, a Library Catalog sem. Ebben megtaláljuk az alap betűkészleteket, a szimbólumokat, a több mint 26 ezer vektorgrafikus clipart képet (melyekből közel 10 ezer teljesen új), az ezer fényképet, illetve a Photo-Paint objektumokat, kereteket és kitöltőmintákat. (A negyedik CD, a Corel Studio demójának képei nem szerepelnek ugyan a könyvben, de a lemezen megtalálható a hozzájuk tartozó Cantokatalógus.)

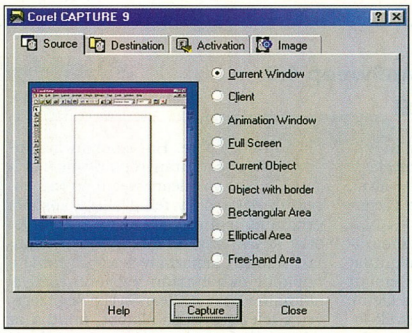

Egy ügyes tolvaj: úgy lop, hogy szinte észre sem lehet venni

Alap betűkészleteket írtam, mert a kicsit több mint ezer TrueType és Type 1-es „standard" betűkészlet mellett az első CD-n található több mint száz kelet-európai, néhány cirill karakterkészlet (szintén TrueType és Type 1) és mintegy háromtucatnyi unicode-os TrueType font. Sőt ha valakinek esetleg szüksége van arab vagy távol-keleti (kínai, japán és koreai) fontokra, ezekből szintén talál néhányat a Fonts alkönyvtárban. (Már csak azért is érdemes megnézni ezeket, mert ritkán lát az ember másfél-két megás, sőt 7 Mbyte-os TTF file-okat.)

Már a doboz szemrevételezése közben is volt némi hiányérzetem, ami a telepítés során bizonyossággá vált: a csomagból kikerült – minden további értesítés nélkül – a CorelDream 3D, a Fractal Design Corporationtől „kölcsönvett" Ray Dream Designer. Ezenkívül „eltűnt" a CorelScan és a Novell-féle Envoy nézegető is. Ez utóbbi helyét az Adobe Acrobat Reader vette át, amelyből a nemrégiben megjelent 4.0-s verzió került a csomagba.

A CorelDraw csomag kisebb programjai – finoman szólva – nem sokat változtak a legutóbbi kiadáshoz képest. A Bitstream Font Navigatorának még a verziószáma is 3.0 maradt, ám a Corel Texture hiába kapott új azonosítót és bejelentkező képernyőt, a TreeD Graphics programozói szemmel láthatóan nem nagyon nyúltak a programhoz, amióta átadták a Corelnek a licencet – vagyis a CorelDraw 7 óta. Úgy tűnik, a Corel feladta a küzdelmet, és nem erőlteti tovább a karakterfelismerést a vektorizáló programjában, így a Corel OCR-Trace-ből ismét Corel-Trace lett. A képlopó, a Corel Capture funkcióiban nem sokat változott, ám visszanyerte emberi, akarom mondani ablakos alakját.

A telepítőről és a telepítésről érdemes néhány szót ejteni. A telepítőprogramról azért, mert a CorelDraw történetében ez az első, amelyik képes inkrementális telepítésre. Vagyis ha valaki meggondolja magát, és utólag szeretne feltenni egy programot vagy programelemet, akkor nem kell elölről kezdenie az egész műveletet, és újra felmásoltatnia az összes file-t. Sőt, nem csak bővíteni tudja a listát, hanem – és ez néha talán még fontosabb – ellenőrizheti és ki is javíthatja az esetleges hibákat (például eltűnt, sérült, felülírt file-ok pótlása). Talán ennek is köszönhető, hogy a telepítés két lépcsőben történik, mert a file-ok átmásolása és a regisztrációs bejegyzések elkészítése után újrainditva a rendszert a program ellenőrzi, hogy minden rendben ment-e.

Nem tudom, hányan takarékoskodtak

- Nagyobb, de gyorsabb! – CorelDraw 7. CHIP, 97/2/56
- Páros páratlan? – CorelDraw 8. CHIP, 98/3/118
- www.corel.com

úgy a merevlemezük kapacitásával, hogy a CorelDraw-t CD-ről futtatták, de számukra van egy rossz hírem: a *Run from CD-ROM drive* kapcsolót ne keressék, mert az új verzió ezt már nem tartalmazza.

A következő rossz hír azoknak szól, akik a rajzokban elhelyezett hosszabb szövegeket szeretnék ellenőriztetni és elválasztatni a CorelDraw-val. Sajnos nem fog menni. A programnak ugyan része 27 nyelv – köztük a magyar – helyesírás-ellenőrzője, 20 nyelv elválasztója, 12 szinonimaszótára és 6 nyelvtani elemzője is, ám ezek közül a magyar sajnos nem működik, így telepíteni sem érdemes.

Úgyszintén kérdéses egyelőre, hogy érdemes-e telepíteni a Visual Basic for Applicationst. A Corel ugyan megvette a VBA licencét a Microsofttól, de amíg nem publikálja a Draw és a Photo-Paint objektummodelljét, illetve néhány mintaprogramot, addig aligha várható, hogy sokan vetnék magukat a CorelDraw programozásának mélységeibe. (Miként a Corel Script sem vált annyira sikeressé, amennyire a Corelnél várták.) E téren azonban rövidesen pozitív változások várhatók, ugyanis a Corelnek sikerült Ottawába csábítani Alex Vakulenkót, azt az ukrán fiatalembert, aki rengeteg hasznos programocskával lepte meg a CorelDraw felhasználóit.

A digitális fényképezőgépek tulajdonosai valószínűleg örülnek majd annak, hogy a CorelDraw 9 és a Corel Photo-Paint 9 is támogatja az új IXLA szabványt, így az Agfa, Casio, HP, Kodak, Olympus stb. gépekből – összesen több mint 120 típusból – közvetlenül beolvashatnak képeket. Ehhez mindössze annyit kell tenni, hogy a telepítés során ki kell választani a használt fényképezőgép (szerencsésebbeknél fényképezőgépek) nevét a *Digital Cameras* oldalon, és ettől kezdve használhatók a *File → Digital Camera* menüpont funkciói (kamera kiválasztása, kép letöltése, -feltöltése).

A változások kora

A CorelDraw 9 újdonságainak túlnyomó többsége nem igazi növum, inkább a meglévő funkciók, lehetőségek javítása, bővítése, „turbózása".

Például eddig is volt, lehetett a képernyőn színpaletta, de mindig csak egy. Az új verzióban viszont tetszőleges számú színpalettát nyithatunk meg egy időben. Ráadásul ezeket külön-külön elhelyezhetjük a szerkesztőterület bármelyik oldalára, így például a saját palettákat a képernyő jobb, míg a Pantone színeket a képernyő bal oldalára, nehogy „véletlenül összekeverjük". Apropó Pantone. A CorelDraw 9 öt új Pantone színskálát tartalmaz: Metallic, Hexachrome Coated és Uncoated, Pastel Coated és Uncoated.

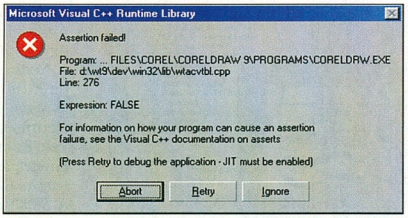

A magyar helyesírás-ellenőrzés „eredménye"

Szintén nem újdonság, hogy átszínezhetjük a segédvonalainkat, ám eddig ezt csak globálisan tehettük meg, vagyis egyszerre az összes segédvonalat. Az új Draw-ban a segédvonalak ugyanúgy átszínezhető objektumok lettek, mint bármely más vonal. Így bármelyik – nyitott – palettáról ráhúzhatunk egy tetszőleges színt a segédvonalainkra, vagy kijelöljük a guideline-t (a [Shift] billentyű segítségével egyszerre többet is kijelölhetünk), majd a jobb egérgombbal rákattintunk a kívánt színre – hiszen körvonalról van szó.

És ha már a segédvonalaknál tartunk, akkor meg kell említeni az új, *preset* típusú segédvonalakat. Ezek annyiban térnek el az eddig ismertektől, hogy a helyüket nem mi határozzuk meg, illetve nem közvetlenül a pozíciójukat adhatjuk meg, hanem kiválaszthatjuk, hogy segédvonalakat kérünk a lap egy centiméteres margójára, a nyomtatható terület szélére, az általunk meghatározott számú hasábok margóira, esetleg ötmilliméterenként vízszintesen és függőlegesen stb. E segédvonalaknak az a nagy előnye, hogy igazodnak az aktuális lapmérethez és -orientációhoz. Így nem kerülünk abba a bosszantó helyzetbe, hogy a nagy nehezen elhelyezett segédvonalainkat azért kell áthelyeznünk, mert menet közben jöttünk rá, hogy nem is akkora a lapméret, amekkorát az elején beállítottunk.

Elsősorban a hosszabb és összetettebb dokumentumokat készítők fognak örülni annak a lehetőségnek, hogy az egyes oldalak mérete és/vagy orientációja megváltoztatható. A *Layout → Switch Page Orientation* utasítással elforgattathatjuk, míg a *Layout → Resize Page* funkcióval átméretezhetjük egy többoldalas rajz egyetlen lapját anélkül, hogy ez bármilyen hatással lenne a többire. Sőt ugyanúgy, mint a klónozáskor (Edit → Clone) létrehozott objektumok, az oldalak is „odafigyelnek", hogy mit csinál a „szülőjük", azaz ha elforgatunk egy oldalt, majd újradefiniáljuk az egész dokumentum lapméretét, akkor az elforgatott lap nagysága is meg fog változni.

Búcsú a roll-upoktól

1992-ben, a Draw 3-ban találkoztunk először a Corel helytakarékos dialógusablakaival, az úgynevezett roll-upokkal (tekercsablak). Éveken keresztül hűséges segítőtársai voltak a grafikusoknak. Ám e csikká zsugorodni képes ablakok fölött eljárt az idő, és a fejlesztők új megoldást próbáltak ki a Draw 8-ban.

Ez nem a Corel Photo-Paint képszórója, ezek vektoros képek

Megjelentek a szerkesztőablak széléhez rögzített és szintén összenyomható ablakok, a *dockerek*. Úgy látszik, sikerült a próba, mert a CorelDraw 9-ből teljesen eltűntek a roll-up ablakok, és helyüket átvették a dockerek. De ha valakinek nagyon a szívéhez nőttek a roll-upok, azok óvatosan „letéphetik" az egyes dok-

kolt ablakokat a keretről, és attól kezdve azok (majdnem) ugyanúgy fognak viselkedni, ahogyan azt a múltban megszokták. Nem minden roll-upból lett docker. Például az áttűnés (Blend) és a kontúr (Contour) ablakai is megszűntek. A Draw 8-ban az *Interactive Blend Tool*hoz még tartozott egy roll-up, de a csak ebben az ablakban megtalálható eszközök „átköltöztek" a *Property Bar*ra. A kontúr effektus is kapott egy interaktív eszközt, így a körvonalazást ezentúl az *Interactive Contour Tool*lal tudjuk megcsinálni. Természetesen a paramétereket ennél is beállíthatjuk a Property Baron. Így a „hagyományos" effektusok roll-upjaiból egyedül a lencsée (Lens) maradt meg. A Draw 8 egyik legnépszerűbb újdonsága, a *Drop Shadow* tovább bővült. Immár nem csak egyszerű árnyékokat, hanem perspektivikusakat is létrehozhatunk.

Művészi eszközök

Hogyan lehet az egyszerű vonalakból is látványos rajzokat készíteni? Majdnem ugyanúgy, ahogy a pixelgrafikus programokban a különleges ecsetekkel. Ezeket a CorelDraw 9-ben *Artistic Media*-nak hívják, és ezek között találunk a régi *PowerLine*-okhoz hasonlókat, vektorgrafikus ecseteket és szintén vektorgrafikus képszórókat. Természetesen nem kell megelégednünk a CorelDraw által felajánlottakkal, mi is létrehozhatunk ilyeneket.

A ceruzák között találunk egy teljesen újat. Eddig is viszonylag egyszerűen lehetett a CorelDraw-val blokkdiagramokat rajzolni (bár nem annyira egyszerűen, mint például a Visióval), ám az *Interactive Connector Tool*lal még egyszerűbb lesz. Főleg, ha némi gyakorlás után a felhasználó ráérez erre az eszközre, mert időnként elég sajátosnak tűnt a logikája.

Amikor nemrégiben a Micrografx Designert teszteltem, nagyon tetszett az,

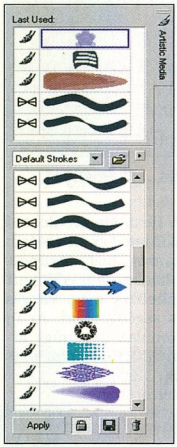

Ezekkel a „tollakkal" a CorelDraw-ban rajzolhatunk

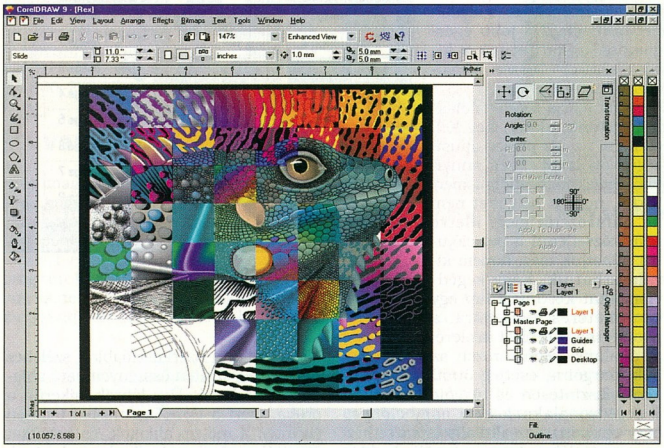

A tekercsablakok végleg eltűntek a CorelDraw programjaiból, de a dockerek átkapcsolhatók hasonló stílusú ablakokra

hogy a körvonalat is ugyanúgy lehetett színezni, mint a zárt rajzelemeket. Ezt eddig csak nagyon körülményesen lehetett megoldani: egy belső és egy külső kontúr létrehozása, ezek összekombinálása, majd kifestés. Bár a CorelDraw 9 megoldása nem oly egyszerű, mint a Designeré, ám sok esetben több lehetőséget kínál. Az *Arrange → Convert Outline To Object* funkcióval a rajzelem körvonalából egy önálló objektumot hozhatunk létre, amivel utána azt csinálunk, úgy festjük ki, ahogy akarjuk.

Nem csak a körvonalak, a kifestések terén is nagyot lépett előre a program. A *Mesh Fill* segítségével sohasem látott élethűséggel lehet kifesteni a rajzelemeket. Ez a művelet nagyon hasonlít a jól ismert *Mesh Warp* pixelgrafikus effektusra. (Nem véletlen a névhasonlóság.) A *Mesh Fill*el gyakorlatilag a rajzelemek tetszőleges számú pontjához rendelhetünk színeket, melyek között a funkció egy torzítható rácsot követve készíti el az átmeneteket. Látva azt, hogy a profik milyen képeket tudtak megrajzolni „mezei" színátmenetekkel és objektumátmenetekkel (például a Hedy Lamarr-portré vagy a Hans Kardinal-féle tájképek), el tudom képzelni, hogyan fognak kinézni a közeljövő „coreles" képei.

Ha nagy nehezen sikerül kikeverni egy szimpatikus színt (például a [Ctrl] gomb és a képernyőn lévő színpaletták segítségével), vagy egy bitmapről kell felcsippenteni egy színt, akkor ezentúl nem kell mindenféle varázslatot előadnunk a *Bitmap Color Mask*kal, hanem közvetlenül a képernyőről is felszippanthatjuk a – CorelDraw-ban – új *Eyedropper* eszközzel, amely egyből a kívánt színt állítja be a *Color docker* ablakban. Így azonnal látjuk összetevőit, illetve felhasználhatjuk mint kifestő- vagy körvonalszínt.

Gyorsabban, egyszerűbben

Sokáig jellemző volt a CorelDraw-ra, hogy az újabb és újabb verziók egyre többet tudtak, ezzel párhuzamosan egyre lomhábbakká váltak. Ez a folyamat egészen a 7-es verzióig tartott. A CorelDraw 7-ben azonban megfordult a tendencia: nem hogy nem lett lassabb, de sok funkciója akár kétszer gyorsabb lett, mint a 6-osé, sőt még a 16 bites CorelDraw 5-nél is sokkal fürgébben dolgozott. Sajnos a végleges verziót „üzemi körülmények között" nem tudtam még alaposabban megnyúzni (a béta verziók-

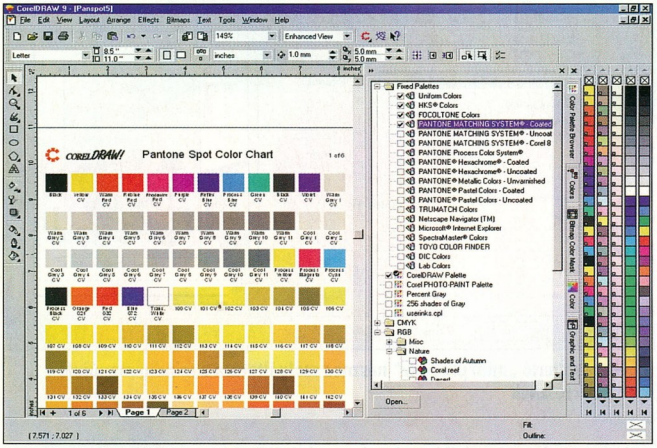

Egyszerre több színpaletta is elhelyezhető a CorelDraw és a Corel Photo-Paint ablakában

ból pedig nem igazán lehet erről tapasztalatokat szerezni), de a körülbelül egyhetes munka alatt nem éreztem sem gyorsabbnak, sem lassabbnak a programot. Érdekes, hogy a Weben felemás vélemények jelentek meg: van, aki jelentős lassulásról panaszkodott, és voltak olyanok, akik érezhető gyorsulásról írtak.

A rajzolás nem csak attól lehet gyorsabb, hogy mennyivel lett fürgébb a program, hanem attól is, hogy egyes funkciói, eszközei milyen többletlehetőségeket kínálnak. Például ha a CorelDraw 9-ben megfogunk egy rajzelemet vagy rajzelemek egy csoportját, és a nyíl eszközzel mozgatjuk a szerkesztőterületen, akkor menet közben a szóköz billentyű megnyomására az adott ponton a program létrehoz egy másolatot anélkül, hogy közben elengedné az objektumot. Így egy mozgatás alatt tetszőleges számú másolatot hozhatunk létre pillanatok alatt.

Hasonló apróság, hogy a nagyító Adobe-stílusban működik. Ha csak egyszerűen kattintunk valahol a képen, akkor ránagyítunk a kívánt részletre, míg ha kattintás közben nyomva tartjuk a [Shift] billentyűt, akkor csökkentjük a nagyítás mértékét.

Ugyancsak apróság, de a napi munkát nagyon meg tudja gyorsítani, ha egy-két gyakran használt eszközt, funkciót gyorsbillentyűkkel is el tudunk érni, esetleg anélkül, hogy a hozzá tartozó beállítóablaknak meg kellene jelennie. Például az egyik leggyakrabban használt funkció az igazítás, amelyhez szerencsére már régóta közvetlenül hozzáférhetünk, ám ez a „készlet" ([L], [C], [R], [T], [E], [B]) most kibővült a [P] billentyűvel, ami a kijelölt rajzelemeket a lap középpontjába viszi.

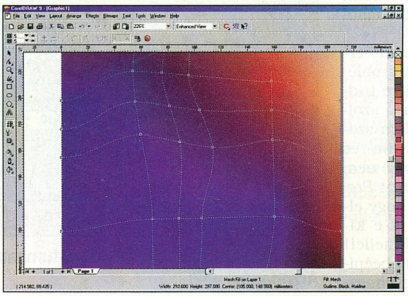

Az új eszközzel csodálatosan élethű kitöltéseket lehet létrehozni

Nagyon bosszantó volt – legalábbis szerintem –, hogy a Property Baron végrehajtott módosításokat nem lehetett az *Edit → Repeat* funkcióval másolni. Szerencsére ezt a problémát is kiküszöbölték az új verzióban. És ha már a Property Barnál tartunk: ezentúl rajzoláskor és szerkesztéskor folyamatosan látjuk a létrehozandó vagy módosítást elszenvedő objektumok aktuális méretét és pozícióját, így tulajdonképpen ki is kapcsolhatjuk az állapotmező objektumadatok (Object Details) mezőjét. Ugyancsak fontos lehet, hogy a Property Baron az abszolút elforgatási szög jelenik meg, így akármennyit is tekergetünk egy rajzelemet, mindig pontosan tudjuk, hogy összességében mennyivel is lett elforgatva.

Inkább már a „csemege", esetleg a „csicsa" kategóriába sorolhatók az olyan újdonságok, mint a program egyes funkcióihoz tartozó hangeffektusok (à la Microsoft Office), vagy hogy az egyes menüpontokhoz tartozó rövid leírások nem az állapotmezőben jelennek meg, hanem közvetlenül a menü mellett a szokásos „sárga cetliken".

Csak a szöveg

A szövegkezelés sem maradhatott érintetlen terület. A magyar helyesírás-ellenőrzés és elválasztás problémáját a bevezetőben már kitárgyaltuk. Nézzük a pozitív változásokat! Három újdonságra szeretném felhívni a figyelmet.

Az első az *Interactive Fit Text To Path*, vagyis amikor egy szöveget közvetlenül egy meglevő görbére illesztve írunk be. Eddig ez úgy működött, hogy kiválasztva a szövegeszközt, amikor elegendően közel vittük egy görbéhez a kurzort, az megváltozott, jelezve, hogy megtalálta a görbét, majd ha kattintottunk, akkor elkezdhettünk gépelni – a görbe elejétől. A funkció neve elejére odabiggyesztett *Interactive* ez esetben viszont azt jelenti, hogy a szöveget attól a ponttól kezdhetjük írni, ahova kattintottunk.

Nincs is semmi gondunk, ha nyitott görbét választunk ki. De mi a helyzet a zártakkal? Mi fogja eldönteni, hogy rá- vagy beleírunk? Természetesen ugyanaz, hogy az átalakítóeszközzel körcikket vagy körívet hozunk-e létre. Vagyis ha a kurzorral a zárt objektumon kívülre – de elegendően közel a körvonalához – kattintunk, akkor *Artistic* típusú szöveget írhatunk köré, ha pedig belülre kattintunk, akkor *Paragraph* típusú szöveget hozunk létre, amelyet beleillesztettünk a kijelölt rajzelembe. Szerencsére mindezt már jó előre jelzi az egérkurzor alakja. Amíg távol vagyunk

minden görbétől, addig a szokásos keresztet látjuk az „A" betűvel. Ha közel visszük egy görbéhez az egérkurzort, akkor átalakul a szokásos szövegkurzorrá, amihez egy görbeszakaszra illesztett „A" betű tartozik. Ha pedig éppen egy objektumba illesztett paragrafust hozunk létre, akkor a szövegkurzorhoz egy keretbe foglalt „AB" tartozik.

Irány kifelé

A képeket – kevés kivételtől eltekintve – azért hozzuk létre, hogy azokat valamilyen módon közzétegyük. Ez a publikálás a legegyszerűbb esetben egy egyszerű exportálás valamilyen más program által is értelmezhető formátumba, míg a másik véglet a színrebontás és levilágítás. E kettő között azért még van egy-két lépcső, ráadásul a CorelDraw 9 új fokokat is beillesztett ebbe a sorba.

A pixelgrafikus formátumokba történő exportálás megdöbbentően precíz és gyors. Azért megdöbbentően, mert a korábbi verziókban – például az általam eddig legjobban kedvelt 7-esben – nem igazán működött hibátlanul. Rendszeresen ahhoz a megoldáshoz kellett folyamodnom, hogy a preview képet le kellett lopnom a képernyőről, és azt egy pixelgrafikus program segítségével kellett elmentenem tiff, pcx vagy más formátumba. Ehhez képest a CorelDraw 9 az összes olyan képet el tudta menteni, amellyel elődei „elhasaltak". Ráadásul tényleg nagyon gyorsan.

A nyomtatással – a legelső béta verziótól kezdve – egyszer sem volt problémám, de sajnos a levilágítást nem tudtam kipróbálni. Nagyon kellemes szolgáltatás a „mini preview", amely a szokásos nyomtatási beállítóablak be- és kikapcsolható bővítménye. Messze nem tud annyit, mint a „valódi" *Print Preview*, de arra bőven alkalmas, hogy ellenőrizzük, valóban azt fogjuk-e kinyomtatni, amit szeretnénk. Emellett egy nyomtatási hibaellenőrzőt is beépítettek ebbe az ablakba, és ez figyelmezteti a felhasználót, ha olyan problémát talál, amely szerinte nyomtatási hibát fog eredményezni, vagy legalábbis eredményezhet. Például ha túl sok direkt színre akarunk bontani, ha több színhez is ugyanazt az elforgatási szöget adtuk meg, ha a kép kilóg a beállított lapról, ha túl sok fontot kellene letölteni stb. Sőt, szerinte az is hiba, ha a rajz TrueType fontot tartalmaz. Ráadásul nem csak figyelmeztet a hibára, hanem rögtön javaslatot is tesz annak elhárítására.

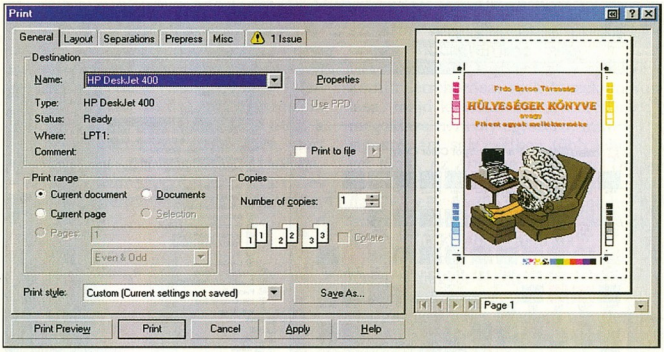

A bekapcsolható „mini preview" hasznos szolgáltatása a mindig megújuló nyomtató résznek

Ha a színrebontást inkább szakemberekre bízzuk, akkor is elő kell készíteni a dokumentumot szállításra. A *File → Prepare For Service Bureau* funkció összegyűjti egy alkönyvtárba a rajzot és a benne használt betűtípusokat, valamint előkészít egy szöveges dokumentumot, amelyben leírhatjuk, hogy mit is szeretnénk csináltatni.

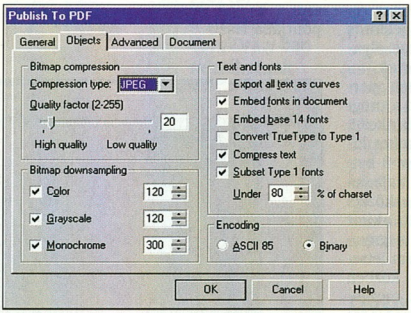

Publikálás a legújabb PDF formátumban az Adobe Acrobat 4.0 nélkül

A mai világban legalább ennyire fontos, hogy az elkészült dokumentumokat előkészíthessük elektronikus publikálásra is. Erre a CorelDraw két lehetőséget kínál az egyszerű exportáláson túl: elmenthetjük HTML formátumba vagy az Adobe Portable Document Format, ismertebb nevén PDF formátumba.

A HTML mentésben a legnagyobb előrelépés, hogy a Corel végre elfelejtette az általa éveken át favorizált Baristát. A CorelDraw 9-cel valóban egyszerűen hozhatunk létre HTML oldalakat, bár néha érdekesen oldja meg a problémát. Mentéskor eldönthetjük, hogy egyszerű táblázatba szeretnénk-e menteni, vagy inkább a Netscape-rétegeket, esetleg a -stílusokat részesítjük előnyben, avagy megelégszünk egy pixelgrafikus képpel és a linkeket tartalmazó térképpel.

A konkurens cég PDF formátumába pedig majdhogynem szebben ment, mint maga az Acrobat. A Draw 9 támogatja a legújabb, 1.3-as PDF formátumot, a csatolt és a beágyazott „job ticket"-eket (amelyekben leírhatjuk azonosítónkat és hogy mi mindent szeretnénk a szolgáltatótól), helyből létre tudja hozni a belső- és külső linkeket, a könyvjelzőket és a bélyegképeket, valamint minden elképzelhető paraméterét beállíthatjuk a létrehozandó PDF file-nak. A jellemző beállításokat el is menthetjük, így a típusdokumentumainkhoz egységes beállításokat használhatunk.

●

Jövő hónapban a Corel Photo-Paint 9 és a Canto Cumulus Desktop katalogizálójának bemutatásával folytatjuk.

Weisz Tamás

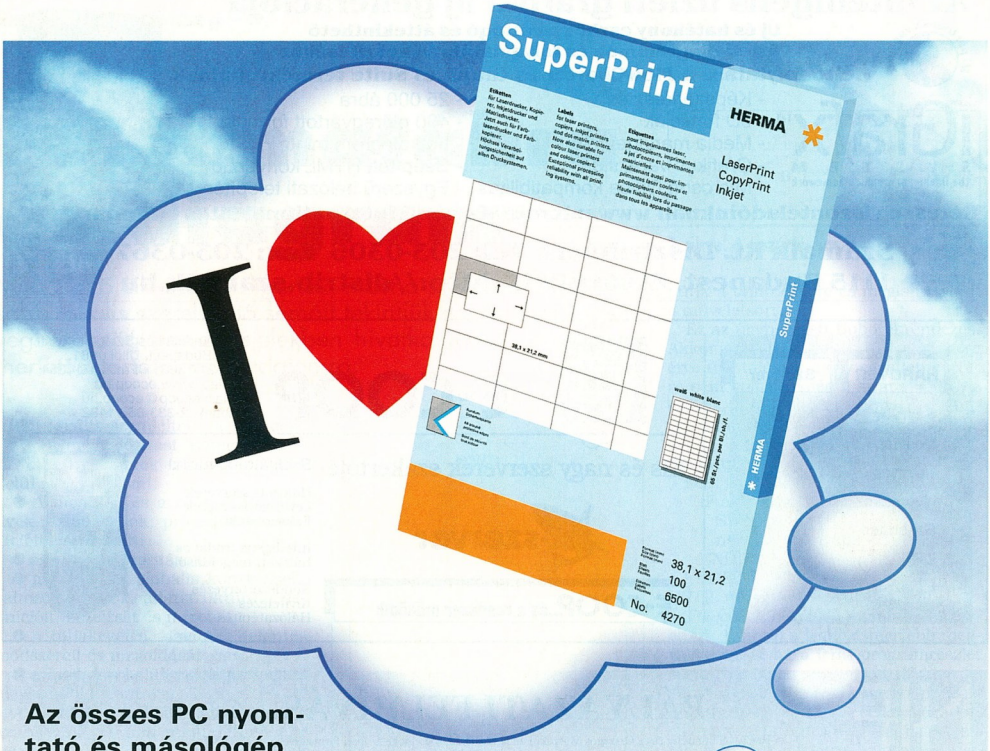

Az összes PC nyomtató és másológép véleménye azonos:

a Herma SuperPrint – a tökéletes etikett a PC nyomtatókhoz, a színes lézernyomtatókhoz és másológépekhez. Kiváló minőségű alapanyag a legjobb nyomtatási minőséghez és a legnagyobb feldolgozási biztonsághoz. Több, mint 300 kivitel különböző anyagokból és színekben. Egy program, mely minden kívánságát teljesíti.

Nagyszámú különleges és speciális méretek rendezőkhöz, CD-khez, floppykhoz, videókazettákhoz, MC-hez.... És az etikettek kényelmes elkészítéséhez: a HERMA Label Designer 2.0. A HERMA etikettek beszerezhetők a papír-írószer és irodaszer szakkereskedőknél. Részletes információk közvetlenül az importőrtől.

Igen,

a SuperPrint érdekel engem.
Kérem, küldjenek térítésmentesen részemre próbacsomagot részletes információkkal és CD-ROM-mal.
Igényét a 206-1809-es faxszámra kérjük elküldeni.

Név .....

Cim .....

Irányítószám FQ 42

HERMA
a csúcsminőségű etikett

VICOM Budapest Kereskedelmi Kft
1117 Budapest, Galvani út. 6.
Tel.: 206-1799; 206-1800; 206-1803
Fax: 206-1809

Az intelligens üzleti grafika új generációja

Mi partnerek vagyunk

Új és hatékony eszköz az átfogó és áttekinthető üzleti diagrammok és folyamatábrák készítéséhez

Méltó folytatása a FlowCharter és Graphics Suite termékvonalnak

iGrafx™ SYSTEM
the intelligent graphics framework

- Képszerkesztés
- 3D funkciók
- Média management
- Grafikus varázslók
- Microsoft Office kompatibilitás
- 25 000 ábra
- 400 előregyártott formula
- 300 diagram minta
- Beépített HTML konverzió
- Egyszerű hálózati telepítés

Keresse viszonteladóinknál! www.micrografx.com (International sites - Hungary)

Számalk Rt. Disztribúció Tel: 203-0306 Fax: 203-0367
1115 Budapest, Etele út 68. http://distrib.szamalk.hu

ISO 9002

HARDVER	Szoftver
Szerver	Novell
Desktop	Microsoft
Notebook	McAfee
Nyomtató	Cheyen
Szkenner	
UPS	
Hálózat	

E-COOP

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1091 Budapest, Üllői út 81.
Tel.: 217-3661 • Fax: 215-4354
Honlap: www.ecoop.hu
e-mail: ecoop@ecoop.hu
faxbank: 2-333-666/1482

Kis és nagy szerverek szakértője

E-szerver

E-COOP...és a rendszer működik

Szolgáltatásaink:

Hálózati szerverek
Levelező szerverek
Faxserverek,

Intelligens irodai és hálózati megoldások

Rendszertervezés
Kivitelezés
Hálózatépítés

NIF Nívódíjas Ipari Forma

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A gazdasági miniszter és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke az ipari formatervezés széles körű elterjesztése, eredményesebb alkalmazásának elősegítése érdekében nyilvános pályázatot hirdet az 1999. évi IPARI FORMATERVEZÉSI NÍVÓDÍJ és IPARI FORMATERVEZÉSI MINISZTERELNÖKI KÜLÖNDÍJ elnyerésére.

Pályázni lehet az alábbi termékcsoportokban:

Gépek, gépi berendezések, szerszámok és műszerek, közlekedési- és szállítóeszközök, számítástechnikai, híradástechnikai és elektronikai termékek **(CD-ROM-ok, multimédia kiadványok, WEB)**, háztartási gépek és berendezések, gyógyászati eszközök és berendezések, közszükségleti iparcikkek, csomagolóeszközök, ruházati termékek, textíliák, alapanyagok és kellékek, bútorok és lakásfelszerelések, szilikátipari késztermékek (üveg, porcelán, kerámia), oktatási és menedzsereszközök, sport- és szabadidőeszközök, nyilvános terek berendezései, játékok.

Pályázati feltételek:

A pályázaton olyan formatervezett termékekkel lehet részt venni, amelyek a Magyar Köztársaság területén készültek és döntő arányban hazai alkotói tevékenységet testesítenek meg. Pályázatot mindazok a természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók nyújthatnak be, akik vállalják, hogy pályaművük kiállítása esetén a kiállítási költség 30%-át fedezik. Pályázni a Jelentkezési lap kitöltésével és határidőre történő beküldésével lehet. A terméket és annak jellemző részleteit bemutató illusztrációt (ez lehet legalább 13x18 cm méretű színes fénykép, diapozitív, CD-ROM, videofelvétel) a jelentkezési lapon részletezett dokumentációval együtt mappába fűzve kell benyújtani. Egy pályázó több pályázatot is benyújthat. Egy pályázatban egy termék vagy termékcsalád szerepelhet. A pályázatokat nemzetközi zsűri értékeli. Az értékelés két fordulóban történik. Előzsűrizés, melynek során a beküldött és az elbírálást alkalmassá tevő dokumentáció alapján a zsűri dönt a pályaművek bekéréséről. Termékzsűri, melynek során a zsűri ajánlásokat tesz a díjakra és oklevelekre vonatkozóan az Ipari Formatervezési és Ergonómiai Tanács részére, valamint kiválasztja a kiállításra kerülő pályaműveket. A termék műszaki színvonala és minősége, a formatervezés színvonala, a forma minősége, a környezetkímélő megoldás, a termék piaci megjelenése, piacképessége az elbírálás szempontjából meghatározó.

Elnyerhető díjak:

A legjobb termék elnyeri a Miniszterelnöki Különdíjat. További kiemelkedő pályaművek elnyerik az Ipari Formatervezési Nívódíjakat. Különdíjat ajánlott fel: az OMFB, az Ipari Formatervezési és Ergonómiai Tanács, a Magyar Szabadalmi Hivatal, a Magyar Minőség Társaság. A pályázaton díjazásra nem kerülő, de ott sikeresen szereplő termékek alkotói Miniszteri Dicséretben részesülnek. Azok a személyek, akik saját területükön érdemben és tartósan segítették az ipari formatervezési tevékenységet, Elismerő Oklevelet kapnak. A díjazott termékek a BNV területén megrendezendő Ipari Formatervezési kiállításon is bemutatásra kerülnek, azokról magyar–angol nyelvű színes katalógus készül, mely hazai és nemzetközi terjesztésre kerül. A díjazott termékekről készült fotók és termékleírások CD-ROM-on és az Interneten is megjelennek.

A pályázat eredményének kihirdetésére, az oklevelek és az alkotói díjak átadására 1999. szeptember 14-én a BNV-n megrendezett Alkotók Napja keretében kerül sor.

A pályázatokat egy példányban az OMFB Ipari Formatervezési és Ergonómiai Tanács Irodájához kell eljuttatni. A pályázatok beküldési határideje, kísérő dokumentációval:

Postai úton: 1999. július 15.
Személyesen kézbesítve: 1999. július 15., 16.00 óra

További felvilágosítás, valamint a jelentkezési lap lekérése:

Internet: http://nif.tvnet.hu, http://www.omfb.hu
E-mail: info@nif.tvnet.hu
Hot-Line: 06-60-560-005

Cím: Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, Ipari Formatervezési és Ergonómiai Tanács Irodája
Budapest V., Szervita tér 8., VI. emelet, 607. szoba. Postacím: 1374 Budapest, Pf. 565

Folyamatábra és diagram

Mint előző cikkünkben ígértük, most a szoftverek legfontosabb lokális szemléltető sémáit tekintjük át röviden. A szövegben szögletes zárójelekben hivatkozunk a bővebb ismertetést tartalmazó irodalomra.

A lokális szemléltető sémák célja a megvalósítási (implementációs) részletek tisztázása, ezen belül meghatározni:

- A modulok és a rutinok (függvények, szubrutinok, procedúrák) definícióit és méreteit;
- az I/O megszorításokat;
- a lokális és globális konstansok, változók (adatok, adatstruktúrák) definícióit, kezelését és méreteit;
- a hibakezelés, -javítás, -jelentés módszereit és megoldását;
- a modulon belüli esetleges logikai megszakítási pontokat.

A newtoni „a példák jobbak, mint a szabályok" elvnek megfelelően egy egyszerű példát, egy tömb elemeinek nagyság szerinti sorba rendezését vizsgáljuk.

A sorba rendezés egyik lehetséges módszere, hogy párosával végigmegyünk a tömb valamennyi elemén. Amennyiben az éppen vizsgált (az i-ik) elem nagyobb a sorban következőnél (az i+1-iknél), akkor felcseréljük (swap, interchange) a két elemet. A cserék számát (nswaps) nyilvántartjuk eközben.

A tömb végére érve megnézzük, hogy volt-e csere. Ha igen, visszalépünk a tömb elejére és megismételjük a műveletsort.

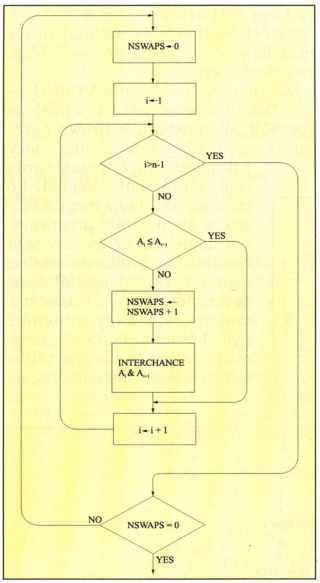

1. ábra. A buborékrendezés ANSI folyamatábrája

Ez az úgynevezett buborékrendezés. Akkor ér véget, amikor a tömb végére érve úgy találjuk, hogy egyetlen cserére sem volt szükség (nswaps = 0). Az eljárás pszeudokódos (kvázi nyelvfüggetlen) alakja legyen a következő [Pet]:

```
DO
  nswaps ← 0
  FOR i = 1 TO n-1 DO
    IF a[i] > a[i+1] THEN
      SWAP (a[i], a[i+1])
      nswaps ← nswaps + 1
    ENDIF
  ENDFOR
UNTIL nswaps = 0
```

Folyamatábra A folyamatábra (flowchart, 1. ábra) a legközismertebb megvalósítási séma a fenti programrészlet szemléltetésére, melyet az USA szabványintézete (ANSI) sokszori próbálkozás után azzal a céllal fogadott el, hogy a programnyelven írt utasítások képi megfelelője, reprezentánsa legyen.

A programrészlet megírása ezek után bármilyen nyelven (kóddal) már gyerekjáték, csak az a baj, hogy sem az adatszerkezet, sem az adatfolyam nem látható. Ezenkívül a részletezés már annyira kínos, hogy a program, sőt a rendszer áttekintése majdnem lehetetlen. A legnagyobb baj pedig, hogy nincs semmi, ami kikényszerítené a szabványos struktúrák alkalmazását.

Vezérlési gráf A vezérlési gráf (2. ábra) grafikusan egyszerűsíti és világosabban szervezi az adatfolyamokat.

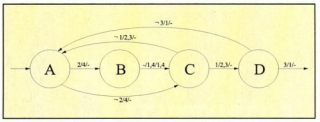

2. ábra. A vezérlési gráf

- [Ban] dr. Bana, I.: Az SSADM rendszertervezési módszertan. LSI Oktatóközpont, 1996
- [Kov] dr. Kovácsné – Cohner, J.: A rendszertervezés módszertana: SSADM. Rend-szám Bt. tanfolyami segédanyag, Budapest, 1994
- [Pet] Peters, L. – Tripp, L.: Software Design Representation Schemes. Computer Software Engineering – Polytechnic Press, New York, 1976

		1	2	3	4	5
A	START	I	N	N	N	N
B	CSERÉK SZÁMA	¾	¾	N	I	¾
C	TÖMBINDEX HATÁROKON BELÜL	¾	I	N	N	I
D	INDEXELT PÁR HIBÁS	¾	I	¾	¾	N
E	START ZÁSZLÓ RESET	X	¾	¾	¾	¾
F	A CSERÉK SZÁMÁT INICIALIZÁLNI ÉS A TÖMBINDEXET 1-RE ÁLLÍTANI	X	¾	X	¾	¾
G	HELYCSERE ÉS SZÁMLÁLÓ NÖVELÉSE	¾	X	¾	¾	¾
H	A TÖMBINDEXET NÖVELNI	¾	X	¾	¾	X
I	KILÉPÉS	¾	¾	¾	X	¾

3. ábra. Döntési tábla

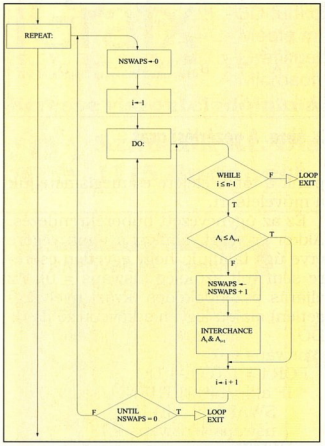

4. ábra. A Dill–Hopson–Dixon séma

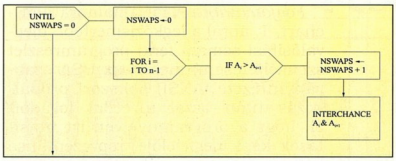

5. ábra. A Hamilton–Zeldin séma

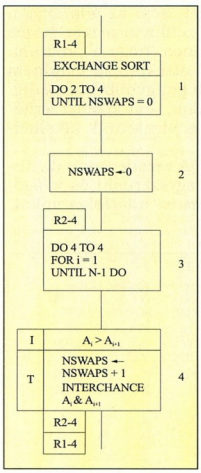

6. ábra. A Scat-séma

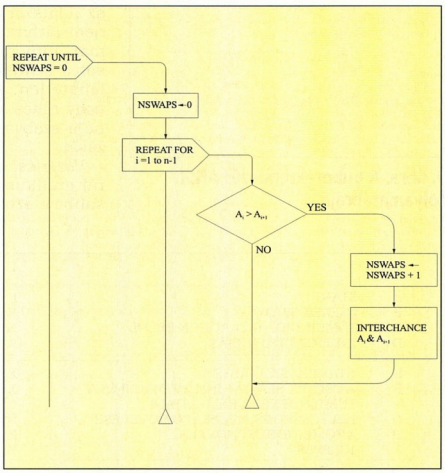

7. ábra. A Weiderman–Rawson séma

Sajnos itt sincs formális kényszerítő mechanizmus az adatfolyam megjelenítésére.

Döntési tábla A döntési táblás módszer (3. ábra) megadja a feltételeket, akciókat és kapcsolatokat a szoftverrészek között, és kifejezetten a komplex döntési környezetet kívánja támogatni. Viszont itt nem látható a vezérlési szerkezet és szintén nincs formális mechanizmus az adatfolyam megjelenítésére.

Dill–Hopson–Dixon séma A Dill–Hopson–Dixon-féle sémát (4. ábra) az Egyesült Államokban, a Brown egyetemen vezették be. Nem jelentett nagy változtatást a folyamatábrás reprezentációhoz képest. Fő célja az volt, hogy megvalósítsák a strukturált programozás alapelvét: az össze-vissza hurkolás lehetetlenné tételét. Ehhez egyszerű szabályként bevezették, hogy a hurok hatáskörét egy nagy irányított nyíllal kellett jelölni. Ez megmutatja az esetleges többszintű kilépési pontokat is, de itt sincs az adatfolyam megjelenítésére formális kényszerítő mechanizmus.

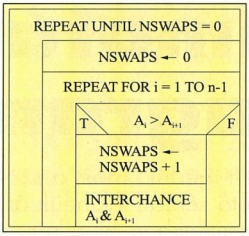

8. ábra. A Nassi–Schneiderman séma

Hamilton–Zeldin séma A Hamilton-Zeldin-féle sémát (5. ábra) a NASA űrsiklójának szoftverénél használták, és a Dill–Hopson–Dixon-féle sémához hasonlóan az volt a célja, hogy egy magasszintű nyelven megvalósítsák a strukturált programozás elveit.

Ehhez a sémához könnyű hozzászokni, mivel hasonlít a folyamatábrához, azonban implicit visszatérést tartalmaz, ugyanakkor a Brown egyetem sémájához képest nem mond újat.

Scat A Scatnek nevezett sémát (6. ábra) a felülről-lefelé tervezés és szintén a strukturálási elvek érdekében alkalmazták. A folyamatábra egyszerűbb formája, mely a szintekre bontást is segíti, egyben rámutat az ismétlődő szekvenciák hatáskörére.

Weiderman–Rawson séma A Weiderman–Rawson séma (7. ábra) szintén folyamatábra jellegű. Itt a hurkok hatáskörét szintaktikus szimbólumok érzékeltetik, és a hurok-feltételek fix helyeken vannak.

Nassi–Schneiderman séma A Nassi–Schneiderman séma (8. ábra) a legjelentősebb tervezési és ábrázolási módszer a strukturált programozási alakzatokra. Szellemesen újszerű, hogy a folyamatábra jellegű megoldásokkal szemben nem téglalapokat és rombuszokat alkalmaz, hanem részekre osztott téglalapokat, melyek minden egyes része a vezérlési kapcsolatot reprezentálja. A részleteket narratív szöveg írja le.

A vezérlési struktúra az aláosztásokból azonnal látható – és főleg betartható, még nem strukturált nyelvekben, például Fortranban is. Sajnos 50-100 forrássornál hosszabb programrészeknél már nehézkesen alkalmazható és az adatfolyam megjelenítéséről – ugyanúgy, mint az összes eddigi megoldásnál – itt is külön kell gondoskodni.

Tranzakciós diagram A tranzakciós diagram (9. ábra) kicsit tovább megy az előzőnél és dekompozíciós fát definiál.

* * *

Összefoglalásként 10. ábránkon láthatjuk az egyik legfontosabb alakzat, a feltételes elágazás reprezentációját a

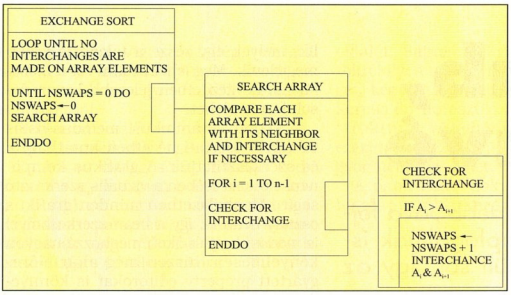

9. ábra: A tranzakciós diagram

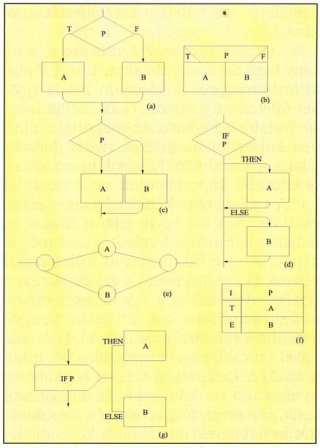

10. ábra. Az IF-THEN-ELSE alakzat a különböző reprezentációkban

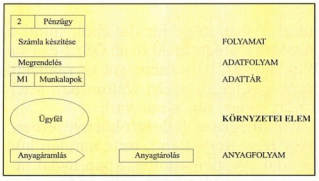

11. ábra. Az adatfolyam-diagram elemei

bemutatott főbb lokális sémákban: (a) ANSI folyamatábra (b) Nassi–Schneiderman (c) Weiderman–Rawson (d) Dill–Hopson–Dixon (e) vezérlési gráf (f) Scat (g) Hamilton–Zeldin.

Az eddigiekben hiányolt adatfolyam-diagram (Data Flow Diagram, DFD) elemeit mutatja a 11. ábra [Ban]. A 12. ábrán ennek egy gyakorlati megoldására adunk szemléltető példát [Kov].

Dr. Vörös Gábor

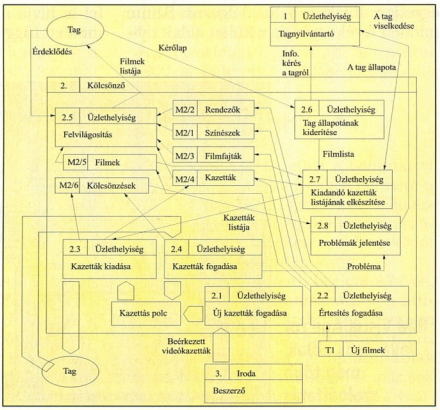

12. ábra. Egy videokölcsönző program adatfolyam-diagramja az adattárak racionalizálása előtt

AutoCAD® 2000
3 PÁRATLAN LEHETŐSÉG A TERC TŐL
AutoCAD 2000 INGYEN ?
HÍVJON! ☎ 222-2747
FOLYAMATOS BEMUTATÓK
ELŐZETES REGISZTRÁCIÓVAL
VÁSÁRLÁS ESETÉN
INGYENES OKTATÁS!
Az AutoCAD 2000 újdonságai
Több rajz egyidejű szerkesztése
Szövegkeresés és csere
Objektumtulajdonság böngésző
Nem négyszög nézetablakok
Nem-nyomtatott fóliák
Vonalvastagság
Fólia szervezés
Több rajz layout
Autodesk® Authorized Systems Center AEC
TERC CAD STUDIO
Forgalmazó: TERC CAD Stúdió
1149 Budapest, Pillangó park 7-9.
Tel: 222-2747, 222-2748 Fax:222-2405
e-mail: terccad@mail.matav.hu

Kinek a bab, kinek a kávé

Előző számunkban kezdtük meg a közismertebb Java fejlesztőeszközök bemutatását. Akkor az alapfogalmak ismertetése mellett csak két versenyzőre került sor, így az alábbiakban folytatjuk a seregszemlét.

Amikor az IBM-ről esik szó, sokan hatalmas szerverekre és vállalati számítóközpontokra gondolnak. Sorozatunk második folytatásában az IBM és a Sun eszközeiről olvashatnak.

IBM VisualAge for Java 2.0

A VisualAge for Java dobozát felbontva kiderül, hogy ez az előítélet nem teljesen alaptalan. A Hálóról ingyenesen letölthető (és az XL.-edik CHIP-CD-n is megtalálható), bemutató célú Entry Edition és az adatbázishoz illeszkedő felületek programozóinak szánt Professional Edition mellett ugyanis egy nagyvállalati elosztott alkalmazások fejlesztésére kihegyezett Enterprise Edition is kapható a programból. Ez utóbbi minden szükséges kiegészítőt tartalmaz az elosztott CORBA és RMI, valamint vegyes Java–C++ alkalmazások elkészítéséhez, sőt az AS/400-on futó Java programok távoli fejlesztésére és debuggolására is képes.

Mindegyik változathoz megkapjuk mind a VisualAge for Javából, mind a kiegészítő programokból az OS/2-es és a Windows 9x/NT-s csomagot is, ráadásul az összes létező nyelvi változatban (ezek között sajnos nincs magyar).

Különleges a fejlesztőkörnyezetben, hogy repository-alapú, azaz minden kód és adat egyetlen adatbázisban foglal helyet, nem pedig külön file-okban. Így programunk forráskódját is csak a környezeten belül böngészhetjük, egészen addig, amíg nem exportáljuk file-ok formájában (a munka folytatásához azonban vissza kell azokat importálni).

Ablakdzsungel

A VisualAge elindításakor a Workbenchen találjuk magunkat, ahol a valaha megnyitott összes projekt mellett néhány példaprogram és az osztálykönyvtárak is böngészhetők egy egységes fastruktúrában. Ennél sokkal több osztály rejtőzik a repositoryban, ezeket szükség esetén behívhatjuk a Workbenchre vagy pedig megnézegethetjük a Repository Explorerrel.

A fejlesztőkörnyezet meg sem próbál egyetlen ablakon belül dolgozni. Szinte minden tevékenységhez külön ablak nyílik, melyek egy része a tálcán is külön megjelenik. Meg lehet szokni ezt a filozófiát is, de kezdetben jelesebb kavarodások forrása lehet.

A kódot hierarchikus, metódus-listás és verzió szerinti nézetben kutathatjuk és szerkeszthetjük. A grafikus komponensek kezelésében a vizuális szerkesztő segít. Alaphelyzetben minden grafikus osztály bean is, így a bean-szerkesztővel is módosíthatjuk őket, méghozzá nagyon kényelmesen, hiszen még akár előregyártott property editorokat is könnyedén megadhatunk. Mint a verzió szerinti nézet létezéséből sejthető, a VisualAge beépített – és fejlett – verziókezelést is kínál.

A vizuális szerkesztő messze a mezőny legrafináltabb darabja. Bár a Visual Café megpróbált elcsenni belőle egyet ötletet, még mindig csak közelít hozzá rugalmasságban. Az alapötlet: minden kapcsolat megjelenik nyilak formájában is, és minden kapcsolat paramétereit tovább kapcsolhatjuk más irányokba. A nyilak ennek megfelelően összecsatlakoznak (az egyik jelzi a hívást, a másik a paraméter forrását – lásd még a képet). Az esetleg meghívott külső függvények is megjelennek a grafikus nézeten kis dobozokban, így az eseményre kód típusú hívások is láthatók. Az egyszerűbb eseménysorozatok kialakítása kicsit lassabb ezzel a megoldással, mint például a Cafében, cserében sokkal bonyolultabb működéseket is megadhatunk pár soros függvények és kapcsolatok keverékével. Ráadásul a kész struktúra könnyen követhető a nyilakat végigkísérve.

Sajnos a kigenerált kód nem módosítható kézzel, illetve a módosított kódot szó nélkül felülírja a program. Igaz, erre fel is hívja a programozó figyelmét egy minden függvény elején elhelyezett meg-

- Ahány ház, annyi kávé – CHIP, 99/6/110
- XL. CHIP-CD, VisualAge for Java Entry Edition
- XLIV. CHIP-CD, JDK 1.2
- CD-melléklet: \SUN_JAVA
- IBM Magyarország Kft. ☎ 345-0500
- www.software.ibm.com/ad/vajava
- www.hu.ibm.com/products/sw/devel/visage/1.html
- www.sun.com/workshop/java/
- java.sun.com

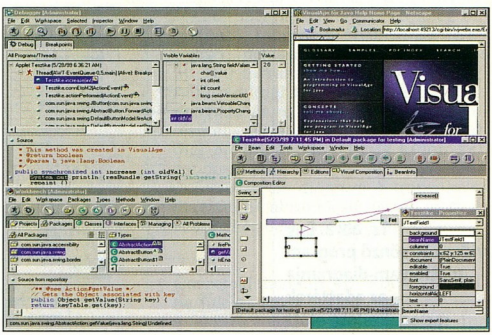

IBM VisualAge for Java – sok ablak, még több szolgáltatás

jegyzéssorban. Vigasztalásképp szolgál az a tény, hogy az így nyert program színtiszta Java, egyetlen IBM osztályt sem használ.

A kódszerkesztő aránylag kényelmes, de nem kiemelkedő. Legérdekesebb szolgáltatása az utólagos automatikus kódformázás (gyönyörűen bekezdésezett kódot készít), valamint az, hogy részletesen megadható paraméterek szerint kereshetünk az egyes változók és metódusok használatára és referenciáira.

Adatbázis-kezelés

Egyetlen vállalati alkalmazás sem lehet teljes adatbázisok nélkül. Ezek kezelésében is segít a VisualAge, a Persistence Builder segítségével meglevő osztálymodelljeinket le is tárolhatjuk adatbázisba. Sajnos az alapfunkciók a többi eszközhöz képest elég kezdetlegesek, így inkább csak profiknak tudjuk ilyen célra ajánlani ezt az eszközt. Az adatok tárolásáról a mellékelt DB2 5.2 Personal Editionnel gondoskodhatunk, amelyhez extendereket és SDK-t is kapunk az Enterprise Editionben.

Debugger

A debuggerben is van néhány különc lehetőség. Talán első pillantásra az a legfeltűnőbb, hogy a lépésről lépésre való kiértékelés nem a sorokon, hanem a soron belüli részkifejezéseken halad végig, így könnyebben nyomon követhetjük az esetleges mellékhatásokat. A fő nézet a JBuilderhez hasonlóan egy vegyes hívási verem és szállista, e mellett találhatjuk a megszokott fastruktúrájú változóvizsgálót. Ki is emelhetünk kifejezéseket és változókat külön Inspector ablakokba. Nem hiányzik a lufis változóvizsgálat sem. A töréspontokhoz Javában megírt feltételeket adhatunk meg.

A program fordítása folyamatosan zajlik, azaz valahányszor elmentjük a változásokat, a kód adott része azonnal lefordul (vagy hibaüzenetet kapunk, ha nem értelmezhető). Debuggolás közben inkrementálisan is végezhetünk módosításokat.

Apró kódrészleteket külön is futtathatunk a Scrapbook segítségével. Ilyenkor sem függvényt, sem osztályt nem kell megadnunk, csak egy utasássorozatot.

További szolgáltatások

Igazi elosztott filozófiát képvisel a VisualAge súgója. Ugyanis egy – a telepítés során gépünkre települő -- Web-szerveren keresztül érhető el, Web-böngészővel. Ha [F1]-et nyomunk, akkor is böngésző indul el, és letölti – többé-kevésbé környezetérzékenyen – a súgó megfelelő oldalát. Sajnos a függvényekről, változókról ilyen módon nem kapunk segítséget, kénytelenek vagyunk a súgószerver keresőjén keresztül, vagy a megfelelő struktúrát végigböngészve megtalálni ezeket. Ez kezdő fejlesztők számára nagyon nehézkes lehet.

A papíralapú dokumentáció csak a legalapvetőbb kérdéseket tárgyalja. Emellett PDF file-okban kapunk még néhány nyomtatható, bevezető jellegű könyvecskét. Sok mindent azonban csak a referencia jellegű HTML súgóból tudhatunk meg.

A sok, itt helyhiány miatt nem említett funkció, szolgáltatás és kiegészítő közül hadd emeljem még ki az aránylag jó locale kezelést és azt, hogy EXE file-okat is képes fordítani a VisualAge, az Enterprise Editionhöz mellékelt Enterprise Toolkit for Workstations kiegészítővel. Ugyanehhez a verzióhoz egy csapatmunka-szoftvert is kapunk (a nem kevesebb, mint 14 CD egyikén).

A Professional Edition ára áfa nélkül 26 900, az Enterprise Editioné 819 000 Ft.

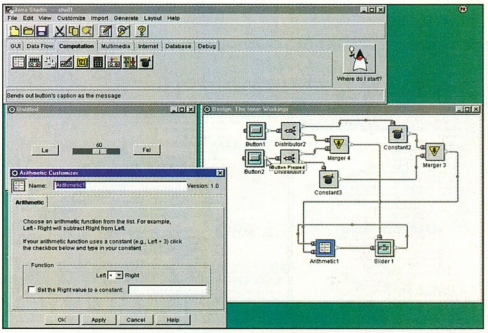

Java Studio: az aritmetikai egység finomhangolása

Sun Java Studio 1.0

A Java Studio az egyetlen a bemutatott fejlesztőeszközök közül, amelynél nem a Java a lényeg. Sőt, a megcélzott felhasználói kör – a teljesen kezdő programozóké – feltehetően egyetlen sor Java kódot sem fog látni a fejlesztés során.

Furán hangzik a fenti kijelentés? Nos, lássuk, hogyan programozhatunk a Studióban! A program elindulásakor három ablakkal találjuk szembe magunkat. A komponenspalettát tartalmazó ablak teljesen „ártatlanul" néz ki, ilyet már sok programban láthattunk. Az, hogy a vizuális szerkesztő két ablakot foglal el, már egy kicsit gyanúsabb.

A Studio lényege, hogy a programot JavaBeanekből rakhatjuk össze, melyeket – a grafikus felületen – csövekkel kapcsolhatunk egymáshoz. A csövekben áramlanak az adatok és a vezérlő események. A csőhálózat a már említett jobb oldali vizuális szerkesztőpanelen alakítható ki, a bal oldali panelen pedig folyamatosan nyomon követhetjük, hogyan alakul a kezelőfelület. Az eszköz különlegessége, hogy a bal oldali panelen már a működő program látszik, azaz abban a pillanatban, hogy jobb oldalon összekötöttünk két komponenst, a másik ablakban rögtön ki is próbálhatjuk az eredményt, fordítás és más köztes lépések nélkül.

A programhoz 44 babszemet mellékelnek. Ezek közül az első néhány ismerős: gombok, címkék és egyéb GUI komponensek. A többi azonban szokatlan. Ezek adatfolyamvezérlő és -számoló egységek. Belőlük alakítható ki a program logikája. Ha például a gomb komponens kimenő csatlakozóját rákötjük (egy egérvonással) a szekvenciagenerátor trigger bemenetére, akkor a gomb minden megnyomása után eggyel nagyobb szám „esik ki" a generátorból. A generátor kimenetét ezután rákötheti egy szövegmezőre, amiben így szép sorban megjelennek a számok, minden kattintást követően. Ha a generátor kimenetére egy elosztót kapcsolunk, amelynek egyik ágát a szokásos módon továbbkapcsoljuk a szövegmezőre, a másikat pedig egy összehasonlítóra kötjük, akkor megoldhatjuk például, hogy a 10 elérése után lenullázzon a számláló. Remélem e példából már érthető az alapötlet.

A legtöbb komponens viselkedését le-

het hangolni, a *Customize* ablak segítségével. A név, szín stb. mellett olyan adatok is megadhatók, mint hogy mi legyen az összehasonlító feltétel, vagy hogy milyen be/kimeneteket rejtsen el a gomb komponens. Az adatfolyamok (csövek) különböző módokon ágaztathatók szét és egyesíthetők a megfelelő elemekkel. Még adatbázis-kezelő komponenseket is találunk a palettán, ezek segítségével egy egyszerű felületet is összeállíthatunk az adatbázisunkhoz. Természetesen újabb komponensek is beilleszthetők, ezeket a Studióban vagy hagyományos fejlesztőeszközzel készíthetjük el.

Kicsit más látásmód kell a „csőszereléshez", mint a hagyományos programozáshoz, de könnyű beletanulni ebbe a szemléletbe. Akit pedig még nem rontott meg a kódolási hagyomány, sokkal gyorsabb sikereket érhet el a Studióval, mint ha különféle függvényekkel kellene megismerkednie. A szemléletesség ára, hogy egy bonyolultabb logika akár az egész képernyőt is elfoglalja, de a Studio célközönsége ritkán fog találkozni ilyennel.

Hagyományos értelemben vett debugger sincs a Studióban, helyette egy átfolyó komponenst találunk, ami file-ba, egy külön ablakba vagy a konzolra naplózza a rajta áthaladó eseményeket. A Studióban kényelmesen kezelhető méretű programokhoz ez a hibakeresési lehetőség általában elég is. A súgó beépített, környezetérzékeny és HTML-alapú.

Ha elkészült a művünk, Java programkát, alkalmazást vagy babszemet generálhatunk belőle, amelyet egy jar archívum vagy külön osztályok formájában kapunk kézhez. Ez a program jóval nagyobb lesz, mint ha hagyományos eszközben készítettük volna, ugyanis sok kiegészítő osztály szükséges a futtatásához.

CD-mellékletünkön megtalálható a program 30 napos próbaverziója, ami 79 dollárért véglegesíthető (regisztrálható).

Sun Java WorkShop 3.0

A Sun a hagyományos módszerrel fejlesztő programozókról sem feledkezett meg. Számukra készítették a Workshopot, amelynek különlegessége, hogy – a Java Studióhoz hasonlóan – teljes egészében Javában írták. Említésre méltó az is, hogy a program teljesen ingyenes, sőt néhány hónapon belül a forráskódja is hozzáférhető lesz Sun Community Source License alatt. Jelenleg Windows 9x/NT-hez, valamint inteles és sparcos Solarishoz létezik a WorkShop.

Nemrég jelent meg az új, 3.0-s verzió, amelynek fő újdonsága, hogy Java 2 alapokra építkezik, és a felülete teljes egészében JFC-alapúra változott. Futtatásához a JDK 1.2 is szükséges (lásd XLIV. CHIP-CD).

A programszerkesztő funkció voltaképp kimerül egyetlen szöveges editorban, amely azonban elég kényelmes darab, szintaxis szerinti színezéssel és automatikus bekezdésezéssel. A felület is kényelmes, a dokkoló és füles ablakok jól áttekinthetővé teszik a funkciókat, nem fenyeget ablakdzsungel kialakulása.

A 2.0-s verzió emellett tartalmazott egy érdekes, a *gridbaglayout*ra épülő GUI-szerkesztőt is, ennek a JFC-s változatát azonban erőforráshiány miatt nem tudták elkészíteni az új verzióhoz, így ez a funkció kimaradt. Érdekes apróság, hogy a fordítási hibák HTML-stílusú hiperlinkek formájában jelennek meg a *Build* ablakban. Ha rendelkezünk PVCS-sel, a verziókezelést is támogatja a környezet.

A debugger is megállja a helyét. Minden alapfunkciót biztosít, beleértve a fastruktúrás változómegjelenítést, a feltételes és lépésszámlálós töréspontokat.

A rövid bemutatás végére tartogattam a WorkShop legérdekesebb funkcióját, ami még legkomolyabb versenytársaiban sincs meg. Ez a beépített profiler, amellyel pontos képet kaphatunk arról, hogy mely függvények, illetve függvényhívások felelősek a futási idő elhúzódásáért. A mérések eredményét grafikus nézetben böngészhetjük és el is menthetjük későbbi felhasználásra.

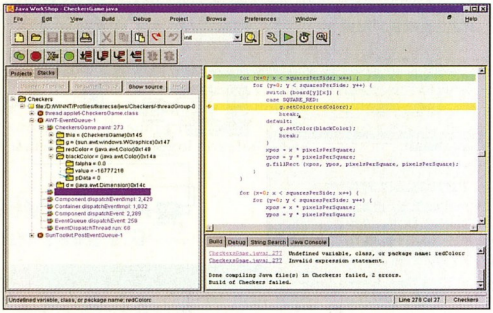

Java WorkShop: Javában írták...

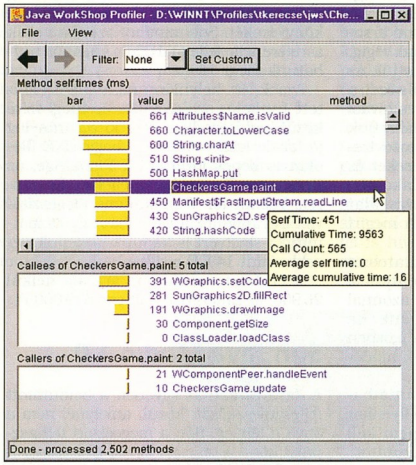

A legtöbb időt rabló függvények a WorkShop profilerében

A folytatás

Jövő hónapban előreláthatólag a Microsoft Visual J++-t és a Sybase PowerJ-t fogjuk szemügyre venni. Bár ezek kerültek bemutatónk végére, szó sincs arról, hogy utolsósorban említenénk őket.

Kerecsen Tamás

SPRINT Computer Kft.

Szolgáltatás kínálatainkból:

- Szoftver vásárlási tanácsok
- Szoftverlegalizáció
- Win NT hálózat installálás
- Levelező-fax rendszerek telepítése
- Win NT hálózatkarbantartás
- Hálózatok bevizsgálása

Operációs rendszerek		cc:Mail Advanced Pack R8.2	130 800	Exchange Server 5.5/5 user	238 600	WinZip 7.0	12 600
IntraNW SB 4.2 / 5 user	63 900	Corel WP Suite Prof. 8	85 200	Exchange Server 5.5/10 user	317 200	***Fejlesztő rendszerek***	***Grafikus alkalmazások***
IntraNW SB 4.2 / 25 user	318 600	Corel WP Suite 8 Dragon	61 900	FaxServe for NW 5 user	95 400	Borland C 5.0	77 400 AutoCAD R14 magyar 574 800
Netware 5.0/ 5 user	251 800	FrontPage 98 CD	35 400	FaxServe for NT 5 user	63 400	Clipper 5.3 CD	47 000 AutoCAD LT 98 106 000
Netware 5.0/ 10 user	461 500	LANtastic 8 Win95, DOS	24 500	Notes Domino Server 4.6	510 300	Delphi 4.0 Standard	95 100 ABC Flowcharter 7 64 000
Netware 5.0 upg. 5 user	121 200	LANtastic 8 upgrade	15 500	SQL Server 7.0/ 5 user	332 500	Delphi 4.0 Professional	137 000 ABC Graphics Suite 2 E. 74 800
Netware 5.0 upg. 10 user	222 400	Office 97 Std. magyar	69 900	***Segéd programok***		Visual C++ 6 Prof. upg.	62 900 Adobe Illustrator 8 Win 95 114 900
OS/2 4 Merlin CD magyar	83 700	Office 97 Std. upgrade	49 900	Check It 98	15 400	Visual FoxPro 6 Prof.	126 000 Adobe PageMaker 6.5 147 300
PC DOS 2000	19 300	Office 97 Prof. magyar	136 800	F-Secure Antivirus	45 400	Visual Studió 6 Professional	225 000 Adobe PageMaker 6.5 upg. 32 700
MS DOS 6.22	12 400	Office 97 Prof. upgrade	73 800	F-Secure Personal	22 300	***Multimedia***	Adobe PhotoShop 5 magyar 180 000
Windows 98 magyar	46 600	Organizer 97 GS	16 900	Helyesek 97 (3 program)	28 800	Prody Parrot 1.0	7 700 Adobe PhotoShop 5 upg. 73 600
Windows 98 upgrade	24 800	Project 98CD	117 600	Multikey 3.5	3 600	Angol kiejtés iskola	3 500 ATM Deluxe 4 for NT 20 400
Windows NT 4 Srv. / 5 user	192 000	SmartSuite 96 magyar	131 600	Norton Commander 2.0	9 800	Helyesebb (mondatellenőrző)	21 600 Corel Draw 9 89 000
Windows NT 4 Srv. / 10 user	177 800	TalkWorks Pro	41 000	Norton pcAnywhere 8	38 100	MoBiDic Prof. szótárcsomag	14 000 Corel Print Office magyar 19 000
Windows NT upg. / 5 user	77 200	WinFax Pro 9.0 for NT, 98	28 100	Norton Antivirus 5 angol	11 400	Nyelvstúdió angol, német	4 910 Corel Gallery 1.000.000 31 600
Windows NT upg. / 10 user	**102 600**	Word 97 magyar CD	78 700	Norton Cleansweep	11 800	Országh angolnagy szótár	14 700 Macromedia Director 6.5 310 000
Windows NT 4 WS. magyar	75 200	WordPro 97 for Win 95 CD	16 900	Norton Utilities 4 CD	10 300	Word Translator	9 000 Macromedia Freehand 8.0 97 500
Windows NT 4 WS. Upg.	35 400	Works 4.5 magyar CD	11 200	Partition Magic 4	16 800	***Ügyvitel***	QuarkXpress 4.0 Akció! 243 000
Irodai alkalmazások		***Hálózatos szoftverek***		Nuts & Bolts 98	8 200	Szufficit Light (számlázó)	9 900 PhotoDraw 2000 34 700
Access 97 upgrade	24 500	ArcServeIT 6.6 NW	111 400	System Commander 98	9 700	Mini Kalmár	12 000 Recognita Plus 4.0 66 900
Excel 97 CD	78 700	ArcServeIT 6.6 NT	111 400	VirusBuster 10 user	96 000	Win AutoExtra	24 000 Visio 5 Standard 57 000
cc:Mail Desktop R8.2	36 700	Backoffice SBS 4.0	309 700	VirusScan (5 op.rendszerre)	8 200	IQtató titkársági szoftver	20 000 Visio 5 Technical vagy Prof. 114 000

Fenti árainkÁfa nélküliek.

- Ajándék napszemüveg a Napfogyatkozáshoz minden 5000 forint feletti vásárlás esetén!

- Office 97 magyar: 69.900.- (hirtől) Akció!

Aktuális áraink: www.sprint.hu !

Boltjaink: Bp. 1087 Berzsenyi u. 3. tel.:210-4835, 210-4836, Bp.1068 Felsőerdősor u. 7. tel.: 342-4707, 342-6724
Székesfehérvár 8000 Alba-Plaza tel.: (30) 212-2801, Szeged 6722 Bartók tér 13. tel.: (30) 212-2803

Chicony billentyűzetek

GIGABYTE alaplapok

PHILIPS írható CD lemezek

ARTEC scannerek

Genius joystick, egér

- HARDVER - SZOFTVER
- KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS
- KÉSZGÉPEK ÉS ALKATRÉSZEK
- JÁTÉK- ÉS FELHASZNALOI PROGRAMOK
- SZÁMÍTÁSTECHNIKA - MULTIMÉDIA
- SZERVIZ, TANÁCSADÁS

Syndicate Computers

Syndicate Computers Kft. www.syndicate.hu
1111 Budapest, Bartók Béla út 6. • Tel.: 372-7660 • Fax: 372-7670
1072 Budapest, Rákóczi út 40., Union üzletház • Tel./fax: 267-5359/30

E-mail: syndicate.computers@euroweb.hu
Aktuális árlista az Interneten
és a faxbankban (2-333-666/1707)

Barátságos óriáskígyó

A Python interpretált, objektumorientált programozási nyelv. Gyakran a Tcl, a Perl, a Java vagy a Scheme nyelvhez szokták hasonlítani. Dinamikus, könnyen használható, erős és rugalmas. Kell több?

A lapvető szövegkezelési feladatokhoz a Python magja (bármilyen bővítés nélkül) egyszerűen felhasználható, és ugyanolyan gyors, mint más nyelvek. Eddig felsorolt tulajdonságai teszik a Pythont alkalmassá rendszeradminisztrációs feladatok elvégzésére, CGI programozásra és más területekre, ahol szövegeket és stringeket kell feldolgozni.

Ha pedig standard modulokkal (ilyen a PIL, a COM, a Numeric, az oracledb, a kjbuckets, a Tkinter, a win32api stb.) vagy speciális célú modulokkal bővítjük, a Python nagyon kényelmes „ragasztó" nyelvként használható, ami segíti az egymással kapcsolatban nem álló, különböző eredetű szoftvercsomagok együttműködését. Például ha a Numeric modult az oracledb modullal együtt használjuk, akkor olyan eszközt kapunk, melynek segítségével SQL adatbázis statisztikai elemzését végezhetjük el. Programfejlesztők nagy tábora a Pythont grafikus kezelőfelületi segédeszközként használja.

A Python jellegzetes tulajdonságai, melyek kiemelik a „ragasztó nyelv" szerepből: egyszerűsége, jól használható C nyelvű alkalmazásfejlesztői interface-e, hatalmas standard könyvtárkészlete és könnyű elsajátíthatósága. Csaknem minden feladathoz találhatunk már megírt modult, melynek segítségével könnyen írhatunk internetes programokat (az ftp modul felhasználásával letölthetünk komplett Web-helyeket, a HTML modulokkal automatikusan generálhatunk Web-lapokat), végezhetünk adatbázis-kezelést, kezelhetjük a soros portot Windows alatt. Programunkhoz grafikus interface-ek bőséges kínálatából választhatjuk ki a számunkra legmegfelelőbbet grafikus kezelőfelület megírásához. Külön érdemes megemlíteni a Tcl/Tk Pythonban lévő Tkinter nevű implementációját, melylyel a Tcl/Tk egy objektumorientált grafikus eszközkészletté válik a Python objektumorientáltsága miatt.

A Python hordozható, így joggal mondhatjuk, hogy platformfüggetlen: sokféle Unix márkán, Linux, Macintosh, Amiga, DOS, Windows 3.1x/95/98/NT, BeOS, QNX, WMS, Window CE, Psion és OS/2 rendszereken futtatható. A Pythont a Red Hat Linux script nyelveként használja – sokan talán nem is gondolnák, hogy a Network Configuratort (netcfg) Pythonban írták.

Itt felsorolt tulajdonságai mellett még egy dolgot nem szabad elfelejteni: a Python szabadon terjeszthető, sőt a Pythonban írt programjainkat is szabadon forgalmazhatjuk a minimális szerzői jog tiszteletben tartása mellett, melyet a Python dokumentációjában ismertetnek.

Miféle nyelv a Python?

A Pythont szintaktikája jól megkülönböztetheti más nyelvektől. Ha valakinek van már C, Java vagy Perl programozási ismerete, akkor számára az lehet a legszembetűnőbb, hogy a Python programkódja szinte csupasznak tűnik. A kifejezések végén nincs pontosvessző, az utasításblokkokat nem fogják közre kapcsos zárójelek, a kifejezés végét csupán a sorvége jelzi, az utasításblokkokat egyszerűen következetes bekezdésekkel tagoljuk. Egy if-then kifejezés például így néz ki:

```
x = 1
if x == 2:
        result = x + 1
        print x
else:
        print 'Ismet probald meg!'
```

A Python fejlesztésének az az alapelve, hogy egyszerű utasításkészlettel lássa el a kezdő és a gyakorlott Python-felhasználót. A gazdag szintaktika pedig inkább teher, mint segítség. A dolgok egyszerűsítése érdekében kevesebb a rövidítés – ezeket ugyanis

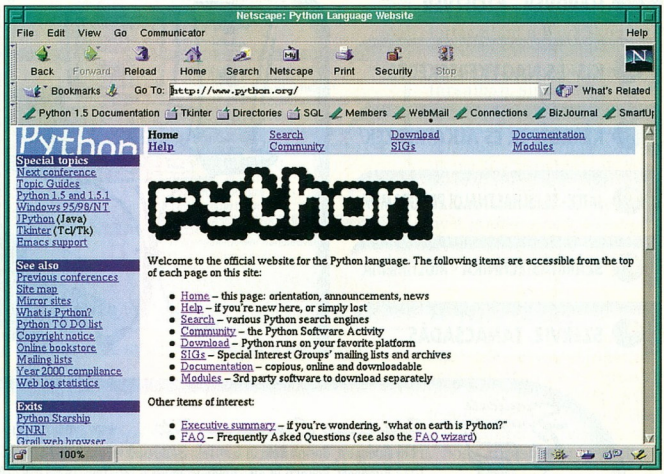

A Python Web-helye, minden információ forrása

- A Python Web-helye: www.python.org/
- Információ a Pythonról magyarul: http://www.cab.u-szeged.hu/ ~h532851/python.htm
- CD-mellékletünk \python könyvtárában összegyűjtöttük az aktuális változatokat

az alkalmi felhasználó könnyen elfelejtheti. A Python emellett nagy hangsúlyt fektet a könnyen olvasható kódra is, hogy a mások által írt Python programot bárki könnyedén tudja értelmezni és módosítani. Sok Python-programozó az írásjelmentes kódot futtatható pszeudokódnak (vázlatos kódnak) nevezi. Erre példa az FTP-letöltő program listája.

A Pythonban persze megtalálhatunk sok hagyományos programozási elemet is (függvényeket, vezérlési szerkezeteket stb.), de a nyelv a legtöbb dolgot objektumosztályként kezeli. Ez azt jelenti, hogy gyakran találkozunk olyan elemekkel, mint például az objektum.metodus() vagy objektum.valtozo.

A Python telepítése

A Python stabil vagy újabb béta verzióit az Internetről (www.python.org) tölthetjük le. A Web-oldalon a *Download* (letöltés) szót kell keresnünk, és egy-két kattintással eljuthatunk az általunk használt operációs rendszerhez készített változathoz. Ott elolvashatjuk a telepítés módját is az adott operációs rendszerre vonatkozóan.

A telepítéstől nem kell megijedni, például a Windows bármelyik változata esetén csupán egy .exe file-t kell letöltenünk, majd elindítanunk. A telepítés közben csak a legáltalánosabb adatokat kell megadni, például azt a könyvtárat, ahova telepíteni szeretnénk. A telepítés után rögtön el is indíthatjuk az interpretert – a Windows 95/98 esetében a *Start* menüből.

Linux esetén a tömörített forráskódot tudjuk letölteni, melyet majd be kell fordítani. A letöltés után először ki kell bontanunk a forrást, majd a README file-ból megtudhatjuk a különféle disztribúciókra vonatkozó utasításokat. A telepítés menete közérthetően van leírva, az utasításokat az angol nyelv mélyebb ismerete nélkül is megtalálhatjuk. Red Hat Linux alatt a Python már a rendszer telepített része, ezért csak akkor kell a fenti utat végigjárni, ha a Python újabb verzióját szeretnénk telepíteni. Linux alatt a terminálablakba kell beírni a „python" szót, és ennek hatására bejelentkezik az interpreter.

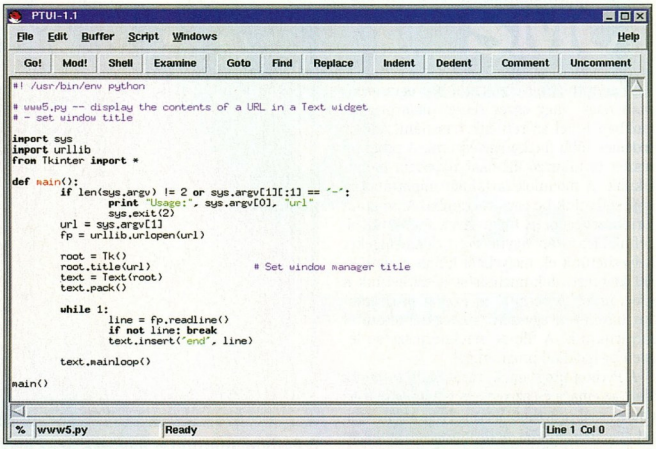

PTUI – grafikus programfejlesztő környezet Pythonhoz

Dokumentáció és példaprogramok

A telepítőfile-ba többnyire a dokumentációt is bele szokták fordítani HTML formában – ha mégsem találnánk meg, akkor a Python Web-helyéről külön letölthetjük HTML, Postscript vagy LaTeX formátumban.

A dokumentáció a Tutorial (oktató), a Library Reference (könyvtárakról szóló referencia anyag), a Language Reference (referencia anyag a nyelvről), az Extending and Embedding (C/C++ programozók számára a nyelv bővítéséről és más nyelvekbe való beépítéséről szóló oktató) és a Python/C API (C/C++ programozók számára referencia anyag) fejezetből áll. A teljes dokumentáció online is olvasható a Python Web-helyén.

Példaprogramokat a teljes forráskód kibontása után, a Demo könyvtárban találhatunk. (Figyelem, a teljes forráskód az a kód, melyet a megadott C fordítók valamelyikével bármely rendszerre le lehet fordítani!) A teljes forráskódból a nyelv megvalósításának elemeit is megismerhetjük (a nyelvet leíró nyelvtant, az elemzőt stb.) A Python Web-helyén példaprogramokból is bőséges a kínálat, sőt a különféle telepítőkészletek is tartalmaznak jó néhányat.

A nyelv elsajátítása

A nyelv használatát legkönnyebben a már telepített interpreter és a dokumentáció Tutorial részének segítségével sajátíthatjuk el. A programozást gyorsan meg lehet tanulni, az oktatóprogram jól megválasztott példákat tartalmaz, a dokumentáció erre vonatkozó fejezete pedig az objektumtechnológiával is foglalkozik. Ha az alapokat már elsajátítottuk az oktatóprogramból, akkor érdemes megnézni a dokumentáció Library Reference részét is. Itt ismerhetjük meg a Python eszköztárát, a különféle modulokat.

A nyelv megismerésében nagy segítségünkre lehet a gyakran feltett kérdések (FAQ) listájának tanulmányozása és a Python Web-oldalain való kalandozás.

Programok írása és futtatása

Az egyszerűbb utasításokat az interpreterrel is kipróbálhatjuk. Ha kilépünk az interpreterből, akkor a számított értékeink elvesznek. A programot alkotó utasításokat egy file-ba írhatjuk. A programot tartalmazó

Ideális munkatárs... erősáramú villamos szakemberek részére a magyar nyelvű
WSCAD 4.0 villamos áramköri tervezőszoftver.

WSCAD 4.0
Windows 95 – 98 – NT

Egyvonalas és többvezetékes áramúttervek, vezérlési tervek (PLC támogatással), szekrényelrendezési rajzok és installációs tervek készítéséhez. Automatikus anyaglista, kapocsterv, kábelterv és egyéb szolgáltatások.
Hatalmas jelkészlet (DIN-MSZ), rajzmakrók és a legjelentősebb gyártók tervezői kiegészítései:
(~ 20 000 szekrény és készülék adatbankja, valamint 1:10 méretarányú nézeti rajza)

AEG – GANZ KK – KLÖCKNER-MOELLER – PHOENIX – RITTAL – SE-SCHRACK – SIEMENS – TELEMECHANIQUE – WEIDMÜLLER

MD – Mérnök Iroda Kft. T./F.: 220-5596 1142 Budapest, Kacsóh P. út 141/A www.ntb.bme.hu/mdkft

file-t scriptnek nevezzük. Ha a program nagyon nagy, vagy egyes részeit más programokban is fel szeretnénk használni, akkor érdemes több file-ba szétosztani. A program részeit tartalmazó file-okat nevezzük moduloknak. A modulok tartalmát importálással kapcsolhatjuk be egy programba. A program forrásszövegébe a függvények és osztályok definiálása után úgynevezett dokstringeket helyezhetünk el, melyekből külön eszközökkel komplett dokumentációt készíthetünk a programról. A scripteket, azaz a programokat bármilyen egyszerű szövegszerkesztővel megírhatjuk. A file-ok névkiterjesztése legyen py (például program.py).

A Python programok írását Unix és Linux alatt az emacs és az xemacs is támogatja. Az emacs-szal a Python Web-helyén külön fejezet foglalkozik. Aki nem mozog otthonosan az emacs világában, ezen operációs rendszerek alatt a jed vagy az xjed szövegszerkesztőt is használhatja – utóbbi színnel is jelöli a nyelv elemeit. Az xjednek amúgy van windowsos változata is, melyet a szintén a Python Web-helyéről letölthető pykit12.exe programcsomag tartalmaz. Telepítésekor elsősorban arra kell vigyáznunk, hogy a programcsomagból csak a Jed szövegszerkesztőt telepítsük. A Jedből a programokat futtathatjuk is.

A programíráshoz további eszköz a PTUI és az IDLE. E nevek egy más programozási nyelveknél már megszokott grafikus integrált programfejlesztési környezetet takarnak. Ezeket az eszközöket is a Python Web-helyéről tölthetjük le. Ezek mellett az Interneten szinte naponta jelennek meg olyan szövegszerkesztők, melyek támogatják a Python szintaktikáját.

Készülő programunk működésének hibáit a Python debuggerrel (dbg) deríthetjük fel.

Programjainkat a *python program.py* (a „program.py" a program neve) utasítással futtathatjuk terminálablakból vagy Windows alatt DOS-ablakból. Unix és Linux alatt a hozzáférési jogok megadásával tehetjük futtathatóvá programjainkat, ilyenkor csak a program nevét kell megadni, és ne felejtsük el a program első sorába beírni a *#! /usr/bin/env* Python parancsot. Windows alatt a Windows Intézőből dupla kattintással is indulnak programjaink.

A Python élete

A Python programozási nyelvet Guido van Rossum 1989-ben kezdte el írni. A nyelv nevét a 70-es években közismertté vált Monty Python's Flying Circus komédiasorozat alapján választotta.

Van Rossum azoknak a Unix-felhasználóknak szánta a nyelvet, akik addig a C nyelvvel dolgoztak. Emellett fontos volt számára, hogy más nyelvekhez és fejlesztési környezetekhez is könnyen csatlakoztathatóvá tegye a Pythont. A Python tíz év alatt egy objektumorientált, hibákat kezelő, dinamikus adattípusokat alkalmazó, rendszerhívások számtalan lehetőségét kezelő, hatalmas könyvtárkészlettel bíró és számos ablakozó rendszert támogató nyelvvé vált.

A nyelvet 1991 óta az Interneten fejlesztik. A Python életét a comp.lang .python hírcsoporton kísérhetjük figyelemmel. E hírcsoporthoz van egy levelezési lista átjáró, melyre a python-list-request@python.org címre küldött levél törzsébe a „subscribe" szót beírva iratkozhatunk fel, illetve az „unsubscribe" beírásával jelentkezhetünk ki. Kérdéseinket, véleményeinket a python-list@cwi.nl címre kell küldenünk. A hírcsoport figyelésével nagyon sok hasznos információhoz juthatunk az újabb programtechnológiai irányzatokat és egy-egy problémára mások által adott megoldásokat figyelve.

Érdekesebb fejlesztések

A fejlesztés legutóbbi érdekessége a JPython, amely a Java virtuális gépen (JVM) fut. A JPythonnal interaktívan dolgozhatunk egy fejlesztésen, lépésről lépésre tesztelhetjük a változásokat, majd fejlesztésünket Java byte-kódként menthetjük el, amely mindenütt futtatható, ahol a Java fut.

Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy JPython környezetet nem igénylő, önállóan futtatható alkalmazást állít elő a scriptünkből. E környezetben a Pythont úgy bővítették, hogy minden Java osztály egyszerűen elérhető legyen, azaz ugyanazt az AWT ablakozó környezetet használhassuk, melyet Javában.

Érdemes megemlíteni egy korábbi fejlesztést, a „freeze" modult. Ez az eszköz egyrészt a Python kódot képes C kóddá alakítani, másrészt a Python kódot olyan futtatható formába menti, amely tárolja és futtatja a Python byte-kódot.

* * *

Összességében a Python ereje egyszerű, könnyen értelmezhető szintaktikájában és hatalmas könyvtárkészletében rejlik. Korszerű abból a szempontból is, hogy a vele készített programjainkat számos operációs rendszer alatt futtathatjuk. Egyszerű szintaktikájából és felépítéséből adódóan remekül alkalmazható feladatok gyors, jól egységesíthető megoldására.

Hevér Zsolt (never@freemail.c3.hu)

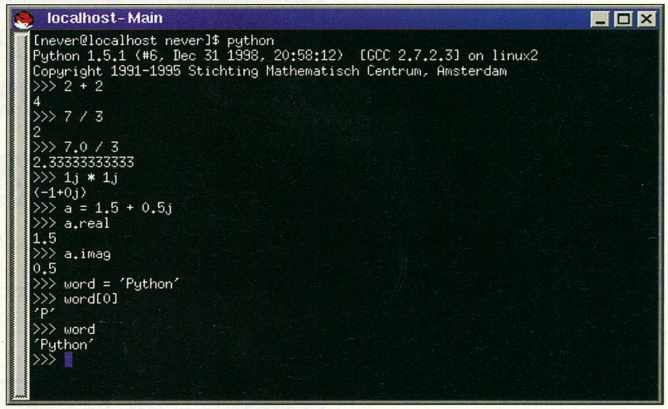

A Python interpreter Red Hat Linux alatt

FTP letöltés Pythonban

```
from ftplib import FTP
ftp = FTP(„ftp.hostserver.com") # kapcsolodas a host szerverhez
ftp.login() # bejelentkezes anonymouskent
ftp.cwd('pub/samples') # konyvtarvaltas
F = open('binaris_file', 'w') # file megnyitasa irasa a sajat gepunkon
ftp.retrbinary('RETR binaris_file', F.write, 1024) # letoltes
ftp.quit()
```

Tektronix

A színművész...

Piacvezető a színes lézernyomtató kategóriában

FOLDER TRADE Kft.

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349 0140, 349 7189
e-mail: folder@foldertrade.hu

GEMOFIS KFT.

Budapest, 1146 Hungária krt. 131.
Tel/Fax: 321-1539, 343-0088
GSM:30-9428-132

AutoCAD		**Novell**	
AutoCAD LT 98	105.170	Netware 5.0 5 user	240.370
AutoCAD R 14 Hun.	619.750	NetWare 4.2 SBS 5 user	195.080
Adobe		**Norton**	
Acrobat 4.0 Új	**85.410**	WinfaxPro 9.0 95/NT	26.470/13.240
PhotoShop 5.0 Hun.	188.010	Commander 2.0 95/98/NT	9.140
PhotoShop 5.0 Eng.	196.570	Utilities 2.0 NT	25.070/12.530
Golive 4.0	68.410	Norton 2000	12.050
Borland		pcANYWHERE 8.0	35.830/17.910
Delphi 4.0 Std.	33.550	**Víruskeresők**	
Delphi 4.0 Prof. spec.	136.890	VirusBuster 1 user	14.000
Delphi 4.0 Client serv.	661.925	McAfee VirusScan 4.0	7.500
C++Builder 4 Std.	33.550	F-Secure/F-Prot/	43.200
C++Builder 4 Prof.	161.040	Norton Antivirus 5.0	10.720
Interbase 4.2 for NT	212.905	Norton Antivir. 5.0 Hun	15.880
Corel		**Linux**	
Corel 9.0 spec/up	89.500/67.460	Suse Linux 6.0 CD	10.300
Gallery 1millió	30.750	Red Hat Linux Extra	17.200
PrintHouse Magic	10.270	Debien Linux 2.0	9.660
Print Office Hun.	18.620	**Ügyviteli rendszerek**	
Microsoft		Unit Szuficit számlázó	27.000
Win 98 Hun	47.470 / 24.200	Számla 95	19.920
Win 98 Eng	47.470 / 24.750	**Egyéb**	
Win NT Serv. 10 client	260.900	WinRAR,RAR 1 user	10.000
Win NT workst. Hun.	73.320	QarkXpress 4.0	248.260
BackOffice SBS+ 5 Office97	469.280	WinZip 7.0 Win/NT	10.850
Visual Basic 6.0 prof	125.570	ARJ 2.6 DOS 1 user	14.490
SQL 7.0 5 clt.	323.790	CD Creator DeLuxe	27.050
BackOffice 4.0	581.620	QEMM 9.0 Win95	20.610
FrontPage 2000/98	34.850	Paint Shop Pro 5.0	21.250
Microsoft Office 2000 Eng.		Reachout 8.0 Enterprise	46.050
Small Business	117.000/58.340	Dreamweaver 2.0	91.130
Standard	117.00/59.490	Sound Forge 4.5	95.960
Premium	187.470/107.620	System Commander 4.0	23.950
Developer	234.500/126.330	Volkov Commander	6.820

Az árak nem tartalmazzák az ÁFÁ-t. Teljes árlistánkat a **www.gemofis.hu** címen tekinthetik meg. Ha Internet-en rendel a feltüntetett árakból 2% kedvezményt adunk.
E-mail: **gemofis@gemofis.hu**

3 SMC

in One

SMC Tiger-termékcsalád

Etherpower II 10/100
SMC9432BTX

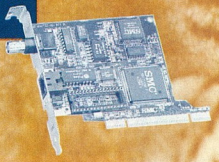

1. 10Mbit BNC
2. 10Mbit TP
3. 100Mbit TX

Tigerstack II 10/100
SMC59xx sorozat

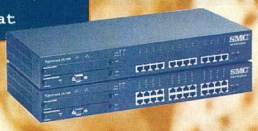

1. 10/100 automatikus sebességérzékelés
2. beépített Switch modul
3. menedzsment (SNMP, Web, Rmon)

Tigerswitch 6716M
SMC6716M

1. 10/100 automatikus sebességérzékelés
2. Gigabit Uplink
3. üvegszálas modul

CIS EXCELLENCE IN DISTRIBUTION Tel: 451 3500

COMPUTER 2000 Tel: 236 1100

HRP HRP HUNGARY KFT Tel: 452 4600

www.smc-europe.com

SMC Networks GmbH Central & Eastern Europe
Freischützstr. 81, 81927 München, Germany
Phone +49 89-92861-0 Fax +49 89-92861-230

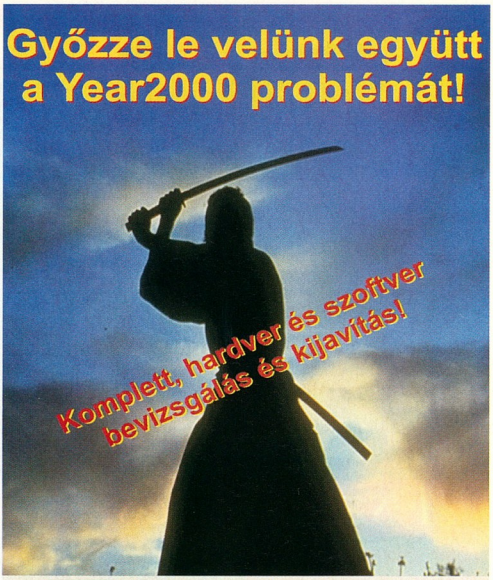

Szintézis Rendszerház Kft.
Győr, Tihanyi Á. u. u. 2. Tel.: 96/502-200
Budapest, Dob u. 106. Tel.: 461-5000

Az ideális megoldás
DrayTek ISDN USB

- USB portos ISDN TA
- 4 analóg portos központ (ISDN PBX)
- RVS-Com software
- G3/G4 Fax
- Win95/98/2000

Listaár: 57 900 Ft

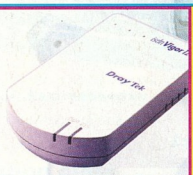

- USB portos ISDN TA
- RVS-Com software
- G3/G4 Fax
- Win95/98/2000

Listaár: 34 900 Ft

- USB portos ISDN TA
- MAC OS 8.0 és OS 8.5
- CCL script file-ok
- ISDN AT parancskészlet

Listaár: 48 900 Ft

GAMAXNET
1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

VírusBuster™

- *Ahhoz,* hogy a VirusBuster™ termékcsalád naprakészen az Ön és környezete védelmét szolgálja,
- *ahhoz,* hogy a vírusfertőzés időben megelőzhető legyen,
- *ahhoz,* hogy a már bekövetkezett fertőzés esetén a lehető leggyorsabban szakszerű segítséget kaphasson,

szükséges egy olyan csapat, amely a kitűzött cél érdekében, legjobb tudása szerint, nap mint nap dolgozik, megfelelve a szakma és a piac kihívásainak,

- *hogy* az Ön és környezete vírus- és adatvédelmét biztosítsa,
- *hogy* a vírusfertőzést időben megelőzhetővé tegye,
- *hogy* a már bekövetkezett fertőzés esetén többféle módon a leggyorsabb és leghatásosabb szakmai segítséget nyújthassa!

VirusBuster Kft.,
1031 Budapest, Kalászi utca 11.
Tel./Fax: 03-1-242-2130, 430-8350,
240-1546
http://www.vbuster.hu, mail@vbuster.hu

VírusBuster™

Rajzoljunk térképet!

Mit tehet a térképész, ha számítógépet is szeretne alkalmazni mindennapi munkájában? Például használhatja a svájci Hans Steinegger által kifejlesztett, Ocad 7 térképszerkesztő és -rajzoló szoftvert.

A program 5-ösnél korábbi verziói kizárólag a tájfutótérképek rajzolóit segítették (erre utal az Ocad elnevezés is: Orienteering CAD), de az újabb verzióival bármilyen térképet megrajzolhatunk.

A térképkészítés régi szakma, megvannak a maga szabályai. A műszaki tervezőprogramok és a grafikus rajzolóprogramok (AutoCAD, CorelDraw, Freehand stb.) csak bizonyos korlátokkal tudnak megfelelni ezeknek. Az Ocad ezzel szemben a hagyományos térképkészítési lépéseknek megfelelően építi fel a szerkesztés menetét: az előkészítésnél ki kell választani a térképhez szükséges alapanyagokat, meg kell határozni a térkép méretarányát, a szín- és jelkulcsot, és csak ezután lehet nekilátni a rajzolásnak. Befejezésként a térképet négy (vagy több) színre kell bontani a nyomdakésszé alakításhoz. E feladatrészek a többi grafikai és tervezőszoftverben nincsenek ilyen markánsan, térképészszemmel kiemelve – persze nem a térképrajzolás a fő profiljuk.

A program hardverigénye szerény: amin futni tud a Windows 95, ott fut az Ocad is. Az alapanyagok beviteléhez javasolt egy kisebb scanner, a próbanyomtatásokhoz megfelel bármilyen Windows-kompatibilis nyomtató. Telepítésekor csak a célkönyvtárat kell megadnunk, a többit elvégzi a telepítőprogram. Ne csodálkozzunk, ha néhány másodperc(!) alatt végez: a teljes szoftver mindössze 2 Mbyte helyet foglal el a merevlemezen. Telepítése után a *Start* menüből vagy az Asztalra helyezett ikonnal indíthatjuk. Indítás után a szokásos menü, gombsor és rajzablak mellett a képernyő jobb oldalán megtalálhatjuk a jelkulcs elemek ablakát is.

A főbb funkciók

A *File* menüpont alatt a szokásos windowsos parancsok találhatók. A *New* menüpontra kattintva lehet egy új, üres térképet létrehozni. Mivel minden térkép valamilyen jelkulcson alapul, ezért előre elkészített jelkulcssablonokból kell választani. Így lehet egyszerűen város-, turista-, geológiai- vagy éppen tájfutótérképhez kezdeni.

Üres jelkulcskészlettel is indulhatunk, de ekkor nekünk kell megtervezni az egyes jelkulcselemeket. A jelkulcsnak számos előnye van:

- csak egyszer kell megtervezni egy jelkulcs elemet (például egy főút jelét), azután az összes olyan elem, amit ezzel az elemmel rajzoltunk, ugyanúgy fog kinézni;
- ha módosítunk egy jelkulcs elemet, a vele megrajzolt összes elem módosulni fog;
- a jelkulcs elemek adják meg a megjelenítés sorrendjét, így az azonos elemmel rajzolt objektumok mindig a megfelelő sorrendben jelennek meg;
- A jelkulcselemeket úgy lehet használni, mint más programokban a rétegeket.

Az *Open*, a *Close* és a *Save* menüpontokkal a szokásos módon lehet megnyitni, bezárni és elmenteni a már létező file-okat. A *Save As* menüpontban nem csupán más néven, de Ocad 6 formátumban is elmenthetjük file-jainkat. Az *Information* menüpont alatt rövid szöveges információkkal láthatjuk el térképeinket, ezek később segíthetnek a file azonosításában.

A *Print* menüpont eltér a hagyományostól. Kétféle nyomtatás közül választhatunk: a hagyományos, nyomtatóra történő és a levilágításhoz javasolt EPS (Encapsulated PostScript) között. Mindkét esetben kiválaszthatjuk, hogy színes, négy vagy több színre bontott nyomtatást szeretnénk-e. Itt állíthatjuk be a kinyomtatandó területet, sőt a *Window* fülben meg is nézhetjük, hány oldalra fér ki a térképünk. A kinyomtatás méretarányával játszva sok bosszúságtól kímélhetjük meg magunkat, amennyiben egy lapon szeretnénk látni az egész térképet. Az *Options* és a *CMYK* fül alatt további beállítási lehetőségeket találhatunk, például színrebontáshoz úgynevezett kiforgatási szögeket az egyes színekhez – ha nem értünk a nyomdászathoz, akkor ezeket célszerű meghagyni az alapértékeken.

Az *Import* és az *Export* menüpont alatt más programokkal létrehozott file-ok olvashatók be az Ocadba, illetve az Ocadban megrajzolt térképeket itt tehetjük használhatóvá más szoftverek számára. Az Ocad a saját formátumán kívül Adobe Illustrator AI, AutoCAD DXF, Windows WMF és EMF file-okat tud importálni, és ezekbe exportálni. A windowsos felhasználás segítésére a BMP export is lehetséges. A *Backup* és a *Restore* menüpont segítségével floppyra menthetjük, illetve visszatölthetjük térképünket.

Az *Edit* menüpont alatt az *Undo* és a vágólap-műveletek mellett elemek pontjainak összeillesztése (Join), azonos típusú objektumok végpontjainak összefűzése (Merge), sokszögvonal görbévé alakítása (To curve), szöveg görbévé alakítása (To graphics), vonalak, felületek kerületének,

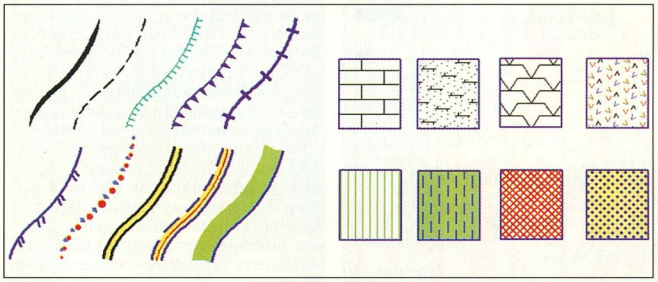

Néhány Ocad 7-ben tervezhető vonal és felülettípus

területének méretarányától függő kijelzése (Measure) és a görbére írt szövegek módosítása szerepel.

A *View* menüpont alatt a nagyítási és mozgatási műveletek találhatók. A maximális nagyítás a 32-szeres, de ennél nagyobb nem is kell, hiszen a nyomtatásnál ezek a kicsiny részletek már úgyis alig látszanak.

A *Symbol* menüpont alatt lehet az egyes jelkulcs elemeket létrehozni, azok tulajdonságait módosítani. Minden jelkulcs elemnek van egy 0.0-tól 999.9-ig terjedő, egyedi azonosító száma – tehát legfeljebb 10 000 jelkulcs elemet definiálhatunk. Hatféle jelkulcs elem lehet (pontszerű, vonal, felület, szöveg, görbített szöveg, téglalap), és ennek megfelelően különböznek a tulajdonságaik. A pontszerű elemeket nekünk kell megrajzolnunk, de importálhatjuk file-ból és vágólapról is. A vonal és felület típusú elemeknél nagyon változatosak a beállítási lehetőségek, így csupán néhány példát mutatnék a lehetséges jelkulcs elemekre a mellékelt ábrán.

A térképen használt szövegtípusok mindegyikéhez egy jelkulcs elemet kell készíteni. Ez lehet formázott szöveg, vagy – ami fontos elem a térképészetben – görbére illesztett szöveg. Mind a két esetben megadhatjuk a szöveg betűtípusát, méretét, színét, a betűk és a szavak távolságát és a szöveg igazítását. Formázott szövegnél további lehetőség a sortávolság megadása, a bekezdés első és többi sorának igazítása, a tabulátorok beállítása. Különleges elem a téglalap (Rectangle), amelynél egyszerűen definiálhatunk térképünkhöz keretet, vagy tájfutótérképek esetén magára a térképre szerkeszthetjük a megszámozott cellákból álló tájfutókartont. Ezekkel a lehetőségekkel szinte bármilyen jelkulcs elemet előállíthatunk, ami a térképészetben előfordul.

Szintén a *Symbol* menüpont alatt lehet meghatározni a térképen használt színeket (Colors). A színek neve mellett (amit meg lehet adni magyarul is) a képernyőn látható színt kell megadni a színdobozra kattintva. A színeket megadhatjuk CMYK és RGB palettán egyaránt, és a beállítóablak alján láthatjuk az eredményt. Amennyiben a végén a térképet direkt színekre szeretnénk bontani, úgy itt kell megadni a direkt színhez tartozó raszterértéket is. A színek sorrendje egyben meghatározza a megjelenítés sorrendjét is. Egy jelkulcs elem definiálásakor így figyelni kell arra, mikor milyen színt használunk. Amennyiben egy színt megváltoztatunk (akár a sorrendjét, akár a színét), akkor az összes olyan jelkulcs elem, ami azt a színt használja, megváltozik. Összefoglalva: az ilyen jellegű szín- és jelkulcsdefiniálás előnye ott érezhető igazán, ahol egy alaptérképből kell ugyanolyan (vagy hasonló tartalmú), de különféle kinézetű térképeket készíteni.

Az *Extras* menüpont alatt a szoftver térképészeti irányú használhatóságát nagyban növelő funkciók találhatók. A két legfontosabb: egy kijelölt rész kivágása a térképből (Partial map) és az automatikus névmutató generálása (Name index).

Az *Options* menüpontban találhatunk lehetőséget a beállítások mellett, hogy a háttérbe az alapanyagot a scannerről vagy BMP file-ból hívjuk be (Scan/Open template). Az így behívott anyagot egy vagy több referenciapont alapján a helyére lehet illeszteni (Adjust template).

A *Window* menüpontban a szokásos ablakkezelő funkciókat találhatjuk. Amennyiben segítségre van szükségünk, a *Help* menüpont alatt jól kezelhető súgót találunk. Ugyanitt találjuk a térképre vonatkozó legfontosabb információkat (Map info) és az internetes kapcsolatot az Ocad Web-helyével (Ocad home page).

A gombsorokon a menüben is megtalálható parancsok mellett a kijelölő, rajzoló és módosító funkciók is helyet kaptak. Kétfajta kijelölés létezik: az egyikkel egy vagy több elemet lehet kijelölni, míg a másikkal az egyes elemek csomópontjait lehet mozgatni. A rajzolóeszközök között válogatva rajzolhatunk sokszögvonalat, görbét, épületet, kört és ellipszist egyaránt a kiválasztott jelkulcselemmel.

Térképrajzolás

Maga a térképrajzolás a következő módon történik. Először létre kell hozni egy új térképet, meg kell határozni a színeket és meg kell tervezni a jelkulcs elemeket. Ezután az alapanyagot be kell szkennelni és a helyére kell illeszteni, majd a megfelelő jelkulcs elemek kiválasztásával megrajzolhatjuk térképünket. Végül a rajzolás befejezése és a próbanyomtatás után elkészítjük az EPS file-okat, melyeket egy DTP stúdióban filmre levilágítanak.

A térkép megrajzolása a jó előkészítés után már meglepően könnyen halad. Ráadásul néhány apróság is segíti a munkát. Csak néhány a teljesség igénye nélkül: egyszerűsített görberajzolás, kézreálló gyorsbillentyűk, a [Ctrl] gomb lenyomásával „követni" lehet egy meglévő vonalat, az olló jelű gombbal egyszerűen vághatunk lyukat egy felületbe, az [Alt] lenyomása közben vízszintes és függőleges vonalat rajzolhatunk, gombnyomásra megváltoztathatjuk egy vonal irányát.

A program demó változata (ez egyébként a teljes program, csupán a rajzelemek számát korlátozták 500-ra) és néhány kis térkép megtalálható a CD-mellékleten. A futtatásához legalább Pentium processzor és 32 Mbyte RAM ajánlott, illetve javasolt egy scanner és egy nyomtató.

Tóth Tamás

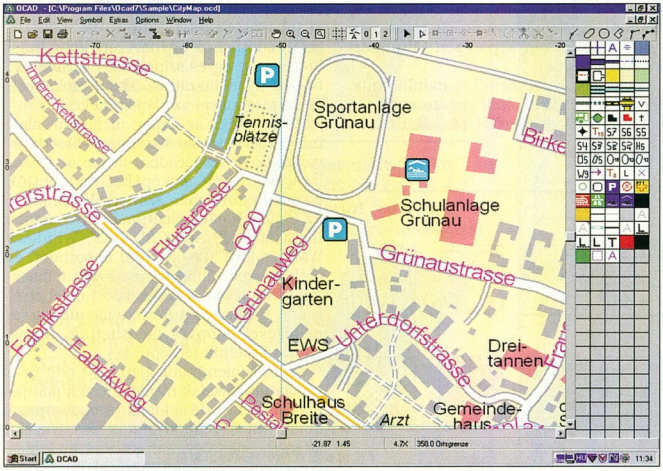

Mintatérkép részlete Ocad 7-ben

Nyisson saját könyvtárat!

5 fajta CD újraíró

A legolcsóbb biztonságos megoldás profiknak és otthoni felhasználóknak!

1. CDRW-7200I	2x2x6	44.300,-Ft
2. CDRW-7570I	2x2x24	58.400,-Ft
3. CDRW-8100I	4x2x24	68.200,-Ft
4. CDRW-8210I	4x4x24	85.200,-Ft
5. CDRW-7510E	2x2x6	85.200,-Ft

Áraink az ÁFÁ-t nem tartalmazzák

HEWLETT PACKARD BUDA SZAKÁRUHÁZ

1111 Budapest, Bartók Béla út 18. Tel/fax: 466-5224, 466-7405

MEDIA storm

... LET US BUILD YOUR INTERACTIVE FUTURE ...

[homepage design]

[web adminisztráció]

[interaktív média fejlesztés és kiadás]

[cd rom, multimédia design]

[3D produkció]

[computer animáció és rajzfilm készítés]

media storm
www.mediastorm.hu
e-mail: office@mediastorm.hu
H-1054 Budapest, Báthory u. 22/A.
Tel.: 474-2000, fax: 474-2001

CORG COMPUTER

DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ CENTRUM

DIGITÁLIS VIDEÓ
- M-JPEG, MPEG-I és MPEG-II rendszerek széles választékban
- Non-linear- és hibrid editorok
- 2D és 3D szoftverek, feliratozók
- Digitális kamerák, filmszkennerek

DIGITÁLIS AUDIÓ
- Hangkártyák, harddiszk-rekorderek, szinkronrendszerek
- Effektkártyák, zajcsökkentők
- Editáló és szekvenszer szoftverek, hangminták

Keresse fel bemutatótermünket, ahol a különböző eszközöket kipróbálhatja és összehasonlíthatja képességeiket!

A HÓNAP TERMÉKEI:

DV REX
- IEEE 1394 FireWire IN/OUT
- Hardware Sony DVBK-1 DV Codec
- Komposit, S-Video IN/OUT
- Rex Edit editáló program

OPCIONÁLIS:
- YUV kimenet
- Digitális audio IN/OUT

DV RAPTOR
- IEEE 1394 FireWire IN/OUT
- Software Canopus DV Codec

Rex FX
- Software Canopus DV Codec
- Effektgyorsítás
- Riva TNT 16MB VGA
- Hálózati editálás

CORG Computer Kft. 1111 Bp., Bartók B. u. 46. T.: 466-8675, 386-9810 F.: 319-4899

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 9408 Ft, fél évre 4704 Ft.

Telefon: 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu

CHIP

Amiga International
Új szelek fújnak

Az Amiga International újkori történelmében talán végre igazi fordulat fog bekövetkezni! Azzal, hogy Jim Collast nevezték ki a Gateway 2000 elnökévé, elindult valami olyasféle, amire már régen szükség lett volna.

Az új „amerikai elnök" első dolga volt a legerősebb európai amigás piacok és szellemi központok – Anglia és Németország – végiglátogatása. Elment szinte az összes nagyobb céghez, amelyre a jövőben is nagyon számítanak, vagyis a korábbi hozzáálláshoz képest gyökeres fordulatnak lehetünk tanúi.

Jim Collas beiktatását és az amigás közösséghez intézett első nyílt levelét e-mail-özön fogadta. Ez elsősorban annak a reménynek a jele, ami ebben az érzékeny – és időnként hallatlanul naiv – felhasználói körben ébredt. A több éve a PC-s iparban dolgozó szakembert megdöbbentette az európai úton tapasztalt szenvedélyes fogadtatás, az Amigával aktívan foglalkozó emberek hihetetlen elkötelezettsége és kreativitása.

Talán ennek is köszönhető, hogy Collas úr egyre nagyobb összegeket szán az amigás vonal fejlesztésére, aminek kézzelfogható jele, hogy a részleg saját épületbe költözött – elhagyva a Gateway központját – és jó néhány új, elsősorban fejlesztői állást hirdettek meg. A vezetői posztok száma is növekedett, az AI-nél dolgozik már Tom Schmidt (Allied Signal) és dr. Rick LeFaivre (Silicon Graphics, Apple, ATG, Sun) is, aki a technológiai szakasz irányításával foglalkozik. Az új csapat tervei szerint az AmigaNG nem egyszerűen az operációs rendszert kiszolgáló hardver lesz, hanem egy „Operating Environment", ötvözve az összes olyan külső és belső tulajdonságot, amit a jövő gépeitől elvárhatunk. Jelenleg még a tervezőasztalnál sem tart a hardver, csak formatervezők vázlatai tűnnek fel időnként a projekttel kapcsolatban az AI oldalain.

www.amiga.com

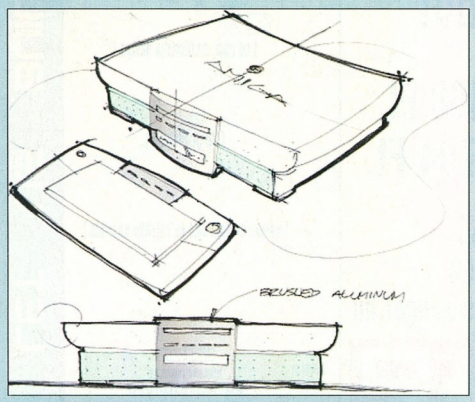

Az új Amiga terveinek egyik vázlata

AmiNet CD 31
Mindenkinek Opus 5!

Az AmiNet CD-sorozat rendezett formában, folyamatosan közzéteszi az Internet amigás szekciójára felkerült file-okat. A júniusban megjelent 31. korongon a szokásokhoz híven ismét megtalálható egy kereskedelmi program teljes verziója – ezúttal a Directory Opus 5.5, amelyhez fogható file-kezelő talán egyetlen platformon sem létezik. Ehhez az „ajándékhoz" társul egy speciális upgrade-lehetőség, amelynek keretén belül nagyon olcsón juthatnak a felhasználók a Magellan II legfrissebb verzióihoz.

www.schatztruhe.de

Monolith
Shogo Amigára!

A Monolith bejelentette, hogy elkészíti speciális 3D engine-jének (Lithetch) amigás és macintoshos változatát. Ezzel párhuzamosan a Digital Images is megerősítette, hogy a Shogo (ez egy 3D-s lövöldözős játék anime/manga környezetben) még idén megjelenik az játékpiacon, természetesen natív amigás változatban.

www.lith.com

VaporWare
Újabb programok

Az elsősorban internetes alkalmazásairól híres VaporWare most a Psion palmtopok tulajdonosainak igyekszik megkönnyíteni az Amigával való kommunikációt, az AmigaNCP v2.0 nevű programmal. Ugyanezen cég gondozásában jelent meg az első grafikus traceroute program, NetInfo II néven.

www.vapor.com

AMIGAonly
Apróhirdetések

Egy új ingyenes online apróhirdetési lehetőség kínálkozik az amigás hardverekkel és szoftverekkel foglalkozók számára. Az AMIGAonly magazin gondozásában kimondottan e céllal elindított oldal hamar kedveltté vált, egy héttel a nyitás után már napi 100-150 látogatót regisztrált a Webszerver.

Szintén hazai vonatkozású hír, hogy elindult az első, napi frissítésű magyar nyelvű Web-magazin, a SpaceHawks csapat online lemezújságjaként. Ennek az oldalnak havi anyagait folyamatosan közölni fogjuk a CHIP-CD-ken, így off-line módon az Internettel nem rendelkező Olvasóink is hozzájuk juthatnak.

Elindult az első magyar nyelvű online Amiga magazin

- http://AMIGAonly.ahol.com
- http://abakusz.matav.hu/sh/worldnews/

Behálózva

Az AmigaOS és a hálózati programok kapcsolata nem volt mindig felhőtlen. Az Internet korában bizton állíthatjuk, ennek a géptípusnak és operációs rendszerének nincs szégyellnivalója a szoftverellátottsága miatt.

A hardverpiacon is vannak megfelelő, de drága megoldások az egyszerű hálózati – Arcnet, Ethernet – kártyáktól az ISDN eszközökig. Jelenleg legolcsóbban a PCMCIA hellyel bíró Amigákba (A1200, A600) lehet beszerezni hálózati kártyát (8-10 ezer forintért), a nagyobb gépekhez (A2000, A3000, A4000) a Zorro buszra illeszkedő eszközök ára viszont 30-50 ezer forint körüli. Utóbbiakra viszont van egy olcsó és érdekes megoldás: a Commodore PC-emulátor kártyáját (BridgeBoard) ISA buszt illesztő/kezelő hardverként használva az olcsó PC-s, NE2000-kompatibilis Ethernet kártyákat is lehet használni.

Csatlakozás a hálózatra

A modem megvásárlása után először is csatlakoznunk kell a szolgáltatónkhoz PPP-vel, majd az így létrejött kapcsolaton a TCP/IP protokoll használatát kell biztosítani az AmigaOS és az alkalmazások számára. Ezt a rendszer az AmiTCP csomag által szabványnyá tett *bsdsocket.library*n keresztül fogja látni – egyébként az internetes szoftverek 99%-a is ezt a libraryt támogatja.

Az UAE-t (WinUAE) használók számára a programozók egy kaput nyitottak a Windows TCP/IP stackje és az emulátor között, így a bsdsocket.library már alapban benne van az AmigaOS-ben, használva a Windows-oldali hálózati erőforrásokat. Ezért az emulátorból közvetlenül indíthatók az amigás böngészők, IRC-kliensek, nincs szükség a TCP/IP-s kapcsolat megvalósítását biztosító szoftverre az Amiga oldalán.

Az „igazi" Amigát használóknak viszont be kell szerezniük az erre hivatott programok valamelyikét, hogy el tudjanak indulni a világháló felé. Jelenleg a Miami a legnépszerűbb szoftvercsomag, amelyet a Nordic Global Inc. forgalmaz, a shareware díja 35 dollár. A Miami fejlesztése folyamatos, jelenleg a legújabb MiamiDeluxe bétákat adják közre. A Miami az „egyszerű" TCP/IP stackből szépen átalakult router-, NAT- és tűzfal-funkciókat is ellátó komplex hálózati szoftverré, amely a modemes kapcsolaton kívül szinte az összes amigás Ethernet és ISDN kártyát, továbbá az előbb említett bridgeboardos megoldásokat is támogatja.

VoyagerNG – egy amigás böngésző működés közben

A Miami telepítése rendkívül egyszerű. Számtalan modemtípust ismer, és a Windowsokban megszokott varázslók szintjén segít elvégezni az összes beállítást. A csomag ezenkívül tartalmaz még jó néhány segédprogramot (ping, traceroute, tcpmonitor stb.), SSL támogatást a böngészők számára, továbbá a Miami Secure Shellt is.

A Miamin kívül léteznek más TCP/IP stackek is, például az Oregon Research TermiteTCP-je vagy az AmiTCP, amelyet mostanság a Haage and Partner árul Genesis néven, kényelmesebbé alakított kezelőfelülettel.

Ha hinni lehet az Amiga Internationalnek, akkor az AmigaOS 3.5-ben már lesz egy ilyen dialer/stack páros, ami a fenti nagy múltú szoftverekhez képest vélhetőleg csak a minimális felületet fogja adni – mint a Windowsok „Telefonos hálózat" részei –, viszont az operációs rendszer árán kívül nem kell további beruházásokba fogni.

Web-böngészők

Az amigás böngészőprogramoknak jelenleg van egy „nagy" hiányossága: nem tudják a Java engine-t használó oldalakat megmutatni. A JavaScriptekkel is csak az AWEB hajlandó megfelelően együttműködni, így marad a standard HTML, ami szerencsére az Internet jelentős részét még mindig uralja. A két legjobb PC-s böngésző viszont hamarosan elérhető lesz AmigaOS alól is: az Opera Software egy amigás fejlesztői csapatnak adta ki bérmunkába az Opera átültetését, míg a Netscape Communicator szabad forráskódú verziójából a Free Amiga Project keretein belül készül az amigás változat. (Aki mindenképpen a Netscape vagy a Microsoft böngészőit szeretné használni, annak a ShapeShifter és a MacOS lehetőséget ad erre is.)

A Nordic Global hamarosan elkészül saját Java2 engine-jével, amely valószínűleg a böngésző programokban is megjelenik, hiszen rendszer-libraryn keresztül lehet majd elérni. Az amigás böngészők közül az Amitrix AWEB-je a leggyorsabb és legmegbízhatóbb, illetve ez az, amely elboldogul a javascriptes oldalakkal is. Az IBrowse és a Voyager a MUI-t használja kezelőfelületként. Mindkettő szabadon konfigurálható, képes URL-kiegészítésre, kezeli az FTP, a POP3 és az SMTP protokollt, és minden olyat tud, amit egy korszerű böngészőtől elvárhatunk.

Sokan panaszkodnak az IBrowse és a Voyager instabilitására, és arra, hogy az egész rendszert képesek lefagyasztani időnként. Ez általában a rossz állapotban lévő MUI bűne, de e böngészők nem hivatalos, netán rosszul feltört verziói is okolhatók. Tapasztalatom szerint mindkét program hibátlanul működik, akár több napig folyamatosan is.

Szinte az összes program tud *Net-*

work Status ablakot nyitni, ahol folyamatosan figyelemmel kísérhetjük, hogy éppen milyen URL-eket vagy fileokat nyit meg a böngésző.

Levelező- és hírolvasó programok

A YAM-ot (Yet Another Mailer) joggal nevezik a világ egyik legjobb levelezőprogramjának. Ez az ingyenes szoftver mindent tud, amire az internetes levelezés során szükség lehet: számtalan szűrési lehetőség, szabadon definiálható levelesládák, az egyes folderek tartalmának automatikus tömörítése, jelszavas védelme, nagy leveleknél előolvasás lehetősége a teljes tartalom megtekintése nélkül – talán ezek a legfeltűnőbb erényei. Arexx porton, illetve a böngészők támogatása esetén nagyon egyszerűen illeszthető bármely programhoz, akár egy szövegszerkesztőhöz is. Szinte percek alatt elkészíthető egy olyan Arexx script, amely egy adott levél érkezésekor azt felolvassa, avagy szinte bármely program bármely funkciójával összeköti az eseményt.

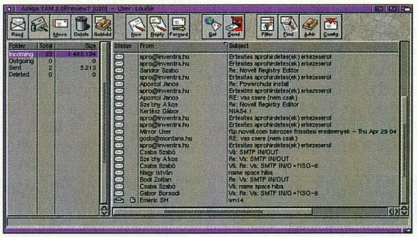

YAM – a levelezőprogram

A többi levelezőprogram csak árnyéka a YAM-nak, de mivel a YAM-ban nincs hírolvasó, így az olyan programok, mint a Microdot II – amely képes mindkét funkcióra – még versenytársai lehetnek. A Toysoft Development új, integrált e-mail és NNTP News kliense az egyik legígéretesebb a programok közül. A köznapi műveleteken kívül a program képes a leveleket bővített HTML formátumban is küldeni/fogadni. A StarGate News része lehetőséget ad a kötegelt letöltésekre, hírcsoportokba való feliratkozásra és onnan való kijelentkezésre, az egyes csoportok bizonyos számú üzenetének előzetes letöltésére, illetve teljes körű kommunikációra az Arexx portot támogató (szinte mindegyik ilyen) böngésző programokkal.

IRC kliensek

Szerencsére IRC kliensekből csak nagyon jók között válogathatunk. Az egyik méltán legnépszerűbb szoftver az AmIRC, amit még UAE alatt is nagyon sokan használnak! Nagyon jól áttekinthető és teljesen szabadon konfigurálható kezelőfelület, megbízható működés, DCC file-átvitel, URL-befogó funkció és nagyon könnyen programozható Arexx interface jellemzi a programot. Létezik olyan Arexx script is az AmIRC-hez, amely felolvassa – akár magyarul is – az éppen megjelenő sorokat, lehetőség szerint az egyes nickekhez illeszkedő hangmagassággal!

Az AmIRC-cel csak egyetlen kliens versenyezhet, az új BlackIRC, amely még audio-, illetve videokonferenciát is létre tud hozni az IRC szervereken keresztül.

Mindkét kliens igazi – bár kevesek által használt – erőssége az Arexx interface, amelyen keresztül szinte mindent megcsinálhatunk. Például egy csatornára való bejelentkezéskor egy script végignézheti az egyes felhasználók IP-címét, összegyűjtheti róluk az adatokat, megnézheti a kliens verzióját, illetve bekapcsolhat egy BackOrifice vagy más hackerprogram elleni védelmet, ha kell. Egy ilyen script akár több csatornát is egybefoghat, vagy mondjuk megadható egy köszönő procedúra arra az esetre, ha kedves ismerősre találna a nickek vagy IP-számok között.

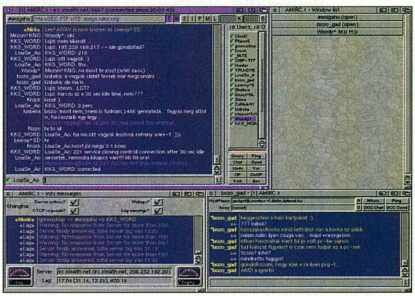

AmIRC – a híres IRC kliens

Szerverek

A TCP/IP egyes portjait használó szervereknek – daemon – is népes a tábora Amigán. Létezik mail-, FTP-, Web-, news- és Telnet-démon is, egyesek átültetett formában, mások kimondottan AmigaOS-re fejlesztve. A világ legnépszerűbb Web-szervere, az Apache ugyanúgy fut Amigán, mint mondjuk a WU-FTPD vagy az SMAIL. A maga nemében világrekord az Arexx Web Server, amely mindamellett, hogy teljes HTTPGET 1.0-t tud és CGI scripteket kezel, alig 3 Kbyte-os!

Említésre méltó a Vcon nevű Telnet-démon, amely akár TCP/IP-n, akár soros porton elérhetővé teszi az Amiga parancssori shelljét, ezenkívül teljes körű MultiUser FileSystem támogatással is rendelkezik. Jelenleg 4-5 féle FTP-démon közül választhatunk. Tudásban a WU-FTPD, míg kezelőfelületével és felhasználóbarátságával az AmiFTPd tűnik ki.

* * *

Összességében semmi ok a panaszra az amigás internetes programok terén. A fejlesztés pedig szerencsére folyamatos, sőt egyre erősebb iramú, és az említett programokon kívül még jó néhány oldalon keresztül folytathatnánk a felsorolást. Olyan alkalmazások, mint a Real Audio Player, ICQ kliens, WebVision, vagy éppen a BackOrifice – illetve a hozzá hasonló illetlen programok – mind léteznek Amigára. Sőt, a profi hackerek egy része ezen a platformon ténykedik, vagy mint elég nehezen támadható rendszert használja azt világszerte.

Real Video Playerünk még nincs, és előreláthatólag az Internet Explorerből sem jelenik meg egyhamar natív amigás változat. Ezzel együtt azt hiszem, az egyik legszimpatikusabb Internet-terminál lehet az otthoni felhasználók számára egy jól bekonfigurált AmigaOS az említett programokkal felfegyverezve – melyek többsége ingyenes.

Nagy Lajos *(louise_ao@yahoo.com)*

BIOSTAR

A Biostar, alaplapjaival és VGA kártyáival a világ 10 legnagyobb rendszerintegrátorából kettőt lát el minőségi termékekkel.

Különleges BIOS-funkciók!

Ingyenes Norton Anti-Virus és Norton Ghost program!

2 év garancia

Y2K

PC98 certified

Kelly-Tech Kft. Budapest, 1146. Thököly út 114/b. Tel.: (1)363-2864, Fax: (1)363-3318, E-mail: sales@kellytech.hu, Web: www.kellytech.hu
Kizárólagos képviselet: Rockfire játékvezérlők, **Biostar** VGA kártyák, **GlobalWin** CPU-hűtők, **altrix** GT01 és számítástechnikai termékek, billentyűzetek, mobil fiókok, egerek, **ACER** billentyűzetek, **Kelly's** számítástechnikai és irodai termékek, **A4Tech** egerek, **Taicom** modemek, **Edimax** hálózatépítő aktív elemek, **MidiLand** aktív hangszórók, **AverMedia** TV tunerek, **JustCooler** hűtők, **Disztribútor: SOLTEK** alaplapok, **LongTime** szünetmentes tápegységek, **Just Cooler** speciális hűtők.
Csak viszonteladókat szolgálunk ki. Termékeinket keresse országos viszonteladói hálózatunkban!

Kelly-Tech

5-10% kedvezmény augusztus 31-ig

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100

Asztali PC-t megszégyenítő teljesítményű Celeron processzor • Megújult szín- és formavilág

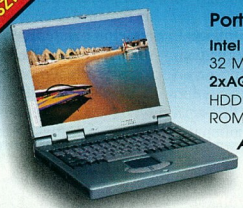

Portocom® 3100 C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 13,3-14,1" TFT LCD, **2xAGP**, 4 MB Videó RAM, 4,3 GB HDD, 24xCD-ROM. **Opció:** DVD ROM, belső 56 k modem, LS-120.

Ár: nettó 433 000 Ft-tól

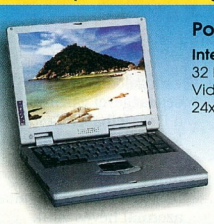

Portocom® 5100 C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 12,1" TFT LCD, 4 MB Videó RAM, 1xAGP, 4,3 GB HDD, 24xCD-ROM.

Ár: nettó 370 000 Ft-tól

PORTOCOM
Kis számítógépekben a legnagyobb

Legfontosabb viszonteladóink: Békéscsaba: Számprog 66-321-824 Budapest: Qwerty 1-466-9377 ▫ Conet 1-467-2060 ▫ E-Coop 1-217-3661 ▫ Lap Stúdió 1-331-8152 ▫ Kronos Trade 1-302-8889 ▫ Komel 1-246-8411 ▫ Elender 1-210-3044 ▫ EMJ 1-467-2283 ▫ MÁV Informatika 1-457-9320 ▫ Eger: Egri Ászok 36-412-577 Gyöngyös: MikroKapcsolat 37-313-900 Győr: MOD 96-319-762 Hódmezővásárhely: Delfin 62-246-810 Nyíregyháza: Euro-Best Team 42-318-504 Pécs: System-5 72-225-555 Székesfehérvár: Axis 22-517-631 Szombathely: Pencart 94-336-932 Tárnok: 6+1 Software 23-387-045 Zalaegerszeg: Procomp 93-313-140/71934 mell. További viszonteladóink a www.portocom.hu honlapon.

OLYMPUS

A Digitális Specialista!!

www.olympus.hu

by

Extreme Internet
WWW.EXTREME.HU

Érdeklődjön márkakereskedőinknél:

MULTIFOTÓ Kft. - Debrecen, MMP, DigitCam Bt., FOTOPLUS Kft. - Pécs AXICO Kft., QWERTY Kft., FOTO DIGITAL, COMPUTER 2000 Kft., STORAGE SYSTEM Kft., FÓKUSZ FOTÓ Kft.,

AKCIÓ!!

1999 július 1-től OLYMPUS digitális fényképezőgép vásárlása esetén 1db OLYMPUS S701 tip. diktafont adunk

AJÁNDÉKBA!!

CAMEDIA C-2000 ZOOM

2100000 pixeles CCD
1600 x 1200 pixeles felbontás
JPEG / TIFF formátum
35 - 105mm 3x optikai zoom

CAMEDIA C-1400XL/ C-1400L

1410000 pixeles progressziv CCD
1280 x 1024 pixeles felbontás
JPEG formátum
36 - 110mm 3x optikai zoom

CAMEDIA C-900 ZOOM

1310000 pixeles CCD
1280 x 960 pixeles felbontás
JPEG / TIFF formátum
35 - 105mm 3x optikai zoom

CAMEDIA C-830L/ C-840L

1310000 pixeles CCD
1280 x 960 pixeles felbontás
JPEG / TIFF formátum

Amazon.com
Még inkább elöl az Amazon

Ahogy az elektronikus kereskedelem átveszi a korábbi kereskedelmi formák helyét, egyre több

Az online kereskedelem bajnoka

okot találhat valaki, hogy a Hálón keresztül vásároljon. Az Amazon.com-on újabban nem egy album már a boltokban való megjelenés előtt kapható. Nem egy olyan nagy együttes legújabb albumát, mint például a Public Enemy, a rajongók akár egy hónappal előbb is megvehetik az Amazon.com-on, mint bármelyik üzletben.

Deja.com
Nincs déjá vu érzésünk

A Usenet csoportok keresőjeként indult Deja News most másodszor szervezte át magát. '98 júniusában portálsite-hoz hasonló külsőt kapott, de az igazi nagy változások most történtek. Ezt jelzi a névváltás is Deja.com-ra. Az új szolgáltatások közül a legkisebb a Deja Tracker, amely e-mailben figyelmeztet, ha egy minket érdeklő beszélgetéshez új cikk kapcsolódik. A Deja Shopper segítségével vásárolhatunk a Deja felhasználóitól. Ehhez kapcsolódik a Deja Ratings, amelynek segítségével minősíthetjük a kínált cikkeket – ez a szolgáltatás azonnal heves viták keresztтüzébe került.

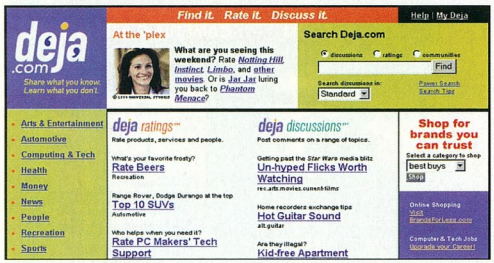

Megújult külsővel

Checkout.com
Vásárolj szórakozva!

A Disney volt elnöke, Michael Ovitz, Hollywood nagyágyúja beleveti magát az elektronikus kereskedelembe. Az elektronikus kereskedelemben sok üzlet olyan, hogy egymaga tarol a piacon. Ha valaki ide akar betörni, valami érdekeset kell kitalálnia. Ovitz azt találta ki, hogy a vásárlást összeköti a szórakozással. Ennél sokkal többet még nem tudni a július közepén induló www.checkout.com site-ról. Azonban olyan neves cégek és személyek gyülekeznek körülötte, hogy az ember arra gondol: itt valami komoly dolog várható. Persze már a valós világban is szültek hegyek egeret, hát még a Háló világában, ahol senki nem tudja egy újszülöttről, hogy mi lesz belőle. Az alapítók közül két nevet érdemes kiemelnünk. Az egyik egy befektető cég, a Yucaipa. Ennek birtokában van többek között a Kroger, az USA legnagyobb élelmiszerbolt-hálózata, és ami ebből a szempontból fontosabb, a Talk City nevű népszerű csevegőhely, valamint az Alliance

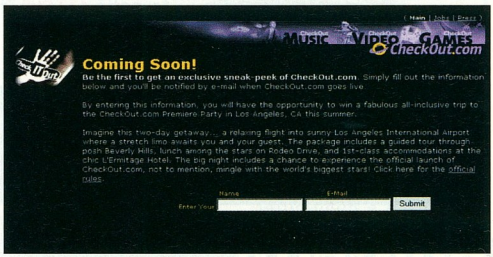

A legfrissebb mall az Interneten

Entertainment, amely zenét videót és játékokat árul, és elektronikus kereskedelemhez fejlesztett adatbázisokat. A másik kiemelendő név Richard Wolpert, a Disney Online volt elnöke, aki jelenleg az Internetért felel a cégnél. Mindemellett – minő meglepetés! – Ovitz és Wolpart jó barátok.

- www.checkout.com

Adó az elektronikus levelekre?

Mivel tudjuk, hogy – már bocsánat – az ökörségek sokkal gyorsabban terjednek, mint az értelmes dolgok, közzétesszük: minden alapot nélkülöznek azok a Kanadában és az USA-ban terjedő pletykák, miszerint adót készülnek kivetni az e-mailre. Talán még egy közép-kelet-európai kormánynak sem jutna eszébe, hogy gazdasága valamely húzóágazatát holmi ostoba különadókkal fékezze!

British Telecom
Internetes terminálok

Angliában a BT érdekes helyre telepít Internet-terminálokat: a metróállomásokon és pályaudvarokon található igazolványkészítő fülkékbe. Amíg előhívódik az igazolványkép, addig a sietős üzletember megnézheti a leveleit a Hálón (természetesen nem ingyen). A BT elképzelései szerint ehhez nem kell növelni a fülkék alapterületét. Az első internetes fülkék ősszel már használhatók lesznek, jövőre pedig a mintegy 4300-ból hozzávetőleg ezret alakítanak át. Ha sikeresnek bizonyul a vállalkozás, akkor a fülkék tulajdonosa, a Photo-Me külföldön is szeretné elterjeszteni ezt a módszert. Szerintünk az ötlet zseniális – az Internet-terminálok egyik nagy problémájának a helyet tartottuk. Akkora bevételt ugyanis nehéz termelni velük, hogy helyiségbérletet is lehessen fizetni belőle – ahhoz már Internet-kávézót

kell nyitni –, ennek okaként említhetjük az ilyen terminálok lényeges jellemzőjét, ugyanis rövid időre vesszük igénybe őket. De ezek a fülkék már megvannak, ráadásul forgalmas, jól elérhető helyen, és megtermelik a maguk bérét. Egy másik probléma a magánélet szentsége: egy repülőtér váróterében bárki átkukucskálhat a vállunk felett. A fotófülkék azonban kellően diszkrétek. Az igazi veszélyt az e-mailes mobiltelefonok jelentik a vállalkozásra.

ChooseYourMail.com
Szemetet a kukába

Ez az e-mailen át érkező szemétre is igaz.
A ChooseYourMail.com új Spam Recycling Centerébe dobhatjuk a kéretlenül érkezett kereskedelmi leveleket, ahol aztán megfelelően kezelik azokat: továbbítják a hatóságoknak, a szűrőket összeállító szervezeteknek stb.
Azonban úgy is dönthetünk, hogy elfogadjuk az ilyenfajta leveleket – van, akit érdekelnek a hirdetések.
A Recycling Center használatára valódi pénzzel biztatnak, például árengedményekkel bizonyos helyeken.
A spam ellen küzdő szervezetek, mint például a CAUCE, nagyon elégedettek a site-tal: szerintük a direkt marketing önmagában nem helytelen, csak megfelelő korlátok közé kell szorítani.

Ausztrália
Kormányzati kulcsok

Az ausztrál kormány kijelölte az első céget, amely kulcsokat és digitális hitelesítést végez, és emellett titkosító szoftvereket is biztosít.
A kevés fantáziával Certificates Australia névre keresztelt vállalkozást a Government Public Key Authority (Kormányzati Nyilvános Kulcs Hivatal) a kormányzati szerveket látja el az új gazdaság megvalósításához olyannyira szükséges „alkatrészekkel".
Ezután a különböző hivatalok már képesek megfelelő biztonsággal elektronikus szolgáltatásokat nyújtani a lakosságnak.
Miért érdekel minket ez egyáltalán?
Nyilvánvalóan azért, mert fölöttébb kívánatos lenne, ha Magyarországon is megindulna a folyamat.
A nyilvános kulcsok hitelesítése az egész elektronikus kereskedelem alapja.
A hitelesítőben minden félnek maradéktalanul meg kell bíznia, és erre a feladatra egy parlamenti demokráciában az állam megfelel. Többek közt erre hozták létre az államot, miként az az Amerikai Egyesült Államok Függetlenségi nyilatkozatában írva vagyon: „[...] az embert Teremtője olyan elidegeníthetetlen jogokkal ruházta fel, amelyekről le nem mondhat. [...] Ezeknek a jogoknak a biztosítására az Emberek Kormányzatokat létesítenek, amelyek törvényes hatalma a kormányzottak beleegyezésén nyugszik". (Ford. Vecseklőy József)

EasyJet
Internet-hangárok

Stelios Haji-Ioannou, az EasyJet légitársaság tulajdonosa tágas Internet-kávézókat nyit EasyEverything néven.
Az első Londonban nyílik, 420 géppel.
Az óradíj a Londonban szokásos 5-7 font helyett 1 font körül lesz. A következő Amszterdamban nyílik, ott tendert írnak ki az üzemeltetőre. A nap 24 órájában nyitva tartó szalonok elsődleges célja, hogy azok az emberek is hozzáférjenek az elektronikus kereskedelemhez, akik általában nem használják az Internetet.

Pointcast
Nem szeretik a lökdösődést

A Háló-böngészés „automata" módját a Pointcast találta ki. Ez a „push", amikor nem nekünk kell elmennünk egy-egy oldalra, hanem csak kijelöljük, hogy mi érdekel minket, és folyamatosan érkeznek a friss hírek.
Most a céget 7 (más források szerint 10) millió dollárért felvásárolta az Idealab,

IMDB: minden, ami film

ami bizony apróp énz ebben a világban. '97-ben a Murdoch-féle News Corporation még 450 millióért akarta megvenni a Pointcastot, később az NBC-vel tárgyaltak 120 milliós árról, de ez sem jött össze.
Nemrégiben már csak olyan befektetőket kerestek, akik 15-20 millió dollárt befektetnének a cégbe, vagy olyan valakit, aki megvenné őket.
Ez most nagy nehezen sikerült.
Ez nagyjából mutatja, mennyire értelmetlen a push módszere. Kiváló marketingfogás, de elkerülhetetlen problémákat is okoz: a beérkező információk jelentős része felesleges, zavaróvá válik a mennyiségük stb. Így aztán az emberek csalódottan le is csapják az egészet.

Érdekes site-ok és szolgáltatások
Stoned: kerékpárőrület

Nem kell megijednie senkinek, ennek a Stonednek nem sok köze van a hírhedt vírushoz. Ezen a címen leginkább azok lelhetnek érdekes dolgokra, akiknek a kerékpározás nemcsak egyszerű helyzetváltoztató tevékenység, hanem hobbi, szerelem, sőt szenvedély. Valószínűleg az oldalak készítői is ez utóbbiak táborába tartoznak, hiszen információkban gazdag, gyönyörű képekkel illusztrált anyag található itt – mondhatjuk úgy is: minden, ami kerékpárokról, kerékpárversenyekről és -túrákról szól. Az URL fura országjelöléséről később még lesz szó, most csak annyit árulunk el, hogy a site teljesen magyar nyelvű.
www.stoned.nu

IMDB, MovieUniversity: mozivarázs az Interneten

A két hely egy-egy hatalmas filmes adatbázist rejt. Filmek ezreiről találunk részletes információkat, például a szereplők listáját, életrajzukat vagy a zeneszámok címeit. Mindössze annyi problémánk akadhat, hogy a keresésnél a filmek angol címét kell megadni, és – mint tudjuk –

a magyar cím ettől sokszor annyira eltér, hogy még következtetni is lehetetlen. Mindenesetre érdemes kipróbálni.
- www.imdb.com
- www.movieuniversity.com

.nu: új ország

Na persze azért még nincs és várhatóan nem is lesz rajta a világtérképen.
Niue ugyanis csak virtuálisan létezik, fizikai valóságában azok alkotják, akik előfizetnek egy .nu országjelölésű domain névre.
A bemutatkozó szöveg szerint az új virtuális ország létrehozására azért volt szükség, mert a nagyon elterjedt .com (ez már nemcsak amerikai megjelölés) domain alatt már annyi bejegyzett név található, hogy nehéz értelmes újat kitalálni.
Kis túlzással azt lehet mondani, hogy ha az ember rácsap a billentyűzetre, a cím végére pedig .com-ot ír, akkor létező URL-t írt be, és jó eséllyel egy szex- vagy warez-site-ra jut.
Reméljük, hogy a .nu domain egy ideig azért „tiszta" marad.
- www.alldomains.com/nics/nu

NetPincér: csapjunk a...

...billentyűzetre, és hamarosan jön a megrendelt étel!
A rendelés nem e-mailben, hanem Web-felületen zajlik. Itt rendelhetjük meg a kívánt ételt, melyet kiszállításkor a futárnak kell kifizetnünk.
Az elv tulajdonképpen a telefonos pizzarendelés internetes változata, csak némileg kényelmesebb, mint fölemelni a telefont. Persze meggondolandó, hogy otthonról valaki így rendeljen pizzát, hiszen az „analóg" módszer rövidebb ideig terheli a telefonvonalat. De ahol állandó, kábeles kapcsolat áll rendelkezésre, ott méltán számíthat nagy érdeklődésre ez az új szolgáltatás.
- www.netpincer.com

MTI: minden hírek forrása

Na ez azért nem teljesen igaz, de Magyarországon nagyon közel áll a valósághoz.
A Magyar Távirati Iroda Web-címén első kézből értesülhetünk az elérhető és máshol is közzétett hírek többségéről. Ezen túl pedig ajánljuk mindenkinek az MTI hatalmas sajtófotó-gyűjteményét, amelynek történelmi darabjait időrendbe rendszerezve lehet megtekinteni.
- www.mti.hu

SuliNet: a jövő kezdete

A SuliNet program már rég elkezdődött, de az iskolák egy részének csak a jövő tanév lesz az első, melyben szeptembertől júniusig szörfözhetnek a diákok a Neten. Az elmúlt év e helyeken a kísérletezés és a kipróbálás időszaka volt, melynek során a tanulók komoly szerephez jutottak a végső kép kialakításában. Mára az újdonság varázsa eltűnt, az Internet az iskolákban a mindennapok részévé vált, szakértő rendszergazdák felügyelik a digitális rendet.
A SuliNet központi oldalai is megújult formában érhetők el. Értékes információkat lehet itt találni a tantervről, tananyagokról, programokról, s a jövőbeni tervekről.
A budapesti Dózsa György Gimnázium címén elérhető site pedig tökéletes tükre az informatikai fejlődésnek.
- www.sulinet.hu
- www.dozsa-bp.sulinet.hu

Knight Rider: hívd Devont!

Magyarországon évek óta szinte folyamatosan vetítik a különböző tévécsatornák a Knight Rider sorozat részeit. A filmnek és gépi főszereplőjének, K.I.T.T.-nek ezek szerint minden más sorozatnál nagyobb sikere van. Az Interneten is hasonló a helyzet, a Knight Riderről szóló oldalakat szinte meg sem lehet számlálni. Itt most

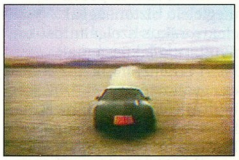

SPM fokozat, Pajti!

csak két címet adunk meg, ahonnan persze rengeteg továbbugrási lehetőség nyílik a Világháló ilyen témájú gyöngyszemei felé.
- www.knightrideronline.com
- www.knightrider.org

Internet: hogy is volt?

Idézzük fel a Háló múltjának eseményeit! Az Internet váratlanul és nagy lendülettel érkezett Magyarországra, ezért keveset tudunk fejlődéséről.
A következő oldalakon viszont megtalálhatjuk az Internet történetét a kezdetektől máig.
A Netre csatlakozó gépek számának növekedése persze nem lineáris, hiszen a World Wide Web indulásával robbanásszerűen folytatódott a fejlődés.
De kezdjük az elején – az alábbi site-ok megtekintésével!
- www.lnl.net/wwshop/art0002.html
- www.indiawatch.org.in/vsnl/gias/histor.html
- www.backe.com/fnic/history.html

AproNet: apróhirdetés ingyen

Az AproNeten mindenki ingyenes apróhirdetést adhat föl, és a hirdetések szövege olyan adatbázisba kerül, melyben a látogatók kereshetnek.
A témakörönként csoportosított hirdetések mennyisége vetekszik a nagy hirdetési napilapok kínálatával.
A számítástechnikai alkatrészek adás-vételére pedig ez az egyik leghatékonyabb módszer.
- www.apronet.com

IQ Test: játék a számokkal?

Csak egy pontszám, szerte a világon mégis elfogadják az intelligencia mércéjeként.
Az IQ megállapítására sokféle feladatsort kidolgoztak már, de az alábbi címen elérhetővel mindenki megpróbálkozhat, és így teljesen hiteles összehasonlítási alapot kap, bár a teszt előtt figyelmeztetés olvasható: a nem anyanyelvi szintű angol tudás némi hátrányt jelent. Persze ez nem kell, hogy elriasszon bennünket.
- www.iqtest.com

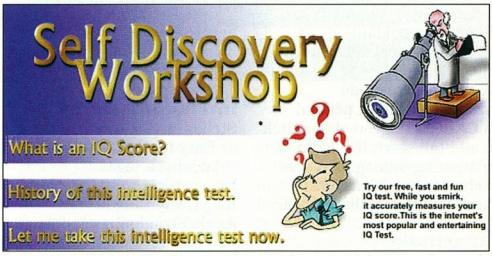

IQ Test: utána minden kiderül...

Giczy Gergő – Négyesi Károly

A megoldás nincsen fényévnyire!

Talál közelebb is választ a mileneum informatikai kérdéseire!

TOPINFO®

INTEGRÁLT INFORMÁCIÓS RENDSZER

Felöleli tetszőleges ágazati profilú gazdálkodó szervezet és költségvetési intézmény tevékenységét. Komplex ügyviteli rendszerünket mindazoknak ajánljuk, akiknek kiemelten fontos az adatbiztonság. Szolgáljuk mindazokat, akik rendszerünk naprakész információiból, formailag és tartalmilag magas színvonalú kimutatások lekérdezésének igényével élnek.Egy adatbázisban, tetszőleges számú, több nyelven működő ügyviteli rendszer. Egyszeri adatbevitel, egymáshoz kapcsolódó feldolgozó modulok, SQL lekérdezések tetszőleges paraméterezéssel. Grafikus felületkezelés, egyéni felhasználói interfész, ágazatspecifikus egyedi megoldások, felhasználó által szabadon definiált listák, egyedi lekérdezések, platform független adatbázis kezelés.

Vezetői információ, kontrolling, pénzügy-számvitel, rendelés nyilvántartás, készletkönyvelés, bér, tb,munkaügy, tárgyieszköz, beruházás nyilvántartás.

WINDOWS NT, WINDOWS 9x, NOVELL, UNIX, AS/400 környezetben, ORACLE, MS-SQL, DB2, SYBASE, adatbáziskezelővel.

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027 Budapest, Kapás u. 11-15
tel.:457-9205 fax:457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: topsoft@mail.matav.hu

HAGYOMÁNY
A MINŐSÉG

Hálózatok ötven főnek

Hazánk közepes méretű vállalkozásai már nagy számban használnak ötven főt kiszolgáló információs rendszert.

A megfelelő belső adathálózat kialakítása egy ilyen méretű rendszer esetén már elkerülhetetlen, hiszen nehezen lehet elképzelni, hogy ennyi dolgozó floppykkal a kezében vándoroljon gépről gépre, és így szerezze meg a számára szükséges adatokat.

Kivitelezési szempontok

A szervezettség kérdésén túl gazdasági megfontolásból is érdemes beruházni egy hatékony belső adathálózatba, hiszen segítségével kevesebb erőforrás jobb kihasználására nyílik lehetőség – gondoljunk például csak a nyomtató kapacitásának vagy a nem olcsó Internet-elérésnek a megosztására. Tény, hogy igazán hatékony adathálózatot tervezni, építeni és üzemeltetni nem egyszerű feladat, főleg olyan cégeknél, ahol nincs külön hálózati szakember.

A leginkább ajánlható megoldás szakértő cégre bízni a tervezést, kiépítést vagy fejlesztést és belső, állandó alkalmazottra az üzemeltetést, a kisebb hibák elhárítását. Ennek természetesen feltétele, hogy a rendszer egy nem hálózatokra specializálódott informatikus által is felügyelhető legyen.

A hálózatot építő cég kiválasztásánál több szempontot kell figyelembe vennünk: a költségeket, a referenciákat, a garanciális feltételeket és a különleges szolgáltatásokat. A legtöbb esetben előnyös lehet, ISO 9001-es minősítésű cégeknél pedig kötelező szintén minősített beszállítókat alkalmazni.

Azonban a legprofibb fejlesztő megbízása esetén is a vezetőknek vagy a cég informatikáért felelős munkatársának figyelemmel kell kísérnie a tervezést és a kivitelezést, valamint döntenie kell a főbb kérdésekről – ehhez azonban tisztában kell lenni egy ilyen méretű hálózat esetén a lehetőségekkel és azok költségeivel. A feladat összetett. Legfontosabb részterületei a következők:

- a központi adattárolás megoldása megfelelő szerver (hálózati kiszolgáló számítógép) vagy szerverek alkalmazásával;
- megfelelő nyomtatási kapacitás és annak megosztása;
- esetleg az Internet-elérés megosztása, netán a cég információinak publikálása az Interneten;
- a szerverek, nyomtatók, Internet-elérést biztosító eszközök összekötése hatékony belső adathálózat segítségével.

Mindegyik részfeladatra több megoldás is létezik, melyek közül a fejlesztés során választani kell. A legfontosabb, minden megoldás esetén vizsgálandó tényezők: a teljesítmény, a biztonság, a megbízhatóság – mindezek természetesen a beruházási és üzemeltetési költségek tükrében.

Az adatok biztonságos tárolása, egyszerű karbantartása érdekében célszerű egy vagy több kiemelt, nagy teljesítményű számítógépet alkalmazni. A legmegfelelőbb konfigurációt több tényező mérlegelése alapján lehet kiválasztani. A szerverek teljesítményét a processzorok száma és típusa határozza meg. Itt kompromisszumot kell kötni az ár és a reális teljesítményigény között, mivel a legújabb processzorok mindig jóval drágábbak, mint amennyivel gyorsabbak a régebbi típusoknál. A memória méretét az alkalmazott operációs rendszer és a futtatott alkalmazások határozzák meg. Ez a paraméter előzetesen csak becsülhető, ugyanis üzem közben derül ki a valódi igény – tehát elsősorban a bővíthetőséget kell szem előtt tartani. A merevlemezek kapacitása már jobban meghatározható a cég által használt ügyviteli és más szoftverektől, adatállományoktól függően.

Nem elhanyagolandó opció a beépíthető archiválóeszköz sem. Ez lehet speciális mágnesszalagot vagy írható CD-ket használó egység, amelyre az archivált adatokat helyezhetjük el megőrzési, valamint minden más információt biztonsági célból (merevlemez meghibásodása esetére).

A szerver tehát kritikus és összetett része a rendszernek. Célszerű ügyelni arra, hogy hatékonyan felügyelhető legyen, ehhez megfelelő felügyeleti (menedzsment) szoftverre van szükség.

A nyomtatók számát az határozza meg, hogy hol, hány embernek, mennyit kell nyomtatnia. Fizikailag egymáshoz közel levő felhasználók számára egyszerűbben üzemeltethető és gazdaságosabb megoldás lehet egyetlen nagy teljesítményű nyomtatót alkalmazni, amely a belső hálózaton keresztül érhető el. Ahhoz, hogy a nyomtatókat a hálózatra tudjuk kapcsolni, speciális eszközöket, nyomtatószervereket kell alkalmazni (egyes nyomtatókba ezt előre beépítik).

Internetes kapcsolódás

Napjainkban minden cég számára elengedhetetlen, hogy hozzákapcsolódjon az Internethez, esetleg hirdesse önmagát és termékeit, szolgáltatásait az Interneten keresztül. Ha több dolgozónak is szüksége van Internet-kapcsolatra, nem gazdaságos külön-külön hozzáférést kialakítani a számukra. A legjobb megoldás ilyenkor routert alkalmazni, amely képes egy Internet-szolgáltatótól vett hozzáférési csatornát akár az összes, belső hálózatra csatlakozó felhasználó között megosztani.

A router típusát elsősorban az Internet-elérés típusa és a felhasználók száma határozza meg. Általános elv, hogy ha egy időben kevesen, alkalmi jelleggel használják az Internetet, akkor valamilyen behívásos rendszerre (ISDN vagy hagyományos telefonvonal) épülő kapcsolat is elég. Intenzív, napi több órás várható használat esetén bérelt vonal a megfelelő megoldás.

A routerek opcionálisan más funkciókat is képesek ellátni. Például egyes Cisco típusokhoz speciális „tűzfal" funkcióval rendelkező szoftver is létezik, mellyel a nyilvános, Interneten publikálandó anyagokat tartalmazó és a belső bizalmas információkat tároló szerverek és munkaállomások között képezhetünk biztonságos kaput.

Másik opció lehet például a védett, távoli modemről történő behívások biztosítása, mellyel a felhasználók telefonvonalon keresztül is elérhetik a hálózati erőforrásokat, ugyanúgy, mint a helyi (lokális) hálózatra kapcsolt gépek felhasználói.

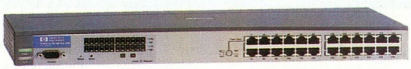

Menedzselhető HP ProCurve hub

Strukturált helyi hálózatok

Ahhoz, hogy a nyomtatókat, routereket és szervereket minden munkaállomásról elérjük, helyi hálózatot kell építeni. Jelenleg elterjedtségük miatt az UTP és üvegszálas kábeleket használó Ethernet hálózatok jelentenek költséghatékony megoldást. Fastruktúrában épülnek fel, melynek csomópontjai (elágazásai) hubok vagy switchek lehetnek, végpontjaikhoz („leveleikhez") pedig a számítógépek, routerek csatlakoznak.

Az UTP kábelek rézalapúak. A telefonkábelekkel együtt a falba telepíthetők (sok helyen a nagyobb rugalmasság miatt a telefonkábel is UTP). Az UTP kábelekkel áthidalható távolság és az alkalmazható átviteli sebesség korlátozott. Egy rézalapú átviteli út legfeljebb 100 méter lehet, és 10 vagy 100 Mbit/s-os sávszélesség érhető el rajta. Az üvegszálas kábelek az átviteli sebességtől (amely akár 1000 Mbit/s is lehet) függően akár 5–10 km-t is képesek áthidalni.

Ha a cégnél nincs, vagy kétes eredetű a kábelezés, mindenképpen szakértő céget kell megbízni annak kiépítésével vagy felülvizsgálatával, mivel a rossz kábelezés nehezen, így drágán felderíthető hibákat okozhat.

A hálózat sebességét az alkalmazott hálózati kártyák és a hálózati összekötő eszközök határozzák meg. Régebben csak 10 Mbit/s átviteli sebességű, ma 10 és 100 Mbit/s-os sebességre egyaránt alkalmas („10/100-as"), illetve 1000 Mbit/s-os hálózati kártyák használhatók. Ha a 10/100-as kártyákat szintén 10/100-as vagy csak 100 Mbit/s-os hálózati összekötőre kapcsoljuk, akkor automatikusan 100 Mbit/s-os sebességgel üzemelnek, míg 10 Mbit/s-os hub vagy switch esetén 10 Mbit/s-on. 1000 Mbit/s-os sávszélesség pillanatnyilag csak üvegkábelen érhető el. Elsősorban switchek közötti és switch–szerver kapcsolatokhoz használják.

A jobbik...

40–80 végpont esetén a legjobb megoldás, ha a munkaállomások felé 10/100-as kapcsolódási pontokat biztosító menedzselt switcheket alkalmazunk. Ekkor a szintén 10/100-as kártyákkal szerelt gépek között 100 Mbit/s-os, egyidejűleg kétirányú (full-duplex) kapcsolat jön létre.

A menedzselhetőség jelentősége korábban az volt, hogy forgalmi és alapvető állapotinformációkat legyen képes nyújtani a switch vagy a hub. Mára a legtöbb gyártó ezt kiegészítette sok extra hibafelderítési és forgalomszabályozási funkcióval. A Hewlett-Packard menedzselhető switchei például Web-böngészővel elérhető interface-en keresztül konfigurálhatók, illetve nyújtanak minden, a felügyelet szempontjából fontos információt. Ez megkönnyíti a hibakeresést és a felügyeletet, ami nagyobb üzembiztonságot és gazdaságosabb üzemet biztosít.

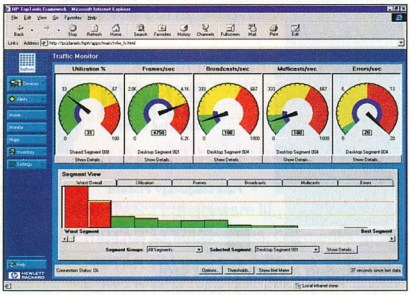

A HP TopTools megkönnyíti a rendszergazdák életét

...és az olcsóbbik megoldás

Ha a költségvetésünk nem engedi meg, hogy minden végpontunk switchhez csatlakozzon, alkalmazhatunk központi switchre csatolt hubokat. Ilyenkor a szervereket és a többek által egy időben használt erőforrásokat a switchre, míg a munkaállomásokat hubokra kell csatolni.

Ebben az esetben elveszítjük a munkaállomások felé a full-duplex kapcsolat lehetőségét, és intenzív hálózathasználat esetén a hálózat nem olyan hatékony, ugyanis a hubok nem képesek egyidejűleg több adatfolyamot kezelni, illetve a lassúbb adatkapcsolatok forgalmát összevonva továbbítani nagyobb sebességű átviteli utakon. Továbbá elveszítjük a szabályozott multimédia (videó és hang) adatszórást biztosító IGMP protokoll végpontig történő alkalmazásának és a virtuális LAN-ok alkalmazásának lehetőségét.

Ha a várható forgalom jellege olyan, hogy a felhasználók nem terhelik egy időben a hálózatot, és videó adatszórást sem kívánunk alkalmazni, akkor elegendő egy ilyen struktúra is. Hubokból csak 10, 10/100 és csak 100 Mbit/s-ra képes portos eszközöket választhatunk, emellett menedzselt változatok is léteznek.

A Hewlett-Packard 10/100 Mbit/s-os hubjai felismerik, hogy a számítógépben levő hálózati kártya alkalmas-e 100 Mbit/s-os átvitelre. Azt is figyelembe képesek venni, hogy a rézkábelek minősége megfelelő-e ahhoz, hogy hibátlan 100 Mbit/s-os kommunikáció épülhessen fel. Menedzselhető változataik ezenfelül hálózat-statisztikai adatokat szolgáltatnak, és fejlett védelmi funkciókat biztosítanak az illegális hozzáférések ellen.

Felügyelő-szoftverek

A hálózat minden eleménél fontos a megfelelő felügyelet. A legjobb megoldások képesek integrálni minden csatlakozó eszköz felügyeletét. Kérdés lehet azonban, hogy egy 40-80 fős cégnél érdemes-e beruházni ilyen szoftverbe? A Hewlett-Packard áthidalva e problémát ingyen nyújtja a TopTools nevű szoftverrendszert. Ez teljesen Web-alapú (egy Web-szerverre telepítve minden funkciója elérhető egy hagyományos böngészővel), és komponensenként telepíthető annak megfelelően, hogy milyen HP eszközt vásároltunk.

Például ha menedzselt HP switcheket vagy hubokat vásárolunk, kapunk egy keretrendszert, és hozzá a hálózatmenedzsmenthez szükséges komponenst. Ha később HP szervert vásárolunk, a vele szállított, HP szervereket menedzselő TopTools programot integrálhatjuk a meglevő keretrendszerbe – és így tovább, a nyomtatószerverektől kezdve akár a HP noteszgépekig, a rendszert mindig kiegészíthetjük a megfelelő (önállóan is működő) komponenssel.

Ha ennél fejlettebb megoldásra van szükségünk, amely például a központosított szoftvertelepítést is képes felügyelni, vagy ha eszközparkunk sok gyártótól származik, a HP OpenView programrendszer lehet a megoldás. Az OpenView licencelési lehetőségei azonban inkább nagyobb, 200 végpont feletti hálózatoknál költséghatékonyak.

Segyik István (Walton Networking Kft.)

Ericsson, Nokia
Vezeték nélküli alkalmazások

Az Ericsson és a Nokia szándéka szerint a most elkészült Wireless Application Protocol (WAP) olyan alapprotokoll lehet a mobil eszközök világában, mint a TCP/IP az Interneten. A WAP másfél évig készült, és a Nokia már a bevezetésén dolgozik: a Web-helyükön érhető el a csomag, sőt az új Nokia 7110-es telefon már WAP-kompatibilis. Emellett megindult egy próbaprojekt is ezzel a telefonnal Finnországban. A projekt pénzügyi részét a Visa International és Európa egyik vezető elektronikus bankcsoportja, a finn–svéd MeritaNordbanken biztosítja. Megfelelő kártya és a 7110 segítségével az Interneten és a megfelelően felszerelt hagyományos pénztáraknál is használható. Utóbbiaknál a Bluetooth protokollt alkalmazzák az egymás közelében lévő eszközök drótnélküli összekapcsolására.
Egy éve még azt írtuk, hogy csak 2000-ben várhatók olyan eszközök, amelyek ezt a protokollt használják, de a protokoll várhatóan népszerű lesz a 10 méteren belüli vezeték nélküli kommunikáció területén, mert olcsó a megvalósítása.

- www.nokia.com/corporate/wap

Palm Computing
Megjelent a Palm VII

A Palm Computing hosszas ígérgetés után május közepén mutatta be az Egyesült Államokban a Palm sorozat következő tagját, a Palm VII-et. Fő újdonsága, hogy a Palm.net vezeték nélküli internetes szolgáltatáson keresztül közvetlenül az Internetre kapcsolódhatunk vele.
A Palm VII bevezető ára 599 dollár, ami a kézieszközök terén közepesnek számít. Egyelőre még nem vásárolható meg, ugyanis Web Clipping szolgáltatását még tesztelik – a Web Clipping a Palm VII képernyőjére szabja a Web-oldalakat.
A kereskedők szerint ez az elkövetkező két-három hónapban a vásárlók visszajelzéseinek megfelelően változhat is.
A Palm.net szolgáltatás, amellyel à 3Com a vezeték nélküli Internet szolgáltatók közé lépett, nem ingyenes: a tervek szerint havi 9 dollárt kérnek a felhasználóktól, amelyért napi hat lekérdezést kapnak, napi tizennyolc lekérdezésért azonban már 25 dollárt kell fizetni.

Már minden a Palm VII-ről szól

Olcsóbb a Palm III

A Palm Computing fenti bejelentése előtt érkezett a hír: 299 dollárról 249-re csökkent a Palm III ára.

Intel
StrongARM, akár 600 MHz-en

Az Intel hosszú hallgatás után felfedett néhány érdekes részletet a StrongARM technológiáról. Az egyik szenzáció, hogy akár a 600 MHz-es változat fogyasztása sem éri el a 0,5 wattot.
A StrongARM sorozatú processzorokat az Intel kifejezetten beágyazott rendszerekbe, kézieszközökbe szánja.
A jelenleg nyilvánosságra hozott adatok szerint az új sorozat tagjai 150–600 MHz-esek lesznek, és órajeltől függően másodpercenként 185–750 millió utasítást hajtanak végre 40–450 milliwatt fogyasztás mellett.
Az Intel reményei szerint az új generációs StrongARM sorozattal még nagyobb szeletet hasít ki magának a világ processzorgyártásából, ugyanis – ha a közzétett adatok igazak – a legjobb MIPS/milliwatt arányú chipeket szállítja majd.

Xircom
Belépő a kézi-PC-k piacára

A Xircom, melynek nevét a mobil kommunikációs eszközök piacáról már ismerhetjük, bejelentette, hogy a Windows CE-alapú kéziszámítógépekhez is készít hálózati kapcsolódást és mobil adatkommunikációt segítő termékeket.
A CompactCard nevű sorozatban lesz 10 Mbit/s-os hálózati elérést biztosító termék csakúgy, mint modem vagy GSM modem. *(Newsbytes)*

Symbian, Matsushita
Növekvő tábor

Májusban a Matsushita is belépett a Symbian cégbe, amelyet az Ericsson, a Nokia és a Psion alapított, és amelyhez később a Motorola is társult.
A Matsushita – a céget a Panasonic és a Technics márkanévről ismerhetjük – innentől kezdve az Epoc operációs rendszert használja majd Smartphone-jaiban.
A Smartphone már a mobil telefonok következő generációját képviseli bővebb kommunikációs lehetőséggel, sőt akár közvetlen Internet-eléréssel.

Fazakas László – Négyesi Károly

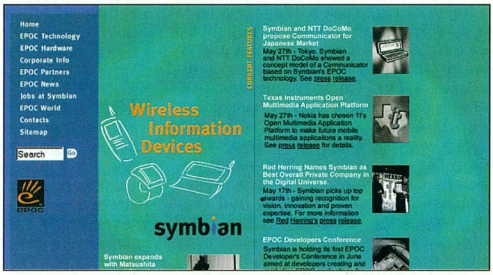

A Symbian egyre nagyobb, azonban az együttműködés termékei még váratnak magukra

CHIP

A CHIP Magazin
s a PC GURU minden száma
ét CD-ROM-mal jelenik meg.

Ha előfizet, olcsóbb. Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

PC GURU

Előfizetem a CHIP Számítógép magazint:

❑ példányban egész évre 9408 forint ❑ példányban fél évre 4704 forint

Előfizetem a PC GURU-t:

❑ példányban egész évre 12 000 forint ❑ példányban fél évre 6000 forint

Az előfizetés kezdete: .....

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐ .....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt: .....

.....
Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

1999/7

CHIP PC GURU

CHIP tár

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban **CHIPTÁR 11 Shareware III., CD-melléklettel, 1795 forintért**
❑ példányban **CHIPTÁR 13 Windows 98, CD-melléklettel, most 1904 forintért!**
❑ példányban **CHIPTÁR 14 Linux 2.2, 2 CD-vel, 2350 forintért**
❑ példányban **CHIPTÁR 15 Mozivarázs otthon, CD-melléklettel, 2464 forintért**

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: ☐☐☐☐ .....

Fizetés módja: ❑ csekken (a kiadó biztosítja) ❑ átutalással

Kelt: .....

.....
Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

CHIP tár

Tisztelt Olvasóink!

Annak érdekében, hogy mi-
nél jobban ismerjük és ezál-
tal szolgálni tudjuk az Önök
igényeit, kérjük, hogy a mel-
lékelt kérdőívet töltsék ki,
és küldjék vissza postán
vagy faxon (350-8731).
Segítségüket köszönjük!

1. *Rendelkezik Ön személyi számítógéppel?*
   ☐ Igen ☐ Nem, de tervezi a vásárlását ☐ Nem és nem is tervezi a vásárlását
2. *Ha igen, hol használja rendszeresen? (Több válasz is adható.)*
   ☐ Otthon ☐ Munkahelyén ☐ Iskolában
3. *Mire használja a számítógépet?*
   ☐ Személyes vagy családi célokra ☐ Tanulmányaihoz ☐ Játékokhoz ☐ Hobbicélra
   ☐ Munkához ☐ Kommunikációra ☐ Internethez ☐ Egyéb
4. *Milyen hardverekkel rendelkezik az Ön által leggyakrabban használt gép?*
   Merevlemez: ☐ 2 GB alatt ☐ 2–4 GB között ☐ 4 GB fölött
   Monitor: ☐ 14 colos ☐ 15 colos ☐ 17 colos ☐ nagyobb
   ☐ CD-ROM-meghajtó ☐ DVD-meghajtó ☐ Modem ☐ 3D-gyorsító kártya ☐ Nyomtató ☐ Scanner
   Egyéb, éspedig: ....
5. *Tervez-e a következő 3 hónapban hardvervásárlást?*
   ☐ Igen ☐ Nem

5a. *Ha igen, milyen értékben?*
   ☐ 20 ezer Ft vagy ez alatt ☐ 20-40 ezer Ft között ☐ 40-80 ezer Ft között ☐ 80 ezer Ft felett

6. *Tervez-e a következő 3 hónapban szoftvervásárlást?*
   ☐ Igen ☐ Nem

6a. *Ha igen, milyen jellegű szoftver vásárlását tervezi...*
   ☐ Operációs rendszer ☐ Irodai szoftvercsomag ☐ Fejlesztői eszköz(ök) ☐ Multimédia alkalmazás(ok)
   ☐ Játék

6b. *...és milyen értékben?*
   ☐ 20 ezer Ft vagy kevesebb ☐ 20–40 ezer Ft között ☐ 40–80 ezer Ft között ☐ 80 ezer Ft fölött

CHIP

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIP Magazin és a PC GURU minden szám két CD-ROM-mal jelenik meg

Ha előfizet, olcsóbb. Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

PC GURU

CHIP tár

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

Név: .....

Cím: ☐☐☐ .....

.....

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

Tisztelt Olvasóink!

Annak érdekében, hogy mi- nél jobban ismerjük és ezál- tal szolgálni tudjuk az Önök igényeit, kérjük, hogy a mel- lékelt kérdőívet töltsék ki és küldjék vissza postán vagy faxon (350-8731). Segítségüket köszönjük!

EUROPRIX 99
MultiMediaArt

www.europrix.org

The Europe-wide Contest in Creativity and Content

Outstanding multimedia products are the key to the Information society - for producers as well as consumers.

In 1998, the EuroPrix was an inspiring success:
557 marketable multimedia products from 26 countries rose to the challenge.

This years' contest calls for more "Multimedia with a Purpose".

Are you ready *to participate in the challenge?*

Check out ***<www.europrix.org>***

EuroPrix MultiMediaArt is an initiative of the AustrianMinistry for Economic Affairs and the European Commission in partnership with the Finnish EU presidency. The contest is open to producers from EU countries, the European Economic Area, applicant countries in Central and Eastern Europe, and also from Cyprus, Malta and Turkey.

Deadline for submissions is **June 30, 1999.**

Info: EuroPrix Secretariat c/o Techno-Z *FH* Forschung & Entwicklung GmbH
A-5020 Salzburg, Jakob-Haringer-Str. 5, T +43.662.454.888-714, F +43.662.452.172
<secretariat@europrix.org>

Das Wirtschaftsministerium BMwA

The Finnish Presidency of the EU
EUROPE
into the New Millennium

midasnet

3Com 3CXM656

Világutazó

Számtalan PC Card modem található már a piacon. Széles a választék az árat és a minőséget tekintve egyaránt. A 3Com Megahertz kártyája is egyik lenne a sok közül, ha nem lenne néhány olyan tulajdonsága, amely kiemeli a megszokott kártyák közül.

Egyrészt az 56K szabványnak megfelelően is képes kommunikálni. Ez még nem igazán feltűnő, mivel sok más modem is képes már ezzel a sebességgel dolgozni.

Másik nem hétköznapi tulajdonsága, hogy GSM-kompatibilis, vagyis mobiltelefon segítségével is képes kapcsolatot létesíteni. Ez azonban még mindig nem tenné igazán különlegessé. A Global elnevezés eredete már érdekesebb. A modem telepítésekor a számítógépre felkerül egy konfigurálóprogram, melynek segítségével a világ bármely országának telefonhálózati paramétereihez be lehet állítani a modemet. Ezt az tudja igazán értékelni, aki sokat jár különböző országokban.

A PC Card eszközök általános tulajdonsága, hogy csatlakoztatásukhoz külső adapterre van szükség, mivel a vékony profil nem teszi lehetővé, hogy magán a kártyán legyen bármilyen szabványos csatlakozó. A 3Com áthidalta ezt a problémát, legalábbis ami a modemcsatlakozást illeti. A kártya XJACK csatlakozója magában a kártyában bújik meg, fiókszerűen.

Csatlakozóval is vékony

Csak ki kell húzni, és máris csatlakoztatható hozzá az RJ-45 típusú telefonkábel. Az XJACK előnye, hogy nem lehet elveszíteni vagy otthon felejteni, valamint masszívabb, mint a külső csatlakozók.

A modem ára áfa nélkül 50 000 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- www.3com.com/client/mcd/products/3cxm356sp.html
- 3Com Magyarország ☎ 250-8341

Műszaki adatok

- Modemszabványok: AT parancskészlet, Bell 103, Bell 212A, ITU-T V.21, ITU-T V.23, ITU-T V.22, ITU-T V.22bis, ITU-T V.300, ITU-T V.32bis, ITU-T V.17, V.FC, V.34+, x2
- Faxszabványok: ITU-T V.17, ITU-T V.21 Channel 2, ITU-T V.27ter, ITU-T V.29, ITU-T Group III, EIA Class I, EIA Class 2.0
- Protokollok: ITU-T V.42, ITU-T V.42bis, MNP level 2-5
- Operációs rendszer: Windows 95, 98 vagy Windows NT 4.0
- Kompatibilis vonali csatlakozók: RJ11W, RJ41S, RJ11C

Például azt, hogy egy 100 MHz-es Hitachi SH3 processzor és 16 Mbyte RAM van benne – ez utóbbi bővíthető. Továbbá található rajta IrDa port, no és nem utolsósorban egy beépített 33,6 kbit/s-os modem! Találunk a kis gépben PCMCIA II kártyahelyet is, ráadásként pedig külső monitor csatlakoztatható az aprósághoz. E palmtop 21 cm átlójú, érintésérzékelő képernyője lehetővé teszi, hogy egér helyett különleges ceruzával ügyködjünk. Hozzáértők szerint ezzel a módszerrel a pasziánszban rendkívüli rekordokat lehet elérni.

A gép egyik újdonsága, hogy található rajta egy manuálisan indítható hangrögzítő, piciny mikrofonnal. Nekünk csak beszélni kell, a többit elvégzi a gép.

A Phenom Ultra a Microsoft Windows CE 2.0 operációs rendszert használja. A billentyűzeten rögtön fel is tűnt egy-egy Word, Excel, PowerPoint billentyű, amely – akárcsak a képernyőn megjelenő parancsikon – automatikusan elinditja a kívánt programot. Nem árt tudni azt, hogy minden fellelhető Microsoft alkalmazás az asztali gépekre készített programok egyszerűsített változata, ahogy itt nevezik: Pocket Word, Pocket Excel stb. Az Internet Explorer és az Outlook megfelelő változata sem hiányzik a kínálatból.

Ami a Windows CE 2.0-t illeti, ez egy célirányosan kihegyezett rendszer, melyben nem találunk annyi lehetőséget, mint a Windows 95-ben vagy 98-ban. De ez esetben nincs is erre szükség. Hiszen mindent összevetve egy munkára rendkívül jól használható, hihetetlenül könnyű (80 dkg), praktikus kezelésű miniatűr számítógépet kapunk, amely tökéletesen alkalmas mindennapi segítőtársnak tárgyalásokra, egyszerű ütemtervezésre és nem utolsósorban az Internet elérésére, helytől és időtől függetlenül.

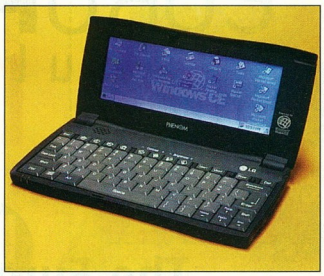

Színes, szélesvásznú Windows CE

Az LG Phenom Ultra ára áfa nélkül 159 900 Ft, a garancia 1 év.

Révhelyi Beatrix

- www.crito.com/root_eng/lg_ultra.htm
- Crito ☎ 349-2624

LG Phenom Ultra

Törpe óriás

Apró, hasznos és értékes. E három jelző elég sok dolgot körülírhat, ám most számomra mindezek összessége az a palmtop, amit használhattam. A mindössze 21×13 cm-es LG Phenom Ultra szinte a tenyerembe simult, miközben elárulta titkait...

Rex 3

Digitális napló

A Rex digitális napló nevéhez illően királyi eleganciával képes meghúzódni a háttérben.

Ez nagyon előnyös mindazoknak a felhasználóknak, akik igénylik az elektronikus határidőnaplók kényelmét, de nem kedvelik a nehezen hordozható, bonyolult kezelésű, nem zsebre vágható eszközöket.

A PC Card méretű Rex passzív eszköz, vagyis közvetlenül nem lehet bele adatot bevinni. Erre nincs

is szükség, mivel a leggyorsabb információrögzítési mód még mindig a jegyzettömb, amelynek bejegyzései később rendszerezhetők és számítógépre vihetők. Ekkor már nincs akadálya, hogy a letisztázott adatok a Rexbe kerüljenek.

A Rexben megtalálhatók mindazok a funkciók, amelyek a hasonló célú elektronikus vagy papíralapú eszközöket jellemzik.

Ilyen a kapcsolatok adatbázisa, amelybe a legfontosabb információkat (név, cég, telefonszám, cím stb.) lehet rögzíteni.

A keresést a név szerinti sorba rendezés segíti.

A következő a naptár, amely többféle nézetben tudja mutatni a napi és heti elfoglaltságokat. Kívánság szerint jelezni is tud, ha valamelyik esedékessé válik. A tennivalók listájában lehet összeállítani az elvégzendő feladatok listáját, sőt, ki lehet pipálni azokat, amelyekkel végeztünk (tehát mégis lehet információt bevinni...). Egyszerű szövegeket is lehet tárolni a feljegyzések alkalmazásban, ezek méretének csak a belső tárolókapacitás szab határt. Végül, de nem utolsósorban egy helyi és egy világóra segít tisztázni, mennyi is az idő.

A kis készülék kitűnően olvasható, kontrasztos fekete-fehér (vagyis kétszínű) grafikus kijelzővel rendelkezik.

Felbontása 160×98 képpont, így a szövegek mellett nem okoz gondot ikonok és más apró grafikák megjelenítése sem. Az adatok bejuttatásának legegyszerűbb módja egy PC Card csatlakozóba való bedugás.

Ezután a hozzá tartozó TrueSync szoftver automatikusan szinkronizál a Star-

Diszkrét és szép

fish Sidekick, Microsoft Outlook 97 és 98, Microsoft Schedule+ 7.0/7.0a/7.5, Symantec Act! 3.0.6/3.0.7/3.0.8, Lotus Organizer 97/97GS alkalmazások adatbázisaival.

Akinek nincs noteszgépe, annak a soros portra csatlakoztatható PC Card adaptert érdemes használnia, amelyet a Rexszel együtt lehet megvásárolni. A szerkezet kapacitása 256 Kbyte. Ez megközelítőleg 3000 bejegyzés tárolására elegendő, ami – figyelembe véve a jelenleg félezer tételes címadatbázisomat – elegendőnek tűnik.

A Rex ára áfa nélkül 31 992 Ft, dokkolóval 47 992 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- www.bl.hu
- BL Marketing Co. ☎ 06-23-423-110
- BL Marketing Co. ☎ 06-23-421-319

HARDVER
Szerver
Desktop
Notebook
Nyomtató
Szkenner
UPS
Hálózat

Szoftver
Novell
Microsoft
McAfee
Cheyen

E-COOP Computer

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1091 Budapest, Üllői út 81.
Tel.: 217-3661 • Fax: 215-4354
Honlap: www.ecoop.hu
e-mail: ecoop@ecoop.hu
faxbank: 2-333-666/1482

úton, útfélen online ebook

Szolgáltatásaink:
Rendszerbe integrálás
Intelligens irodai, üzleti és hálózati megoldások
Használtgép-visszavételi garancia
Kiváló szervizháttér
Választható 1, 2 vagy 3 év garancia
Választható konfiguráció
Referencia

E-COOP...és a rendszer működik

PORTOCOM 3100C
MOST !!!
Win95/98 op. rendszerrel !!!
Hordtáskával !!!
14,1" TFT, 1024×768,
Intel Celeron 333 MHz CPU, 32 MB RAM,
4,3 GB HDD, 1.44 FDD, 24×CD-ROM,
4 MB 2xAGP video, USB, Li-Ion akku
CSAK Nettó ár: 459 900 Ft
Érdeklődjön, kérje ajánlatunkat!

Linux szoftverek
S.u.S.E., RedHat és Caldera termékek
S.u.S.E. Linux 6.0
Red Hat Linux 5.2
Linux Office Suite 99
Irodai rendszerek magyarul is!
Dokumentum kompatibilitás más elterjedt rendszerekkel

Where OS also means Open Source. LINUX

Linux rendszerek
Amit a CHIP Magazinban leírtak, mi meg is tudjuk valósítani!
Web-szerver 40.000,– Forintért
WWW, E-mail, FTP és DNS szerver telepítése és üzembe helyezése
Proxy-szerver 36.000,– Forintért
PPP, Proxy, DNS és E-mail offline és online levelezéshez, beüzemelés
Az árak nem tartalmazzák a 25% ÁFÁt.

Rendszereinkhez és termékeinkhez teljeskörű supportot nyújtunk ügyfeleinkhez igazodva

Pilátus-Comp Kft Tel.: (20) 9548844 Fax: (1) 2144070
info@pilatuscomp.com http://www.pilatuscomp.com

Canon

TEAM MACHINE

Canon GP-215 digitális irodai rendszer

Digitális fénymásoló,
villámgyors
lézerfax,
nagy teljesítményű
lézernyomtató,
hálózati
dokumentum kezelő
és telefax kommunikációs központ,
21 lap/perc másolási és nyomtatási sebesség,
automatikus másolás a papír mindkét oldalára.

Részletfizetési lehetőség
0,7 Ft / lap + ÁFA
Alapkiépítésben, havi legalább 25.000 A4-es oldal elkészítése esetén.

Canon
Delta Elektronik
Delta
Elektronik
Tel. 250-4275
http://www.delta.hu

http://www.delta.hu
● Budapest (1) 250-4275 ● Debrecen (52) 451-452
● Pécs (72) 336-779 ● Veszprém (88) 402-194

FEFO Computer

- ... korszerűbb, gyors, megbízható gépet kaphatnék még olcsóbban?! - igen kérem

ISO 9002

Scienic S10 kartárs
irodai, ügyviteli és otthoni feladatokhoz, hálózati vagy modem opcióval
Intel® Celeron® 366MHz processzorral

Intel® Celeron® CPU 366MHz
Intel® 810 - új PC architektúra
Intel 2D/3D videó, 4MB Z-buffer
7200rpm, UDMA66, SMART HDD
AC'97 2.1 Audio, AMR slot
PC állapot figyelés, menedzselés
ACPI/PC98, 2000 év megfelelőség
3 év teljeskörű FEFO PC garancia

A legújabb FEFO Scienic S10 számítógép már alkalmazza az új Intel810 PC technológiát. Így átlagon felüli teljesítményt és megbízhatóságú value PC igen kedvező ár mellett. Ajánljuk mind irodai, mind otthoni felhasználásra. Ez az első olyan PC mely HDD-je a megszokott 5400 helyett 7200 ford./perc, UDAM33 helyett UDMA66-os és alkalmazza a S.M.A.R.T meghibásodás előrejelző rendszert. Integrált videó és hangrenszere a mai igényeket maximálisan kielégíti, megfelel az AC'97, PC98 és más új szabványoknak. Audió Modem Riser (AMR) portja igény szerint méretezhető audió és modem bővítést tesz lehetővé.

- 366 MHz/128k Intel® Celeron® CPU, max: 466MHz
- Intel 810 ICH chipset, új PC architektúra
- 64 MB SDRAM100, max. 512MB
- 9,1 GB Ø KR HDD, 7200rpm, UltraDMA66, S.M.A.R.T
- 40x CDROM, UATA Mode4
- 1.44 MB FDD
- Intel 2D/3D DirectAGP DVMT videó vezérlő, 4MB Z-buffer
- Intel AC'97 2.1 audió rendszer, méretezhető (AMR)
- 2s/1p/2PS2/2USB/1VGA port
- PC hőmérséklet, feszültség, hűtő ellenőrzés
- Menedzselhető rendszer, WfM, WOL, MS OnNow, PC'98
- PS2 Win95 billentyűzet és PS2 scroll egér
- mikroATX ergo minitorony ház 130W tápegység
- Bekapcsolás billentyűzetről, egérrel, LAN-ol modem hívással; kikapcsolás programból
- 4MB flash BIOS, AntiVirus funkció
- 56K, V90-es belső modem, opcionális (AMR)
- 10/100Mbit hálózati kártya, WfM - opcionális
- Y2000 megfelelőség
- 3 év teljeskörű FEFO PC garancia
- ISO 9002 PC konfiguráció forgalmazás

intel inside
celeron

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-8870, F.:352-1620
barcsay@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.:202-6002, T+F.:355-0047
krisztina@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:(72)326-318, T+F.:(72)326-186
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 2.
T.:(62)424-719, T+F.:(62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.:(96)311-725, T+F.:(96)335-116
gyor@fefo.hu

Hívja most a 352-1620 telefonszámot!
Nyitva H-P. 9-17 óráig. Árlistánk letölthető a www.fefo.hu web oldalról.

Kodak ds digital science

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

Nikon

DIT DIGITALTECHNIKA

Digitális fényképezőgépek, PC kamera, film/dia scanner, lapscanner, nyomtató, memóriakártya, kártyaolvasó, PCMCIA adapter, akkumulátortöltő, akkumulátor, fotópapírok tintasugaras nyomtatókhoz.

recognita a canto company

ifo RECOGNITA INFORMÁCIÓS KÖZPONT

KARAKTERFELISMERŐ SZOFTVER NAGYKERESKEDELEM

TANÁCSADÁS, BEMUTATÁS, OKTATÁS, REGISZTRÁCIÓ, ÉRTÉKESÍTÉS

CÍMKENYOMTATÓK, FELIRATKÉSZÍTÉS

P-touch®

6/9/12/18/24/36 mm széles,
laminált, vízálló,
öntapadó szalagok,

brother

önállóan és számítógéppel használható típusok

DYMO

SOFT

29/57/100 mm széles, színes, öntapadó szalagok kültérre/beltérre

M11 ipari betűnyomó aluminium és rozsdamentes acél szalagokkal

Nagy- és kiskereskedelem.
Budapest, 1149 Egressy út 5. T./F.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus I. u. 19. T./f.: 96/414-411, Fax: 517-501

Integrált alaplapok
Egyet vesz,
Hármat kap!

Minőség kedvező áron
ARISTO

ÜZLETEK:
→ INFOPORT COMPUTER Kft.
1061 Bp., Jókai tér 3., ☎ 353-0021
→ COMPART Kft.
1146 Bp., Ajtósi Dürer sor 11., ☎ 344-0160
→ READY COMPUTER Kft.
1077 Bp., Vadász u. 36., ☎ 331-0518
→ SIGMA COMPUTER Kft.
1077 Bp., Dohány u. 54., ☎ 352-9647
→ RAMIRIS Kft
1134 Bp., Klapka u. 9., ☎ 349-2276

NAGYKERESKEDÉSEK
→ SIGMA COMPUTER Kft.
1077 Bp., Dohány u. 54., ☎ 352-9647
→ TRIO-COM Kft.
2800 Tatabánya, Dózsakert u. 16., ☎ (34) 320-533
→ BC-COMP Kft.
4400 Nyíregyháza, Váci M. u. 41., ☎ (42) 502-134
→ ENTER-COM Kft.
9031 Győr, Liszt F. u. 11., ☎ (96) 310-246

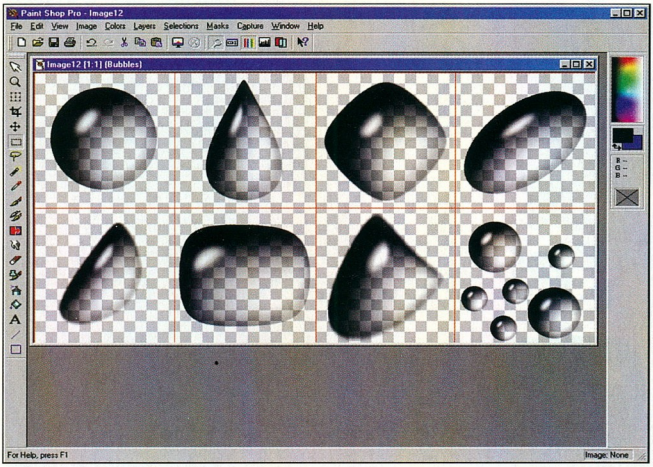

Buborékok

Az elmúlt hónapban megnéztük, hogyan lehet képtubusokat létrehozni a Paint Shop Pro 5.0x-hez, a CD-mellékletről pedig „letölthető" volt néhány érdekes és/vagy szép tube.

Ezek között volt kettő, amelyik különösen elnyerte tetszésemet: a Robin Rowlands által készített két „buborékos" (Others\Bubbles.zip). Annyira megtetszettek, hogy azt is megnéztem, hogyan lehet ilyen „vizes" objektumokat készíteni, mennyire bonyolult egy csepp elkészítése. Mint kiderült, egyáltalán nem nehéz, sőt! Néhány perc alatt rengeteg különböző vízpöttyöt gyárthatunk, amelyeket azután vagy közvetlenül, vagy tubusokon keresztül tudunk hasznosítani.

A felhőgyáros

Először is hozzunk létre egy új képet Paint Shop Próban *(File → New)*. A mérete legyen kezdetnek 200×200 képpont, hogy lássuk, mit is csinálunk, illetve mert kicsinyíteni mindenképpen szebben lehet, mint nagyítani, ha később kiderül, hogy cseppnyi lett a csepp. Háttérszínnek válasszunk valami szép színeset, például kéket vagy pirosat, mert azon sokkal jobban látszik a rész- és a végeredmény. A háttér színe egyébként semmiben nem befolyásolja a végeredményt, ezért ha valakinek az szimpatikusabb, színátmenettel vagy mintával is kifestheti a *Background* réteget.

Hozzunk létre egy új réteget *(Layers → New* vagy az *Add New Layer* gomb a *Layers* palettán), amit nevezzünk el raindropnak vagy bubble-nak, avagy bárminek. Vegyük elő a kijelölőeszközt (Selection Tool), állítsuk át ellsimított kör kijelölésére a *Controls* palettán (*Selection type: Circle, Antialias* kapcsoló kipipálva), és ellenőrizzük, hogy a *Feather* értéke nulla-e. A kép közepétől (100;100) kiindulva jelöljünk ki egy 75 képpont sugarú kört, vagyis a állapotsorban az egyenlőségjel után *150×150* legyen látható.

Az *Image → Effects → Cutout* effektussal árnyékoljuk le a kör bal felső részét. Ehhez állítsuk be a következőket: belső részek kifestése (Fill interior with color) kikapcsolva, az árnyék színe fekete (Shadow color: Black), átlátszatlanság maximális (Opacity: 100), elmosás 50 és 80 között (Blur: 50–80), a függőleges eltolás 35 (Vertical: 35), a vízszintes eltolás pedig 45 (Horizontal: 45). Ha lassú a gépünk, akkor az *Auto Proof* kapcsolót még véletlenül se hagyjuk bekapcsolva, különben a viszonylag magas *Blur*-érték miatt a program nagyon komótosan fogja követni a legkisebb módosítást is.

Az ellenkező oldal árnyékolásához először „fordítsuk ki" a kijelölést *(Selections → Invert* vagy [Shift Ctrl I]), majd használjuk az

Vízcseppek a tubusba zárás előtt

Image → Effects → Drop Shadow funkciót. Az árnyék színe természetesen legyen itt is fekete (Color: Black), viszont az átlátszatlanság csak a maximálisnak körülbelül egyharmada (Opacity: 25–35), az elmosás a lehetségesnek körülbelül egynegyede (Blur: 25), végül az eltolások nagysága egyaránt mínusz 10 (*Vertical* és *Horizontal: -10;-10*<). Természetesen az itt leírt számértékek nem tekintendők szentírásnak, sőt... Üres óráinkban érdemes eljátszadozni a különböző *Opacity, Blur* és *Offset* értékekkel, mert ezekkel tudjuk szabályozni leendő vízcseppjeink domborúságát.

Ha elkészült a „műgömb", hozzunk létre egy új réteget a becsillanásnak *(Layers → New* vagy az *Add New Layer* gomb). Állítsuk a kijelölőeszköz alakját ellipszisre (Selection type: Ellipse), de a *Feathert* és az *Antialiast* hagyjuk változatlanul. Húzzunk egy kis, mondjuk 16×40-es, függőlegesen elnyújtott ellipszist valahova a körön belülre, és töltsük fel fehérrel. Ehhez először állítsuk át az előtérszínt fehérre, majd a *Flood Fill* eszközzel kattintsunk az ellipszisen belülre.

Az ellipszis létrehozásához használhatjuk a *Shape* eszközt is – ebben az esetben az alakzat formája ellipszis (Shape: Ellipse), stílusa kitöltött (Style: Filled), körvonala a lehető legvékonyabb (Outline Width: 1), és természetesen élsimított (*Antialias* bekapcsolva) legyen. Szerintem az első megoldás gyorsabb és egyszerűbb. A végeredmény szempontjából mindegy, hogy melyik módszerrel dolgozunk, a lényeg, hogy legyen egy kicsi, fehér ellipszisünk az új rétegünkön. Ha a kijelölőeszközt használtuk, akkor most szüntessük meg ennek hatását a *Selections → Select None* ([Ctrl D]) funkcióval.

Az ellipszis határait mossuk el az *Image → Blur → Gaussian Blur* effektussal, elmosási sugárnak adjunk meg egy 3 és 5 közötti értéket. Az ellipszist, pontosabban az azt tartalmazó réteget forgassuk el jobbra 30–60 fokkal. Az *Image → Rotate* ([Ctrl R]) funkcónak adjunk meg jobbra forgatást (Direction: Right), valamint 30 és 60 fok közötti szöget (Degrees: Free: 30–60). Mielőtt megnyomnánk az *OK* gombot, ellenőrizzük, hogy az *All Layers* kapcsoló biztosan ki van-e kapcsolva. Végül vegyük elő a réteg- és objektummozgató eszközt (Mover), és helyezzük el az immár elkent és elforgatott ellipszist a leendő csepp bal felső részére.

Ha idáig eljutottunk, akkor minimalizáljuk a rétegek számát, mondjuk egyre. Méghozzá úgy, hogy első lépésként töröljük az immár feleslegessé vált háttérréteget (*Background* sor kijelölése a *Layers* palettán, aztán *Layers → Delete*), majd a megmaradt két réteget egyesítjük a *Layers → Merge → Merge Visible* funkcióval. Vigyázzunk, hogy még véletlenül se a *Merge All*t használjuk, mert akkor nem lesz szép átlátszó a hátterünk. Ha úgy gon-

doljuk, az összeolvasztáskor létrejövő új *Merged* nevű réteget átnevezhetjük, ha kétszer rákattintunk a réteg gombjára a *Layers* palettán, vagy ha kiválasztjuk a *Layers → Properties* funkciót. Biztos, ami biztos alapon mentsük el ezt az állapotot Paint Shop Pro vagy Photoshop formátumba. Azért ezekbe, mert ezeknél nem vész el az átlátszó háttér.

Ahhoz, hogy értelme legyen ebből a képből tubust készíteni, létre kell hoznunk néhány változatát a cseppünknek. A legegyszerűbb variáció az átméretezés, de sok más lehetőségünk is van. Az *Image → Deformations* menü alatt rengeteg hasznos segítséget találunk. Például az *Image → Deformations → Vertical Perspective* effektusnak -100% értéket adva szinte tökéletes cseppalakot kapunk. De a többi effektus is – főleg különböző kombinációkban – érdekes és sokszor hasznos eredményt ad. Ha pedig elkészítettünk néhány különböző méretű és alakú vízcseppet, akkor már semmi akadálya annak, hogy ezekből megalkossuk saját vizesítő képtubusunkat.

Deluxe típusú cseppek egy szegény pumán

Fényképből grafika

Nemrégiben egy munka kapcsán felmerült a régi probléma: egy fényképből kellene olyan képet alkotni, amelyik úgy néz ki, mintha grafika lenne. A probléma az volt, hogy azon a gépen, ahol ezt a feladatot meg kellett oldani, „természetesen" nem volt se Photoshop, se Photo-Paint – még csak az „ezeréves" Aldus plug-in gyűjtemény sem volt kéznél. Az egyedüli használható eszköz a Paint Shop Pro volt, szerencsére az 5.01-es. Törzsolvasóim mondhatnák, hogy a Paint Shop Pro sorozat nyolcadik részében erről már volt szó, ám sajnos az effektus esetünkben nem hoz kielégítő eredményt. Ezért kénytelenek voltunk a következő megoldást alkalmazni.

Először is töltsük be a fotót (*File → Open* vagy [Ctrl O]), majd azonnal készítsünk róla egy másolatot (*Window → Duplicate* vagy [Shift D]) és zárjuk be az eredetit (File → Close), nehogy véletlenül erre mentsünk vissza. Hozzunk létre egy új réteget (*Layers → New*), és első lépésben töltsük fel fehér színnel (*Flood Fill*). Az *Image → Noise → Add* effektus segítségével szórjuk tele a lapot színes pöttyökkel. Ehhez állítsuk a pontszórást állandóra (Uniform), a zajsűrűséget pedig 30%-osra. Használhatunk nagyobb zajszázalékot is, de akkor nagyon sűrűn lesznek a vonalaink. Az így létrehozott pontokat mázoljuk el az *Image → Blur → Motion Blur*ral. A *Direction* értéke fogja meghatározni a vonalak irányát – ez most legyen például 45 fok –, míg az *Intenzity* értéke – amit állítsunk be 20-ra – a létrejövő vonalszakaszok hosszát.

Ebből a maszatból a *Colors → Adjust → Hue/Saturation/Lightness* ([Shift H]) és a *Colors → Adjust → Highlight/Midtone/Shadow* ([Shift M]) segítségével állítsunk elő vonalakat. Az elsőnél adjunk meg -40-es fényerőt (Lightness) – a másik kettő legyen nulla –, a másodiknál meg 45-ös *Highlight*, 0-s *Midtone* és 90-es *Shadow* értéket. A színes vonalhalmazból a *Colors → Grey Scale* funkcióval fekete-fehéret készítünk, majd a *Colors → Increase Color Depth → 16 Million Colors*szal visszakapcsoljuk true colorba a képet.

Használjuk újra a *Motion Blur*t ugyanazokkal a beállításokkal, mint az előbb (de legalábbis a szög értékén ne változtassunk), majd kétszer-háromszor az *Image → Sharpen → Sharpen More*-t, hogy valóban vonalakat kapjunk.

Ami most jön, az valóban maga lesz a „fortély". A *Layers* palettán az aktuális réteg (amelyen a vonalakat létrehoztuk) *Blend* módját változtassuk meg *Dodge* típusúra, majd az eredeti kép átlátszatlanságát (Layer Opacity) a kép világosságától függően csökkentsük 60-80%-ig.

Weisz Tamás

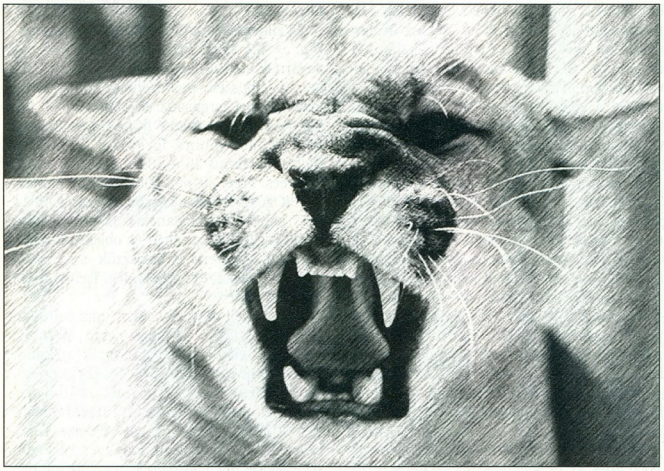

Grafikus sem rajzolhatta volna szebben

Fürge és **Barátságos**
CD-írók Amerikából!

Smart and **Friendly**™
a profiknak!

Az amerikai fogyasztók értékelik a "market-smart" és "user-friendly" megoldásokat, melyek nem ismernek megalkuvást a minőség és megbízhatóság között.
Most Ön is megismerheti az USA-ban méltán népszerű termékeket.

Bemutatja Önnek a

CD-R CENTER

E-mail: cdcenter@mail.matav.hu
1134 Budapest, Lehel út 25.
Telefon/fax: 359-6821

the gateWWWay to Hungary
Magyarország elektronikus kapuja

hungary.network http://www.hungary.com/

Vannak akik szörfölgetnek a WEBEN, mi vitorlázunk

Hungary.Network
1026 Budapest, Nagyajtai utca 3.
Tel./Fax: (36-1) 214-2858, 214-9468
e-mail: market@hungary.com

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

MS Office 2000 raktáron! Std./ Std upgr.	**119.000/72.000**
Star Office 5.0 personal/professional/Oktatási korlátlan verzió	**19.000/52.000/99.000**
(Teljes MS Office kompatibilitás, Word, Excel, Powerpoint kiváltó)	
LINUX: S.u.S.e 6.1 / RedHat 6.0 / Caldera / Debian	**16.000/29.000/17.000/18.000**
Adobe Acrobat 4.0	**99.000**
Adobe Indesign 1.0 kiadványszerkesztő, a Quark új vetélytársa!	**250.000**
Adobe Photoshop 5.0 / magyar	219.000/219.000
PageMaker 6.5.2 Plus / Upg.	180.000 / 54.000
Winzip 7.0 / PkZip 2.50 Commandline	15.000/12.000
Far 1.62 / RAR 2.06 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.6x	10.000 / 10.000 / 18.000
WinCommander 3.53	11.000
Clarion 5.0 Adatbázis kezelő upgr. Prof./Enterprise/Web Ed.	58.000/405.000/496.000
Winfax Pro 9.0 (hálózatos üzemben is!!!) / upgr.	34.000 / 16.000
Norton Commander 2.0 W98/NT, (benne 5.5 DOS is)	12.000
QuarkXPress 3.32 / 4.0 PC Passport !!! / Helyes-e for Quark	**180.000 / 360.000** / 59.000
Illustrator 8.0 / upgrade / Painter 5.0 / upgrade	170.000 / 59.000 / 118.000 / 34.000
Adobe Graphic Studio (PhotoShop 5, Illustrator 8, Pagemaker 6.5)	318.000
F-Secure (régebben F-Prot) 4.02 multiplatform	48.000
Norton Antivirus 5.0 angol / magyar / upgrade	14.000/20.000 / 8.000
McAfee VirusScan 4.0/Deluxe	14.000/20.000
Visio 5.0 Standard / 5.0 Professional / 5.0 Technical	69.000 / 136.000 / 136.000
Partition Magic 4.0	28.000
Procomm Plus32 v4.7 W95/NT / Reachout Enterprise Ed. DOS…NT	51.000 / 58.000
System Commander 3.0 W95/NT / 4.0 Deluxe / Spec. Ed98	21.000 / 28.000/17.000
Multikey 3.5 DOS,Win, W95, W98 (szabadon definiálható billentyűzet) / upg.	4.000 / 2.000
Diskeeper NT4 Server / Upg. / Workstation / Upg.	89.000 / 39.000 / 18.000 / 11.000
MultiEdit 8.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	48.000/44.000
Helyes-e 97 for Office 97/95 / Helyesebb 97	20.000/24.000
Komplett megoldás irodáknak: egy kijáratos Internet, fax- és mailszerver, firewall! (SyGate, FaxMaker SMTP, Mdaemon) 5 felhasználóra	**168.000**
Microsoft Resource Kit könyvek:	
MS Win98 / Office 97 / NT Serv. / NT WS / Explorer	16.000/14.000/36.000/17.000/12.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, a június 6.-i állapotot tükrözik.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Az első USB modem!
Új adatporszívó a Microcom-tól!

Külső modem, tápegység nélkül
Asztali és hordozható géphez
Egyedülállóan kis méret
Könnyű installáció

USB

A Microcom új generációs USB Faxmodeme lehetővé teszi, hogy az Internet sebességének növekedésével lépést tartsunk, akár hagyományos telefonvonalon is. A Windows 98 és 95 felhasználók számára ez a modem áthidalja az analóg modemek és az ISDN közötti széles szakadékot anélkül, hogy beruházásra lenne szükség.

Valódi Plug&Play megoldás

microcom

...a kommunikáció élménye...

ISO 9001

Delta Elektronik
1033 Bp., Szentendrei út 39-53.
Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
HTTP://www.delta.hu

NOTEBOOK SHOP
"mobil iroda egy táskában"

HYPERBOOK A LEGOLCSÓBB
INTEL P-233 MHz MMX
12,1" TFT LCD
2,1 GB HDD
16 MB RAM
24X CD-ROM
268 000+áfa

"IDEÁLIS TÁRS AZ INTERNETHEZ"

TOSHIBA
BEÉPÍTETT 56K FAX/MODEM ÉS WIN98
13" SVGA LCD
AMD K6-2 333 MHz
32 MB RAM
4,0 GB HDD
24X CD ROM
329 900 +áfa

CSERÉLJE LE HASZNÁLT GÉPÉT ÚJRA! RÉSZLETFIZETÉS HAVI 10 000 FT-TÓL

CLEVO A LEGERŐSEBB
PENTUM II 300 MHz
14,1" XGA TFT LCD
128 MB RAM / 6,4GB HDD
24X CD-ROM /2X DVD OPCIÓ
599 000 +áfa

VIDEO SZERKESZTŐ PÁRHUZAMOS PORTRA SAJÁT VIDEO-CD / VIDEO E-MAIL

PCMCIA * USB
FAX/MODEM , ISDN , ETHERNET
VIDEO KONFERENCIA KIT, KAMERA

ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-30-9516-460
T/F: 317-2080

A jövő: a DVD

COMPUTER

DVD lejátszók már 18.900.-tól
Creative DVD kit (dekóder/TV out + 16MB Banshee): 44.900.-

A CHIP-tipp által ajánlott **EAGLE** számítógépek **5%** új üzletünkben kedvezménnyel kaphatók
(A nyitási akció a készlet erejéig tart.)

Alkatrész diszkont !
pl: CD és DVD meghajtók spec. alaplapok, Internet kellékek hízelgően jó áron kaphatók !

Érdemes érdeklődni!

Számla+raktár programok, havi 1.000Ft-tól!

"A Computer" üzletek:
1078 István u. 41. T: 478-0060
1062 Aradi u. 22. T: 269-4093
2890 Tata, Váralja u.4. T: 34/481-481

Perl, a CGI bajnoka

Ha CGI írására adjuk a fejünket, keresve sem találhatunk jobb segítőtársat a Perlnél. Nem kell oldalakat kódolni, hogy kisilabizáljuk, mit is kért tőlünk a látogató, és nem kell kívülről fújnunk a HTML tageket.

Mint sorozatunk korábbi részeiben is említettük, a CGI bemenetét a környezeti változókban (environ, főleg QUERY_STRING) és a standard inputon kapja, kimenetként pedig egy HTTP-fejlécet és az abban lévő Content-type:-nak (legtöbbször text/html) megfelelő objektumot kell kiírnia a standard outputra. A CGI gyakran egy űrlapra (form) válaszolva jelenít meg egy másik űrlapot vagy egy adathalmazt. Innen kapta a nevét is: Common Gateway Interface – kapcsolatot teremt a Web és például az adatbázisok között.

A Perl a kódolt bemeneti elemek (például a látogató által kitöltött űrlap mezőinek értéke) helyes értelmezésében és azok HTML-lé való visszaalakításában játszik fontos szerepet. Ezenkívül szerteágazó stringműveleteivel és a szabályos kifejezésekkel (regular expression, regexp) nagy segítséget nyújt ahhoz, hogy a kapott adatokat a megfelelő formára hozzuk, és kihámozzuk belőlük az értékes információt. Szükségünk van a CGI.pm-re, amely része a standard Perl-disztribúcióknak – meglétéről a *perldoc CGI* paranccsal bizonyosodhatunk meg.

Fájdalom nélkül

A legegyszerűbb, klasszikusnak számító feladatot, a bemenet karakterenkénti megfordítását az 1. lista CGI-je végzi. A file-t a szokott módon a ~/public_html-be tegyük, chmod-oljuk 755-re, esetleg módosítsuk az első sort, ha máshol van a Perl. Ha ekkor a böngészőben maga a forráskód jelenik meg, ahelyett, hogy a CGI lefutna, próbálkozzunk a 2. lista elhelyezésével a ~/public_html/.htaccess-ben.

Összehasonlításul írjunk be egy írásjeleket és ékezetes betűket tartalmazó szöveget a mezőbe, irányítsunk egy <FORM>-ot a 3. lista programjára, majd nézzük meg, hogyan alakul a $ENV{'QUERY_STRING'} és a standard input. Képzeljük oda a különféle bemeneti mezőket (<INPUT TYPE=...>, <TEXTAREA>). Ebből azonnal láthatjuk, mennyi kódolási lépést végez el a CGI.pm, és mekkora fölösleges munkától szabadultunk meg azzal, hogy a CGI-t nem C-ben, „üres lappal" indulva készítjük.

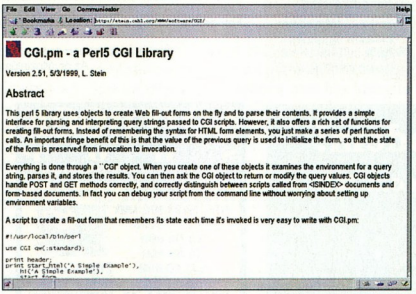

A CGI.pm-ről részletes leírást olvashatunk a http://stein.cshl.org/WWW/software/CGI/ címen

Mi is történt?

Az 1-es számú listában a *join(„", reverse(split(//, $v)))* hívás a lényegi mozzanat, ugyanis ez adja vissza a *$v* stringet megfordítva. A többi csak „körítés", de ha más programnyelvet választunk, ugyanezt a célt gyakran több száz soros körítéssel érhetjük el (lásd az előbbi bekezdésben az összehasonlítást), és nagyobb űrlapoknál vagy többlépéses űrlapsorozatoknál könnyen az átláthatatlanságig bonyolódhat a helyzet. Szerencsére ez Perlben nem fenyeget bennünket.

Az első sor *-w* kapcsolója bekapcsolja a warningokat, így idejében értesülünk a lehetséges hibaforrásokról és elgépelésekről. A Perl ekkor jó érzékkel rámutat a leggyakoribb gondatlanságokra, melyek később a program nem várt működéséhez vezethetnek. Ha ilyet tapasztalunk, futtassuk parancssorból a CGI-t, vagy vessünk egy pillantást az Apache error_log-jára (például /usr/local/apache/logs/error_log), melyben a CGI-k standard errorja – tehát az árulkodó warning is – megjelenik.

A *-T* kapcsoló fokozott biztonsági ellenőrzést iktat be arra az esetre, ha a CGI-t setuid módban futtatjuk. (Ha ez az ellenőrzés hibát észlel, a script se szó, se beszéd, leáll.) Setuidra némely szervereken azért van szükség, hogy a CGI a mi jogainkkal fusson, tehát tudja módosítani a szükséges file-okat. A setuid megvalósításáról és hátulütőiről jó áttekintést kaphatunk a *perldoc perlsec* paranccsal. A biztonság kérdésével sorozatunk korábbi részeiben tüzetesen foglalkoztunk, így most nem megyünk bele a részletekbe.

A második és a harmadik sor betölti a CGI.pm-et és a program bemenetei alapján elkészít egy CGI objektumot *$q* néven. Ebből az objektumból lehet később megállapítani az űrlapmezők és a cookie-k értékét, és felépíteni a HTML-t – ez utóbbi természetesen nem kötelező. A további sorok a HTTP-fejlécet és az oldal elejét generálják. Vegyük észre, hogy *text/html* helyett *text/html;charset=iso-8859-2*-t használtunk, így nem lesz szükség a <META HTTP-EQUIV> tagre ahhoz, hogy az ő és ű betűk helyesen jelenjenek meg.

A *$q->param("ez")* hívás visszaadja az űrlap *ez* mezőjének értékét, illetve undef-et, ha nincs ilyen mező. A szükséges dekódolást (%, + stb.) a Perl automatikusan elvégzi. A *$q->textfield("ez", "izom")* függvény egy <INPUT TYPE=TEXT> bemeneti mezőt ad vissza, melynek neve *ez*, értéke – természetesen korrekten idézve – ugyanaz, mint amit a látogató beírt (azaz amit a *$q->param* visszaad), az űrlap első letöltésekor pedig *izom* az alapérték.

További dokumentációt a már említett *perldoc CGI*-ből kaphatunk. Ott látni fogjuk azt is, hogy nem csak az 1. listához hasonló, „fapados" oldala-

kat hozhatunk létre. A megfelelő függvényekkel és kapcsolókkal a CGI.pm támogatja a HTML nyelv összes vizuális hatását. Konkrét tageket általában csak ritkán kell írnunk, de ha ez kényelmesebb, a print mögé a *$q* helyett egy taget elhelyezve ezt nyugodtan megtehetjük.

Egy kis süti

Ha egy űrlapsorozat használatát jelszóhoz kötjük (például egy levelezőrendszernél), akkor valahogy meg kell jegyeznünk a begépelt jelszót a CGI két használata között. Ezt megtehetjük egy <INPUT TYPE=hidden> mezővel, ha biztosak vagyunk abban, hogy illetéktelen nem lát bele a letöltött dokumentum forrásába. Van azonban egy szebb módszer is, amely a keresztségben a cookie (süti) nevet kapta.

A cookie egy olyan string, amit a CGI állít be, és ha bizonyos feltételek (élettartam, a gépnév vége, URL stb.) teljesülnek, a böngésző automatikusan elküldi más CGI-knek. Ha például a látogató begépeli a jelszót, készítünk egy cookie-t, amit legközelebb majd visszakapunk, és ebből tudni fogjuk, hogy akkor már nem kell jelszót kérni. A cookie élettartamát beállíthatjuk például 15 percre, így ha a felhasználó feláll a gép mellől, a 15 perc múlva odaülő illetéktelen már nem tud az ő nevében tevékenykedni.

A cookie-ban nem célszerű tárolni magát a jelszót, mert a látogató rosszakarója figyelheti a vonalat. Célszerűbb egy véletlen számot elküldeni cookie-ként, és a Web-szerveren egy file-ban tárolni, hogy melyik véletlen számhoz honnan, ki tartozik. Így a rosszakaró hiába kaparintja meg a számot, azzal – ha nem fér hozzá az áldozat gépéhez – se most, se később nem tud belépni.

A cookie-k használatát mutatja be a 4. lista. Akkor enged be, ha a böngésző URL-sorába *?xxx*-et fűzünk a CGI nevéhez. Ezután 1 percig akkor is újratölthetjük a lapot, ha a *?xxx*-et nem írjuk be. Figyeljük meg, hogy a cookieban a *?xxx* beírásának dátuma szerepel, méghozzá kódoltan, hogy se a rosszakaró, se a látogató ne tudjon kézzel egy nagyobb számot elküldve további időhöz jutni.

Ugyanezt a célt éri el a HTTP authentication, melyről bővebben olvashatunk az Apache dokumentációjában. Ha tehetjük, kerüljük el, mivel a CGI a REMOTE_USER változóban kapja az eredményt, és ha rosszakarónk parancssorból futtatja a programot, bármit beállíthat REMOTE_USER-nek. Még elvi lehetőség sincs arra, hogy fülöncsípjük ezeket a próbálkozásokat. Csupán néhány árulkodó jelre (például a standard output egy terminál) figyelhetünk fel. Az ügyes cracker útja mindaddig nyitva van, amíg az összes CGI ugyanolyan jogokkal fut – tehát a suEXEC

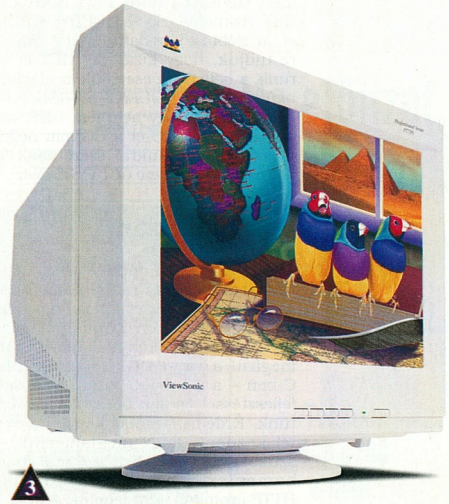

ViewSonic

PT795 monitor

a sík új definíciója

Csúcsteljesítmény, egy sor innovatív szolgáltatás és kiváló képminőség jellemzi a profi grafikusoknak szánt 19"-es PT 795 monitort.

A teljesen lapos Perfect Flat képcső abszolút torzításmentes és maximálisan éles képet produkál. Végül néhány adat, hogy teljes legyen a kép:

- középen 0.25, a széleken 0.27 mm-es rács
- 1920x1440 maximális felbontás
- beépített USB HUB, TCO 99

PIXEL Multimédia

ViewSonic márkakereskedők: **PIXEL Multimédia:** 2666-059 **Murányi** /Lurdy Ház/: 456-1111 **LS Computer:** 311-5456 **FEFO:** 352-8870 **DVM:** 352-3077 **FEBA:** 466-9814 **TAKINFO:** 201-2450 **SERVER:** 220-5606 **JUVENTUS TEAM:** 221-5456 **KVANTUM:** 06-74/419-541 **MOD:** 06-96/510 060 **PARTNERS HUNGARY:** 221-5123 **o Wait State:** 226-8211 **MŰSZERTECHNIKA:** 260-4893

Programlisták

1. lista

```
#!/usr/local/bin/perl -Tw
use CGI;
$q=new CGI;

print $q->header('text/html;charset=iso-8859-2');
print $q->start_html('Fordítás');
print $q->start_form();
$v=$q->param("ez");
$q->param("ez", join("", reverse(split(//, $v))))
  if defined $v;
print $q->textfield("ez", "izom");
print $q->submit();
print $q->end_form();
print $q->end_html();
```

2. lista

```
AddHandler cgi-script .cgi .pl .sh
AddType application/x-httpd-cgi .cgi .pl .sh
```

3. lista

```
#!/usr/local/bin/perl -Tw
print "Content-type: text/plain\n\n";
print "$ENV{'QUERY_STRING'}\n\n";
print while <STDIN>;
```

4. lista

```
#!/usr/local/bin/perl -Tw
use CGI;
my $q=new CGI(\*STDIN);

sub titkosit($) {
  my $T=$_[0];
  $T=~s/(.)/chr(158-ord($1))/sge; $T;
}

$uj=$q->cookie(-name=>'jelszo',
  -value=>($v=titkosit(time+60)),
  -expires=>'+1m');
$c=$ENV{'QUERY_STRING'} eq'xxx'?
  $v: $q->cookie('jelszo');
if (defined $c and titkosit($c)>time) {
  print $q->header(
    -type=>'text/html;charset=iso-8859-2',
    -cookie=>$uj);
  print $q->start_html('Munka');
  print "Még bent vagy.";
  print $q->end_html();
} else {
  print $q->header(
    'text/html;charset=iso-8859-2');
  print $q->start_html('Jelszó?');
  print $q->end_html();
}
```

5. lista

```
#!/usr/local/bin/perl -w
use CGI;
my $q=new CGI;

print $q->header('text/html;charset=iso-8859-2');
print $q->start_html('Feltöltés', 'pts@fazekas.hu');
print $q->start_multipart_form();
print $q->filefield('nyikk');
print $q->submit();
print $q->end_form();
my $elozo=$q->param('nyikk');
print "<P>A file neve: $elozo. Tartalma: ";
while (<$elozo>) { print }
print $q->end_html();
```

megoldja a problémát. Éppen ezért ha tehetjük, mi magunk kérjük be a jelszót.

File feltöltése űrlapon keresztül

A file-feltöltő űrlapmezőn óriási adatmennyiség is átmehet, így nem lenne célszerű, hogy azt a CGI.pm még a *new CGI* meghívásakor teljes egészében a memóriába olvassa. Ezért ilyenkor a *$q->param* csak egy file-nevet ad vissza – ami a látogató gépén a file neve volt. A tartalmat a megszokott <> operátorral olvashatjuk soronként, illetve a *read* függvénnyel blokkonként.

A file-feltöltéshez azonban egy különleges, úgynevezett többrészes (multipart) űrlapkódolás szükséges, amit az 5. lista szerint kezdhetünk meg. Ez a kódolás bonyolultabb, mint a QUERY_STRING, de nekünk, CGI-íróknak mindez átlátszó, mivel a Perl elvégzi helyettünk a munka nehezét. Nekünk nincs más dolgunk, mint megemlékezni arról, hogy többrészes űrlapot szeretnénk. A multiparton kívül még két ismert módszer van: a sima POST és a GET. Az utóbbi jelöli a QUERY_STRING-et, az előbbi a standard inputot. Ha előre tudjuk, hogy kizárólag GET-et várunk, a *new CGI*-t cseréljük az alábbira: *new CGI $ENV{"QUERY_STRING"}*

Ha tudjuk, hogy nem lesz GET, vagy a QUERY_STRING-et a CGI.pm nélkül, a „saját szakállunkra" szeretnénk feldolgozni, írjunk *new CGI *STDIN*-t.

Összpontszám

A Perl tehát kitűnően végzett CGI-k tekintetében is. Lassúsága miatt azonban óriási terhelés vagy nagy számításigény esetén gyengének bizonyulhat. Ekkor kénytelenek leszünk megírni a saját CGI-könyvtárunkat C-ben – a gyorsabb futásért lassabb fejlesztéssel és sok bosszúsággal fizetünk. Érdemes mindenképpen a Perllel kezdeni, hogy megismerjük, és szükség esetén C-ben azonnal és hibamentesen alkalmazni tudjuk a HTTP protokoll adta lehetőségeket.

●

Sorozatunk következő részében rövid betekintést nyújtunk a JavaScriptbe, és megvizsgáljuk, hogyan háríthatjuk át a terhek egy részét a kliensre.

Szabó Péter *(pts@fazekas.hu)*

DTK Monitorok

3 év

35500.-

570BA/KA - 15"

Képcső: 15"/0.28mm, MPR2, TC092 (KA)
H-frek.: 30-70 KHz, V-frek.: 50-100 Hz
Sávszél.: 100 MHz, OSD menü vezérlés
Maximális felbontás: 1280 x 1024 (NI)

770KAT - 17"

Képcső: 17"/0.27mm, TC095
H-frek.: 30-70 KHz, V-frek.: 50-100 Hz
Sávszél.: 100 MHz, OSD menü vezérlés
Maximális felbontás: 1280 x 1024 (NI)

57500.-

106500.-

990KAT - 19"

Képcső: 19"/0.26mm, TC095
H-frek.: 30-95 KHz, V-frek.: 50-180 Hz
Sávszél.: 200 MHz, OSD menü vezérlés
Maximális felbontás: 1600 x 1200 (NI)

www.komel.com

Az akció ideje alatt a viszonteladói áraink érvényesek és ÁFA nélkül értendőek!

dtk Computer Márkabolt

ISO 9002 SGS

KOMEL KFT.
XI. Bp, Csiki-Hegyek u.14
Tel.: 246-8411, 246-2734

Számítógépek
Pentium 200-tól
Pentium III XEON
500 MHz-ig

Alkatrészek
Kiegészítők
Perifériák
1-5 év garanciával

Hálózatépítés
Átalánydíjas karbantartás
Szerviz

Extra kívánságok, megrendelések teljesítése

Helyszíni OTP ügyintézés 1-2 órán belül

HARDWARE Szövetkezet
363-0205
252-0553
Bp. 1148. Lengyel u. 16.

ADRIA COMPUTER KFT.

Bp. XIV., Adria sétány 6/A
Tel./fax: 222-6164, 222-1806
RÉSZLETES ÁRLISTA:
2-333-666/1210#

Konfigurációk széles választéka:
Cyrix120+-tól
PII: 450!!! MHz-ig.

ADI monitorok értékesítése viszonteladók részére is!

GARANTÁLTAN A LEGJOBB ÁR-TELJESÍTMÉNY VISZONYOK!

Konfigurációinkra 3 év garanciát vállalunk.
Üzletünkben minden termék megtekinthető és kipróbálható.

Teljes körű kommunikációs rendszer kiépítése kis- és nagyvállalati formában

Internetezzen
gyorsabban kevesebbért, ISDN forgalmi díj nélkül!

Garanciális és garanciaidőn túli **javítás**, átalánydíjas **karbantartás**, hálózatépítés.

ÁRUVÁSÁRLÁSI KÖLCSÖN 1 ÓRA* ALATT!

Nyári nyitva tartás:
H.–CS.: 10–18-ig P.: 10–13-ig
SZ.: zárva

E-mail: adriacomp@mail.matav.hu
WEB: www.adriacomp.hu

PiFIVE

Név: PIFIVE CSOPORT
V. évf. 1998/99 tanév ..II. félévre beiratkozott

Tantárgy	Félév végi aláírás (szorgalmi jegy)	Dátum
ÁR	JELES	1999.
MINŐSÉG	JELES	1999.
KISZOLGÁLÁS	JELES	1999.
SZAKÉRTELEM	JELES	1999.

Belinea, Panasonic monitorok
TDK, Philips írható CD
RAM,CPU, CD ROM
Highlight hálózati elemek
MACINTOSH
Asus TNT, Voodoo II videokártyák
Komplett konfigurációk

PiFIVE COMPUTER
1111 Bp. Budafoki út 16-18
Tel./Fax.: (1)-466-2576
Faxbank:2-333-666 / 1614

MONOLIT Computer
1075 Bp. Wesselényi u. 54
Tel./Fax.: (1)-343-4907

CHIP

Ha előfizet, olcsóbb!

1 évre 9408 Ft, fél évre 4704 Ft.

Telefon:
349-4768
e-mail:
terjesztes@vogel.hu

CHIP

PCPartner®

- PC Partner alaplapok
  - 440 BX/ATX/Slot 1
  - 440 EX/AT/Slot 1, Socket 370
  - 440 LX/AT/Slot 1, Socket 370
  - VIA VPX/AT/Socket 7
- Számítástechnikai alkatrészek
- Kellékek
- Multimédia

Ízelítő árainkból:

PC Partner VIA VPX/ Socket 7/ AT 8.300.-Ft
PC Partner 440LX/ Slot 1/ AT 9.900.-Ft

Western Digital 1.6Gb: 15600 Ft
Voodoo II 3Dfx 12Mb: 13400 Ft

PC Partner Kft. 1144 Bp. Limanova tér 25.
Tel: 363-3738, 469-0403, 469-0404

Viszonteladói, nettó árak!

Humanoidok háborúja

A lövöldözős játékok receptje mindig nagyon egyszerű volt: végy egy ügyes grafikuscsapatot, fűszerezd meg jó kerettörténettel, építs bele rengeteg fegyvert és ellenséget, alkoss meg egy idegen világot.

Ezzel persze még nincs vége: tervezz kacifántos pályákat, majd öntsd le mindezt látványos kivitellel, és tálald – a már puhára főzött nagyközönségnek. Nos, a rage-es fiúk értenek a konyhaművészetekhez! Már a demó megjelenésekor tudni lehetett, hogy nagy durranás készül, a program a különleges effektusok miatt Voodoo 1-en már nem is volt hajlandó elindulni. Látva a végeredményt ez nem csoda, hiszen ez a játék a hőskorra emlékeztet, amikor csak ámultunk a látványon. Azért lassan elmerészkednek a PC-s programozók is a konzolokat idéző játékok felé... Lássuk, mi az, ami kikapcsolja a tudatunkat 1999-ben egy jó kis lövöldözés erejéig!

Fegyverek és ellenfelek

Az Expendable név egy maroknyi, mindenre elszánt harcos humanoidot takar, akik a galaxis szolgálatába állítják tudásukat – ezúttal a fegyverek alapos ismeretét. 2463-ban kezdünk a Charva bolygón, ahol néhány telepes próbálkozik az élet alapfeltételeinek megteremtésével, egyre nehezebb körülmények között. Egyfolytában küzdeniük kell az őket támadó idegenekkel. Nekik segítenek barátaink, akik éppen arra járnak egy kis szörnyvadászatra.

A fiúk egyesével lépnek a bolygóra, kezükben mindössze egy puskával, melyhez szerencsére végtelen mennyiségű lőszert csomagoltak a programozók. Fegyverkészletünket többféleképpen bővíthetjük a játék közben. A legegyszerűbb a felbukkanó ládák felapritása – szinte mindig kiesik belőlük valami érdekesség. Kicsit körülményesebb az ellenfeleink után maradó eszközök felvétele. Minden tárgyat csak rövid ideig birtokolhatunk, ezért igyekezzünk minél előbb felvenni őket. Egyszerre három fegyvertípus lehet nálunk, ezek között bármikor váltogathatunk. Ha egy új típust veszünk fel, akkor a program egyszerűen kicseréli az éppen használatos fegyvert.

A fegyvertípusokat szinte lehetetlen felsorolni: van itt az energiafegyverektől kezdve a rakétákig minden. Hasonlóan széles a választék a gránátokból és aknákból. Egy idő után fel fogjuk ismerni

Végtelen száguldás

Az Electronic Artsnak a technikai sportágakban nem volt megfelelő kínálata, emiatt offenzívát indított. Ennek eredményeképpen néhány hónapja megszületett a Superbike World Championship.

A játék új mércét állított a PC-s motorszimulátorok elé. Most pedig elkészült az autós változat, a Sports Car GT. Ez a szimulátor a hosszú távú pályaversenyzés világát tárja fel előttünk. Ez a versenyzési forma a világon mindenhol nagyon népszerű: a versenyeken alapvetően nem meghatározott számú kört kell teljesíteni, hanem meghatározott ideig – 1 óra 45 perctől akár 12 óráig – kell róni a köröket. A hosszú versenytávból következően a nézőket szórakoztatni kell: ennek érdekében a különböző kategóriák indulói együtt versenyeznek, azaz így minden körre jut valamilyen esemény, legalább egy-egy leköröző.

A program alkotói négy géposztályt (GTO, GT3, GT2, GT1) hoztak létre. Ha mindezek bajnokságait szép sorban teljesítettük, akkor jutalomképpen megmérkőzhetünk az igazán kemény fiúkkal is a World GT osztályban. Mielőtt bárki pánikba esne: az öt nehézségi fokozat egyike biztosan megfelel a tudásunknak, ráadásul a versenyek hosszát és a résztvevők számát (legtöbb 16) is kedvére meghatározhatjuk az évad indulása előtt.

A versenyek 11 különböző pályán (egytől-egyig az eredetikről modellezve), eltérő időjárási körülmények között zajlanak. Nagyon eredeti ötlet, hogy a 12 autóból csak azokkal versenyezhetünk – „quick race" módban is –, melyek már a garázsunk mélyén állnak: a készítők ezzel is meghosszabbították a játék élettartamát. Egy kocsi megszerzéséhez egyszerűen csak annyi pénzt kell összegyűjte-

A kocsik borulnak – de nem sérülnek

A fényeffektusok új mércét állítanak a játékfejlesztők elé

öket a kis forgó képük alapján. Ha olyan eszközt veszünk fel, amilyet már birtokolunk vagy esetleg éppen használunk, akkor annak ereje növekedni fog. A fegyverek mellett lényegesek az óracskák, melyekkel időt nyerhetünk a feladat teljesítéséhez. A szokásos bónuszcsomagok sem hiányoznak a felvehető tárgyak közül: extra élet, egészség, pajzs és sok egyéb. Két dolgot emelnénk ki a sokaságból. Egyrészt a lézeres célzót, mely nagyon impozánsan néz ki. Másrészt pedig a pályákon található rabokat, akiket érdemes kiszabaditani, mivel jutalompontokat kaphatunk jó cselekedetünkért. Ellenfeleink is változatosak. Minden elképzelhető életforma ellenünk fordul. Ráadásul a program ellátja őket jobbnál jobb fegyverekkel. Ellenfeleink egyébként nagyon szépen igazodnak a pályákhoz, nem feltétlenül csak nehezebben legyőzhető kreatúrákkal futunk össze a későbbiekben. A különböző bolygókra lépve sokrétű pályaszerkezettel és grafikával találkozhatunk. Talán ez a játék egyik legfőbb erőssége – láthatóan rengeteg munka fekszik ebben, a felhasznált textúrák minőségéről és változatosságáról nem is beszélve.

Ha a fentiek alapján valaki úgy gondolná, hogy az Expendable egy bugyuta lövöldözős játék, bizony téved. Folyamatosan mérlegelnünk kell, hogyan használjuk fel szűkös extra lőszerkészletünket – ráadásul egyes ellenfeleink védettek néhány fegyverünkkel szemben. Külön élvezet a pályák végén a főszörnyek legyőzése, mindegyikhez más-más taktikát kell alkalmazni.

A Rage története 1992-ben kezdődött, akkor alapította Paul Finnegan. A kezdeti időkben Amigára és konzolokra fejlesztettek. Két ősöreg programjuk, a Striker és a Power Drive nagyon sok átiratban látott napvilágot. 1997 nagy változást hozott munkájukban: miközben a centralizálódó játékfejlesztő-piacon a nagyok bekebelezik a kisebb csoportokat, a Rage képes megőrizni függetlenségét, és az Electronic Artsnak, a GT Interactive-nak és a Codemastersnek egyaránt dolgoznak. Az Expendable története az Incomingban debütált engine-nel kezdődött 1998-ban. Az ott jól bevált 3D-s környezetet fejlesztette tovább a cég a lövöldözés kedvéért. A hamarosan megjelenő Hostile Waters szintén erre a keretre épül: egy víz alatti világban folytatja a történetet.

www.rage.co.uk

Mindent összevetve igazi csemege az Expendable. Fényhatásai és a robbanások kivitelezése pedig valami újat, valami tanítani valót mutatnak a PC-s játékpiacnak.

Bear *(guru@vogel.hu)*

nünk a különböző nagydijakból, hogy ki tudjuk fizetni a vételárát.

Azonban itt nem ér véget a játék, mert mindegyik autónkhoz vásárolhatunk kiegészítő felszereléseket (akárcsak a Viper Racing esetében), melyekkel az autó úttartása, teljesítménye, gyorsulása stb. növelhető. Természetesen a leghatásosabb szerkezetek ára a legborsosabb. A használt járgányt el is adhatjuk, hogy a pénzt újabb modell vásárlására fordítsuk. A pályák esetében is érvényes: versenyezni csak azon tudunk, melyet a bajnokság során már teljesítettünk.

Kellemek és hibák

A játék maga a vizuális tökély (bár hangsúlyozottan nem alkalmazza a „lens flare" effektust): ámulatba ejtő részletességű pályák, gyönyörű autók, csodás tükröződések a vizes aszfalton, fény–árnyék játék az éjszakai versenyeken, szikrákat hányva egymásnak ütődő kocsiszekrények, visszaégő turbók, füstölve kipörgő kerekek, vízpára és még sorolhatnám. Végre a fű is fű lett: elsüllyednek benne a kerekek.

A négykerekűek választéka sem mindennapi: BMW M3, Callaway C12, Lister Storm, McLaren F1 GTR, Mercedes CLK GTR, Mosler Raptor, Panoz Esperante, Panoz GTR-1, Porsche 911, Porsche GT1, Saleen Mustang, Vector M12. A leggyengébb is alig 300 LE alatti teljesítményű, egy jól tuningolt Lister pedig 991 lóerős. A hangoknál is igénybe vették a megszerezhető eredetiket, így minden autó motorja a saját hangján „énekel". A CD-t megtöltő audiosávok viszont üresek és buták.

A versenyek előtt kismillió beállításra nyílik lehetőségünk a kocsinkon, hogy a legjobban felkészülve vághassunk neki a száguldásnak. A versenyzés élménye fenomenális, egyszerűen minden a helyén van: agresszív pilóták, akik maguk is hibára késztethetők, szép előzések, látványos kicsúszások, lázas munka a bokszban. Állandó az izgalom – a kerekek kopnak, az üzemanyag fogy, kezdődnek a lekörözések... Verseny végeztével dőljünk kényelmesen hátra, töltsük be a kimentett visszajátszást és leesik az állunk: az utóbbi idők legáttekinthetőbb és legsokrétűbb „replay" opciója a legkényesebb igényeket is kielégíti.

És a hibák – egy hét intenzív játék után – csak felsorolva: az egyen-műszerfal ötlete nevetséges. Verseny közben nem menthetünk (1 óra 58 perc hibátlan vezetés, majd egy muslica a szembe és hopp, kétórás versenyünket még csak befejezni sem tudjuk). Visszajátszásnál eltűnnek a tükröződések, a vízpára és a reflektorok fényei. A bokszban gyakran összeakadunk előttünk álló ellenfelünk autójával. Nevetséges az intró, a bajnokság végén pedig elmarad a győzelmünk ünneplése. Kerékcserénél nincsenek szerelők, az autók a levegőben lebegnek, a textúra-ütközések kiszámítása hibás (néha következmény nélkül áthajtunk ellenfelünk autóján). A legnehezebb fokozat is megnyerhető beállításváltoztatás nélkül. Kevés autó lehet egyszerre a pályán (maximum 16), a sérülések pedig nem látszanak meg a járgányokon.

Mindent összevetve szívből ajánlom a versenyrajongók figyelmébe ezt az újabb gyöngyszemet az EA boszorkánykonyhájából. A Sports Car GT az utóbbi idők legjobb autóversenye a Viper Racinggel karöltve. Ja, és még valami: az arcade-rajongók nagy ívben kerüljék!

Dauby *(guru@vogel.hu)*

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Kincstár, Szoftver, Gyakorlat)
Csábi József (Hardver)
Fazakas László (Kommunikáció)
Kis Endre (Aktuális, Magazin)
Steindl L. Erik (CHIP-Piac)
Munkatárs: **Kerecsen Tamás**
Tesztlabor-vezető:
Nagy Zoltán
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Címlapgrafika:
Stefan
Szerkesztőségi asszisztens:
Sartoris Adrienn

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210, telefon/fax: 350-8276

E-mail-cím:
chip@vogel.hu
A CHIP Magazin honlapja:
www.net.hu/chip/

Terjesztési adatok

1998 II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ* által auditálva: 27 491

A MATESZ 1999 I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 31 115
1999. májusi szám eladott példányszáma: 27 763
Magazinunk e havi száma 34 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztésellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8004
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők: **Ákossy Judit, Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna**
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Otto Walitschek, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA/Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt. és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
telefon: (36-1) 349-4768
e-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 980 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4704 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9408 Ft (20% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2352 Ft (3 szám), fél évre: 4704 Ft (6 szám), egész évre 9408 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel International Beteiligungs GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

Acca	III	Folder Trade	115	PiFive	141
Acomp	73	Gamaxnet	116	Pilátus Comp	133
A Computer	137	Gemofis	115	Pixel Multimédia	139
Acorp	B/3	Hardver Szövetség	141	Polipus	XII
Adria	141	Herta	39	Portocom	123
Albacomp	35	Hewlett-Packard	29	Power Plus	XII
APC	13	Hewlett-Packard	77	Qwerty	37
Asys	XII	Hewlett-Packard	84	Ramiris	54–55
Axico	63	HRP	45	Reemtsma	61
Borsodi Sör	B/2	Hungary Network	137	SMC	115
CAH	B/4	Hyundai	53	Software Station	88
Cisco	23	IBM	16–17	Sowah	57
Compugroup	59	IBM	43	Sprint	111
Compugroup	96	In West	137	Sved	33
Corg	119	Infoport	134	Sved	95
D-Data	89	Juventus Team	92	Syndicate	111
Datanet	41	Kelly Tech	123	Szintézis	116
Delta Elektronik	134	Keszo	137	Szinvanet	69
Delta Elektronik	137	Komel	141	Számalk	104
Digitál Express	XI	LG Electronics	47	Terc	107
Digitál Express	104	Libra	119	Top Soft	127
DIT Digitáltechnika	134	MD Mérnöki Iroda	113	Vertigo	49
E-Coop	104	Media Storm	119	Vicom	103
E-Coop	133	MP Számítástechnika	31	Video Part	88
Ecotrade	XII	Nokia	27	Villám Center	XI
EMJ	92	Nokia	83	Virus Buster	116
Envicom	137	Oki	I	VTCD	XVI
Europrix	131	Olympus	123		
Fefo	134	Pantel	51		
Flash Design	116	PC Partner	141		

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

3Com 38,130
3Com 3CXM656 132
3Com Magyarország 38,132
3Com Megahertz 132
3Dfx 68
98Lite release 1.3 14
Abe's MP3 Finder v3.1 11
AC97 3D Surround 36
ACD System 21
ACDSee 18,21
ACDSee 32 2.41 20
Acer Altos 28
Acer Computer Magyarország 28
Acer EasyAxess 79
Acer EasyXpress 79
Acer Group 28
Acer Magyarország 28
AcerAltos 28
Acid WAV v1.2 11
ACP Magyarország 36
Acrobat 78
Active Directory 36
ActiveState 94
ActiveState Tool Corporation 94
Adi 90
Adi MicroScan 5P+ 86
Adi MicroScan 5PD 86
Adi MicroScan 6P 86
Adi Microscan G56 86,90
Adi Microscan G66 86,90
Adi Microscan GT56 86
Adi MicroScan 5GT 86
Adobe 94
Adobe Acrobat 79
Adobe Acrobat Reader 4.0 98
Adobe PhotoDeluxe 79
Advanced Micro Devices 67
Advanced Server Manager Pro 28
Age of Empires 68
Agfa 72,99
Aibo 68
AimIT 38
Aix 44
Albacomp Rt. 32,87
Allied Signal 120
AlphaServer DS10 45
Amazon.com 124
AMD 67
AMD K6-III 75
AMD TriLevel Cache 67
American Power Conversion 36
AmiFTPd 122
Amiga 112,121
Amiga International 120–121
AmigaNCP v2.0 120
AmigaNG 120
AMIGAonly 120
AmigaOS 3.5 121–122
AmiNet CD 31 120
AmIRC 122
AmiTCP 121
Amitrix 121
AMSTeX 25
Apache 122
Apache Web Server 36,93
APC 36
APC Smart-UPS 36
APC Web/SNMP 36
Apostol Kft. 86–87
Apple 34,72,120
Apple Computer 34
Apple Computer Carbon Application Environment 41
Apple Hungary IMC 34
Apple Worldwide Developer Conference 34
Application Aware 6
Applixware 94
AproNet 126
ArchiCAD 6.0 30
ARCserveIT 38
Arexx 122
AS/400 108
Asus 72
Asus 7400 72
Asymetrix Digital Video Producer 79
ATG 120
Ati 74
Ati Rage Pro Lite 72,74
Aureal 76
AutoCAD 117
AVerMedia Cam-Guard 78,80
AVerMedia Power Video 79
AVerMedia TVPhone 98 70
AWEB 121
Axis Számítástechnikai Kft. 40
Babó 8
BackDoor-G 94
BackOrifice 122
Belinea 90
Belinea 10 70 65 90
Bell Labs 28,32,34
BeOS 112
BertDolf Bt. 40
Bitstream Font Navigator 3.0 98
BL Marketing Co. 133
BlackIRC 122
Bluetooth 130
BorderManager Authentication Services 3.0 32
BranchManager for NT 32
British Telecom 68,124
Budapest Internet eXchange 45
Budapesti Műszaki Egyetem 7
C nyelv 40,112,114
C++ 40,41,108
C. G. P. Electronics Kft. 71
C. U. C. U. S. Video Conferencing Kit 78,80
C64 8,24,68
CA NetworkIT 38
Calmira 9
Canon 30,70
Canon Hungária Kft. 30,70
Canon MV1 70
CARAT Visions Communications 32
Carbon 41
Cardbus 74
Casio 99
CAUCE 125
CDRWin 18
Celeron 67
CEPS Management Consortium 40
CeQuadrat 44
Certificates Australia 125
CG SAT/Mannesmann Eurokom GmbH 7
Checkout.com 124
ChooseYourMail.com 125
CHS Magyarország Kft. 38
Citrix 68
CodeWarrior 41
CodeWarrior for Red Hat Linux 40
Color Connection 38
Color Manager System 72
ColorAssistant 72
ColorSync 72
Commandos: Beyond the Call of Duty 46
Commodore 121
Common Electronic Purse Specifications 40
CommPlete 7
CompactCard 133
Compaq 36,45,67,75,93
Compaq P75 86
Compaq S900 86
Compaq TFT450 87
CompuGroup 86
Computer 2000 7
Computer Associates 28,38
Comtel 66
Comtel Mousephone MP-100 66
ConfigMaint/2 25
ControlIT 38
CoolClock v1.1 19
CORBA 108
Corel 99
Corel Capture 98
Corel Corporation 98–102
Corel OCR-Trace 98
Corel Photo-Paint 98
Corel Script 99
Corel Texture 98
CorelDraw 99,117
CorelDraw 9 98–102
CorelDream 3D 98
CorelScan 98
CorelTrace 98
Corg Computer Kft. 36
Corwell Kft. 86
Creative Labs 68
Crito 132
Crito 65 71
Crito Kft. 74
CyberLink LinkTel 79
D-Data Kft. 86
D-Link 42
Danka 37
Danka Magyarország Kft. 37
Dataquest 34
DB2 5.2 Personal Edition 109
DCS 1800 7
Deja News 124
Deja Ratings 124
Deja Shopper 124
Deja Tracker 124
Deja.com 124
Dell 67
Delta Elektronik 75
Desktop Manager 15
Diamond MX300 76
DiamondMax 6800 66
Digital Images 120
Digital Transmission Content Protection 66
Digital Unix 44
Digital Video Producer 78
Direct3D 68
Directory Opus 5.5 120
Directory Printer v2.4 14
DirectX 6 18
Disney 124
Disney Online 124
DocuWorld 42
DOS 112
DoubleSpace 18
Dr. LAN Számítástechnikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. 32
Drakan Order of the Flame 22
Dreamcast 68
Dreamweaver 94
DriveMeter v2.0 19
Drivespace 18
DTK DC-770 KAT 86
DU-E10 42
DU-H4 42
DU-H7 42
DV Commander 70
E3 56
Eastman Kodak 33
Easy Axess 78
Easy Xpress 78
EasyBuild 28
EasyEverything 125
EasyJet 125
EcoLaser FS-680 44
Electronic Arts 22,142–143
Electronic Messaging Association 44
emacs 114
Enterprise Application Server 3.0 40
Enterprise Application Studio 3.0 40
Envoy 98
Epoc 130
Epox MVP4A 75
Epson Stylus Color 900 71
Epsonnál 71
Ericsson 130
Erno Rubik's Cube v1.0 10
ESS Maestro 2 72,74
European Committee for Banking Standards 40
Excel 6,38,93,132
Expendable 142–143
eXtended Markup Language 26
Fan Elektronika Kft. 78
Far Manager 18
FileNET 36
First Aid 98 Deluxe 45
Flash 94
FlexiZone 70
Flight Simulator 68
FlyVideo '98 78
Folder Trade Kft. 38
Fore ForeRunner ASX-4000 6
Fore Systems 6
Forrester Research 68
Fractal Design Corporation 98
Free Amiga Project 121
Free DOS Navigator v1.51 14
Freecom Technologies 7
Freehand 117
Fuji 72
Fujitsu e150f 87
FullView 34
G.lite 67
GamaxNet Kft. 7
Gateway 2000 120
Geiss v3.61 12
Genesis 121
Genius PC Camera 78
GigaNIC 67
Glide 68
Government Public Key Authority 125
Graphisoft 30
GroupWise 5.5 32
Haage and Partner 121
Heidelberg Quickstep 72
Herta Kereskedelmi Kft. 75–76
Hewlett-Packard 67,74,129
HiFD 68
High Noon v2.7 11
Hitachi 66
Hitachi Phase-State Low Electron Drive Memory 66
Hitachi SH3 132
HomeSite v4.01 eval 15
HP 99
HP Buda Szaküzlet 74
HP Magyarország 74
HP Omnibook 900 74
HP OpenView 129
HP TopTools 4.1 74
HRP Hungary Kft. 44–45
HTML Time 93
HTTPGET 1.0 122
Hyundai 67
I-Pay with SET 40
IA-64 67
IBM 66,68,94,108–109
IBM Aix 36
IBM VisualAge for Java 2.0 108–109
IBrowse 121
ICL 36,68
ICM 72
ICQ 26
IE 5.0 9
IE 4 78
IEEE 1394 66,70
iLink 68
ImageFox 21
IMDB 125
In Tell Play 68
Income 36
Infotec MF4550 37
Innosoft Distributed Directory Server 5.0 44
Innosoft International 44
InoculateIT 38
InstallShield 94
Intel 33,66–68,130
Intel 440MX 67
Intel 440ZX 67
Intel Pentium III 67
Intel Pla Y 68
Intergraph Computer Systems 34
Internet Explorer 93,122,132
Internet Explorer 4 79
Internet Explorer 5 9
Interpay 30
InterTrust Technologies 44
IQSoft 36
Iroda++ 6.0 6
ISEF 99 33
ITU V.90 45
Ixla WebEasy 79
Java 9,40,108,112,114,121
Java2 110,121
Jazz Hipster J-7907 76
Jazz Hipster J-9902 76
JDK 1.2 110
JEIDA 68
JPython 114
Juventus Team Kft. 28,86
K6-III 67
KDE 1.1.1 26
KDE Office 26
KDiagram 26
Kelly-Tech Kft. 78
Kerorg Kft. 40,86
KFKI-ISYS 36
KFormula 26
KHVM 7
KImage 26
klyx 26
Knosys ProClarity 42
Kodak 72,99
KOffice 26
Konami 68
KPresentert 26
KSpread 26
KWord 26
Kyocera 44
La Fonta v1.01 10
LaTeX 25–26
LDAP Proxy Server 44
LG Electonics 68
LG Phenom Ultra 132
LG Semiconductor 67
LifeView Fly Video 78–79
Likom Likom 17" 86
Likom Likom 19" 86
LinkTel 78
LinoColor 72
Linux 7,26,44–45,93–94, 97,112,114
Lite-On A1770NSL 86
Lite-On LitePanel 150 87
Lithetch 120
Log-IR 71
Log-IR 101 71
Logitech QuickCam Home 78
Logitech QuickCam Pro 78
Logitech QuickCam VC 78
Lotus Notes 7,94
Lotus Organizer 133
LS-120 74
Lucasarts 46
Lucent Technologies 32,34
Ixrun 94
LyX 25
LyX 26
Macintosh 112
MacOS 121
MacOS 8 41
MacOS 8.6 34
MacOS X 41
Macroda Kft. 71,78,86–87
Macromedia 93–94
Magellan II 120
Magex 44
Magyar Távirati Iroda 126
ManageWise Agent for Windows 2.6 32
Marcoda Kft. 71
Matrix-UPS 36
Matsushita 130
Maxdata Belinea 10 15 10 87
Maxdata Belinea 10 30 40 86
Maxdata Belinea 10 60 20 86
Maxdata Belinea 10 70 20 86
Maxdata Belinea 10 70 35 86
Maxdata Belinea 10 70 65 86
Maxdata Belinea 10 80 15 86
MaxSafe 66
Maxtor 66
McAfee 45
McAfee VirusScan 74
Merced 67
MeritaNordbanken 130
Metrowerks 40–41
Metrowerks Standard Library 41
MGE UPS Systems 45
MGI PhotoSuite 70
Miami 121
MiamiDeluxe 121
Microsoft 46
Micro PGA 67
Microdot II 122
Micrografx Designer 100
Microsoft 36,42,68,72,79, 93–94,99,121
Microsoft 3D 42
Microsoft DirectMusic 36
Microsoft DirectSound 36
Microsoft Excel 42
Microsoft Exchange Serveren 42
Microsoft Install 94
Microsoft Management Console 36
Microsoft NetMeeting 79
Microsoft NT 94
Microsoft Office 38
Microsoft Outlook 133
Microsoft Schedule+ 133
Microsoft Vizact 2000 9
Microsoft Windows 94
Microsoft Windows CE 2.0 132
Microsoft Windows NT Embedded 42
Midtown Madness 46
Mitsubishi Diamond Plus 71 86
Mitsubishi Diamond Pro 91TXM 86,90
Monolith 120
Montana Információtechnológiai és Kommunikációs Rt. 32
Motorola 130
MovieUniversity 125
MPEG Player v3.34 11
MT5600ZDXV 7
MUI 121
Multi-Tech 7
Multimedia Factory Multimedia Processor v2.1 11
MultiUser FileSystem 122
MultiVOIP 7
Mycom Kft. 86–87
Média Markt 46
Műszertechnika 6
Namo WebEditor 3.0 21
Napfény Kereskedelmi Kft. 7
NatWest Group 44
NDS 8 for Linux 32
NDS for NT 2.01 32
NEC 67
Need for Speed 22
Need For Speed High Stakes 22
Netcraft 36
NetInfo II 120
NetMeeting 78
Netscape 9,121
Netscape Communicator 121
Netscape Navigator 93
NetWare 97
NetWare 5 32
Network Associates 45,94
Network+Interop 32
Networx Számítógéphálózatok Kft. 32
Nintendo 68
Nippon Telegraph and Telephone 66
NNTP News 122
Nokia 130
Nokia 7110 130
Nordic Global Inc. 121
Novell 32,98
Novell NDS 32
Novell Small Business Suite 5 béta 32
Now You're Cooking! v5.05 10
Nuts&Bolts 98 45
Nvidia 68
Nvidia TNT 68
OC-48c 6
Ocad 7.0 117–118
Office 2000 42
Office 97 42
Olympus 99
Olympus Camedia C-2000Z 70–71
Olympus Hungary Kft. 70–71
Online Rt. 44
Open OLAP Server 42
Open VMS 44,45
OpenGL for Macintosh 34
Opera Software 121
Optiquest Q71 86
Optiquest V95 86
Oracle Application 36
Oracle Designer2000 36
Oracle Hungary 36
Orange Hungária B.V. 7
Oregon Research 121
OS/2 108,112
Outlook 14,132
Paint Shop Pro 5.0 135–136
Palm Computing 130
Palm III 130
Palm VII 130
Palm.net 130
Panasonic 130
Partition Magic 4.0 97
PartnerNet 72
PC Cardbus 72
PC Remote Control 9
PCA635VC 80
PCI 2.2 67
Perl 94,112,138–140
Phenom Ultra 132
Philips 66,68,90
Philips 107S 86
Philips 109s 86
Philips Brilliance 107MP 86
Philips Brilliance 151AX 87,90
Philips Brilliance 201B 86,90
Philips PCA635VC 78,80
Philips PCA645VC 78
Photo-Me 124
Photo-Paint 99
PhotoDeluxe 78
PhotoStitch 30
PicaView 20
Pixel Multimédia Kft. 86
Playstation 2 68
Plextor 44
PlexWriter 8/2/20 44
PM VNC Viewer 25
Pocket Excel 132
Pocket Word 132
Pointcast 125
PopCD! 25
Power Video 78
PowerBook G3 34
PowerBuilder 7.0 40
PowerChute Plus 5.2 36
PowerChute Shutdown Utility for Apache Web Server 36
PowerJ 3.0 40
PowerPC 68
PowerPC G3 34
PowerPlant 41
PowerPoint 9,38,132
PowerQuest Drive Image 2.0 97
PowerShot A50 30
Promatis 36
Primatel 7
Psion 71,112,120,130
Psion 3c 71
Psion 5 71
Publicom Kft. 87
Pulsar STS 45
Pyro Studios 46
Python 9,112–114
QNX 112
QT 2.0 26
Quantum 75
Quick Time 4 9
QuickMenu MailBox v1.2 14
Quickstep 72
QuickTime 4 34
R.A. Trade 71
Radius 7
Rage 142–143
Ramiris Kft. 86–87
RASExpress 7
Ray Dream Designer 98
Real Audio Player 122,122
RealNetwork RealPlayer 78–79
Red Hat Software 40,94
Red Hat 6.0 94
Red Hat Linux 40,112,113
RedSnake IL-200 71
RedSnake Infrared Link 71
RemoteDiagnostic Manager 28
rEVOLUTION Software 6
Rex 132–133
RMI 108
S & T Magyarország Kft. 6
Samsung 67–68
Sanyo LMU-TF150A1 87
Sanyo LMU-TF150D1 87
SAS Institute Kft. 42
Scala Business Solutions 38
Scala Global Series 38
scala.solutions 38
Scalable Vector Graphics 94
Scander Kft. 72,78
Scandisk 18
ScanGuru 33
Scanner v1.4 12
SCD-1 66
Scheme 112
Schneider Electric 45
SecurID 7
Sega Dreamcast 68
Senorg 85
Seterra Geographic Tutor v2.61 10
SGI 67
ShapeShifter 121
Sherlock 34
ShipIT 38
ShockBlock 66
Shogo 120
Shuttle Spacewalker 28
Siemens Scenic 6
Siemens Xpert 6
Silicon Graphics 34,120
Sis 540 67
Sis 630 67
SiS530 chipkészlet 28
SlideShowMaker 30
Smart Address 3.5 15
Smartphone 130
SmithMicro VideoLink Mail 79
SoftGSM 7
Sokoban for Win95 v2.08 19
Solaris 44,94
Solaris 3.0 110
Solaris x86 94
Sonique v1.0 18
Sony 30–31,66,68,90
Sony CPD-L150 87
Sony GDM-400PST 86
Sony Multiscan 200GS 86
Sony PFM-500A1WE 31
Sony Playstation 2 68
Sony VPH-G70VR 30–31
Sony VPH-G90E 30
Sound Blaster 28
Sowah Kft. 72
SpaceHawks 120
Spacewalker Hot-599 28
Spieler Kft. 70,78
Sport Car GT 142–143
Sprint Computer Kft. 42
SS7 75
Sslurp! 25
Star Wars – Phantom Menace 46
Starfish Sidekick 133
StarGate News 122
StarOffice 94
StarStrider v1.0 18
StHWMon 25
StrongARM 130
SuliNet 126
Sun 94,110,120
Sun Community Source License 110
Sun Java Studio 1.0 109–110
Sun Java WorkShop 3.0 110
Sun Microsystems 28
Sun Solaris 36
Superbike World Championship 142–143
Sved Rt. 45
Sybase 40
Symantec Act! 133
Symantec Norton CleanSweep 4.5 97
Symbian 130
Symmetra Power Array 36
Systems & Technologies 6
Systrend Számítástechnikai Kft. 32
Szoftver ABC 97
TACACS+ 7
Tcl 112
Tcl/Tk 112
TCO '92 91
TCO '99 91
TDZ 2000 ViZual Workstation 34
TechFacts 98 v2.33 12
Technotrade Informatikai Rt. 34
Tektronix 6,38
Tektronix HD48 6
Telecenter 44
telnet Magyarország Kft. 45
Terminus VRML Site 9
TermiteTCP 121
Terratec Vortex2 76
TeX 25
ThermoProtect 25
TimeTunnel 30
Tomb Raider 22
Top Sites v2.0 12
Toshiba 34,66
Toysoft Development 122
Tracer Technologies 36
TravelMate 510 28
TreeD Graphics 98
Trident Blade 75
Trident Micro 75
Tru64 Unix 45
TrueSync 133
Tulip Computers 40
UAE 121–122
Uktrastar 9 LZX 66
Ulead 20
Ulead Cool 360 20
Ulead Cool 3D v2.5 20
Ulead PhotoImpact 4.2 30
Ultrastar 36ZX 66
Ultrastar 8 LZX 66
Unified 68
Uninstaller Deluxe 45
Unix 42,44,97,112,114
USB 2.0 68
Usenet 124
VaporWare 120
VAR Computer Kft. 32
VBA 14,99
Vcon 122
VDOnet VDOPhone 79
Via 75
ViaVoice 94
VICE v1.0 24
VideoLive Mail 78–79
ViewSonic PT775 86
Virtual World 46
VirusScant 45
Vision Line Business PC 40
Visual Basic for Applications 99
Vizact 9
Vizact 2000 93
Voyager 121
VRML 9
W3C 94
Web DataWindow 40
WebEasy Lite 78
WebForage 42
WebVision 122
Winamp 9
WinBoost v1.3 18
Window CE 112
Windows 2000 36
Windows 3.1x 9
Windows CE 68,130
Windows CE 2.0 132
Windows NT 36,42,44–45,93–94
Windows NT 4.0 Service Pack 5 9
Windows NT Embedded 4.0 42
Windows NT RAS 7
WinNavigator v1.6b 14
WinOnCD 3.6 44
WinUAE 121
Wireless Application Protocol 130
WMS 112
Word 9,38,93,132
xemacs 114
Xerox 42
Xerox Document Centre 42
Xerox Magyarország 42
Xerox PARC 42
Xircom 130
Yet Another Mailer 122
ZENworks 1.1 32
Zip 68
Zona Research 93
Zoomed Video 72,74
Zorro 121
ZX Spectrum 68

Következő számunk július 27-től kapható az újságárusoknál

ELŐZETES AUGUSZTUS

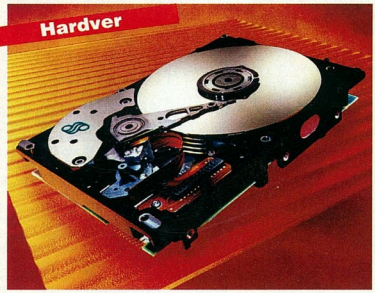

Gigantománia

Még sosem volt ilyen olcsó a merevlemez. Az áresés nem újdonság ezen a piacon, de az igen, hogy egy új merevlemez kapacitása több mint fél évre elegendő. Tesztünkben 76 merevlemezt mértünk le.

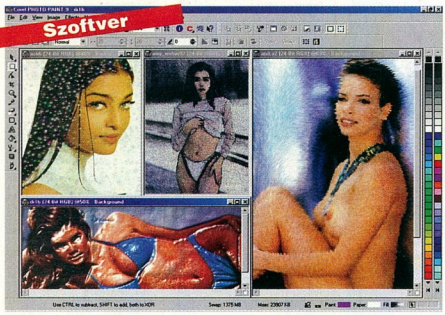

A festőművész

A CorelDraw-társulat egyik oszlopos tagjának, a Photo-Paintnek a 8-as verzióját azzal a nem titkolt céllal készítették a fejlesztők, hogy legalább megszorítsa az Adobe PhotoShopját. Mit tudtak ehhez hozzátenni a Corel mérnökei az elmúlt másfél évben?

Erős Warp a mi szerverünk

Az OS/2 Warp Server egy szerver operációs rendszer. Kitűnő alapot nyújt nagy teljesítményű, megbízható, könnyen kezelhető kiszolgálók számára. Cikksorozatunk azt próbálja bemutatni, hogy az IBM-nek mit sikerült erre az alapra építenie. Az első részben a file- és nyomtatómegosztási szolgáltatásról lesz szó.

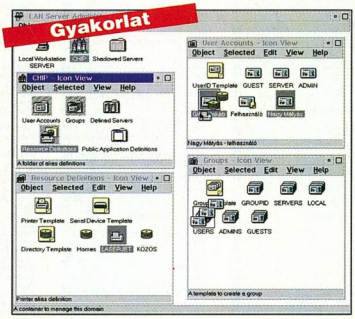

További témáink

Adatvödrök
Minden mobilizálódik. Utazunk mi, utazik a számítógép, de leggyakrabban az adatok – mégpedig számítógép nélkül. A cserélhető adathordozók fejlesztői is megpróbálnak lépést tartani ezzel a fejlődéssel. Tesztünkben arra voltunk kíváncsiak, mit alkottak az elmúlt egy évben.

Készítsünk szoftvert!
Az objektumorientált programozási nyelvek megjelenésével csaknem egy időben kidolgozták az objektumorientált tervezési módszereket is a funkcionális szoftvertervezés felváltására. E módszertanok három meghatározó alakja – Grady Booch, James Rumbaugh és Ivar Jacobson – közös munkával egységesítik a különböző jelölésrendszereket és elkészítik az UML-t (Unified Modeling Language), amely szinte automatikusan ipari szabvánnyá válik. De mi is ez az UML?

VRML, a szép új világ
A VRML (Virtual Reality Modeling Language) egy olyan modellezőnyelv, amely lehetővé teszi a 3D-s objektumok leírását. E nyelv a HTML-hez hasonlóan tisztán szöveges formátumú, így platformfüggetlen. A szövegben leírt térbeli objektumokat egy VRML böngészővel lehet megjeleníteni. A 3D-s objektumok egy megadott nézőpontból láthatók. Az igazán izgalmas az, hogy mi tudjuk megadni a nézőpontot. Sétálhatunk, repülhetünk a képzeletbeli háromdimenziós világokban – akárcsak a ma divatos játékprogramokban.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

ACORP®
INTERNATIONAL

MÁR 2 év GARANCIÁVAL

A MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG

Az Acorp modemekhez egy havi ingyenes internet-előfizetés tartozik!

Termékeinket megvásárolhatja viszonteladóinknál!

Nagykereskedés:

Mycom Kft. Tel.: 209-0719, fax: 372-0164

Budapest:

Compuoffice Kft.; Duna Plaza I. emelet 105. Tel.: 465-1063
CompKer Kft.; Pápai I.u.12. Tel.: 215-2923
Fefo Kft.; Barocsay u. 6., Krisztina u. 11. Tel.: 352-8870, 202-6002
Komel Kft.; Csiki Hegyek u. 12. Tel.: 246-2734
Ready Compker Kft.; Vadász u.36. Tel.: 331-0518
Carrera Kft.; Karinthy F u. 26. Tel.: 361-0010
LORD Computer Kft.; Nagy Lajos Király útja 121-123. Tel.: 222-1270

Vidék:

Computer Art Kft.; Miskolc, Levente vezér u. 24. Tel.: 46/413-293
Computer Art Kft.; Pécs, Király u. 60. Tel.: 72/314-665
Gál&Szabó Kft.; Veszprém, Cholnoky u. 34. Tel.: 88/402-201

Viszonteladók jelentkezését várjuk nagykereskedésünkben!

NO.1 Bt.; Dunaújváros, Dózsa Gy. u. 14. Tel.: 25/407-607
2B Kft. Nyíregyháza Josa András u.17. tel.: 42/315-296
Z Computer Kft.; Győr, Árpád u. 60. Tel.: 95/317-446
City Computer; Szolnok, József A. u. 81. Tel.: 56/340-763
Nádor Kft.; Debrecen, Arany J. u. Tel.: 72/314-665
Dynamic 2001 Számítástechnikai üzlethálózat:
Budapest, Kassák L. u. 74. Tel./fax: 350-7698
6724 Szeged, Makkoserdő sor 24. Tel/fax.: 62/479-211
6000 Kecskemét, Budai út 1. Tel/fax.: 76/417-920
3200 Gyöngyös, Jókai út 22. Tel/fax.: 37/313-489
3300 Eger, Kossuth út 22. Tel/fax.: 36/410-009
3100 Salgótarján, Pécskő út 12. Tel.: 32/422-447
5100 Jászberény, Bérkocsis út 1. Tel.: 57/405-077
3600 Ózd, Jászi Oszkár u. 3. Tel.: 48/570-116
2700 Cegléd, Teleki u. 9. Tel.: 53/321-390

www.acorp.hu

LITEON

Monitorok 14"/ 15"/ 17"/ 19" kivitelben.

A világ 4. legnagyobb monitorgyártója.
Az előző évben több, mint 4,5 millió eladott monitor!

arteria studio

...ahogy ez kinéz!

SZERVIZ:

PROFI SERVICE CENTER KFT.
Budapest, IV. Külső Váci út 51.
Tel.: 379-53-86
E-mail: prof2000@mail.inext.hu

TERMÉKEINK MEGVÁSÁROLHATÓK:

MYCOM KFT.
Budapest, XI. Karinthy F. út 17.
Tel.: 209-07-19

COOMP-KER KFT.
Budapest, IX. Pápay István u.12.
Tel.: 215-29-23

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

Országos szervizhálózat, 3 év garancia!